

Prihodnjo nedeljo v Šempolaju protest proti daljnovodu

Obisk pri oljkarjih na kmetijah Sancin in Ota v Bregu

V goriškem Kulturnem domu Galimbertijev veletok misli, znanja, filozofskih šol in psihoanalize

NEDELJA, 13. NOVEMBRA 2011

št. 269 (20.284) leto LXVII.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 26. novembra 1943 včas Zatrz nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 12. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskom pri Idrji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLÁCANÁ V GOTOVINĚ

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 666007

Primorski dnevnik

*Do konca
v znamenju
osebnih
interesov*

DUŠAN UDVIČ

Glede na izredno kočljiv položaj, v katerem se nahaja Italija, je včerajšnji dan morda pretirano poimenovati »dan osvoboditev«, kot je bil krščen na valu navdušenja po Berlusconijevem odstopu. A je ob tem povsem razumljivo spontano sinočne navdušenje množice pred Kviralnom, ki si je dala duška z nавjanjem, kot bi šlo za zmago nogometnega prvenstva. Z vodstva države je odšla kontroverzna osebnost, ki je v skoraj dveh desetletjih globoko zaznamovala italijansko politično sceno. Berlusconi je s svojo populistično politiko-spektaklom, podprt z nesprejemljivo monopolnim medijskim imperijem, v tolikšni meri uspelo zastrupiti politične odnose in državne institucije, da bo treba veliko časa, preden se bo to stanje popravilo.

Način njegovega zatona zgovorno priča o tem, kako je pojmoval svojo vlogo na vrhu države. Preden je popustil, je Italija moral globoko zabresti v blato, v mednarodno diskvalifikacijo, dobesedno na rob gospodarskega propada. Po splošnih ocenah je odstopil predvsem zato, ker se je začel majati njegov poslovni imperij, za reševanje katerega je v začetku devetdesetih sploh stopol v politiko. Državo in njen aparat, vključno z zakonodajno oblastjo, je dobesedno uporabljal za to, da je ščitil predvsem svoje osebne interese, naj je šlo za posle, ali za to, da bi se izmaknil sodnikom. V civiliziranem svetu je kot tovrstni državnik postal unikum. Za seboj pušča kup ruševin, materialnih in moralnih. Ne bomo ga pogrešali.

RIM - Predsednik republike Napolitano bo danes poveril mandat senatorju Mariu Montiju

Berlusconi ni več predsednik vlade

Premier Berlusconi je sinoči podal odstopno izjavo predsedniku republike Napolitanu, Mario Monti bo mandat za sestavo nove vlade prejel danes popoldne. Čaka ga izredno zahtevna naloga.

ANSA

RIM - Silvio Berlusconi je sinoči formalno odstopil, na njegovo mesto prihaja Mario Monti, ki bo danes od predsednika republike Giorgia Napolitana dobil mandat za sestavo nove vlade. Predsednik vlade je odstopil po seji ministrskega sveta in zasedanju vodstva stranke Ljudstva svobode in potem ko je pozno popoldne poslanska zbornica dokončno uzakonila ukrepe za stabilizacijo javnih finan.

Berlusconi je bil za predsednika vlade prvič izvoljen leta 1994, nato še v letih 2001 in 2006. V tem obdobju ga je dvakrat na volitvah premagal Romano Prodi.

Na 2. strani

Istat »popisal« že 29 milijonov ljudi

Na 4. strani

Lastnik potovalne agencije opeharil štirideset oseb

Na 8. strani

Krminčanu usoden beg pred policijo

Na 8. strani

V Vilešu ne bodo gradili multikina

Na 8. strani

Dežela naj anticipira prispevke za manjšino

Na 26. strani

GRADBENO PODJETJE IN GRADBENE OBNOVE
FRANDOLI GROUP s.r.l.
OBNOVE MONTAŽNE HIŠE
GRADNJA BAZENI

NAŠA PRODAJALNA
RUBNER
CASACLIMA
Geom.
Giuliano Biondini

Corso del Popolo, 54
34074 TRŽIČ (GO)
tel. & fax 0481 46 336
mob. 3495939706
trieste@haus.rubner.com
www.haus.rubner.com

Nabrežina Kamnolomi, 23/H - 34011 - Devin Nabrežina (TS)
tel/fax 040 200083 - mob. 335 284754
www.frandoligroup.it - frandoligroup@alice.it

GRADBENO PODJETJE IN GRADBENE OBNOVE
FRANDOLI GROUP s.r.l.
OBNOVE MONTAŽNE HIŠE
GRADNJA BAZENI

Preveri zapadlost tehničnega pregleda tvojega vozila!
TELEFON 040 412399

CENTRO REVISIONI Roiano

TEHNIČNI PREGLEDI ZA
osebna vozila, tovorna vozila do 3,5t,
motorna kolesa, kolesa z motorjem,
trikolesnike in štikolesnike.

MARINIGH confezioni

GANT
G.N.H.

canadiens

WOOLRICH
JOHN RICH & BROS.

Trg Cavour, 25
34074 - Tržič
Tel in Fax 0481 791066

pred cono namenjeno pešcem,
tik ob večnadstropnemu
parkirišču

ODPRTO DANES Z NOVIMI KOLEKCIJAMI
promocijske cene do -20%

Sail Sistiana
SPORT E TEMPOLIBERO

S.S.14 Sesljan 59, Ts, 040.291074
nedelja 15.30- 19.30
www.sailsistiana.it

ITALIJA - Predsednik Napolitano sprejel odstop ministrskega predsednika

Berlusconi odšel, prihaja Monti

Pred odstopom poslanska zbornica dokončno uzakonila ukrepe za finančno stabilnost

RIM - Silvio Berlusconi je sinoči nekaj pred 22.uro formalno odstopil, na njegovo mesto prihaja sedaj Mario Monti, ki bo danes od predsednika republike Giorgia Napolitana dobil mandat za sestavo nove vlade. Montijev poskus za sestavo nove italijanske vlade je včeraj »blagoslovil« celo ameriški predsednik Barack Obama, ki pozdravlja - poleg italijanskih - tudi politične spremembe v Grčiji.

Predsednik vlade je odstopil po seji ministrskega sveta in napetemu zasedanju vodstva stranke Ljudstva svobode in potem ko je pozno popoldne poslanska zbornica dokončno uzakonila ukrepe za stabilizacijo javnih financ. Berlusconijev odhod s Palače Chigi je z zvižgi in krikli »pozdravila« množica ljudi, v glavnem mladih, ki se veselijo konca nekega političnega obdobja, vsaj tako upajo. Hrupna množica nasprotnikov je Berlusconija pričakala tudi pred Kvirinalom, kjer je na njegov avto padlo kar nekaj kovancev.

Napetosti v parlamentu

Poslanska zbornica je zakon o stabilizaciji javnih financ odobrila s široko večino (380) glasov. Izid glasovanja ni bil nikoli v dvomu, razprava pa je bila zelo razburljiva in polemična. Ne samo zaradi živžgov, ki jih je bil od nekdanjih somišljenikov deležen tržaški poslanec Roberto Antonione, temveč zaradi splošnega vzdušja, ki je dejansko prisotno po vsej državi. Berlusconijev odstop so »pozdravili« tudi v mnogih italijanskih mestih, ne samo v Rimu.

Pogoji Ljudstva svobode

Vladajoča stranka je postavila zelo konkretne politične pogoje predsedniku republike in predvsem domnevnu mandatarju Montiju. Gre za obvezno, po kateri bi morala nova vlada ostati v Palači Chigi le za nekaj mescev, potem pa odstopiti in odprieti pot predčasnim volitvam. Morda že prihodnjem pomladom. Monti in ministri naj bi se obvezali, da na volitvah ne bodo kandidirali, nova vlada pa naj se ne bi ukvarjala ne z volilnim zakonom in tudi ne z medijsko-televizijskimi zadavami (beri: Mediaset). V Berlusconijevi stranki je menda prevladala trda linija bivših pristašev Nacionalnega vezništva, ki zavračajo Montijev »tehnično« vlado. Italijanska ustava vsekakor ne pozna takšnih ali drugačnih vlad, temveč samo tistih, ki uživajo

Pred Kvirinalom se je sinoči zbrala velika množica in glasno slavila ob vesti, da je premier Berlusconi podal odstop predsedniku republike Napolitanu

ANSA

podporo senata in poslanske zbornice.

Ljudstvo svobode je kot pogoj za podporo Montijevi vladi postavilo prisotnost v njej Giannija Lette, podtajnika pri predsedstvu vlade in enega naj-

tesnejših Berlusconijevih sodelavcev. V desni sredini pravijo, da je Letta tehnik, v lev sredini, ki ga nočajo v Montijevi vladi, pa pravijo, da gre za izrazitega politika.

KVIRINAL - Velika množica sinoči pričakala Berlusconijev prihod k Napolitanu za odstop

Praznik pred kvirinalom

Ljudje so glasno vzlikali in zahtevali odstop - Oster nastop Antonioneja proti premierju - Berlusconi: »Zelo sem zagrenjen«

Odstop premierja Silvia Berlusconija je po pričakovanju odzval val reakcij, tako v desni kot v lev sredini, pa tudi med mnogimi občani. Če je bil tržaški poslanec Ljudstva svobode Roberto Antonione med razpravo o ukrepih za stabilizacijo financ zelo oster do Berlusconija, so občani sinoči dobesedno preplavili območje kvirinala v pričakovanju na premierjev odstop. Še prej so bile popoldne demonstracije pred palačo Chigi, ljudje pa so glasno vzlikali in zahtevali odstop.

Pred kvirinalom je bilo sinoči okrog tisoč ljudi. Čakali so na prihod danes včasa premierja, ki je bil najavljen ob 20.30. Med njimi so bili tudi nekateri Berlusconijevi privrženci, vendar so jih sile javnega reda ločile od ostalih. Množica je

še predvsem vzlikala gesla, kot so »sramota«, »pacac«, »odstopi«, »zapor« in sploh kričali proti mafiji. Nobelovec Dario Fo je medtem za španski El País izjavil, da »dokler ne odstopi, temu ne verjam«. Drugi pa so že predlagali, naj bo 12. november Praznik osvoboditve. Dario Fo je imel tudi svoj prav, saj je bil Berlusconi v zamudi. Ponekod so celo širile govorice, češ da ne namerava odstopiti. Berlusconi je napisel prišel pred kvirinal ob 21.04. Nekateri so metali proti njemu kovance. Ko je ob 21.43 prišla vest, da je Berlusconi odstopil, pa je prišlo do navijaškega veselja.

Berlusconi je še pred odstopom povedal, da je »zelo zagrenjen« zaradi tolikšnega »sovraštva« in da ne razume razloga. Sicer so te razloge ponovno razlo-

žili poslanci leve sredine in tretjega pola med razpravo v parlamentu. Nekateri so seveda branili Berlusconijevo delo. Ob prihodu v poslansko zbornico so ga njegovi privrženci (ali kar jih je ostalo) sprejeli s ploskanjem. Berlusconi je sedel med ministra za ekonomijo in finance Giulia Tremontija in ministrica za enake možnosti Maro Carfagna, ki je nato postila mesto zunanjemu ministru Francu Fratinniju. Laskave ocene o Berlusconiju je postal načelnik skupine Ljudstva svobode Fabrizio Cicchitto. Poslanec Domenico Scipioni je bil mnenja, da prihaja do državnega udara.

Po končanem glasovanju je v Berlusconijevi odstopnosti v poslanski zbornici govoril tudi Antonione, ki je sicer uveroma težko prišel do besede. »Nisem iz-

ta 1992, dve leti kasneje pa je bil že izvoljen za predsednika vlade. V Palači Chigi je ostal za kratki čas, saj je njegovo vlado kmalu zrušil dotedanji zaveznik Umberto Bossi. Na političnih volitvah leta 1996 je zmagaala leva sredina, premier pa je postal Romano Prodi, ki pa je zaradi notranjih razprtij v koaliciji nato prestavljal mesto Massimu D'Alemi in natov Giulianu Amatu.

Vodja Forza Italia se je za krmilom vlade vrnil vrnili leta 2001 in ostal na tem mestu vse do naravnega izteka zakonodajne dobe leta 2006. Na Berlusconijevi mesto se je znova vrnil Prodi, ki pa je zaradi razprtij v lev sredini ostal na oblasti le dve leti. Leta 2008 je spet napočil čas za Berlusconija, ki je vzdržal do sinoči.

Od leta 2008 do danes se je v desni sredini marsikaj zgodilo in spremenilo. Berlusconija je zapustil glavni zaveznik in soustanovitelj stranke Ljudstva svobode Gianfranco Fini, ki je kljub hudim pritiskom vladajoče koalicije ohranil predsedstvo poslanske zbornice.

Fini je ustanovil novo stranki Prihodnost in svoboda (FLI), ki je danes nosilni steber t.i. tretjega političnega pola.

LJUBLJANA - V pričakovanju na decembske volitve

Po anketi dnevnika Delo še vedno v vodstvu Virant, Janša in Jankovič

LJUBLJANA - Na prihajajočih volitvah imajo največ možnosti Lista Virant, Janševa SDS in Jankovičeva Pozitivna Slovenija, kaže anketa Dela, opravljena v tem tednu. Državljansko listo Gregorja Viranta bi volilo 18,8 odstotka vprašanih, sledita SDS s 17,7 in Pozitivna Slovenija s 15,2 odstotka glasov. Vse preostale stranke so se odrezale veliko slabše. Daleč za prvo trojico je na četrtjem mestu SD Boruta Pahorja s 5,4 odstotka glasov. Presenetljivo je po pisanih Dela na petem mestu s 3,4 odstotka stranka SMS - Zeleni, ki jo vodi Darko Krajnc. Sledi DeSUS Karla Erjavca, ki mu je svoj glas prisodilo 2,9 odstotka anketiranih. Po 2,1 odstotka glasov sta dobila Nova Slovenija in Stranka za trajnostni razvoj -

TRS. Za Jelinčičeve SNS se je izreklo 1,7 odstotka, za LDS 1,5 odstotka in za SLS 1,2 odstotka vprašanih. Na koncu seznama sta Zares z 0,2 odstotka in Gibanje za Slovenijo z 0,1 odstotka glasov.

Tiste anketiranice, ki se niso opredelili, so v anketi vprašali še, katera stranka jim je najbližja. Seštevek prvih in drugih glasov ni bistveno spremenil razmerja med strankami.

Da ne bi volili nobene od navezenih strank, je odgovorilo 1,2 odstotka anketiranih, da se sploh ne nameravajo udeležiti volitev, pa 6,3 odstotka.

Z ne vem je na vprašanje, koga bi volili, odgovorilo 20,4 odstotka vprašanih.

Lista Virant, SDS in Pozitivna Slovenija so v igri za prevzem vodilne vloge po volitvah. Zanesljiv vstop v parlament, čeprav z majhnim številom poslancev, Delo napoveduje le še SD. Vse druge stranke morda ne bodo dosegle parlamentarnega pragata. Kar osem strank je namreč dobilo manj kot tri odstotke glasov. Večina med njimi so sedanje parlamentarne stranke, take, ki so bile v preteklosti med vodilnimi, denimo SNS, LDS, SLS in Zares.

Tiste anketiranice, ki se niso opredelili, so v anketi vprašali še, katera stranka jim je najbližja. Seštevek prvih in drugih glasov ni bistveno spremenil razmerja med strankami.

Tako je Virantova lista v seštevku dobila 20,8 odstotka, SDS 18,6 odstotka in Pozitivna Slovenija 16,5 odstotka glasov, Zares pa, denimo, še vedno zgolj 0,4 odstotka.

V Delu Stik so naredili tudi izračun, ki upošteva samo opredeljene glasove. Ta izračun pokaže, kakšen bi utegnil biti izid volitev, kjer štejejo samo tisti, ki pridejo na volitve in oddajo svoj glas. Po teh podatkih bi se v parlament uvrstilo šest strank: Lista Virant (26 odstotkov), SDS (24 odstotkov), Pozitivna Slovenija (21 odstotkov), SD (osem odstotkov), SMS - Zeleni in DeSUS (oba po štiri odstotke). Preostale stranke so dobole manj kot štiri odstotke, kolikor znaša parlamentarni prag.

Telefonsko anketiranje je od 7. do 10. novembra 2011 na reprezentativnem vzorcu 910 odraslih državljanov za uredništvo Dela opravil oddelek za tržne raziskave Dela Stik. (STA)

PRIŠTINA - Pomemben korak naprej

Beograd in Priština doseglj dogovor o upravljanju mejnih prehodov med Srbijo in Kosovom

PRIŠTINA - Beograd in Priština sta doseglj dogovor o skupnem upravljanju mejnih prehodov med Kosovom in Srbijo, poroča prištinski časnik Koha Ditor. Kompromisni predlog predvideva, da bi sporne prehode skupaj nadzorovali policisti in cariniki Srbije, Kosova in misije EU na Kosovu (Eulex), poroča srbska tiskovna agencija Tanjug. Posrednik Evropske unije v dialogu Beograda in Prištine Robert Cooper se je po poročanju časnika v petek srečal z glavnim poročalko Prištine Edito Tahiri. Sestanek je bil zaprt za javnost, namenjen pa naj bi bil še zadnjim pripravam, preden se bo Tahirijeva v Bruslju znova srečala z vodjo srbske pogajalske ekipe Borislavom Stefanovićem, poroča Tanjug.

Časnik tem ocenjuje, da je s sprejetjem predloga uradno tudi sprejeta tema mejnih prehodov, ki so tako postali del dialoga med Beogradom in Prištino. Vlada kosovskega premierja Hashima Thaci je sicer temu prej nasprotivala. Po podatkih časnika je Stefanović oktobra Cooperja prosil, naj predlog o skupnem upravljanju predstavi oblasti v Prištini. Stefanović je sicer želel, da bi integriran sistem upravljanja meja veljal le za mejna prehoda Jarinje in Brnjak, a je Cooper predlog razširil na vse šest prehodov.

Takšen kompromis so Srbi na severu Kosova pred dnevi ostro zavrnili. Skupščina predstavnikov srbskih občin na severu Kosova je namreč odločila, da cariniki in policisti kosovske vlade na mejnih prehodih nimajo kaj početi, saj ne gre za meddržavno, pač pa mejo znotraj države.

Proti Stefanoviću so vložili tudi kazensko ovadbo ter s tem odrekli podporo pogajalski ekipi Beograda. Nadalje so vse med Beogradom in Prištino v Bruslju že sklenjene dogovore razglasili za neveljavne in nične. «Izgovor, da je eden od carinikov Srb, ne pomeni ničesar, saj on nosi samo srbsko ime in priimek, sicer pa je v službi v uniformi in s pečatom samooklicane države Kosovo», so zapisali v sporocilu za javnost. (STA)

Trst

DALJNOVOD - Pohod iz Medje vasi oz. Trebč v Šempolaj

»Vkopljimo pošast« ali protest proti daljnovodu

Nov upor proti nedopustnemu posegu v naravo, »ki ga javne uprave dopuščajo« - V nedeljo, 20. novembra

Vkopljimo pošast - vkopljimo daljnovod delniške družbe Terna od Tržiča do Padrič! To ponovno pozivajo kraški ljudje, lastniki zemljišč, na katerih omenjena družba načrtuje ojačitev in delno spremembno trase obstoječega zračnega visokonapetostnega daljnovoda. In to bodo glasno zahtevali tudi v nedeljo, 20. novembra, s pohodom, ki bo istočasno štartal iz Medje vasi oz. Trebč in se zaključil v Šempolaju z javnim protestnim zborovanjem in nastopom nabrežinske godbe na pihala.

Zamisel za protestni pohod se je porodila predstavnikom Agrarne skupnosti, Združenja zasebnih kraških lastnikov, Planinske skupine Devin-Sloga in SPDT ter SKD Vigred, ki želijo javnost še enkrat opozoriti na nedoposten poseg v naše edinstveno kraško okolje, »ki ga javne uprave, predvsem pa Dežela FJK brezbrinjno dopuščajo«, je na včerajšnji predstavitevni konferenci v trebenskem Ljudskem domu dejal predsednik Agrarne skupnosti Vladimir Vremec. Opozoril je na potrebo po drugačnih, dolgoročnih in premišljenih posegih, saj bodo drugače naš prostor in naši ljudje utrplji ogromno škodo. »Počutimo se ponizane, nemočne in opeharjene, saj nas uprave ne upoštevajo,« je povedal Vremec in dodal, da so njihove želje sedma briga, saj so veliko pomembnejši interesi družbe Terna, ki si seveda želi nadaljevati z deli s čim nižjimi izdatki. Agrarna skupnost je zadnje dni začela z nizom obiskov pri županah tržaške pokrajine, da bi jima orisala vzroke protesta in bi tako še sami pristopili k pobudi. Pohod pa je tudi odlična priložnost za izmenjavo mnenj in resen premislek o upravljanju našega teritorija.

Koordinator Karlo Grgić je pri tem dodal, da gre nenazadnje za zdravju škodljiv poseg. »Med pravili, ki jih Terna določa za svoje delavce, je tudi ta, da ne smejo delati pod kabli več kot 40 minut. 40 minut? Kaj pa naši kmetje, ki pod daljnovodom preživljajo več ur?« Ob njem se

Z leve
Igo Radovič,
Vladimir Vremec,
Frančko Briščak
in Karlo Grgić
v trebenskem
Ljudskem domu

KROMA

namreč ustvarja škodljivi plin ozon, ki bi hudo vplival na varnost občanov in krajenvno gospodarstvo, seveda. Spomniti velja tudi na dejstvo, da se v vlažnem vremenu pod vodi visoke napetosti celo žepna svetilka samodejno prižge - gre za zdravju škodljivo elektromagnetno sevanje, da o okolju neprijaznih kovinskih strukturah ne govorimo.

Iz večmesečnih informativnih stankov s krajani prizadetimi vasi, po katerih naj bi tekla trasa, je prišla jasno na dan zahteva po tem, da bi daljnovod vkopali ob avtocesto. Več kot 2000 občanov iz tržaške pokrajine je tudi podpisalo ljudsko peticijo proti daljnovodu, »še vedno pa čakamo vabilo na konfrontacijo z deželnimi uradi.« Grgić je k temu dodal, da smo »za javno korist«, se pravi za avtoreste, naftovode, sinhrontron (skratka - za razvoj), žrtvovali več kot 25 tisoč kvadratnih metrov površine, »od vsega tega pa kraški prebi-

valci nimajo danes ničesar.« Ojačitev daljnovoda bo le nov primer zasedanja ozemlja, brez nikakršne izboljšave za krajino, pač pa za njeno razvrednotenje.

Nedeljski pohod bo torej še dodatna priložnost za protest, za izpričevanje svojega nasprotovanja nadgradnjiv velike pošasti. Predstavnik planinskega odseka Devin-Sloga in SPDT Frančko Briščak je prisotnim orisal potek nedeljskega dogajanja. Istočasno bosta ob 10. uri iz Medje vasi in Trebč štartali dve skupini pohodnikov. Prva se bo z avtomobili zapeljala do Cerovelj (do šole), od koder bo peš nadaljevala mimo Mavhinj, Slivnega in Prečnika vse do Šempolaja, medtem ko bo druga skupina štartala iz Trebč, se z avtomobili zapeljala do Gabrovec, od tod pa nadaljevala peš mimo Salež, Samotorce, Trnovce in Praprota do Šempolaja. Skupini se bosta srečali pri kopališču, kjer bodo posegli predstavniki protesta in bo zaigrala nabrežinska

godba na pihala. »Dokažimo, da nam ni vseeno za naš teritorij,« je pozval Briščak.

Pometanje problemov pod preprogo ni rešitev, je ocenil predstavnik SKD Vigred oz. civilne družbe Igo Radovič, saj bo prej ali slej počilo. Zahteval je konec spirale samodrštva in aragonce, ki pod krinko javne koristi uničuje našo naravno oazo.

K pobudi so doslej pristopili Kmečka zveza, ŠKD Cerovlje-Mavhinje, SSO, Občina Repentabor in Gospodarski forum, prev gotovo pa se jim bo pridružil še marsikdo. (sas)

Nedelja, 13. novembra 2011

3

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

URBANISTIKA

Nove gradnje v Slivnem in v Križu

Devinsko-nabrežinski občinski svet bo na sredini seji spet proučil možnost sprememb urbanističnega (regulacijskega) načrta. Občinska uprava želi po eni strani ugoditi prošnjam nekaterih občanov po novih gradnjah, ki niso prisile v poštev ob zadnji varianti, po drugi pa namerava odprieti pot novim večjim stanovanjskim gradnjam, npr. na območju med Križem in Nabrežino ter pri Slivnem. Med Nabrežino in Križem rastejo stanovanjski objekti, ki jih gradijo gradbena podjetja oziroma nepremičnine agencije ter jih šele po končani gradnji ponujajo kupcem, ki jih v zadnjem času zaradi krize ni ravno veliko. Vasi Nabrežina in Križ se na območju devinsko-nabrežinske občine dejansko urbanistično spajata.

Leva sredina, ki je v Nabrežini v opoziciji, zelo kritično ocenjuje urbanistične načrte uprave župana Giorgia Reta. Odboru ocita, da dela po svoje in da se o takoj pomembnih zadevah sploh ne posvetuje z občani. O tem bo tekla beseda na jutrišnjem srečanju, ki ga leva sredina prireja jutri v Kamnarski ali Grudnovi hiši, kot ji pravijo domačini, v Nabrežini. Začetek ob 19.30.

Na Opčinah - Dunajska cesta 17/A

LASTNIK ORIELLA BRUGNERA

PROMOCIJSKA PRODAJA

Železnina Terčon

Nabrežina 124

tel. 040 200122

www.zelezninatercon.com

info@zelezninatercon.com

DEWALT

AURORA VIAGGI
POTOVALNI URAD
Od daljnega 1963. VESTNO SKRBIMO ZA VAŠA POTOVANJA IN POČITNICE

NOVO bivanja na Rdečem morju, odhod letala iz Brnika (Ljubljana), transfer iz Trsta

ODHODI V DECEMBRU	
VIDEM Mladi Tiepolo	03.12.
Adventne stojnice v GRADCU	03. - 04.12.
Adventne stojnice v BUDIMPEŠTI	08. - 11.12.
Praznična LJUBLJANA z muzejskim vlakom	08.12.
Tradicionalni »Zaključni izlet« na BLED	08. - 10.12.
Adventne stojnice v INNSBRUCKU in Swarovski	17. - 18.12.
Praznična LJUBLJANA z avtobusom	17.12.

SKUPINSKA POTOVANJA Z LETALOM	
BRAZIL	27.11. - 11.12.
Božič in Novo leto na JAPONSKEM	23.12. - 03.01.
KITAJSKA ledene umetnine	23.12. - 30.12.
JORDANIJA za konec leta	26.12. - 02.01.
Križarjenje po RENU Amsterdam-Köln	30.12. - 03.01.
FILIPINI	08. - 22.01.
Indija GUJARAT praznik papirnatih zmajev	12. - 25.01.
ETIOPIJA novo	14. - 23.01.
ŠVEDSKA aurora borealis in hotel iz ledu	29.01. - 05.02.
Sultanat OMAN	13. - 25.02.
ARGENTINA severni del	25.02. - 11.03.
Indija DECCAN	12 - 25.03
Indija YOGA GANGE	24.03. - 05.04.
Velika noč	
MOSKVA in SANKT PETERSBURG	05. - 11.04.

NOVO smučarski paket v FRANCIJI Val Thorens	
10. - 17. marca, Avtobusni prevoz,	
najem apartmana in skipass že od 444,00 €	

Pestra ponubda vsakovrstnih paketov za »Avtomobiliste« novembra, decembra in za praznike	
TREVISI 20.11. razstava Mandžu, zadnja dinastija	
še zadnja mesta	

Zaupajte izkušenosti!

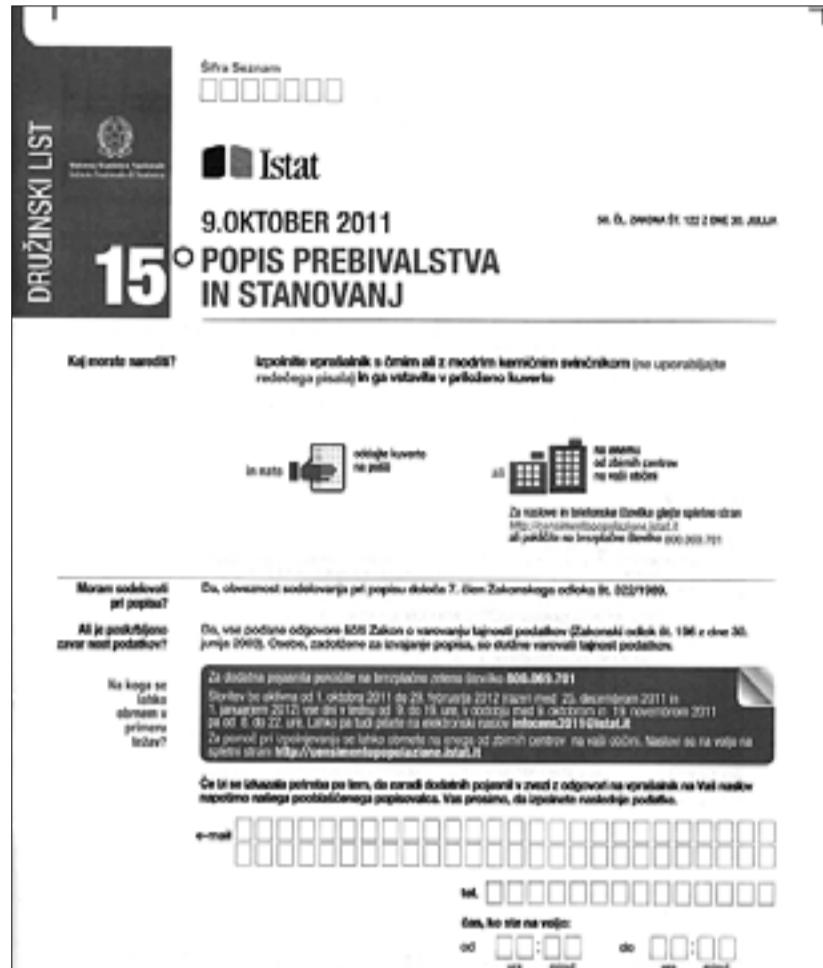
POTOVALNA AGENCIJA AURORA, UL. MILANO, 20 TRST
TEL 040 631300 FAX 040 365587, E-MAIL aurora@auroraviaggi.com, URL www.auroraviaggi.com
URNIK: ponedeljek - petek 9.00 - 12.30 in 15.30 - 18.30, četrtek no stop 9.00 - 18.30, sobota 9.00 - 12.00

POPIS - Mesec po začetku 15. popisa prebivalstva

Zavod Istat doslej zbral podatke 29 milijonov ljudi

Popis se še nadaljuje, načelno pa naj bi vprašalnike oddali do 20. novembra

SLOVENČINA V POPISNIH VPRAŠALNIKIH

Politiki, kje ste?

Po desetih letih imamo v Italiji spet popis prebivalstva, ki je nujno potreben za pripravo statističnih podatkov, tako v državnem, evropskem kot tudi svetovnem merilu. Zato morajo biti podatki ljudskega štetja usklajeni. Priporočila za evropske popise prebivalstva in stanovanj pripravlja Evropska komisija Združenih narodov za Evropo (UN/ECE) v sodelovanju s Statističnim uradom Evropske skupnosti. To nam tudi dokazuje, da je popis prebivalstva zelo resna stvar in da je zato tudi uporabljena terminologija izrednega pomena. V italijanskem jeziku je vse v redu, zaplete pa se pri slovenskem prevodu.

Prevajanje uradnih dokumentov je vse prej kot lahko, še teže pa je kadar lahko netočen termin povzroča resne težave uporabnikom. In prav to se dogaja vsakomur, ki se odloči za popisni vprašalnik v slovenskem jeziku. Med zadnjim popisom pred desetimi leti smo se razburjali, ker nismo pravocasno dobili prevedenih vprašalnikov, pa tudi zato, ker slovenskih vprašalnikov nismo mogli oddati. Prevod je bil slab, a o tem smo molčali.

Letos so pravocasno razdeljevali vprašalnike v italijanskem in slovenskem jeziku po vseh z mešanim prebivalstvom, v mestih pa si jih lahko vsak posameznik preskrbi v zbirnih centrih. Ali je to v skladu z italijansko zakonodajo ne bom govorila, o tem nam lahko vse argumentirano pojasni Samo Pahor. Mislim pa, da smem oz. celo moram povedati nekaj o slovenskem jeziku vprašalnikov in navodil, ki ga noben povprečen Slovenec nikjer na svetu ne more razumeti. Prevedli so jih samo zato, da bi pripadnikom slovenske manjšine olajšali izpolnjevanje, z naravnostjo škandaloznim, nesprejemljivim in nerazumljivim prevodom, pa so dosegli ravno nasprotno. Da pripadnik slovenske skupnosti v Italiji sploh lahko odgovori na zastavljena vprašanja, mora obvezno pogledati, kaj piše pri vsakem vprašanju v italijanskem jeziku. Italijanski vprašalnik je nujno potreben, ker edini popisniku ne samo olajša, ampak celo sploh omogoči pravilni odgovor.

Človek bi moral biti naravnost jasnovidec, da bi razumel, da je »omogočen« na postavitev postelje za premikanje« v resnici prostor za eno posteljo z možnostjo hoje okoli nje. Prav tako ni mogoče razumeti, kaj pomeni »živeti v skupinu bivanju«? Bila sem prepričana, da je to zunajzakonska zveza, dokler nisem na 16. strani odkrila, da je tako zvezzo zapisano »sobivanje«, medtem ko so kot skupno bivanje mišljeni skupinski bivalni prostori (torej dijaški domovi, bolnišnice, vojašnice itd.). Ko želi statistični urad izvedeti kakšno je stanovanjsko razmerje, spravi »iz kakšnega naslova je družina v bivališču«. Slovenci smo doslej vedno prebivali v stanovanju, po novem pa stanujemo v bivališču. Naj bo dovolj! Saj bi bila za vse popravke premalo era cela časopisna stran.

Ker traja popisanje že nekaj časa in v nekaterih občinah na Goriškem že pobirajo popisne vprašalnike, ne morem razumeti, kako je mogoče, da smo šli mitno vsega tega. Slovenski vprašalniki so sramota za Statistični urad Republike Italije in huda žalitev za vso slovensko narodno manjšino v Italiji. Naši poročevalci in politiki pa molčijo, kot da jih ta nemogoč prevod sploh ne zadeva. Zavedam se, da živimo v težkih kriznih časih, ko nastajajo vsak dan novi problemi, vendar se mi zdi, da je tako žaljiv slovenski prevod ne samo nespoštljiv, ampak celo ponizjoč za našo manjšino in vsakega našega posameznega davkoplacovalca. Proti takim slovenskim popisnim vprašalnikom bi moral že prvi dan odločno protestirati, zahtevati nove, te pa odkloniti. Namesto tega smo jih sprejeli skorajda z nekakšnim zadovoljstvom in opozarjali ljudi, naj jih dvignejo in izpolnjene odajo. Da jih zaradi nemogočega prevoda pravilno izpolniti sploh ni mogoče, ni opazil nihče. In vendar je bila to dolžnost politikov in naše javnosti, ne jezikoslovcev ali celo piscev jezikovnih kotičkov! Spomnila sem se na vzvik režiserja Borisa Kobilca in namesto Publike, kje si, razočarana vzliknila »Politiki, kje ste?«

Lejla Rehar Sancin

Več kot 4,5 milijona ljudi je do včeraj na spletu izpolnilo vprašalnik za 15. popis prebivalstva. Po 30 dneh je bilo doslej oddanih 12 milijonov vprašalnikov. Od teh je bilo 37,6 odstotka oddanih prek spletja, v poštnih uradilih so oddali 32,2 odstotka popisnih pol, v občinskih središčih pa 30,2 odstotka. Zavod Istat je tako zbral podatke skoraj 29 milijonov ljudi. Dosedanji podatki dokazujejo, da se spletajo največ poslužujejo v južni Italiji, medtem ko se v srednji in severni Italiji večinoma odločajo za poštné urade in občinska središča.

Popis se še nadaljuje, načelno pa naj bi vprašalnike oddali do 20. novembra. Po tem datumu bodo namreč začeli dvigati obrazce po domovih neposredno popisovalci z razpoznavno izkaznico. Po 20. novembra bo vsekakor še mogoče oddati popisne pole: v občinah do 20 tisoč prebivalcev bo treba oddati vprašalnike do najkasneje 23. decembra, v občinah do 20 do 150 tisoč prebivalcev do 31. januarja leta 2012, v občinah z več kot 150.000 prebivalci pa do 29. februarja leta 2012. Spomnimo naj, da je odziv na popis obvezen in so predvidene globe od 200 do 2.000 evrov.

V okoliških občinah so za popis pristojni na županstvih oz. v anagrafskih uradih, po podatkih Ista na veljajo sledeči uradniki. Urad na devinsko-nabrežinskem županstvu je odprt od ponedeljka do petka od 9. do 12. ure: na zgornjškem županstvu je odprt od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure, ob ponedeljkih in sredah tudi od

15.30 do 17.30; v repentabrski občini je urad odprt od ponedeljka do petka od 9. do 12.30, ob ponedeljkih in sredah tudi od 15.30 do 17. ure; v mljški občini je odprt od ponedeljka do petka od 8.20 do 12. ure, ob ponedeljkih in sredah tudi od 14.20 do 16.30. Kot je sporočila Občina Dolina, bo v dolinskih občinah popisni urad prihodnji teden odprt od 8.30 do 12.15 in od 14.30 do 16.45 ter v soboto od 8.30 do 12. ure.

Občinska središča v tržaških občinah pa so tako razporejena: za zahodni in vzhodni Kras je središče na Općinah v rekreatoriju Fonda Savio (Ul. Doberdò št. 20/4, tel. št. 0400646151 in 0400646153). Za Rojan, Greto, Barkovlje, Kolono in Škorkljo je središče v občinskih izpostavah na Trgu Roiano št. 3 (tel. 040412248). Za Sv. Vid in Staro mesto je središče v Ul. Combi št. 13 (tel. 0409852936, 0409852937). Za Sv. Ivan, Lonjer, Kjadin in Rocol je središče na sedežu rajonskega sveta pri Bošketu pri Sv. Ivanu (Rotonda del Boschetto št. 6, tel. 0409852938 in 0409852939). Za rajona v novem mestu in pri novi mitnici je središče v Ul. Genova št. 6 (tel. 0406754615 in 0406758013). Za Sv. Jakob, Škedenj in Čaribolo je središče v Ul. Valmaura št. 2 (tel. 0409852935 in 0409852944), za Katinaro, Valmauro in Naselje sv. Sergija pa je središče v Ul. dei Macelli št. 3 (tel. 0409852934 in 0409852943). Vsa središča so odprta od ponedeljka do petka od 9. do 19. ure in ob sobotah od 8.30 do 13.30.

A.G.

Sladana Mihajlović jutri o mladih in vodenju

»Politično vodenje za nove generacije« je naslov knjige mlade diplomirane sociologinje in raziskovalke dr. Sladane Mihajlović, ki je pravkar izšla v Sloveniji. Avtorica se spopada z vprašanjem, kaj lahko naredijo mladi v procesu sprememb, kako ščititi mladostnega stanja apticinosti in prebuditi celotno ljudstvo v akcijo.

O vsem tem in o natektenem predvolilnem vzdušju v Italiji in Sloveniji bo beseda na srečanju z avtorico dr. Sladano Mihajlović jutri ob 17.30 v dvorani Tessitorij (Trg Oberdan št. 5). Predstavitev knjige prireja deželni svetnik Igor Gabrovec v okviru Foruma Nova znamenja, ki se je izoblikoval kot nov in neobremenjen prostor za svobodno pretakanje misli in idej, za izoblikovanje načrtov in razvojnih vizij. Z avtorico se bo pogovarjal časnik Andrej Černic.

Aretirali Srba

Preiskovalci mobilnega oddelka tržaške kvesture so včeraj aretirali 38-letnega srbskega državljanja Dejana Bogdanovića, ki je več mesecov grozil bivši ženi in od nje zahvalil denar. Možakarja so aretirali že leta 2008 zaradi številnih kraj v nekaterih tržaških trgovinah in picevriji La Torre. Bogdanovića so izgnali iz Italije, v petek pa se je pojavil na delovnem mestu bivše soproge in ji spet grozil. Policisti tržaške kvesture so posegli in ga aretirali zaradi neučestevanja odredbe o izgonu in ga prijavili zaradi poskusa izsiljevanja.

KVESTURA - Podelil jih je kvestor Giuseppe Padulano

Tri bronasta odličja

Prejeli so jih policisti Vitale Teodorico, Paolo Stagni in Andrea Biondi, ki so rešili življenje neki ženski

SEJEM - Sodelujejo tudi domači proizvajalci

Še danes v Miljah praznik v znamenju sv. Martina

V središču Milj se še danes nadaljuje praznovanje sv. Martina, ki ga miljska občinska uprava prireja na Marconijevem trgu, Ulici Roma in Trgu republike. Danes ob 9. uri bodo na Trgu Republike odprli boljši sejem, na Marconijevem trgu pa sejem domačih proizvajalcev, na katerem sodelujejo številni kmetovalci z občinami nekdanje meje, na primer kmetije Bajta, Fabeca, Komarja, čebelarstvo Settimi (na našem posnetku KROMA) ...

Organizatorji so poskrbeli tudi za številne spremembe vzdolž ulic, na primer ogledi miljskega gradu, otroško animacijo (ob 11. uri), tombolo v »piranščini« (ob 15.30), glasbo in živo (ob 18.).

V BREGU - Obisk pri oljkarjih kmetij Sancin in Ota

Letos dobra letina, tako po količini kot po kakovosti

Oijke so letos zaradi ugodnih vremenskih razmer dozorele predčasno

Ko so vinogradniki že zdavnaj spravili grozdje pod streho in je vino (skoraj) nared, je napočil čas za pridelovalce oljčnega olja. Od pretekle nedelje je v oljčnih nasadih v Bregu vse živo in torklje neprestano delajo, dokler ne bodo stisnjeni še sadeži zadnje oljke. Od Parovela do Kocjančiča, da ne pozabimo na Bandija, Debelisa, Pangerca, Starca, Zaharja, Zerialja in ostale: vsi s polno paro obirajo oljke. Stisniti pa jih je treba takoj, drugače olje izgubi na kvaliteti.

Pred približno petnajstimi dnevi so začeli obirati oljke tudi na kmetiji Sancin. Z delom so že na poloviči, začeli so z zrelimi sortami: bugo, leccinom, frantoiom, pendolinom, pred kratkim pa so začeli pobirati še belico. »Letošnja letina je zelo dobra, bodisi kvantitativno kot kvalitativno. Večjih problemov z muho nismo imeli in niti nobene bolezni. Količinsko bo morda več olja kot ga je bilo lani, ker so novi nasadi letos obrodili dosti več,« je povedal Devan, ki mora vsakih pet minut kontrolirati torkljo, da pravilno deluje.

Sancinovih nasadi se razprostirajo od Boršta do Dolge Krone, z njih pa pridelujejo različne tipe olja. Začeli so z oljem Čelo, mešanicu razli-

Devan Sancin meni, da je letošnja letina zelo dobra, bodisi kvantitativno kot kvalitativno. Večjih problemov z muho nismo imeli in niti nobene bolezni. Količinsko bo morda več olja kot ga je bilo lani, ker so novi nasadi letos obrodili dosti več,« je povedal Devan

KROMA

čnih sort oljk, ki so hladno stiskane s koščico, kot po tradiciji. Staro avtohtono sorto Bugo in Belico stiskajo hladno, razkoščičeno, v brezravnem prostoru, da ne izgubi vonja in

polifenolov. Malo za šalo, malo zares pa so že pred več leti začeli prideloval Lemončelo, posebno olje z limono, ki se odlično spoji s carpacciom, solatami in ribami.

KNJIŽNI NOVOSTI

V DSI in Minervi srečanji z A. Rebulo

V zadnjih tednih sta izšli dve lesposlovni knjigi pisatelja Alojza Rebule v italijanskem prevodu Martine Clerici.

Z izidom romana Nokturno za Primorsko (Notturno sull'Isonzo) se uresničuje prvi del projekta, ki ga s finančno pomočjo Avtonomne dežele Furlanije-Julijске krajine uresničuje Knjižnica Dušana Černeta iz Trsta v sodelovanju z založbo Edizioni San Paolo, da bi italijanska javnost preko treh knjig (leposlovje, teološka misel, eseji) spoznala velikega tržaškega pisatelja. Pri tržaški Mladiki pa je na 352 straneh izšel še izbor Rebulovih novel iz treh njegovih znanih knjig. Pod skupnim naslovom La vigna dell'imperatrice romana (Vinograd rimske cesarice) jih je izbrala in pospремila s študijo ter opombami prof. Marija Pirjevec.

Knjižnica Dušana Černeta in založba Mladika sta se odločili, da skupno predstavita obe knjigi tako slovenskemu kot italijanskemu občinstvu v Trstu in Gorici ter po daljšem času omogočita javno srečanje s pisateljem Rebulo, ki zadnja leta živi in nenehno ustvarja predvsem v ženinem rojstnem kraju v Loki pri Zi danem mostu.

Uvodni večer za slovensko občinstvo bo v sodelovanju z Društvom slovenskih izobražencev jutri ob 20.30 v Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti 3. Ker se je avtor pri oblikovanju protagonistova romana Nokturno za Primorsko Florjana Burnika želel pokloniti mučenškemu duhovniku in kulturnemu delavcu Filiju Terčelju, bo na večeru nastopila tudi vokalna skupina Glasbene šole Vinka Vodopivec iz Ajdovščine pod vodstvom prof. Jerice Rudolf. Izvedla bo sedem pesmi, ki sta jih na besedila Filipa Terčelja uglasbila Vinko Vodopivec in Breda Šček. O knjigah bosta spregovorila urednica zbirke novel in avtorica spremne študije prof. Marija Pirjevec ter pisec spremne besede k romanu, duhovnik in publicist mag. Božo Rustja iz Kopra. Sodelovala bosta tudi pisatelj Alojz Rebula in prevajalka Martina Clerici.

Podoben večer v italijanščini pa bo v torek ob 18. uri v dvorani knjižnice Minerva (Ul. s. Niccolò 20). Zbora sicer ne bo, na okrogli mizi pa bo sodeloval tudi novinar Alessandro Mezzena Lona.

Robert meni, da bodo letošnja olja boljša od lanskih, ker so bila lani bolj sladka in brezosebna. Prideluje Belico, ki je bolj pikantna in značilna ter toskanske sorte leccino, pendolino, leccio del corno in maurino, ki so bolj blage.

KROMA

Robert Ota je v Boljuncu začel pobirati sadeže s svojih tisočih oljk v soboto, 22. oktobra, obral pa je že več kot polovico. Letos so oljke obrodile 10 dni prej, zaradi ugodnih vremenskih razmer. »Že na oko se vidi, da bo oljk manj kot lani, ne bo pa velike razlike. Je pa normalno, ker oljke eno leto bogato obrodijo, potem pa eno leto malo počivajo. Kakovostno pa bodo olja zelo dobra: pikantna in grenka kot se za olje spodobi, ker je bilo poletje suho in vroče,« pravi Robert, ki je imel nekaj težav z muho na belici, a so pravočasno ukrepali z dopolnilnim varstvom in ni povzročila velike škode. Drugih problemov ni bilo, čeprav ima lahko oljka dosti bolezni in škodljivcev. Robert meni, da bodo letošnja olja boljša od lanskih, ker so bila lani bolj sladka in brezosebna. Prideluje Belico, ki je bolj pikantna in značilna ter toskanske sorte leccino, pendolino, leccio del corno in maurino, ki so bolj blage. Predvideva, da bo letos pridelal približno 1500 litrov oljčnega olja.

Robert se je še spomnil, da so pred tridesetimi leti začeli obirati kmaj 25. novembra, na dan sv. Katarine. Zadnja leta pa so vsi pridelovalci olja začeli obirati bolj zgodaj, ker se zavedajo, da z zgodnejšim obiranjem dosežejo višjo kakovost.

Andreja Farneti

FINŽGARJEV DOM - V četrtek zvečer

Delavnica Suzane Pertot o dvojezičnih otrocih

Po velikem uspehu prvega predavanja iz niza posvečenega vzgoji, starševstvu in izzivom sodobne družbe, ko je bila gostja Finžgarjevega doma strokovnjakinja za zdravo prehrano Marija Merljak, bo v četrtek, 17. novembra, na vrsti drugo srečanje. V goste prihaja psihologinja in psihoterapeutka, sicer pa tudi pedagoginja dr. Suzana Pertot.

Pertotova je v okviru projekta Jezik/Lingua pripravila zgibanko in brošuro s praktičnimi nasveti za vzgojo v etnično in jezikovno mešanih družinah (Dvojezično otroštvo: navodila za uporab in Moj večjezični otrok). To sta njeni zadnji deli na omenjeno temo, saj se s tem vprašanjem ukvarja že vrsto let, njen seznam strokovnih člankov in publikacij presega sto naslovov, vodila pa je preko 40 delavnic in predavanj.

Srečanje in Finžgarjevem domu bo Suzana Pertot posvetila vprašanju, kaj pomeni biti dvojezični in kako to postaneš v otroštvu, procesu usvajanja dveh jezikov v družini, v jaslih, vrtcu in šoli, predvsem pa se bo posvetila vprašanjem, ki jih bodo postavili udeleženci. Predavateljica namreč želi, da bi bilo srečanje čim bolj interaktivno, da bi starši in vzgojitelji sami aktivno sodelovali z izpostavljanjem praktičnih težav, izzivov in dvomov. Več časa se bo zaustavila ob nasvetih staršem, ki so že ali želijo svoje otroke vpisati v slovenske šole, oziroma vrtec in jasli. Veliko vprašanj si postavljajo predvsem neslovensko govoreči starši, na primer ali bo otrok dovolj dobro usvojil oba jezika, kako otroku pomagati pri domaćih nalogah, kako jih popravljati, ko mesečno dosegajo dve jezikovna koda ...

Vse to bo gotovo zanimalo ne samo starše, pač pa tudi stare starše otrok iz mešanih družin, pa tudi vzgojitelje, učitelje in profesorje, ki se v šolah in v društvenih srečujejo z otroki in mladimi iz mešanih ali celo popularnih neslovenskih družin. Pomembno poglavje bodo tudi predstavljale izvenšolske dejavnosti in vprašanje, v kolikšni meri naj za otroke iz mešanih zakonov potekajo v slovenskem okolju ter kakšno vlogo odigravajo pri utrjevanju slovenskega jezika.

Predavanje oziroma delavnica je namenjena tudi neslovensko govorečim staršem - prevajanje bo simulirano in bo potekalo v režiji samih udeležencev. Organizatorji torej vabijo v dvojno Finžgarjevega doma na Općinah (Dunajska 35) v četrtek ob 20. uri.

0 holokavstu Romov in afriških ženskah

V gledališču Miela se nadaljuje niz Razseljeni, ki ponuja v torek dve zanimivi srečanji. Ob 9. uri bodo za dijake mestnih šol zavrteli dokumentarci Porrajmos, ki je posvečen pozabljenemu aspektu nacističnega terorja - načrtнемu uničenju Romov.

V popoldanskih urah pa bo govor o afriških ženskah. Ob 17. uri bodo zavrteli dokumentarci Pray the Devil back to hell, ki pripoveduje o prizadevanjih za mir liberijskih žensk; dve med njima, Leymah Gbowee in Ellen Sirleaf Johnson, sta za to tudi prejeli Nobelovo nagrado za mir.

Psihologija v kavarni: tokrat o večjezičnosti

Nova pobuda društva Psicoattività, namenjena širši javnosti, bo v sredo, 16. novembra, ob 18. uri v kavarni San Marco v Trstu (Ul. Battisti 18), ko bo dr. Susanna Pertot, psihologinja in psihoterapeutka, predavala na temo Usvajanje več jezikov v otroštvu: v kolikih jezikih se lahko igramo, sмеjemo, sanjamo, učimo? Več informacij na spletni strani www.psicoattivita.it.

Filmski večeri o ženskah v ameriški kinematografiji

V gledališču Basaglia v svetoivanskem parku se jutri začenja filmska retrospektiva Le ragazze del secolo, ki jo podpira Pokrajina Trst in je posvečena ženskim likom v ameriški kinematografiji tridesetih oz. petdesetih let. Čas, ko so se na zaslonih pojavljale Bette Davis, Katherine Hepburn, Judy Holliday, Barbara Stanwick, Rosalind Russell in Carole Lombard, je čas, ko se je uveljavljala neka nova ženska figura - samostojna, vesela, svobodna in ponosna nase. Ženska - delavka, ki se lahko zoperstavlja moškemu na ironičen in preprost način, ne da bi pri tem prikrivala svoje ženskosti. Pri projektu sodelujejo Mednarodni dom žensk, tržaška univerza, zavod Galvani in Zadruga Bonawentura. Štirje filmski večeri bodo zaživeli ob ponedeljkih, prvi bo že jutri ob 20.30 film Design for living (Partita a quattro) Ernst Lubitscha. Predstavila ga bo Nicoletta Romeo.

OGORČENI Zasedli bivše urade Cacita v starem mestu

Po spodletelem poskusu, da zasedejo prostore nekdanje banke Banco di Napoli na Korzu Italia je približno deset t.i. »ogorčenih« v petek zvečer zasedlo nekatere prostore v Ul. del Sale v starem mestu, ki so občinska last. Gre za manjše urade, v katerih je bil v preteklosti sedež Koordinacije združenj in skupnosti priseljencev v tržaški pokrajini Cacit. Nekateri ogorčeni so tam tudi prespali.

Namen ogorčenih je v teh prostorih ustanoviti proti-krizno okenc, ki so ga sinoči tudi »odprli« in na katerem nameravajo pomagati občanom, ki so v težavi zaradi gospodarske krize. Tržaški župan Roberto Cosolini je včeraj povedal, da jih ne namerava izgnati. Prostori namreč upravlja podjetje za ljudske gradnje Ater, vsak ukrep pa je preložil na jutri. Dogajanje od včeraj stalno nadzruje politična policija Digos.

TFS STU LEDI Čez tri gore, čez tri dole...

Folkloра s plesom in glasbo

Sodelujejo:

Danes, 13. novembra,
ob 17.00
občinsko gledališče
F. Prešeren v Boljuncu
Vljudno vabljeni!

KD Ivan Grbec

Škedenjska ulica 124

vabi DANES,
13. novembra, ob 17. uri

na ogled igrice osnovnošolske skupine
SDD Jaka Štoka (Prosek-Kontovel)

ČIREN, ČAJ IN
JUHA KOKOS Pokos
kvak kvak

Avtor Feri Lainšček, režija Nicole Starc

Včeraj danes

Danes, NEDELJA,
13. novembra 2011

STANISLAV

Sonce vzide ob 7.01 in zatone ob 16.37
- Dolžina dneva 9.36 - Luna vzide ob
18.25 in zatone ob 9.26

Jutri, PONEDELJEK,
14. novembra 2011

NIKOLAJ

VREME VČERAJ: temperatura zraka 8,6 stopinje C, zračni tlak 1030,5 mb raste, vlaga 57-odstotna, veter 25 km na uro vzhodnik severo-vzhodnik, burja s sunki do 77 km na uro, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 16 stopinj C.

OKLICI: Stefano Fumich in Alessandra Bernuzzi Grimaldi, Giovanni Ricardi di Netro in Maria Lorenzon, Ivan Petković Strajn in Adriana Cardenas Borisi, Gian Antonio Furigo in Sara Cappellari, Andrea Dean in Luisanna Nicotra, Davide Slavic in Francesca Rasman, Stefano Clarić in Alessandra Schiavone, Stefano Porcelluzzi in Chiara Carpani, Graziano Stefenato in Bruna Bria, Ezio Maria Ferraro in Barbara Bidussi, Nicola Zorzi in Ilaria Pandullo, Alessandro Teodorani in Margaret Macchietti.

Lekarne

Nedelja, 13. novembra 2011
Lekarne odprte
od 8.30 do 13.00

Trg Oberdan 2, Sv. Ivan - Trg Gjoberti 5, Ul. Baiamonti 50, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Sesljan

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Trg Oberdan 2 (040 364928), Sv. Ivan - Trg Gjoberti 8 (040 54393), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124).

Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
od 16.00 do 20.30

Trg Oberdan 2, Sv. Ivan - Trg Gjoberti 8, Ul. Baiamonti 50, Milje - Ul. Mazzini 1/A.

Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Baiamonti 50 (040 812325).

Od ponedeljka, 14.,
do sobote, 19. novembra 2011

Običajni urnik lekarne:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Kino

AMBASCIATORI - 15.30, 17.10, 18.50,
20.30, 22.15 »Il Re Leone 3D«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »Pina«.

CINECITY - 11.00 »I Puffi«; 10.45, 12.40,

14.35, 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Disney's - Il Re Leone 3D«; 10.45, 13.00,

15.30 »Le avventure di Tin Tin - Il segreto dell'unicorno«; 17.40, 20.00 »La

peggiore settimana della mia vita«; 11.00, 13.10, 15.20, 17.40, 20.00, 22.10

»I soliti idioti«; 22.00 »Warrior«; 10.45,

13.00, 15.15, 17.35, 19.55, 22.15 »Immortals 3D«; 20.00 »I 3 Moschettieri«;

16.30, 22.15 »L'amore all'improvviso - Larry Crowne«; 16.00, 17.00, 18.30,

19.30, 20.15, 21.00, 22.00 »The Twilight saga - Breaking dawn«.

FELLINI - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15

»This must be the place«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 15.50, 17.20, 18.55 20.30, 22.15

»Il cuore grande delle ragazze«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20,

20.15, 22.15 »Lezioni di cioccolato 2«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 15.50, 17.20,

18.55, 20.30, 22.15 »La peggiore setti-

mana della mia vita«.

KOPER - KOLOSEJ - 17.10 »En dan«;

19.20 »Johnny English 2«; 21.20 »Mor-

ilksla elita«; 16.50, 19.00, 21.10 »Ne-

MLADINSKI KROŽEK
»DOLINA«
vabi na

MARTINOVANJE

danes, 13. novembra, ob 18.30
v prostorih Mladinskega krožka

Večer bodo obogatili

MoPZ "Valentin Vodnik" iz Doline

in dijaki geometrske smeri DTTZG
Žiga Zois iz Trsta z veseloigro

"Kam so izginili
sendviči z mortadelo?"

Slovesna sv. maša bo
danes, 13. novembra ob 11.uri
v cerkvi sv. Martina na Brcah.

Toplo vabljeni!!!

smrtni 3D«; 16.40 »Oskrbnik«; 18.40,
20.30 »Stanje šoka«.

KOPER - PLANET TUŠ 11.00, 13.00,
15.00, 17.00 »Winx club 3D (sinhro.)«;
21.30 »Trije mušketirji 3D«; 12.40,
14.40, 17.05 »Winx club (sinhro.)«;
14.05, 16.35 »Footloose«; 13.35, 18.25
»Jeklena moč«; 11.20, 13.40, 16.05,
18.20, 20.40 »Oropaj bogataša«; 11.30,
16.20, 19.00 »Tin Tin 3D«; 11.45,
19.10, 21.25 »Trgovci s časom«; 14.00,
18.50, 21.10 »Nesmrtni 3D«; 21.00
»Stvor«; 16.15 »Sanjska hiša«; 19.05,
21.15 »Stanje šoka«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 11.00 »Il Re Leone 3D«; 15.30, 17.10, 18.50, 20.30,
22.15 »I soliti idioti«; Dvorana 2:
11.00, 15.30, 17.10 »Le avventure di Tin Tin: Il segreto dell'unicorno«; 20.00,
22.15 »Warrior«; Dvorana 3: 11.00 »I Puffi«; 16.15, 20.15 »Immortals 3D«;
18.15, 22.15 »Immortals«; Dvorana 4:
11.00 »Kung fu Panda 2«; 16.30, 18.10
»Johnny English - La rinascita«; 18.50,
20.30, 22.15 »Bar sport«.

SUPER - 15.20 »I Puffi«; 17.00, 20.40,
22.15 »L'amore all'improvviso«; 18.40
»Una separazione«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.30,
17.45, 20.00, 22.10 »I soliti idioti«;
Dvorana 2: 17.00, 19.50, 22.10 »Immortals 3D (dig.)«; Dvorana 3: 15.00,
16.45, 18.30, 20.30 »Il Re Leone 3D (dig.)«;
Dvorana 4: 15.20, 17.30, 20.00, 22.00 »Lezioni di cioccolato 2«; Dvorana 5: 17.40, 20.10 »Il cuore grande delle ragazze«; 15.30, 22.00 »La peggiore settimana della mia vita«.

Prireditve

SKD IGO GRUDEN vabi na koncert volkalne in instrumentalne skupine »Katizbor Catticoro« danes, 13. novembra, ob 18. uri, Kulturni dom v Nabrežini; sodeluje Mladinski pevski zbor Igo Gruden. Vabljeni.

SKD IVAN GRBEC, Škedenjska ul. 124, vabi danes, 13. novembra, ob 17. uri na ogled igrice osnovnošolske skupine SDD Jaka Štoka (Prosek-Kontovel) »Čiren čaj in juha, kokos pokos, kvak kvak«. Avtor Feri Lainšček, režija Nicole Starc.

TFS STU LEDI vabi v občinsko gledališče F. Prešeren v Boljuncu na večera »Čez tri gore, čez tri dole...«. Danes, 13. novembra, ob 17. uri »Folklor s plesom in glasbo«. Sodelujejo: otroška folklorna skupina nemške manjšine v Karniji »Is guldana pearl«, folklorna skupina »KTD Moščanci« iz Moščancev, istrska glasbena skupina »Vruja« in tržaška folklorna skupina »Stu ledi«.

V BAMBICHEVI GALERIJI na Opčinah je danes, 13. novembra, na ogled likovna razstava Anice Pahor »Sledi življenja«. Urnik: ponedeljek - petek: od 10. do 12. in od 17. do 19. ure.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBŽENCEV, Knjižnica Dušana Černeta in založba Mladika vabi v ponedeljek, 14. novembra, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 na večer »Pisatelj Rebula v italijanščini« ob izidu dveh knjig Alojza Rebule v italijanskem prevodu. Ob prirediteljih bodo spregovorili Marija Pirjevec, Božo Rustja, pisatelj Alojz Rebula in prevaalka Martina Clerici. Zapela bo volkalna skupina Glasbene šole Vinka Vodopivec iz Ajdovščine pod vodstvom Jerice Rudolf. Začetek ob 20.30.

SKD PRIMOREC v sodelovanju z ZSKD vas vladivo vabi na odprtje razstave ob obletnici podpisa Konvencije Združenih narodov o otrokovih pravicah (New York, 20.11.1989) »Marija Magajna: Barve otroštva v črnoblem« v petek, 18. novembra, ob 20.30, v Trebčah - Hiška u?d Ljubljanske Razstave ob predstavlja etnologinja in kuštostinja razstave Martina Repinc, cenejeno publiko pa bo pozdravil MPZ Krasje, dir. Petra Grassi. Ogled razstave bo možen tudi v soboto, 19. in v nedeljo, 20. novembra, od 16. do 18. ure.

CELOVEČERNI KONCERT ljubljanskih veteranov (dir. Alojz Zupan) v organizaciji KD Skala pod pokroviteljstvom Zveze slovenskih kulturnih društev bo v soboto, 19. novembra, ob 20.30 v Kulturnem domu Skala v Gro-padi.

SKD PRIMOREC vabi na potopisno predavanje Sonie Covolo »Kuba - otok revolucije, cigar, glasbe in ruma«, ki bo v soboto, 19. novembra, ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebčah.

SKD TABOR, V PROSVETNEM DOMU NA OPČINAH: 19. novembra, ob 20. uri Martinov večer MoPZ Tabor z go-

sti; 20. novembra, ob 18. uri Openska

glasbena srečanja - madžarski trobilni kvintet In media brass quintet.

SKD VIGRED vabi v Štalco v Šempolaju v soboto, 19. novembra, ob 17. uri na ogled igrice »Čiren čaj in juha, ko-

kos pokos, kvak kvak« iz izvedbi osnovnošolske skupine SDD Jaka Štoka.

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM vabi na prireditve »Moda iz baula«, posvečeno Aleksandrinkam. Nastopajo dramska skupina Društva žena iz Prvačine ter duo Janko in Valentina Zorn s pevko Lauro Budal. Prireditve bo v nedeljo, 20. novembra, ob 18. uri

FORUM NOVA ZNAMENJA vabi na predstavitev knjige dr. Slađane Mi-

**Društvo slovenskih izobražencev,
Knjižnica Dušana Černeta
in založba Mladika**

vabijo jutri v Peterlinovo dvorano
v Ul. Donizetti 3

na večer

ALOJZ REBULA V ITALIJANŠČINI

Ob izidu zbirke novel

La vigna dell'imperatrice romana

in romana

Notturno sull'Isonzo.

Spregovorili bodo Marija Pirjevec,
Božo Rustja, Martina Clerici.

Zapela bo volkalna skupina Glasbene
šole Vinka Vodopivec iz Ajdovščine pod vodstvom Jerice Rudolf.

Miro Gavran
ŠOFERJI ZA VSE ČASE

rezija:
Boris Kobal

v ponedeljek, 14. novembra ob 20.30 (red F)
v soboto, 26. novembra ob 20.30 (red T)

Blagajna SSG je odprta od ponedeljka do petka z urnikom 10-15 in od 17. do začetka večernih predstav. Tel. št.800214302 (brezplačna) ali 040 362542. www.teaterssg.com

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

SUPER SODOBNI IN MEGA ABONMA
Drama SNG Ljubljana
David Mamet

NOVEMBER
režija: Matjaž Zupančič
v torek, 15. novembra ob 20.30

Blagajna SSG je odprta od ponedeljka do petka z urnikom 10-15 in od 17. do začetka večernih predstav. Tel. št.800214302 (brezplačna) ali 040 362542. www.teaterssg.com

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Drama SNG Maribor
William Shakespeare

KAR HOČETE

režija: Janusz Kica

v petek, 18. novembra ob 20.30 (red A,T,F)
v soboto, 19. novembra ob 20.30 (red B)
v nedeljo, 20. novembra ob 16.00 (C,K)

- za nedeljsko predstavo brezplačni avtobusni prevoz iz Seslana in z Opčin

Blagajna SSG odprta od ponedeljka do petka z urnikom 10-15 in od 17. do začetka večernih predstav. Tel. št.800214302 (brezplačna) ali 040 362542. www.teaterssg.com

Mali oglasi

25-LETNI FANT išče delo kot polagalec marmorja. Tel. št.: 338-4966680.

37-LETNI FANT z večletnimi izkušnjami kot skladničnik v tovarni išče resno zaposlitev. Tel. 328-1740877 ali 040-200882.

ODDAJAMO V NAJEM opremljeno stanovanje, 75 kv.m, v zasebni hiši nad Trstom, v mirnem okolju in z lepim razgledom na morje; tel. 0481-413084, 333-1811661 v dopoldanskih urah.

PRODAM AVTOSEDEŽ - lupinicchio avto-fix, s podnožjem za pritrditev na sedež, snemljivo strehico in podlogo za novorojenčka, v odličnem stanju. Tel. št.: 338-2105138.

PRODAM štiri aluminijasta platiča za avto land rover discovery; tel. 328-4650354.

UGODNO PRODAMO dvodružinsko hišo (170 kv.m stanovanja) novoogradnjo v neposredni bližini Kopra; tel. 0481-413084, 333-1811661 v dopoldanskih urah.

Poslovni oglasi

DRVA hrastova, suha, žagana 33/25cm prodam.

Dostava na dom.

Tel.00386-(0)41-249329

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalki:

AGIP: Drevored Campi Elisi 59, Naselje sv. Sergija - Ul. Forti 2, Devin - državna cesta 14

SHELL: Drevored Sanzio

ESSO: Trg Foraggi 7, Općine - križišče

Q8: Istrska ulica 212

TAMOIL: Miramarski drevored 233/1

ČRPALKE ODPRTVE 24 UR NA 24
AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

ČRPALKE ODPRTVE 24 UR NA 24
AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE
TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3, Miramarski drevored 233/1

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin - Državna cesta 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Trg Valmaura, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Općine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

ADRIA: Prosečka postaja 35
SHELL: Ul. Locchi 3, Ferneti
TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27

V sodelovanju s FIGISC Trst.

Izleti

LETNIK 1950 iz dolinske občine pozor! Obljuba dela dolg. V soboto, 19. novembra, skupinski avtobusni izlet v Goriška Brda in Dobrovo. Vpisovanje na tel. št. 338-7824792 (Sergio) in 333-1157815 (Ladi).

SPDT vabi člane in prijatelje, da se udeležijo v soboto, 19. novembra, tradicionalnega spominskega pohoda na Volnik. Zbirališče v Zagradcu ob 14. uri.

KRUT - zaključuje se vpisovanje za izlet 10. in 11. decembra na božične sejme v evropsko mesto Milan. Informacije in vpisovanje na društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

Čestitke

VIVIANA bo jutri slavila okrogel rojstni dan. Z njo se bomo veselile in ji zazelele srečo tudi vse »Čarownice«.

BRUNOTU kličemo še na mnoga zdrava leta vsi, ki ga imamo radi.

Pri Beljanovih se 50 let slavi. Vse najboljše SILVANO in EDES jima kriška klapa želi.

Obvestila

TAI CHI CHUAN - vežbanje v starodavni in cenjeni večini z vajami za telo in dušo: sprostitev mišic, povečana gibčnost in boljša koordinacija ter pomirjujoče počutje ob ponedeljkih od 19.00 do 20.30 v večnamenskem središču Mitja Čuk, Repentabrska 66. Info na tel. 040-212289, info@skladmc.org.

PILATES - Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljuncu obvešča, da bo od slej vadba ob petkih potekala od 19.15 do 21.15.

AŠDSK BRDINA organizira tradicionalni sejem rabljene smučarske opreme v prostorih Doma Brdina, Prosečka ul. 109, na Opčinah. Danes, 13. novembra, od 10. do 12. ure ter od 16. do 20. ure.

Ob prilikl, boste lahko dobili vse informacije glede smučarskih tečajev za zimsko sezono 2012. Informacije: 347-5292058, www.skbrdina.org.

JUS TREBČE vabi člane in vaščane, da se danes, 13. novembra, udeležijo sprehoda v Župnico, kjer si bomo ogledali območje na katerem padriška Gozdna zadruža izvaja pašo. Če bomo imeli srečo bomo videli tudi telička, ki so mu Padričarji dali ime »Trebenc«, ker se je skotil prav v Župnici. Zbirališče Pred cerkvijo ob 9.00.

MLADINSKI KROŽEK DOLINA vabi na Martinovanje danes, 13. novembra, ob 18.30 v prostorih Mladinskega krožka. Večer bodo obogatili MoPZ Valentijn Vodnik iz Doline in dijaki geometrske smeri DTTZG Žiga Zois iz Trsta z veseloigro »Kam so izginili sendviči z mortadelo?«. Slovesna sv. maša bo ob 11. uri v cerkvi sv. Martina na Brcah. Vabljeni.

SK DEVIN prireja »Smučarski sejem« v Domu Železničarskih delavcev - Nabrežina postaja, ki se bo odvijalo danes, 13. novembra, od 10.00 do 19.30.

STRANKA SSK sekcijski Škedenj, Klonkovec in Sv. Sergij priredi danes,

13. novembra, ob 11.30 v prostorih doma Jakoba Ukmarpa v Ul. Soncini 112, sekcijski kongres. Toplo vabljeni

član, somišljeniki in prijatelji.

DEVINSKO-NABREŽINSKA LEVA SREDINA prireja v ponedeljek, 14. novembra, ob 19.30 debatno/informativno srečanje z občani o novi urbanistični varianti 27. Srečanje bo potekalo v prostorih Grudnove (kamarske) rojstne hiše v Nabrežini. Točno vabljeni!

KRAŠKA PODRUŽNICA DRUŠTVA ZA ZDRAVJE SRCA IN OŽILJA prireja v sodelovanju s Klubom Kraški dren in Društvom diabetikov Sežana 17. tradicionalno prireditev »Z razumom, pesmijo in plesom za zdrava srca Krasa«, ki je posvečena svetovnemu dnevu srca in bo potekala v ponedeljek, 14. novembra, s pričetkom ob 18. uri v Kosovelovem domu v Sežani. V preddverju Kosovelovega doma bodo od 15.00 do 17.30 izvajali brezplačne meritve krvnega tlaka, pulza, kisika v periferni krvi, sladkorja in holesterola s svetovanjem.

OBČINA DOLINA obvešča, da bo občinski popisni urad (anagrafski urad) odprt javnosti za izročitev popisnih pol od ponedeljka, 14. do petka, 18. novembra, od 8.30 do 12.15 ter od 14.30 do 16.45 ter v soboto, 19. novembra, od 8.30 do 12.00. Tel.: 040-8329220.

AKCIJE IN RE-AKCIJE - v torek, 15. novembra, bo v prostorih kulturnega društva »Le Vie del Blu« v Ul. Sv. Frančiska 15, predstavitev srečanj o dinamikah v partnerskih zvezah in spolnosti namenjenih tako parom kot posameznikom. Srečanja bodo potekala 22. in 29. novembra ter 6. decembra. Vodila jih bosta psihologa in psihoterapevt dr. Nada Berce' in dr. Iztok Spetič.

DEVINSKO-NABREŽINSKA SEKCija Slovenske skupnosti vabi člane, somišljenike in prijatelje na sekcijski kongres stranke, ki bo v torek, 15. novembra, ob 20. uri na sedežu slovenskih pevskih zborov v Devinu.

TPP P. TOMAŽČ obvešča, da bosta redni pevski vaji na sedežu na Padričah v torek, 15., in v petek, 18. novembra, ob 20.45. V nedeljo, 20. novembra, ob 17. uri, bo nastop v KD na Colu.

OBČINA OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo brezplačna ludoteka, namenjena otrokom od 1 do 6 let, delovala v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra od 16. do 18. ure: 16. novembra: »Tiskanje s krompirjem« in »Risanje v reljefu«. Informacije na tel. št. 040-299099 od ponedeljka do sobote od 8. do 13. ure.

PSIHOLOGIJA V KAVARNI: nova pobuda društva »Psikoaktivitete« namenjena širši javnosti. V sredo, 16. novembra, ob 18. uri bo v Kavarni San Marco v Trstu (Ul. Battisti 18) dr. Sonja Pertot, psihologinja in psihoterapevtka, predavalna na temo »Usajanje več jezikov v otroštvu: v kolikih jezikih se lahko igramo, smejemo, sanjam, učimo in naučimo?« Več informacij o dogodku na spletni strani www.psikoaktivita.it.

OBČINA DEVIN NABREŽINA obvešča kulturna in športna združenja, društva in krožke, ki imajo sedež v Občini, ter tiste, ki delujejo v prid krajevnega prebivalstva, da lahko predložijo prošnjo za izreden prispevek za leto 2012 na kulturnem in športnem področju. Prošnje, opremljene s predvideno dokumentacijo, je treba predložiti do srede, 30. novembra. Info v Uradu za kulturo, šport in prosti čas, Nabrežina 102, tel. 040-3625523 ali iztok.spetic@tin.it.

O.N.A.V. - Tržaška sekcijski italijanskega združenja pokuševalcev vina bo zaključila uspešno delovno leto z večerjo, ki bo v petek, 2. decembra, v restavraciji na gradu Sv. Justa. Vabljeni vsi člani, njihove družine in prijatelji. Informacije in prijave na spletni strani: www.onav.it, tel. št. 334-7786980 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

SLORI - Slovenski raziskovalni inštitut objavlja dva nova razpisa za spodbujanje študentov, ki izhajajo iz slovenske skupnosti v videmski pokrajini, k študijskemu izpopolnjevanju in raziskovalnemu delu. Rok oben razpisov zapade 5. decembra. Razpisni pogoji in prijavna dokumentacija so dostopni na www.slori.org.

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi v četrtek, 17. novembra, ob 20. uri na 2. predavanje iz ciklusa o vzgoji v družini in družbi z naslovom »Dvojezični otrok - priročnik za starše in vzgojitelje«. O prednostih oz. problemih večjezične vzgoje in vključevanja otrok iz mešanih družin v slovenske šole bo (tudi v italijansčini) govorila dr. Suzana Pertot.

SKD VIGRED vabi v Štalco v Šempolju v petek, 18. novembra, ob 17. uri na srečanje - Delavnico z Marijo Merljak. Tema večera: Kosti, revma, putika, osteoporoz, itd.

KROŽEK AUSER za kraško območje vabi svoje člane na družabno pooldne v soboto, 19. novembra, s pričetkom ob 16. uri. Srečanje se bo odvijalo v prostorih »Dopolavoro feroviario« v Nabrežini.

PLANINSKA ODSEKA SK DEVIN IN ŠZ SLOGA vabita člane in prijatelje v soboto, 19. novembra, na martinovanje in krajši pohod. Zbirališče za počodnike pri cerkvi v Štvitanu ob 14. uri, za ostale pa ob 17.00 na osmici v Jamljah. Za informacije in prijave tel. št. 040-200782 - Frančko ali 040-226283 - Viktor.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE tržaške federacije vabi tovariše in simpatizerje v soboto, 19. novembra, na sedež v Ul. Tarabocchia 3, ob 17.30 uri na 8. kongres stranke.

PLES HIP HOP: Mladinski krožek Dolina prireja tečaj modernega plesa za otroke od 4. leta dalje v prostorih Mladinskega krožka. Informacije na tel. št.: 333-1109675 ali 328-5761251.

PRIMORCI BEREMO 2011 - do 20. novembra bodo v Narodni in študijski knji

TRŽIČ - Z izdajanjem neveljavnih potrdil o plačilu

Lastnik potovalne agencije opeharil vsaj štirideset oseb

V žep spravil okrog sto tisoč evrov - Državni blagajni utajil dodatna dva milijona

Ko so prišli pred okence za prijavo na let, da bi se z letalom odpravili na toliko pričakovano potovanje, jih je letališko osebje zapodilo rekoč, da nimajo pravice do vozovnice, saj imajo v rokah neveljavno potrdilo o plačilo. Ko so se vrnili v Tržič in se oglašili v potovalni agenciji Look And Go v Ulici Garibaldi, so takoj posumili, da jih je lastnik Marco Paliaga ogoljufal, saj je naenkrat izginil in ni bilo več mogoče priti v stiki z njim. Moški je prve stranke prevaral že pred tremi leti, od takrat se je na dolgem seznamu prevaranov znašlo okrog štirideset oseb, ki so zadevo prijavile silam javnega reda. Z zadevo se je začelo ukvarjati osebje pokrajinskega potovelstva finančne straže, ki je ugotovilo, da je moški unovčil plačila za številne potovalne aranžmaje, letalske in ladijske vozovnice, hotelske rezervacije, koncertne in gledališke vstopnice. Paliaga je svojim strankam izdal ponarejeno potrdilo o plačilo, ki ni bilo nikakor veljavno in s katerim so se njegove stranke nameravale odpraviti na potovanje. Med ogoljufanimi so bili tudi Bangladeševci, ki so se hoteli vrniti v domovino in so v napak vozovnice vložili večji del svojega denarja, moški je prevaral tudi nekaj družin, ki so si hotele privočiti oddih v tujini, na letališču pa jih je s kovčki v rokah čakalo neprijetno presenečenje. Goljuf je nekaterim strankam izročil vozovnice, ki jih je sam tiskal s svojim računalnikom, izdelal pa jih je s kopiranjem in lepljenjem delov pravih vozovnic; drugim je prodal fotokopijo vstopnice za koncert in gledališke predstave.

Pred koncem lanskega leta so oskodovanci vložili prve prijave, najprej so opozorili združenja potrošnikov, nato še sile javnega reda. Paliaga je kmalu zatem svojo potovalno agencijo zaprl, nato so jo finančni stražniki zasegli in pregledali vso razpoložljivo dokumentacijo. Po dolgem raziskovalnem delu in zapletenem preverjanju so finančni stražniki ugotovili, da je moški s svojo nezakonito dejavnostjo spravil v žep okrog sto tisoč evrov. To pa še ni dovolj, saj Paliaga preko dve leti ni prijavljal svojih dohodkov; na ta način je državni blagajni utajil približno dva milijona evrov. Nepoštenega lastnika potovalne agencije so zato prijavili zaradi goljufije, ponarejena dokumentov in nezakonite prisvojitve denarja.

Izložba agencije

GORICA-TRŽIČ - Po enem letu dežela odobrila pravilnik

Multikina sta rešena

Sprememba Sveta za lokalne avtonomije zavrnjena - Ob Ikei v Vilešu ne bodo gradili novega multikina

V Gorici in Tržiču so si oddahnili. Kina, ki delujejo v obeh mestih in ju upravlja družba Transmedia, nista več ogrožena, v kolikor v bližini ne bodo gradili novih multikinov. Deželna vlada FJK je v četrtek, po več kot enoletrem zavlačevanju, dokončno odobrila t.i. deželnih načrt za kinodvorane, ki je bil predviden po deželnem zakonu št. 21/2006. Z odobritvijo so zamujali, ker je novembra lani Svet za lokalne avtonomije, ki mu je tedaj predsedoval goriški župan Ettore Romoli, predlagal spremembu, na podlagi katere bi nov multikino lahko odpri ob Ikei, v kompleksu komercialnega parka v Vilešu. Njegovo odprtje bi bilo pogubno predvsem za kinodvorani in Gorici in Tržiču: Kinemax na goriškem Travniku ne bi preživel, tržički pa bi životaril, je vseskozi opozarjal direktor Transmedie, Giuseppe Longo. Prirjevale so mu strokovne analize, po katerih je dejelno ozemlje zasičeno s kinematografi. Vsaka nova gradnja bi torej prinesla propad že obstoječih kinodvoran. Ker predlog svetni bil sprejet, v Vilešu ne bodo gradili kompleksa z več kinodvoranami.

Dežela je načrt z novimi pravili odobrila v četrtek na predlog odbornika za kulturno Elia De Anne. Odobreno je bilo besedilo, ki ga je v preliminarni obliki odbor sprejel že avgusta lani in ki predvideva, da se nov multikino lahko gradi samo v videmski pokrajini; ko bi bila osvojena spremembu Sveta za lokalne avtonomije, bi ga lahko gradili tudi v ostalih pokrajinalah. »Primarni namen načrta je omogočiti urejen razvoj tržišča, ocenitev okoliša glede na publiko in relativne gostote obstoječih kinodvoran,« so pojasnili na deželi. V njem so zato navedeni pogoji za pridobitev dovoljenja za odprtje kinodvoran in značilnosti le-teh. Med drugim je zapisano, da morajo biti opremljene z avtomatično ali napol avtomatično napravo za projiciranje in digitalnim ozvočenjem, s klimatizacijo ali termo ventilacijo, z avtomatično blagajno, naslonjači, širokimi vsaj 55 centimetrom; zapisano je tudi, da vrste s sedeži morajo biti med sabo oddaljene vsaj en meter, poleg tega mora biti primerno število sedežev namenjenih osebam s posebnimi potrebami zaradi fizičnega hendikepa. Gledate izdaje dovoljenja za novo gradnjo je določeno, da razdalja med dvema kinoma z več kot 800 sedeži ne sme biti manjša od 15 kilometrov (25 kilometrov v videmski pokrajini), za kinodvorane z manj kot 800 sedeži, pa je razdalja 7 kilometrov.

Goriški Kinemax

»Cilj pravilnika je obvarovati kinodvorane v mestnih središčih. Status urbanega multikina imata tako goriški kot tržički Kinemax. Po tržnih analizah bi oba tvegala propad z odprtjem multikina v Vilešu, ki bi tudi sam posloval z rdečimi številkami. Stroški kinodvoran so danes višji kot prihodki, zato bi se nova naložba ne izplača-

KRONIKA

Krminčanu usoden beg pred policijo

Beg pred policijo se je tragicno končal za mladega Krminčanina, ki je umrl v noči s petka na včerajšnji dan v Vidmu. Nekaj po četrti uri ponoči je avtomobil pri Tagagnaccu izsilil prednost policiji in se takoj zatem podal v beg. Voznik je močno pritisnil na plin in z visoko hitrostjo zbežal v smeri Vidma. Policia mu je sledila, tako da je moški v središču Vidma izgubil nadzor nad svojim vozilom. Naenkrat je avto začel drseti po cestišču in nato v vsi silo trčil v izložbo bančnega zavoda Cassa di risparmio del Friuli Venezia Giulia na Trgu Osoppo. V silovitem trčenju se je potnik tako močno poškodoval, da mu reševalci ob svojem prihodu niso uspeli reševati. Bil je pri priči mrtev. Policisti so ob pregledu dokumentov ugotovili, da je bila prometna nesreča usodna za 27-letnega Michaela Martinija, Krminčana romske narodnosti. Zdravniške pomoči je bil potreben tudi voznik, 45-letni Fabrizio Hodorovic, ki so ga sprejeli na zdravljenje v oddelku za intenzivno nego videmske bolnišnice.

Hodorovic je pred policijo zbežal, ker je sedel za volanom avtomobila, čeprav je bil brez vojniškega dovoljenja; odvzeli so mu ga pred kratkim, ker so ga zalotili med vožnjem s previsoko stopnjo alkohola v krvi.

la. Vrh tega vse kinodvorane trenutno poslujejo pod pričakovanji,« je včeraj povedal Longo in priznal odborniku De Anni, deželnim svetnikom iz Goriške, njihovemu kolegu iz Pordenona Pieru Colussiju in predsedniku goriške pokrajine Enricu Gherghetti zaslugo, da so se angažirali za razplet, ki je Goriški naklonjen. (ide)

IRENA GULIN

BUMBACA

»Za slepe in slabovidne je v mestih še vedno veliko arhitektonskih pregrad; še veliko dela nas čaka na področju izobraževanja in dostopnosti do informacij, ki so danes vse bolj vizuelne.« Tako poudarja Irena Gulin, nova predsednica združenja slepih in slabovidnih iz goriške pokrajine, ki je včeraj na sedežu Fundacije Goriške hranilnice praznovala 50-letnico delovanja. Gulinova je v svojem nagonu opozorila na številne dosežke, ki so jih slepi in slabovidni dosegli ravno s pomočjo svojega združenja. »Nekoč smo živel na obrobju, zdaj smo se popolnoma vključili v družbo,« je poudarila Gulinova in pojasnila, da združenje nudi slepim in slabovidnim pomoč pri pripravi prošenj za invalidske pokojnine, pri iskanju zaposlitve, pri reševanju vsakodnevnih težav, s katerimi se soočajo. Predsednica se je zahvalila vsem svojim predhodnikom, s kanckom razočaranja pa je ugotavljala, da se številni mladi neradi približajo združenju slepim in slabovidnim, kot da bi se bali priznati svoje težave, ki se jih pa ne gre nikakor sramovati. Gulinova je izpostavila, da ima združenje svoj urad v Ulici Bellini v Gorici, kjer bo do veseljem nudili informacije vsem, ki potrebujejo pomoč zaradi težav z vidom. Za katerokoli vprašanje lahko interesent kličejo tudi na telefonsko številko 0481-535494, saj pri združenju slepih in slabovidnih želijo, da bi čim več ljudi spoznalo njihovo delovanje. Po nagonu Gulinove so med včerajšnjo svečanostjo spregovorili starejši člani, ki so poudarili, da jim je združenje pomagalo vsakič, ko so potrebovali pomoč.

Posebno pomemljive so bile besede prvega predsednika goriškega združenja slepih in slabovidnih Silvana Pagure. »V združenju sem vsa leta srečevali ljudi, ki ljubijo življenje, ki se veselijo, tega kar imajo in ne nikakor pogrešajo tega, kar nimajo,« je poudaril Pagura. Prisotne je nagonovil tudi bivši predsednik novogoriškega združenja slepih in slabovidnih Dragi Kladnik; pozdravila sta tudi predsednik deželne konzulte za prizadete osebe Mario Brancati in občinska odbornica Silvana Romano, ki je izrazila željo po tesnejšem sodelovanju z goriškim združenjem slepih in slabovidnih. Romanova je opozorila, da je v teknu prenova številnih mestnih ulic, nasveti združenja slepih in slabovidnih pa so še kako potreben za odpravo arhitektonskih pregrad.

V goriški pokrajini je v združenje slepih in slabovidnih včlanjenih 140 oseb; dodatnih 50 oseb se poslužuje storitev združenja, čeprav niso vanj vpisane. Med člani je tudi več predstavnikov slovenske narodne skupnosti, sicer je tudi sama predsednica Gulinova goriška Slovenka. Poleg članov združenja so v goriški pokrajini še drugi slepi in slabovidni; njihovo število je težko določiti, ker nekateri ne poiščajo pomoči za svoje težave. Iz združenja slepih in slabovidnih zato pozivajo vse slepe in še zlasti slabovidne, naj se postavijo v stik z njihovim goriškim uradom, kjer bodo znali najti primerne rešitve za njihove težave. (dr)

GORICA - Drevored D'Annunzio

Ponovno prevozen in skoraj dokončan

V Gorici je spet prevozen Drevored D'Annunzio, ki povezuje Trg Cavour z goriškim grajskim naseljem. Na njem so se obnovitvena dela začela pred enim letom, zdaj pa se bližajo k koncu. Gradbeni delavci so celotno cestišče od Trga Cavour do leopoldinskih vrat tlakovali s kockami iz sivega porfirja, po katerih avtomobili lahko že vozijo, medtem ko se mora še zaključiti tlakovanje pločnikov. Lete bodo pretlakovali s porfirjem drugačne, sivo-rdečaste barve, kar bo pripomoglo k boljši vidljivosti in varnosti. Doslej je z novimi kockami pretlakovana približno polovica ploč-

Prenovljeni drevored

BUMBACA

GORICA - Umberto Galimberti o mitih pred nabito polno dvorano Kulturnega doma

Preseganje »lenih idej« v iskanju racionalnosti

»Ne basajmo otrok z vsemi mogočimi dejavnostmi - Šola izobražuje, a ne vzugaja«

Filozof Umberto Galimberti v Gorici in polna dvorana Kulturnega doma

BUMBACA

Veletok. Tako je mogoče opredeliti podajanje, ki ga je polni dvorani Kulturnega doma v četrtek ponudil Slovikov in diaškodomski gost, učitelj (v starogrškem pomenu) filozofije Umberto Galimberti. Veletok misli znanja, filozofske šole, psihonalize in zgodovinskih miselnih povezav. Veletok v smislu široke, umirjene južnoameriške ali vzhodnoazijske množine vode z neustavljenim pretokom nekaj deset tisoč kubičnih metrov tekočine na sekundo.

Vzdolj njegovega premikanja ga Galimberti napaja, zdaj z leve, zdaj z desne, z brezstevilnimi pritoki, ki se v govorni dinamiki kažejo v priredjih in podredjih, v prikljicah, navedbah drugih piscev, mislecev in avtorjev, anekdotah in antično grških rekih, dosledno povedanih v izvirnem jeziku, a tudi vsakič brž prevedenih, da ne ostane poslušalec nikoli brez oporne točke, ki mu omogoča slediti sicer miselno zapletenemu izvajanju.

Večer je uvedla ravnateljica Dijaškega doma Kristina Knez, ki je prisotne spomnila na zadnjo podobno priložnost soočanja s priznanimi mislici sedanjega časa, ko je leta 2008 Kulturni dom gostoval Slavož Žižka. Umestnost takšnih izkušenj potrjujejo sedanji družbeno ekonomski pretresi, ki nas silijo, da potegnemo vesla na krov in se zamislimo. Ko se je pred šestimi meseci oblikovala izbira, da nam pri tem lahko pomaga tudi Umberto Galimberti, ni bila zelo razširjena slutnja o sedanjem dogajanju, nas je pa Boris Pahor prav v zadnjih dveh sezona pogosto opozarjal med svojimi nastopi, da ni vrednota svobode enkrat za vselej prevzeta, da se vrednote skorajda ne prenašajo iz generacije v generacijo in jih je za to potrebno znova in na novo obnavljati. Grenak občutek ob spoznaju sedemdesetletnikov in še starejših, da se niso zavzemali, borili, hirali in krvavili za to, kar naj bi danes bila svoboda. Glede slednje je gost opozoril, da možnost glasovanja na volitvah ni več izraz nekdanje svobode, saj gre zgolj za opredelitev, kdo bo šel v parlament. Slednji je sicer politično telo, a politika ne odloča več o ničemer. Nekaj časa smo bili najbolj osveščeni preprčani, da določa smernice razvoja (?) gospodarstvo, saj nas je to učil že marksizem, sedaj spoznamo, da je nad gospodarstvom tehnologija: ta odloča o uspešnosti neke ekonomije. Kako naj se državljanji, tudi v primeru razmeroma širokega znanja, meritorno odločamo o plusih in minusih jedrskih central, kako o biotehničnih izbirah na področju genetike? Čim prej bo treba nastaviti drugačen izobraževalni sistem, ki se ne bo osredotočal zgolj na poudarek konvergentnega načina prenščanja ali celo na vprašljivem pojmovanju intelligence. In smo že pri mitih.

Ves čas je predavatelj sledil obrazcu, ki ga je napovedal na začetku in je zaobjemaš mal mite sedanjega časa. S svojih desetih razmišljajih je izluščil devet individualnih in devet kolektivnih mitov, na goriškem večeru jih je nakazal in deloma razčlenil po tri in tri. Miti so »lene ideje«, ki se vlečejo v času in nas pomirjajo pred strahom različnih pojavnosti bivanja, imajo močan psihološki vpliv, seveda niso racionalni, a človeku pomagajo preživeti, dokler se ne iz-

kažejo za puhlice. Škoda, da se pogosteje ne vprašamo, koliko so še koristni, saj z novimi spoznanji zastarajo, umrejo in nas vodijo v nerazrešljiva protislovja.

Kdo, ki se količkaj ukvarja s pojavnostmi znotraj človeške vrste, se ne strinja z opredelitvijo svetosti materinstva kot neovrgljivega mita? A kot vsi miti je lažen. Pojasnimo: ženska je človeško bitje (hudomušno dodajamo), da je to priznal že Tridentinski koncil), ki teži po osebni istovetnosti kot druga, moška polovica človeštva. Zaradi vloge rojevanja pa se (je) mora(la) temu skoraj odpovedati, ker jo (je) okolje si li(lo) v popolno posvečanje novemu bitju. Iz tega se poraja protislovje med ljubezni in sovraštvo do ovire, ki jo predstavlja otrok. Pogosto se priperi, da protislovje bruhne na dan. Če bi se zavedali celotne slike, ki moral materam priskočiti na pomoč na osebni in družbeni ravni, da bi se lahko »realizirale« sicer ostajajo same in osamljene.

Tudi pojmovanje inteligence se izkazuje kot mit. Ustvarili smo ga in ga pojmovno omejili na uspešnost na področju konvergentnega znanja, se pravi zvestega ponavljanja znanih obrazcev. Kdor v tem uspeva, je »inteligent«, kdor ne uspeva »je sicer inteligen, a se ne potrudi« je šolska formula na roditeljskih sestankih, saj je prava sramota, če se otroka opredeli kot neinteligentnega. Ne upošteva se divergentnega razmišljanja, čeprav se človeštvo razvija prvenstveno z divergencijo od ustaljenega. Glasbena inteligencia se v šolskem sistemu sploh ne more primerjati z logično matematično, prav tako ne prostorska inteligencia, kaj šele telesna inteligencia, ki je pa predavatelj tokrat ni razčlenil, čeprav je napisal debelo knjigo z naslovom Telo. Šolski sistemi zahodnega sveta se osnujejo preveč na izobraževanju in premalo na vzgoji; da bi pa dojemal vzgon intelligence kot produkt erotike v najširšem pomenu izraza, kot proizvod čustvenih dinamik, bo treba počakati še nekaj desetletij. Galimberti je ponudil tudi naslednji nasvet: ne basajmo otrok z vsemi mogočimi dejavnostmi, ker naj bi se v otroštvu čim več naučili za kasnejše potrebe. Namesto, da bi jih vzgajali v doživljaju čustev, ki so kulturni produkt in jih ob rojstvu ne nosimo v sebi, jih izobražujemo v najrazličnejših tehnikah. Potem se priperi, da pubertetnik nekoga ubije, sledi pa brezbrzno pitje piva v bližnji kavarni. Sedanji čas pretirava in daje svoji mladi generaciji dve možnosti: ali sledi zahtevam odralih, kar jo pelje v tesnobnost in celo depresijo, ali odklopil in jo nato obtožujemo apatije in brezbrzosti, dejansko pa le rešuje samo sebe.

V nadaljevanju, ki ga ne bomo podrobno členili, saj je to pisanje namenjeno dnevnu poročanju in ne esejističnemu razglabljanju, se je predavatelj dotaknil tudi sodobnega mita psihoterapije, mita znanosti, mita etike, mitologije tehnike. O slednjem je vredno anekdotično ponoviti v prenovu, kar je predavatelj ponudil kot primer tehnične spreveržnosti: »Mlado dekle sklepa o čustvih svojega izvoljenca na naslednji način: če ji odgovori na SMS sporocilce v desetih sekundah, pomeni, da jo goreče

kažejo za puhlice. Škoda, da se pogosteje ne vprašamo, koliko so še koristni, saj z novimi spoznanji zastarajo, umrejo in nas vodijo v nerazrešljiva protislovja.

Vprašanja iz publike in posledični odgovori, ki jih je usklajevala in prevajala znanstvena direktorica Slovika Matejka Grgić, so še enkrat dokazali, vsaj tako se zdi podpisnemu, kako je komunikacija zapletena za-

ljudi, če odgovora ni v treh minutah, je v fazi ohlajanja, če pol ure ni nobenega znaka, ima drugo.«

Vprašanja iz publike in posledični odgovori, ki jih je usklajevala in prevajala znanstvena direktorica Slovika Matejka Grgić, so še enkrat dokazali, vsaj tako se zdi podpisnemu, kako je komunikacija zapletena za-

deva že pri navadnih besedah in stavkih, kaj šele v okvirih zgornjih odstavkov. Sicer pa še strnjeno povzetek Galimbertija kot misleca: ne prepriča ga krščanska ideologija, ki trdi, da bo Adam kraljeval na Zemlji, ljubši mu je Platon, ki je pozival, naj se človek prilagodi naravi.

Aldo Rupej

GORICA - Promocijska kampanja »Let's Go!«

Mlad in nasmejan par nov obraz obnovljenega mesta

Na lepaku »travniška idila«

GORICA Za sorto Friulano 70-odstotni upad

V zadnjih desetih letih se je število vinogradov s trtami sorte Friulano znižalo za sedemdeset odstotkov. Podatek je med včerajšnjim goriškim posvetom v priredbi revije The Wine Advocate posredoval predsednik italijanske akademije za vino Antonio Calo, ki je prepričan, da je treba razlog za upad iskat v žalostni zgodbi o denominaciji vina, ki se zaključila z izgubo tradicionalnega imena Tokaj. Ob robu posveta je predsednika konzorcija Collio Carso Kras Patrizia Felluga potrdila popolno nasprotnanje skupni deželni blagovni znamki, za ustanovitev katere si prizadeva deželni odbornik Claudio Violino. Podrobnejše poročilo o goriškem ponovitovanju bomo objavili v torku.

GORIŠKI LOK Mladina na soočanju s krovnima

V domu Andreja Budala v Štandrežu bo jutri ob 20. uri v soorganizaciji z društvom Oton Župančič druga klepetalna Goriškega loka v novi sezoni. Mladina bo tokrat imela priložnost, da se na temo odnosov med krovnima organizacijama SKGZ in SSO neposredno sooči z njunima pokrajinima predsednikoma, Liviom Semoličem in Walterjem Bandljem. Moderator bo Albert Vonsina, ki bo s sodelovanjem študentov Simona Korena, Aljoša Jarca in Slavice Radinja zastavljal gostoma vprašanja.

Glede na zadnje srečanje pri Goriškem loku ugotavljajo, da »mlade generacije do kaj pozorno gledajo in se zanimajo za problematike in dinamike znotraj manjšine, kar je zagotovo pozitivno, saj njihov interes pomeni, da lahko računamo na dobre potencialne kadre, ki jih gre vključiti v vodstvene organe naših ustanov«. Pri Goriškem loku trdijo, da slovenske organizacije nujno potrebujejo generacijsko zamenjavo. Mladi lahko vnesejo v manjšinsko dinamiko svežino in so gotovo manj obremenjeni s preteklostjo. »Krovni organizaciji bosta morali dati mladim možnost, da se lahko brez težav približajo manjšinskim realnostim. Bolj učinkovito bo moralno potekati medgeneracijsko interagiranje s čimštevilnejšimi priložnostmi, da mladi neposredno komunicirajo z vodstvenimi organi naših ustanov. Ravno zaradi tega bosta prisotna pokrajinška predsednika krovnih organizacij, ki bosta mladim na voljo za sproščen klepet in izmenjavo mnenj,« napovedujejo iz Goriškega loka in nadaljujejo: »Če se bodo mladi zavzemali za spremembe in napredek v družbi, za spoštovanje pravic na različnih področjih, če bodo z nam delili njihove socialne in državljanske kompetence, kar pomeni znanja, izkušnje in sposobnosti, bomo lahko učinkoviti in bomo z mladimi konstruktivno sodelovali. Krepitej je treba njihovo razumevanje in zavest o lokalni, nacionalni in evropski kulturni dediščini ter jim omogočiti kulturno izražanje in razvoj ustvarjalnih spretnosti.«

sočev, «je pojasnil župan in dodal, da je denarja za tako ambiciozen cilj sicer premal, zato pa bodo poiskali še druge vire finančnega priliva. Novi obraz bo Gorici ponudil mlad par, ki se srečuje v najbolj znamenitih krajih mesta: na Travniku, na gradu, v samostanskem kompleksu sv. Klare, v parku Coroninjevega dvorca in še kje. Fant in dekle sta ovekovečena na plakatih, ki jih bodo začeli razobešati s prihodnjim tednom, pa tudi v TV spotih, ki jih bodo oddajali po krajevnih TV programih. »Vse to bo šlo pod novim brandom »Let's Go!«, je opozoril Romoli in dodal, da si veliko obetajo od kampanje: »Gorica je prenovljena, zato želimo uveljaviti podobo mladega mesta.« Na lepakih in v spotu izstopa mlada Adriana Pingue iz Červinjana, ki je študirala v Gorici, bila pa je že finalista na natječaju za miss Italije.

ŠTANDREŽ - Nad Sočo

Prihodnje leto začetek gradnje ceste in parka

Prihodnje leto naj bi se končno začela gradbina dela za ureditev parka ob Soči in stranske ceste, ki bi Ulico Natisone v Štandrežu povezovala s cono D goriške industrijske cone. Le-ta je danes težko dosegljiva, iz tega razloga pa je tudi zapuščena in zanemarjena. Predsednik rajonskega sveta za Štandrež Marjan Brescia je povedal, da je industrijski konzorcij odobril izvršni načrt, zdaj pa je v pripravi razpis za izbiro izvajalca. »Dela se bodo predvidoma začela v drugi polovici prihodnjega leta, verjetno spomladi,« je povedal Brescia in spomnil, da je o tem pro-

jetku govor že veliko časa, saj je dejela Furlanija-Julijške krajine namenteila konzorciju potrebna sredstva - okrog 1.400.000 evrov - pred več kot tremi leti. »Ob tem, da bodo zgradili povezovalno cesto in s tem omogočili novemu delu industrijske cone, da zaživi, bodo na območju v bližini brega Soče uredili tudi manjši park, ki ga bodo lahko uporabljali občani. Urejene bodo zelenice, vzdali bodo več dreves, namestili klopi, uredili sprehajalno pot in parkirišča,« je povedal Brescia, ki je nad končnim premikom postopka z mrtve točke zelo zadovoljen. (Ale)

MIREN - Raziskali sedem grobov iz šestega stoletja

Arheologi ob Vipavi našli Vzhodne Gote

Iz sedmih grobov izkopali značilni srebrni fibuli in dele pasne garniture

V bližini reke Vipave v Mirnu so arheologi odkrili sedem grobov, ki jih okvirno umeščajo v 6. stoletje. Pomembno je, da gre v večini primerov za nepoškodovane grobove, v katerih so se dobro ohranili skeleti, zato so odkriti predmeti ležali na mestu, kamor so bili prvotno položeni. Poleg okostij so tako našli sponke (fibule) in dele pasne garniture, ki sodijo k značilni opremi Vzhodnih Gotov. »To je posebej pomembno, saj so v Sloveniji najdbe iz tega obdobja, ki bi jih zanesljivo pripisali temu ljudstvu, izredno redke. Doslej poznamo nekaj podobnih grobov le iz Kranja in iz Dravelj. Na Primorskem smo imeli tokrat prvo priložnost raziskati tako grobišče,« pojasnjujejo na Centru za preventivno arheologijo Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

Ekipa arheologov iz omenjenega centra je že pred dvema letoma ob predhodnih arheoloških raziskavah na prostoru stanovanjske gradnje v Mirnu odkrila grobove, ki so jih sedaj z izkopavanji v obsegu gradbene parcele natančnejše raziskali. Izkopavanja je izvajal Center za preventivno arheologijo pod vodstvom arheologinje Vesne Tratnik in Tomaža Fabca, konservatorski nadzor pa je izvajala arheologinja Patricia Bratinja z novogoriške območne enote. Ta arheološka lokacija v Mirnu je bila zavarovana na podlagi posamičnih najdb v preteklem stoletju, domačini so namreč na območju, ki ga poznajo pod imenom Vodmat, pripovedovali o odkritih grobov in lončenih posod. Arheologi so zato predvidevali, da je na tej lokaciji rimskega grobišča, našli pa so Vzhodne Gote. Kostne ostanke je že delno preučila antropologinja na terenu, podrobnejše antropološke analize pa bodo sledile šele po koncu izkopavanj. Zaenkrat je znano to, da so bili na raziskanem delu grobišča pokopane tri odrasle ženske in širje odrasli moški, grobovi so vsi enako usmerjeni, vsi gledajo proti vzhodu. »Tudi najdeni predmeti so se presenetljivo dobro ohranili, dve značilni gotski fibuli sta srebrni s pozlato, na eni je še ohranjen rdeč vstavek - predvidoma poldrag kamen. Dobro ohranjene so tudi srebrne sponke za pas, jantarne in steklene jagode. Odkrili smo tudi kar nekaj železnih predmetov (nožev in pasnih spon). Vse najdbe trenutno še obdelujejo - čisti - restavratorka Goriškega muzeja Jana Prisljan Šubic. Pri steklenih in železnih predmetih bodo potrebeni še dodatni restavratorski posegi,« pojasnjujejo na omenjenem centru, kjer dodajajo, da je trenutno še prezgodaj, da bi lahko že kaj natančnejšega rekli o gotski poselitvi tistega prostora.

Iz zgodovinskih pisnih virov so Vzhodni Goti poznani kot najemniški vojaki v rimski vojski. Ob propadu rimske države so za kratek čas zavladali nad Zahodnim delom imperija in so se združili v Vzhodno gotsko kraljestvo. Viri omenjajo tudi bitko med Odoakrom, zadnjim vladarjem Zahodnega dela rimske države, in Teoderikom, vladarjem Vzhodnih Gotov, ki je potekala na Soči leta 489.

Goriška se na arheološki karti Slovenije kaže kot pomembno območje poselitvene kontinuitete in dinamike, saj so bila raziskana številna najdišča iz prazgodovine, rimskega obdobja. Iz obdobia preseljevanja narodov so bili odkriti langobardski grobovi in nekaj slovenskih grobov. Ob tokratnih raziskavah so odkrili še vzhodnogotsko grobišče, ohranjeni in raziskani pa so tudi srednjeveški gradovi, še pojasnjujejo na Centru za preventivno arheologijo. Miresne najdbe bodo v času obdelave začasno hranjene v prostorih Centra za preventivno arheologijo, trajno pa bodo nato shranjene v Goriškem muzeju. Prizadevali si bodo, da bodo čim prej predstavljene tudi širši javnosti, zagotavljajo v Ljubljani.

Katja Munih

Arheolog na delu v Mirnu (levo) in najdeni fibuli (desno)

FOTO K.M., BUMBACA

GORICA - Za abonmajsko sezono SSG

Uspešen začetek

Pahorjevo Nekropolo v priredbi Borisa Kobala so uprizorili v mestnem gledališču Verdi

Nekropola v goriškem gledališču Verdi

Slovensko stalno gledališče je v petek začelo goriško abonmajsko sezono z dobro obiskano predstavo Nekropola v mestnem gledališču Verdi. Odrsko uprizoritev znanega romana tržaškega pisatelja Borisa Pahorja je sad priredba v režiji Borisa Kobala, produkcija pa sodelovanje Mestnega gledališča ljubljanskega, društva Celinka in Pod topoli.

Slovensko stalno gledališče je z Nekropolo že lepo primerno zapečatiti začetek gledališke sezone tako v Čedadu - v četrtek v Gorici. Publike, ki je v Gorici napolnila dve tretjini parterja, je v drami primerni religiozni tišini sledila izvajanje izkušenega in prepriljivega igralca Pavla Ravnhriba, ki je na odru uprizorjal protagonista Nekropole, Gospoda P. Njegova vrnitve na kraj zločina, v koncentracijsko taborišče Struthof, kjer je Pahor okusil grozote nacističnega zatiranja človeške biti, odpira, v popolni odtenjenosti prisotnih (v romanu turisti, na odru nemti statisti), vrsto etičnih in eksistenskih vprašanj ob spominu doživetega zla. Zahtevno in pomembno razmišljjanje tudi za številne mlade, dijake slovenskih šol v Gorici, ki so v lepem številu sledili čustveno zaigranemu monologu.

Boris Kobal je režiral tudi naslednjo predstavo goriškega abonmaja SSG, in sicer komedijo Mira Gavrana Šoferji za vse čase. Predstava bo v Kulturnem centru Lojze Bratuž v ponedeljek, 21. novembra, ob 20.30; tudi za to predstavo bo iz okoliških vasi vozil brezplačni avtobus.

GORICA - V petek v slovenskem višješolskem centru

Planinski dogodek

Odprli bodo razstavo Življenje pod Triglavom, ki je trenutno na ogled na Reki, in vrteli gorniški film Sfinga

Po Trstu in Reki bo potupoča razstava Življenje pod Triglavom obiskala Gorico. Odprli jo bodo v petek, 18. novembra, ob 18. uri v slovenskem šolskem centru v Puccinijevi ulici. Ob tej priložnosti bodo prvič v Gorici predvajali tudi gorniški film Sfinga, posnet po scenariju Tineta Marenča. Film je bil z uspehom predstavljen na letošnjem portoroškem festivalu in je naletel na dober sprejem. Uspešno se promovira tudi v tujini.

Razstava Življenje pod Triglavom, ki prikazuje različne segmente planinske dejavnosti v slovenskem prostoru in času, je trenutno na ogled na Reki, v Slovenskem domu. Odprli so jo 5. novembra v sodelovanju s kulturno-prosvetnim društvom Ba-

zovica ter ob prisotnosti predstavnikov Planinske zveze Slovenije in HPS.

Društvo Bazovica, ki je bilo ustanovljeno leta 1947 in združuje rojake z Reke in iz bližnjih krajev, ima v okviru razvajane dejavnosti tudi močno planinsko sekcijo. In prav v tem je pojasnilo o selitvi oz. obisku razstave tudi v tem mestu. Rojaki vidijo v tem pomemben prispevek k utrjevanju vezi in sodelovanja z matico. Podobno je dogodek ocenil glavni tajnik HPS Darko Berljak in podprt predvsem sodelovanje med zvezama planinskih društev, sodelovanje, ki ima dolgo tradicijo. Planinsko zvezo Slovenije je na slovesnosti ob odprtju razstave predstavljala podpredsednica Slavica Tovšak, ki je prav tako naglasila pomen mednarodnega so-

delovanja in povezovanja na področju planinstva in skrb PZS za društva v zamejstvu. Ob odprtju razstave so predvajali tudi film Sfinga. Zgodbo in nastajanje filma je orisal idejni oče in scenarist Darko Marenč.

Prihodnji petek bodo razstavo, ki sta jo pripravila PZS in Slovenski planinski muzej in jo so sofinanciral Urad vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, v sodelovanju s Slovenskim planinskim društvom in slovenskim šolskim centrom, prenesli v Gorico. Krajša slovesnost bo ob 18. uri, takoj zatem pa bo na vrsti predvajanje filma Sfinga. Lepa priložnost za ogled tudi za člane planinskih društev iz sosednjega novogoriškega območja in za vse ljubitelje narave in gorskega sveta.

Pregarčovo Amebno razkošje

»Amebno razkošje« je naslov pesniške zbirke Aleksija Pregarca, ki je izšla pri Goriški Mohorjevi družbi. Naslov zbirke kaže na avtorjevo iskanje izvora življenja. Biološka prispoloba amebe - enoceličnega bitja - postane v svoji brezobličnosti prispoloba človeške usodnosti, brezimnosti, a je hkrati tudi iziv za vsakega človeka, da se izmota iz te brezobličnosti in neznačajnosti ter dobi svojo izhodiščno pot. Predstavitev knjige bo jutri, 14. novembra, ob 17. uri v Galeriji Ars na Travniku v Gorici. Z avtorjem se bo pogovarjal urednik Novega glasa Jurij Paljk.

Srečanje z Alojzom Rebulo

Na sedežu Fundacije Goriške hraničnice v Ulici Carducci v Gorici bo v sredo, 16. novembra, ob 18. uri srečanje z Alojzom Rebulo, ki ga prirejajo ob izidu dveh njegovih leposlovnih knjig v italijanskem prevodu: romana Nokturno za Primorsko (»Notturno sull'Isonzo«, Edizioni San Paolo) in zbirke novel v izboru Marije Pirjevec »La vigna dell'imperatrice romana« (Mladika). Predstavitev prirejajo Inštitut za družbeno in versko zgodovino, knjižnica Dušana Černeta in založba Mladika. V imenu prirediteljev bodo spregovorili Liliana Ferrari, Ivo Jevnikar in Nadia Roncelli. Na srečanju bosta sodelovala pisatelj Alojz Rebula in prevajalka obeh del Martina Clerici.

Kolumnne Aceta Mermolje

V Kulturnem domu v Gorici bodo v sredo, 16. novembra, ob 18. uri, predstavili novo zbirko kolumn Aceta Mermolje »V izpostavljeni legi. Prostor in čas Slovencev v Italiji (1996-2011)«. Mermolja že dolga leta tedensko objavlja svoja razmišljanja v kolumnah Primorskega dnevnika; njegova zadnja knjiga tako zaobljema 15 let kritičnih zapisov in hkrati 15 let življenja v našem prostoru: od prelomnega leta 1996 do danes. Na predstaviti bosta poleg avtorja spregovorila predsednik SKGZ Rudi Pavšič in urednica ZTT Martina Kafol.

70-letnica OF v Jamlijah

Sekcija VZPI-ANPI Dol-Jamlij in društvo Kremenjak prirejata proslavo ob 70-letnici OF v soboto, 19. novembra, ob 20.30 v jameljskem kulturnem centru. Po nagovorih Kremenjakove predsednice Brune Visintin in gostov bo tajnik sekcije VZPI-ANPI Patrik Julian predaval o zgodovini OF ob video-projekciji fotografij in dokumentov, ki so jih dali na razpolago člani sekcije; projekcijo je pripravila Jasmin Legija. Mladi društveni odborniki Martina in Ivan Semolič, Sara in Marko Vizintin ter Jasmin Legija so tudi pripravili recital partizanskih pesmi. Nastopil bo harmonikar Matej Emili, ki je gojenec profesorja Andreja Gropajca. Proslavo bo sklenil mešani pevski zbor Gorjansko in dirigentko Zulejko Devetak. (pz)

Dvajset tisoč evrov za šole

Goriška pokrajina bo razdelila dvajseti tisoč evrov med višjimi srednjimi šolami za čiščenje notranjih prostorov in manjše upravne stroške. Znesek bo razpoložen glede na število vpisanih.

Aretirali Romunki

Osebje mejne policije je v petek v Štandrežu aretiralo dve romunski državljanke, ki sta se na kombiju pripeljali iz Slovenije v Italijo. Zoper obeh je sodišče iz Brescie izdalо zaporni nalog zaradi raznih tatvin in kraj.

V Vrtojbi psi še danes

V Hit šport centru v Vrtojbi se bo danes zaključila dvodnevna mednarodna razstava 1.800 psov. Po napovedih organizatorjev naj bi se včeraj in danes razstave udeležilo več kot 1.800 psov, ki so jih lastniki pripeljali iz 25 držav. Največ jih prihaja iz Italije. Med 16. in 17. uro pa bo potekal defile prvakov. (nn)

»Prauca« včeraj, ne danes

Pri doberdobskem društvu Jezero prirejajo pravljicne urice »Prauce z varšta« vsako drugo soboto med 15.30 in 17. uro. Prva pravljica je bila na sporednu včeraj, ne pa danes, kot je bilo napačno napovedano.

Sklad Mitja Čuk že veliko let sodeluje z društvoma prostovoljnih krovodajalcev iz Doberdoba in Sovodenj. Pred kratkim so pri Skladu oddali za velik kombi plastičnih zamaškov, ki jih bosta društvi izročili hospicu Via di Natale v Avianu, ki deluje ob tamkajšnjem onkološkem centru ter zagotavlja oskrbo terminalnim rakastim bolnikom in obenem pomči njihovim družinam.

**Založba Mladika,
Knjižnica Dušana Černeta,
Inštitut za družbeno in
versko zgodovino**

vabijo
v sredo, 16. novembra, ob 18. uri
v dvorano Della Torre na Carduccijevi 2
na

SREČANJE S PISATELJEM REBULOM

Ob izidu njegovih knjig
v italijanskem prevodu

*La vigna dell'imperatrice romana
in Notturno sull'Isonzo.*

Spregorovili bodo Ivo Jevnikar,
Nadia Roncelli in Liliana Ferrari.
Ob okrogli mizi bosta sodelovala še
pisatelj Alojz Rebula in
prevajalka Martina Clerici.

Za uporabo dvorane se prireditelji
zahvaljujejo Fundaciji Goriške hranilnice.

**SLOVENSKO
PLANINSKO
DRUŠTVO GORICA**
v sodelovanju s
Planinsko zvezo Slovenije in
Slovenskim planinskim muzejem

vabi na
odprtje razstave

ŽIVLJENJE POD TRIGLAVOM

ogled igrano dokumentarnega filma

SFINGA

Petak, 18. novembra, ob 18. uri

Avditorij v
slovenskem višješolskem središču
Ul. Puccini, 14 GORICA

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dejur
ne naslednje bencinske črpalne:

GORICA
ESSO- Ul. Lungo Isonzo 77
ERG- Ul. Brigata Re, na državni cesti 56
AGIP- Ul. Trieste 179
SHELL- Ul. Aquileia 20
TRŽIČ
SHELL- Ul. Boito 43
AGIP- Ul. Matteotti 22
ERG- Ul. G.F. Pocar
KRMIN

SAN MARCO PETROLI-
Drev. Venezia Giulia 53
GRADIŠČE
SHELL- Drev. Trieste 60/a, na
državni cesti 351
RONKE
AGIP- Ul. Redipuglia, na državni cesti 305 km 14+
STARANCAN
AGIP- Ul. Trieste 47
MARIAN
SAN MARCO PETROLI- Ul.
Manzoni 164
ŠKOCJAN
AGIP- Ul. Battisti 22 (Pieris)
ROMANS
API- Ul. del Castelliere 50

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - GORICA

CECILIJANKA 2011

53. REVJA GORIŠKIH PEVSKIH ZBOROV

SODELUJEJO TUDI ZBORI IZ TRŽAŠKE IN VIDEMSKE POKRAJINE TER KOROŠKE IN SLOVENIJE

POSVEČENA skladatelju RADU SIMONITIJU ob 30-letnici smrti

GORICA - KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ

SOBOTA, 19. novembra 2011, ob 20.30

NEDELJA, 20. novembra 2011, ob 17. uri

Revija poteka pod pokroviteljstvom goriške občine in pokrajinske uprave, ob podpori Javnega Sklada za kulturne dejavnosti Republike Slovenije, Fundacije Cassa di Risparmio iz Gorice in Zadržne banke Doberdib in Sovodenje - v sodelovanju s Svetom slovenskih organizacij

**Kulturni dom Gorica, Založništvo tržaškega tiska in
Slovensko kulturno gospodarska zveza**

v okviru srečanja z avtorji ob 30-letnici Kulturnega doma

vabijo **v sredo, 16. novembra, ob 18.00 v Kulturni dom v Gorici**

na večer z **ACETOM MERMOLJO** ob izidu knjige **V izpostavljeni legi**

Z gostom se bosta pogovarjala *Martina Kafol* in *Mitja Tretjak*

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 16.00 - 17.40 - 19.50 »I soliti idioti«; 21.30 »Quando la notte«.

Dvorana 2: 15.00 - 16.45 - 18.30 - 20.30 »Il re leone« (digital 3D).

Dvorana 3: 15.30 - 17.40 - 20.00 - 22.00 »One Day«.

JUTRI V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 19.50 »I soliti idioti«; 21.30 »Quando la notte«.

Dvorana 2: »niz FAI« 17.00 »Senso« (vstop prost); 19.45 - 21.30 »Il re leone« (digital 3D).

Dvorana 3: »Kinemax d'Autore« 17.40 - 20.00 - 21.50 »Niente da dichiarare«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 15.30 - 17.45 - 20.00 - 22.10 »I soliti idioti«.

Dvorana 2: 17.00 - 19.50 - 22.10 »Immortals« (digital 3D).

Dvorana 3: 15.00 - 16.45 - 18.30 - 20.30 - 22.15 »Il re leone«.

Dvorana 4: 15.20 - 17.30 - 20.00 - 22.00 »Lezioni di cioccolato 2«.

Dvorana 5: 17.40 - 20.10 »Il cuore grande delle ragazze«; 15.30 - 22.00 »La peggior settimana della mia vita«.

JUTRI V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.00 - 22.10 »I soliti idioti«.

Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Immortals« (digitalna projekcija).

Dvorana 3: 17.45 - 19.45 - 21.30 »Il re leone«.

Dvorana 4: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Lezioni di cioccolato 2«.

Dvorana 5: »Kinemax d'Autore« 17.40 - 20.10 - 22.00 »Mozzarella stories«

Prireditve

KRUT

vabi v torek, 15. novembra, ob 17. uri na predavanje z inženirjem živilske tehnologije s pedagoško-andragoško izobrazbo Matjažem Kološom z naslovom »Zdrava prehrana in dobra kuhinja« na sedežu krožka v Gorici, Korzo Verdi 51/int; informacije po tel. 0481-530927, ob četrtekih od 9. do 12. ure ali pa na sedežu krožka v Trstu, Ul.Cicerone 8, tel. 040-360072, e-mail: krut.ts@tskitali.it.

V MESTNI GALERIJI NOVA GORICA

(Trg E. Kardelja 5) bo v torek, 15. novembra, ob 19. uri iz cikla »Umetnost 20. stoletja« predavanje Rebeke Vidrih z naslovom »Duchampova intervencija«.

V SPOMIN NA MIRKA ŠPACAPANA

bo v soboto, 19. novembra, ob 18. uri maša v cerkvi Sv. Justa v Podgori. Spominsko mašo bo obogatil nastop mešanega pevskega zborja Podgora pod vodstvom dirigenta Petra Priha. MePZ bo zapel dele iz »Maše za očeta Bogomirja«, ki jo je napisal sam Mirko Spacapan po očetovi smrti.

OBCINA SOVODNJE IN SEKCIJA PROSTOVOLJNIH KRVODAJAL-CEV-SOVODNJE

v sodelovanju z Vinško kletjo Rubijski grad in Lokando Devetak vabita na dobrodelni večer v podporo društva Spiraglio v ponедeljek, 21. novembra, ob 20. uri v Vinški kleti Rubijski grad na Vrhu. Pela bo Bodeča neža..

Mali oglasi

PRODAM suha drva (bukova in hrastova); tel. 335-293409.

JAVNI RAZPIS

Priznanje Kazimir Humar

- 1 « Zveza slovenske katoliške prosvete, Kulturni center Lojze Bratuž in Združenje cerkvenih pevskih zborov podeljujejo priznanje društvom in organizacijam ali posameznikom na osnovi utemeljitve predlagateljev in po presoji organizacij, ki priznanje podeljujejo.
- 2 « Predlog za priznanje zbirza Zveza slovenske katoliške prosvete na podlagi javnega razpisa.
- 3 « Priznanje se praviloma podeli za ustvarjalne dosežke, za pomemben prispevek k razvoju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti, za publicistično delo in za izjemne dosežke pri organizacijskem delu na kulturnem področju.
- 4 « Priznanje lahko prejmejo tisti, ki delujejo v goriškem prostoru.
- 5 « Predlog za priznanje je treba oddati **do 31. decembra 2011** na naslov: Zveza slovenske katoliške prosvete – 34170 Gorica-Gorizia, Drevored 20. septembra, 85, s pripisom na ovojnico: »Predlog za priznanje»

Tanji in Andreju
sta se pridružila

Tjaša in ALEN

Povečani družini želimo vso srečo
vsi pri Zadružni Grudu

Dobrodošla

Tjaša in ALEN!

Ob veselem dogodku čestitamo
Tanji in Andreju ter nonotom
vsi pri KD Briški gric

Na Švedskem je ameriška
multinacionalka Hewlett-Packard imenovala menedžerko

Ireno Bednarich

za direktorico Public Policy za Evropo, Blížnji vzhod in Afriko, obenem bo tudi odgovorna za urad za Evropske zadeve v Bruslju.

Ob pomembnem življenskem
uspehu ji čestita in želi
še mnogo zadoščenj
na poklicnem področju

družina

Novorojenčkoma

Tjaši in ALENU!

Naj boža vaju roka, ki le nežnost
pozna,
naj vama pojego ptice, veter
kuštra lase,
naj prav za vaju cvetlice najslajše
dehte.

Naj varna svetijo zvezde v dolgih,
temnih nočeh,
naj ne ugasejo nikdar iskre v
vajinah očeh.

Naj zavjetje bo toplo, ko spušča se
mrak,

naj cesta bo ravna in korak vajin
lahak.

Naj vaju spremļa ljubezen na
konec sveta
in sreča vaju najde tam, kjer
bosta doma!

(K.O.)

S Tanjo in Andrejem
se veselimo
presrečne none, nono,
tete in strici

zabavo bosta poskrbela harmonika Štefan in pevka Ivana.

DRUŽBA ROGOS vabi na Gradino v Doberdou danes, 13. novembra, ko bodo pekli kostanje od 15. ure dalje; informacije po tel. 333-4056800 ali na info@rosos@gmail.com.

DRUŠTVI JADRO IN TRŽIČ organizirata danes, 13. novembra, martinovanje v Rihemberku-Braniku. Prijave sprejemajo odborniki obeh društev (0481-482015 ali 0481-474191).

NABIRKA IGRAČ IN OBLAČIL za romunske skupnosti bo potekala v župniji v Mošu v nedeljo, 13. novembra, med 14.30 in 17.30.

PD RUPA-PEČ vabi na zahvalno nedeljo-martinovanje danes, 13. novembra, ob 14.30.

PROJEKT »OČISTIMO ONESNAŽENE JAME« prirejajo jamarsko društvo Krasni krti in druga jamarska društva, ki so vključena v Posoško jamarsko zvezo danes, 13. novembra, ob 9. uri. Udeleženci bodo odstranili odpadke iz naravnega jame, ki se nahaja na naravnoverstvenem območju nad Doberdobskim jezerom. Zbirališče pred gostilno v Jamljah.

PD ŠTANDREŽ vabi na predvajanje fotografij društvenega izleta po Slonovnji in južni Madžarski v ponedeljek, 14. novembra, ob 20. uri v spodnjih prostorih župnijskega doma A. Gregorčič v Štandrežu.

SREČANJA Z OBČANI SOVODENJSKE OBČINE: za Sovodenje 14. novembra v dvorani Zadržne banke, za Gabrie 18. novembra v prostorih društva Skala, za Rupo in Peč 23. novembra v prostorih društva Rupa-Peč in v Vrh 29. novembra v centru Danica. Prijetek ob 20. uri.

SLOVENSKA SKUPNOST sporoča, da je prvi sklic novoizvoljenega pokrajinskega sveta SSK za Goriško v torek, 15. novembra, ob 20. uri na goriškem pokrajinskem sedežu stranke.

DRUŽABNI VEČ

KOSOVELOVA KNJIŽNICA - Ob 75-letnici Aleksija Pregarca

V Sežani o Amebnem razkošju

Tržaški pesnik je spregovoril tudi o svoji ljubezni do jezika - Do konca novembra je na ogled razstava Marka Lupinca Ta lepša

Utrinek
s sežanske
predstavitev

OK

V sežanski Kosovelovi knjižnici so malo pozno, pa vendarle med prvimi slovenskimi inštitucijami, počastili 75-letnico tako rekoč domačega vsestranskega kulturnega ustvarjalca Aleksija Pregarca, ki je razpet med rodнимi Rimanjami in kraškim Povirjem (kjer je kar 15 let vodil gledališko skupino), vse svoje življenje pa je posvetil svojim rojakom in slovenski kulturi v širšem prostoru. Po uspešni predstavitvi avtorjeve najnovije pesniške zbirke Amebno razkošje konec oktobra na Opčinah, je zbirka doživelva prav tako topel in prisreč sprejem številnih ljubiteljev pozicije v sežanski knjižnici, kjer se je z avtorjem pogovarjala direktorica domače knjižnice Nadja Mislej Božič.

Zbrane je nagovoril tudi Marko Tavčar, predstavnik Mohorjeve družbe, pri kateri je delo izšlo. Še posebno pozornost so namenili avtorju, rojenemu 28. marca 1936, in njegovemu literarnemu pogledu na Trst, Kras, Slovenijo in širši slovenski kulturni prostor. Pregar se je predstavil kot pesnik, književnik, gledališčnik, poklicni dramski igralec, režiser, prevajalec, eseist, kritik, avtor radijskih iger in gledaliških besedil, publicist, radijski napovedovalec, član Društva slovenskih pisateljev, PEN kluba in Združenja pesnikov sveta, dobitnik literarne nagrade Vstajenje za življensko delo oz. dvojezično pesniško-grafično mapo Žlahtnost-Preziosità, ki jo je ustvaril s tržaškim slikarjem Edijem Žerjalom.

Pregar je tudi dobitnik številnih pomembnih nagrad in priznanj. Ob 70-letnici je prejel odličje prijateljstva Občine Dolina, 2008 leta pa Kosovelovo plaketo Občine Sežana za dolgoletno uspešno in ustvarjalno delo ter vidne doseže na področju kulture in umetnosti v sežanski občini; prvič je bilo priznanje podeljeno človeku s stalnim bivališčem izven matične domovine. Za sabo ima dvanaest pesniških zbirk, številne so prevedene tudi v druge jezike, v italijanščino ga prevaja Jolka Milič. Knjigo bodo v ponedeljek predstavili še v Gorici, na sedežu Društva slovenskih pisateljev v Ljubljani in na Dunaju.

»Primorska, moja duša in srce, je bil prvi poklon našim izseljencem v anglofonskem in španskem svetu. Jaz sem čist Primorec, pišem samo v slovenščini, prevajam tudi iz italijanščine in redkeje iz srbske. Najraje se pogovarjam s preprostimi ljudmi, od koder črpam nesluteno gradivo. Globalizacija vdira v nas. Posebno je za nas pomembno, da negujemo svoj jezik; ni pomembno, če so za to potrebne žrtve - odvisno je, ali ta jezik ljubimo,« je poudaril Pregar, ki je v nadaljevanju interpretiral tudi nekatere svoje pesmi s hčerko Mašo, ki je podala svoj pogled na očeta in njegovo delo.

Knjigo je likovno opremil Marko Lupinc, ki se tokrat sežanskemu občinstvu do konca meseca predstavlja s fotografsko-grafično tehniko, je spregovorila bibliotekarka Tanja Bratina Grmek. Za prijetno glasbeno vzdušje pa je poskrbel domači saksofonist Tomaz Nedoh.

Olga Knez

**Nad 3 mesece - do 2,60 % p.a.
Nad pol leta - do 3,35 % p.a.
Nad 1 leto - do 4,30 % p.a.
Nad 2 leti - do 4,45 % p.a.
Nad 3 leta - do 4,60 % p.a.**

**BREZPLAČNO ODPRTJE
IN VODENJE DEPOZITNEGA RAČUNA**

UGODNI PREMOSTITVENI KREDITI

Poslovalnica Koper
+386 5 66 348 68
www.volksbank.si

 VOLKSBANK
SUPER DEPOZITI

KLASIČNA GLASBA - Niz Trieste Prima

Kakovosten koncert dvojice Sibourd-Kriscak

Po sijajnem uvodu v Luteranski cerkvi z zborom KammerChor Saarbrücken so nas Mednarodna srečanja s sodobno glasbo Trieste Prima povabila v gledališče Miela, kjer sta koncert oblikovali tržaška sopranistka Manuela Kriscak in francoška pianistka Louise Sibourd. Obe umeđni sta redno sodelovali z ustanovitevjem festivala Giampaolom Coralom, zato sta se že zeleni pokloniti njegovemu spominu s posebnim sporedom.

Levji delež programa je prevzela pianistka, ki je najprej predstavila štiri odlomke iz Coralovega Klavirskega albuma iz l.1997. Skladatelj je črpal navdih iz slik Alfreda Kubina, slikarja, ki mu je dal izhodišče tudi za komorno opero Demoni in nočne prikazni mesta Perle. Zvonovi-Glocken, nato skoraj rokovsko razgiban Wahnsinn, pa še naplavine romantične dobe, se v Coralovi pisavi oglašajo z močjo otipljive, čeprav ne eksplicitno opisne ideje, ki jo je pianistka raz-

vila z jasno, a nekoliko premočrno igro.

Srečanja so v petindvajsetletnem obdobju predstavila veliko mladih ustvarjalcev in niso nikoli zanemarila domačih: italijansko-argentinski tolkalec Fabian Perez Tedesco, ki v našem mestu živi že dobre dvajset let, se je že večkrat izkazal na skladateljskem področju in je tokrat predstavil svojo Etudo št.3 s podnaslovom Hommage. Poklon je imenovan Coral, kot je bilo razvidno iz zamolklih, turobnih začetnih akordov; nato je prevladal živahnjejši ritem, ki sicer zaznamuje Perezovo snovanje, toda brez sproščenega veselja, ki bi razpršilo žalost. Sledil je poklon Franzu Lisztu izpod pesma Floriana Bollota: Lampes d'ombre je bil naslov skladbe, ki je našla izhodišče v dodekafonski seriji, spogledovala pa se je tudi s pozno romantiko.

Sibourdova je imela tudi z madžarskim skladateljem Györgyjem Ligeti-jem prijateljske in glasbene vezi, ki so se utrdile s številnimi izvedbami Ligetijevih klavirskih skladb, nekaterih tudi izrecno njej posvečenih. Poslušali smo izbor iz prvih treh zbirk Etud, ki so zazvenele pestro, iznajdljivo, tudi duhovito, čeprav je zadržanje pianistke bolj resno kot sproščeno. Mojster, ki se je znal domiselnopogravati s shemami Chopinovih Etud, je lep primer ustvarjalca, ki zna prelitij svoje originalne ideje v prepričljivo in zlahka dojemljivo formo, česar ne bi mogli trditi o mnogih sodobnih komponistih. Najmanj prepričljiva je bila skladba korejske glasbenice Unsuk Chin, nekoliko puhlo zaporedje lestvic in akordov z naslovom Etudes Scalen št.4. Peter Etővös je nedvomno bolj zanimiv, čeprav je prišel njezega zemeljsko-nebeškega klavirja (Erden Klavier-Himmelklavier) iz l.2003 nekoliko razvlečena. Bolj dopadljiva, začinjena s pretanjem francoskim okusom, je bila skladba Tristana Muraila Cloches d'adieu et un sourire (Zvonovi slovesa in nasmeh) iz l.1992.

Sibourdova je svoj poklon Giampaolu Coralu dopolnila z Variacijami na sliko Arnolda Böcklina, klavirski monolog pa je prekinil nastop sopranistke Manuele Kriscak, ki je izbrala Coralove Trakl Lieder. Pevka je svoji interpretaciji vtisnila globok čustven pečat, lepo je zaokrožila ekspresivno napetost vokalne linije, ki jo klavir nikoli ne preglasti, temveč dopolnjuje z originalnimi prijemi. Še par utrinkov iz zbirke Melancholia, odtih tih v začetku nostalgijsko, ob koncu koncerta pa kar trije dodatki, ki jih je pianistka želela pokloniti sicer maloštevilnemu, a hvaležnemu občinstvu.

Zamuditi pa ne gre naslednjega koncerta, ki ga bo 16. novembra v dvorani De Sabata gledališča Verdi oblikoval svetovno znan ansambel Klangforum Wien.

Katja Kralj

Na Dunaju prvi slovenski kulturni center v tujini

Na Dunaju odpira vrata Slovenski kulturni informacijski center (Skica), katerega poslanstvo je predstaviti kreativno in inovativno misel slovenskega prostora avstrijski javnosti. Skica je projekt treh ministrstev - za zunanje zadeve, kulturo ter za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo: predvidoma bo začela delovati konec leta in ne bo ponujala samo kulturnih vsebin, kot je običajno za tovrstne centre. Velik poddarrek bo tudi na znanosti, kar je v primerjavi z drugimi centri posebnost, kot je povedala vodja Skice Ana Novak. V središču bodo na voljo tudi umetniški atelje ter bivališči za umetnike in znanstvenike. Skica, ki bo organizirana kot dislocirana enota slovenskega veleposlaništva na Dunaju, bo domovala v prostorih slovenskega študentskega doma Korotan, ki ga je slovenska vlada kupila septembra 2009. Tako naj bi Skica študentskemu domu, kot tudi hotelu Korotan, prinesla dodano vrednost. (STA)

n edeljske teme

KORENIT ZASUK NA ITALIJANSKI POLITIČNI SCENI

Berlusconi odstopil, Monti pred izredno zahtevno nalogom

VOJmir TAVČAR

Zdelo se je skoraj neverjetno, Silvio Berlusconi je včeraj odstopil z mesta predsednika italijanske vlade. Potem ko je parlament odobril zakon o stabilnosti (tako je bil preimenovan nekdanji finančni zakon), je milanski medijski mogotek, ki je 17 let odigraval vselej eno od nosilnih vlog na italijanski politični sceni, stopil do predsednika republike Giorgia Napolitana in mu izročil odstopno izjavo. Kljub odstopu pa Silvio Berlusconi še ni povsem iz igre. V teh dneh bo nedvomno skušal pogojevati se stavbo nove vlade in njen program, kot je ob odstopu tudi napovedal predsedniku republike, ko mu je sporočil zahteve svoje stranke. Predvsem pa bodo še dolgo časa občutne posledice njegovega vladanja, kot je pred nekaj dnevi nazorno prikazahal humorist Francesco Altan. Zaprapedenemu državljanu, ki ga je vprašal ali odhaja, je Altanov vitez Banana s ciničnim nameškom zasadil dežnik v zadnjico in mu odvrnil, da mu v slovo pušča spominek.

Odkar je 14. decembra lani le za las ohranil vladno krmilo v svojih rokah (to se mu je posrečilo, ker je imel dovolj časa, da je lahko kupil zadostno število parlamen-

tarcev), je bil Berlusconi stalno na robu prepada in krmilo je ohranil samo s tem, da je vsa glasovanja o najbolj spornih ukrepih vselej vezal na zaupnico vlad in s tem dejansko izsilil podporo svoje koalicije. Cena za to pomoč pa ni bila majhna: po eni strani je moral tiste, ki so mu priskočili na pomoč, nagraditi z raznimi prebendami, obenem pa je dajal vse večjo moč tudi zavezniku Umbertu Bossiju, ki je v precejšnji meri vedril in oblačil. Kako krčevito se je vitez dela oklepjal oblasti priča tudi odgovor, ki ga je dal novinarjem, potem ko je na upravnih volitvah v Milianu minuloma pomlad doživel pekoč poraz, saj je bila njegova kandidatinja Letizia Brichetto Moratti poražena, kljub temu, da jo je on neposredno podprt. »Prezaposlen sem, da bi lahko šel na svoj pogreb,« je takrat zavrnil novinarje.

In na vladnem stolčku je vztrajal, kljub temu, da so bila nesoglasja z gospodarskim ministrom Giuliom Tremontijem vse ostrejša in je bila vse bolj očitna nemoc, da bi vlada sprejela protikrizne ukrepe, za katere se je obvezala v Bruslu (ni naključje, da je Evropska komisija zahtevala od italijanske vlade veliko pojasnil v zvezi s prisnom o namerah, ki ga je Berlusconi izročil evropskim partnerjem).

Dejstvo, da je zbornica zavrnila državni obračun, je skušal obiti z novim glasovanjem o zaupnici, celo prezirljivi nasmejni nemški kanclerke Angele Merkel in francoskega predsednika Nicolasa Sarkozyja mu niso mnogli do živega. Njegovo trmoglavo vztrajanje je načelo samo spoznanje, da v poslanski zbornici nima več večine (v drugem branju je njegov državni obračun podprt 308 poslancev, kar je 8 manj od večine), iz sedla pa ga je vrgla silovita reakcija finančnih trgov, potem kot je napovedal odstop, vendar je kazalo, da bo skušal na vse kriplje zavlačevati, da bi izsilil predčasne volitve in preprečil, da bi morebitna vlada strokovnjakov prevzela krmilo države. Če naj verjamemo poročaju novinarjev, je tudi odločitvi za odstop v največji meri botrovala skrb za osebno korist: potrdil je umik, ko mu je dolgletni prijatelj in predsednik njegove družbe Mediaset Feledele Confalonieri dejal, da bi z nadaljnjam vztrajanjem samo oškodoval družinska podjetja.

Milanskega viteza dela pa je ob tej krizi stinil v kot tudi predsednik republike Napolitano, ki je še posebej v zadnjem letu za vse tuje državnike edini verodostojni italijanski sogovornik. Predsednik, ki se je

od junajske finančne krize, osebno angažiral, da je parlament izglasoval najbolj nujne varčevalne ukrepe, se doslej ni odzval na vse številnejše pozive, naj ukrepa in onesnogoči Berlusconija (zaradi tega si je nakopal nemalo kritik v najbolj neučakanih in nestrenih krogih), ker mu ustava tega ni dovoljevala. V tem tednu pa je izkoristil vse vzvode, ki mu jih daje na razpolago temeljna listina, hitro ukrepanje so mu omogočila tudi neformalna septembrska posvetovanja s strankami, s katerimi si je lahko ustvaril jasno sliko.

Tako je preprečil Berlusconiju pre dolgo zavlačevanje in obenem dosegel, da je parlament v najkrajšem možnem času izglasoval stabilizacijski zakon. Obenem je skušal pomiriti trge s tem, da je imenoval za doživljenjskega senatorja nekdajnega evropskega komisarja in priznanega ekonomista Maria Montija, ki je dejansko ostal edini možni kandidat za predsednika vlade strokovnjakov, potem ko je bil guverner Banke Italije Mario Draghi določen za predsednika Evropske centralne banke. To je bilo jasno sporočilo, komu Napolitanu namerava poveriti nelahko nalog, da po Berlusconijevem odstopu sestavi novo vlado. Odziv na trgi je bil spodbuden: milanska borza je zopet zadihalna in potegnila za sabo v črne številke tudi ostale evropske trge, obresti, ki so jih vlagatelji zahtevali za nakup italijanskih obveznic, so se znatno znižale, razlika in donosu z nemškimi bundi se je v enem dnevu zmanjšala za pol drugi odstotek. Napolitanovo zamisel so podprli tudi drugi državniki (med prvimi se je oglasil ameriški predsednik Barack Obama), predsednik Evropske unije Herman Van Rompuy pa je brez dlak na jeziku poddaril, da Italija potrebuje reforme, ne pa predčasnih volitev, včeraj je Montijev strokovnost pohvalila nova predsednica Mednarodnega denarnega sklada Christine Lagarde. Pričakovanje mednarodnih krogov je že tolikšno, da bi bil odziv na morebitni Montijev neuspeh za Italijo katastrofal.

Mednarodna podpora je po eni strani utrdila Napolitanov ugled, po drugi pa so v Ljudstvu svobode tisti, ki nasprotujejo vladni strokovnjakov in bi hoteli takoj nje predčasne volitve, izkoristili za napade na predsednika države, češ da je preveč samosvoje tolmačil pristojnosti, ki mu jih priznava ustava. Za predčasne volitve se vneto zavzemajo nekdanji pripadniki Nacionalnega zaveznštva, ministri, ki izhajajo iz vrst PSI in KD, dolgoletni Berlusconijev svetovalec, pisec mnogih njegovih govorov, sicer pa odgovorni urednik dnevnika Il Foglio Giuliano Ferrara, komentator dnevnika Il Giornale Vittorio Feltri in odgovorni urednik omenjenega lista Alessandro Salusti (včeraj so v milanskem gledališču Manzoni organizirali shod, da bi protestirali zoper morebitno Montijev vlado). Ti krogovi se upirajo vladni, »ki nam jo vsiljujejo finančni trgi in evropski birokrati«, zavzemajo se za »pokončno držo«, ostro napadajo novo evropsko pošast Merkozy (sestavljenka iz priumk Merkul in Sarkozy), Ferrara je v svojem včerašnjem nastopu razlikoval v donosu (spread po angleško, ki je v teh tednih stalno prisoten v poročilih vseh italijanskih medijev) istovetil s tanki. Nekoč so po njegovem demokraciji zadušili s tanki, sedaj jo s »spreadom«.

Če se ne bo kaj zataknilo, bo predsednik Napolitano že danes po formalnem posvetu s strankami, Mariu Montiju ponovil nalogu, da sestavi novo vlado. Po mnenju predsednika države (v tem so ga včeraj s svojim stališčem podprt vsi socialni partnerji) je treba pohiteti, mandatar mora biti na delu že v ponedeljek, ko bodo znova poslovali finančni trgi.

Montijeva naloga vsekakor ne bo lahka, saj ne gre pozabiti, da bo imel opravka s parlamentom, ki je z glasovi donedavne večine izglasoval stališče, da je bil Berlusconi prepričan, da je mladoletna »Ruby rubacuori« nečakinja pred nekaj meseci odstavljenega egitoškega predsednika Muamara, in je zato priporočil milanski kvesturi, naj jo zaupa v varstvo njegovi sodelavki Nicole Minetti. Novopečeni senator

je začel vleči svoje prve poteze že včeraj: srečal se je že z guvernerjem Banke Italije Ignazijem Faziem, z Draghijem, z voditelji Demokratske stranke, nato pa je bil na konalu pri Berlusconiju v palaci Chigi. Voditelj Ljudstva svobode, ki je baje jezen na Napolitana, češ da ga je potisnil na obroble, je očitno želel postaviti profesorju, ki ga bo nasledil za vladnim krmilom, svoje pogoje. Zahteval, naj bo sedanjem podsekretarjem v predstavstvu vlade Gianni Letta član novega ministrskega sveta in še kaj. A je Letta sinči sporočil, da se umika, prednost naj imajo mladi. V Ljudstvu svobode so napetosti zelo ostre, mnenja so deljena, Berlusconi ni znal in najbrž tudi ni hotel vsliti skupnega stališča, najbrž bo skušal tudi z nakazovanjem drugih možnih kandidatov iztržiti zase čimveč.

Včeraj popoldan je Monti lahko torek računal na brezpogojno podporo sredinskega tretjega pola in Demokratske stranke, na polovično podporo Italije vrednot, medtem se je Severna liga odločila za opozicijo. Ni še jasno, ali bo njena opozicijska politika ostra ali pa bolj spravljiva. Ljudstvo svobode pa, kot rečeno, ostaja še neznanka.

Vsekakor bo pri svojem delu Monti lahko računal na podporo predsednika republike, ki bo zastavil ves svoj ugled za to, da bo Monti dobil pri strankah potrebljeno podporo. Po oceni vseh komentatorjev je nekdanji evropski komisar edina Napolitanova opcija. Če bi mu spodletelo, bi bila razpuščitev parlamenta in sklic predčasnih volitev edina rešitev. Vendar bi v takem primeru - in to res ni zanemarlivo - do volitev in sklica novega parlamenta državo vodila Montijeva in ne Berlusconijeva vlada.

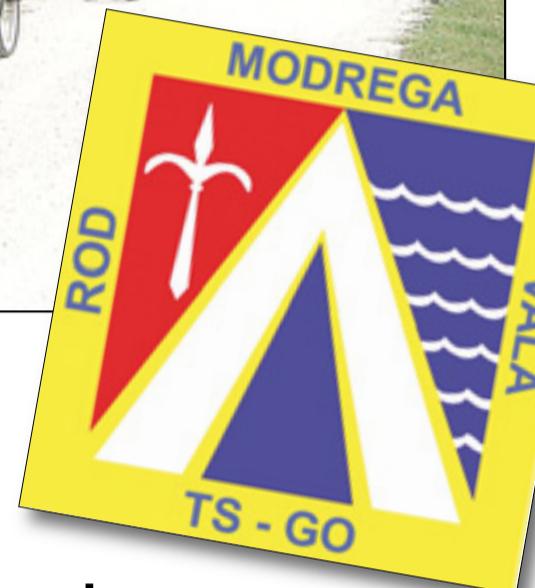
Montijeva vlada se zdi torej v sedanji razmerah in ob sedanjih napetostih na finančnih trgih edina možna rešitev. Njena glavna naloga bo zdraviti italijansko gospodarstvo in obenem obnoviti verodostojnost Italije v očeh mednarodnih partnerjev in v očeh trgov. Če bo to dosegla in bo uspela dovolj pravčno porazdeliti nova bremena, ki bodo potrebna za premestitev krize, bo opravila zelo pomembno delo. Že to in manj slab volilni zakon bi bila pomembna začetna koraka na poti tiste etične družbene prenove, brez katere Italija ne bo imela dolgoročne perspektive, saj je prav prezir etičnih načel najslabša in najbolj obremenjujoča dediščina 17 let berluskonizma, tista simbolična Altanova marela, ki povzroča hude bolečine nam vsem.

Ne da bi prisluhnili zainteresiranemu zaostrovjanju Ferrare in njegovih somišljencov, pa je treba tudi poudariti, da bo morebitna Montijeva vlada za italijansko politiko velik poraz, ker bo dokaz, da ni znala najti v svoji sredi dovolj moči in energij, da bi sama Italijo izvlekla iz sedanjega brezna. Berlusconi in njegova desnosredinska koalicija sta s svojo nesposobnostjo in s tem, da sta dajala prednost lastnim interesom, spravila Italijo v sedanje krizne razmere; leva sredina, ki je zaradi svojih notranjih preipirov, neuskajenosti in političnega vrtičkarstva, leta 2008 pokopal vladu Romana Prodi, pa ni znala ponuditi volivcem neke verodostojne alternative, neke nove vizije družbe (isto, resnici na ljubo, velja tudi za evropsko levico, ki ni dorekla kaj več od vse bolj plahih predlogov nekdanje socialne demokracije).

V sedanjem vrtincu se je treba najprej izvleči iz krize, nato pa se bo najbrž treba spoprijeti tudi z vprašanjem mlađinske brezposeljenosti, ki je v Italiji že presegla nevarno stopnjo, s problemom milijonov prekernih delavcev, z vprašanjem priseljencev, ki so še bolj izpostavljeni izkoriscenju, skratka s problemom večje socialne pravčnosti, pa tudi s problemom predstavniške demokracije, če se Italija noče sprijaznit s postopnim nezadržnim zatonom. Ali bo politika kos tej nalogi? Prvi znaki bodo najbrž vidni v kratkem, ko bo politika klicana na prvi izpit: ali bo znala v tem času, ko bo pozvala ljudi k novim žrtvam, dati tudi sama zgled in se odpovedati nekaterim svojim najbolj zoprtnim privilegijem?

TABORNIKI RODU MODREGA VALA

Pestro dvotedensko doživetje v soški dolini

Prapor tabornikov Rodu modrega vala iz Trsta in Gorice je letos spet zavijtel na prekrasnem prostoru v Kal-Koritnici

Soča in Julijci so skozi dvotedensko pustolovščino več čas krojili posebno vzdušje. Tabornice in taborniki RMV smo tako lahko preživeli edinstveno taborjenje, ki nam je ponujalo številne izzive.

Klub nestanovitnemu juliju in nekaterim odvečnim kapljam dežja, nobenega taborečega niti načelo malodušje, prav nasprotno. Izlete in odkrivanje okolice je pravočasno vedno spremljalo sonce in z njim tudi dobra volja. Slednja nas je spremljala korak za korakom na pohodih, v klanec s kolesom ali po brzicah z gumenjakom ...

Uradni del taborjenja se je sicer začel v ponедeljek, 18. julija, ko so do tedaj taborni prostor s svoimi šotori napolnili še medvedki in čebelice ter gozdovniki in gozdovnice. Takoj je pod pobočjem Svinjaka stalo 29 šotorov, v katerih je vključno z vodstvom taborjenja mrgolelo približno 90 osnovnošolcev in nižješolcev.

Ti so takoj spoznali pravo lice letošnjega muhastega taborjenja. V dobodošlico jim je zagodel dež, vendar je predhodnica že postavila vse potrebno za nemoteno življenje na taboru. Že več dni je stala taborniška kuhinja in večji objekti, ki so letos na najboljši način jamčili nemiren potek dejavnosti. Program se je tako začel razvijati že prvi dan z večernim napadom na svečo in naslednje jutro z dokončnim postavljanjem taborniških objektov.

VODSTVO TABORJENJA:

- starosta:** Burja – Dana Purič;
- taborovodja:** Šmarnica – Martina Soban;
- vodja programa:** Volnik – Andrej Marušič;
- tajnici in bolničarki:** Sončnica – Nina Race, Mraljica – Mateja Prašelj;
- ekonomi:** Ščurek – Erik Piccini, Losos – Peter Paulin, Majnica – Martina Bogatez;
- blagajničarka:** Deteljica – Lara Isra Skerl;
- gospodarja:** Jantar – Nikola Švara, Svizec – Tomaz Milič;
- sportna referenta:** Volk – Jar Martini, Vrtnica – Madalena Pernarc;
- kulturni referenti:** Iskra – Malina Tedeschi, Vercnica – Mara Race;
- vodniki:** Veverica – Mateja Zavadlav, Skrla – Janika Skerl, Suša – Lara Purič, Mrak – Niko Mavridis, Zarja – Tadeja Zavadlav, Ledenik – Martin Devcich, Breza – Barbara Ferluga, Jelen – Alex Kuret, Sova – Katerina Isra, Kres – Gabrijel Zavadlav;
- Jolly:** Rman – Tadjan Škerl.

taboreče, saj časa za oddih in sploh za dolgčas ni bilo. Ob dežurstvih, stražah ali med tihimi urami se je v Kal-Koritnici spletlo marsikatero novo priateljstvo med najmlajšimi in utrdilo vezi med vodstvom, ki je nedvomno izpeljalo zelo uspešno taborjenje.

Izletniško kosilo

Na letošnjem taborjenju gotovo nismo pogrešali daljših izletov. Okolica nam je nudila nešteto pojhodniških izhodišč, med temi pa še srečanje do Krnskih Jezer. V koloni smo se počasi dvignili iz Lepene tja do koče na krnskih jezerih in nato do istoimenskega visokogorskega Jezera. Ves trud je gotovo plačal razgled, tiste največ utrujene pa je razveseli tipično izletniško kosilo, meni katerega sestavlajo sledče dobrote: kruh, tuna, toppljeni sir ali namaz, sadni sok, čokolada ter sadje. Marsikomu lahko zgleda ponudba nekoliko skopa, vendar ni ga tabornika, ki bi ne požrl več kot kašno rezino kruha s tuno. Razmerje med težo nahrbtnika in pričakovanim kosilom, je nedvomno v korist zadnjega. Ritual poteka nekako tako:

Kruh najprej dobro namažeš s sirom. Izcediš odvečno olje iz tunine konzerve. V odvisnosti od krujjenja želodca izbereš kako debelo plast tune boš namazal na rezino kruha. Če so dežurni dobro razpoloženi sledi tudi »repete« ali »tripete«, prvega sicer jamčijo vedno nenasprana pravila. Lahko se spet odpraviš do glavnega dežurnega, ki ti bo izročil vse se stavine in ponovi postopek.

Ko se odžeaš s sokom, privoščiš si še čokolado in sadje.

Sledi prilagajanje taborniškega pasa in obubožana tiha ura ...

Če pa komu kosilo ne tekne, lahko vedno računa na pomoč izkušnejših bratcev in sestrlic (požrešnežev izletniških obrokov), ki bodo prav gotovo poskrbeli, da se v tabor ne bodo vrnili težki nahrbtinci ...

Pesniški navdih

Ko se dežne kaplje neutrudno odbijajo od ščerkih platen je življenje na taboru nekoliko ohromljeno tako da se vsi pogosto zbiramo v skupnih pokritih storih. To sta običajno gospodarski ali vodstveni ščekri, kjer potekajo kvizi ali družabne igre, gozdne šole, ske vaje in vse kar iznajdljivost kulturnih referenčnih ostalih članov vodstva pripravi glavnini. Letos pa so li nekateri pesniško zelo navdihnjeni. Marsikoga so senetili z novimi taborniškimi parodijami in pesmi iz slovenskega narodno zabavnega repertoarja, omenimo nepozabnega Čebelarja Lojzeta Slaka, ki je spremjal večji del tabora in med nočnim zbujanjem »uzbuno« ali prijubljene parodije Ker pada do originalnem napevu pesmi Whatever you want vedbi skupine Status Quo. Ob teh pa gre omeniti pesem, ki nas je spremljala od predhodnice do vrnin sicer Albanova in Rominina »Felicità«.

*Kako lepo mi zašumijo,
kako lepo mi zadišijo,
a v srcu mi spomin
na mlade dni budijo.
Čebelice, čebelice,
saj moje ste prijateljice,
pozabi vas nikdar
ta stari čebelar.*

(Čebelar, Lojze Slak)

*Ogenj odpade,
je en meter wade,
je en meter blata,
se utopijo tudi žabe ...
Je pršla poplava,
je pršu orkan,
je poču vulkan,
je pal en roplan,
ker je dež vsak dan ...*

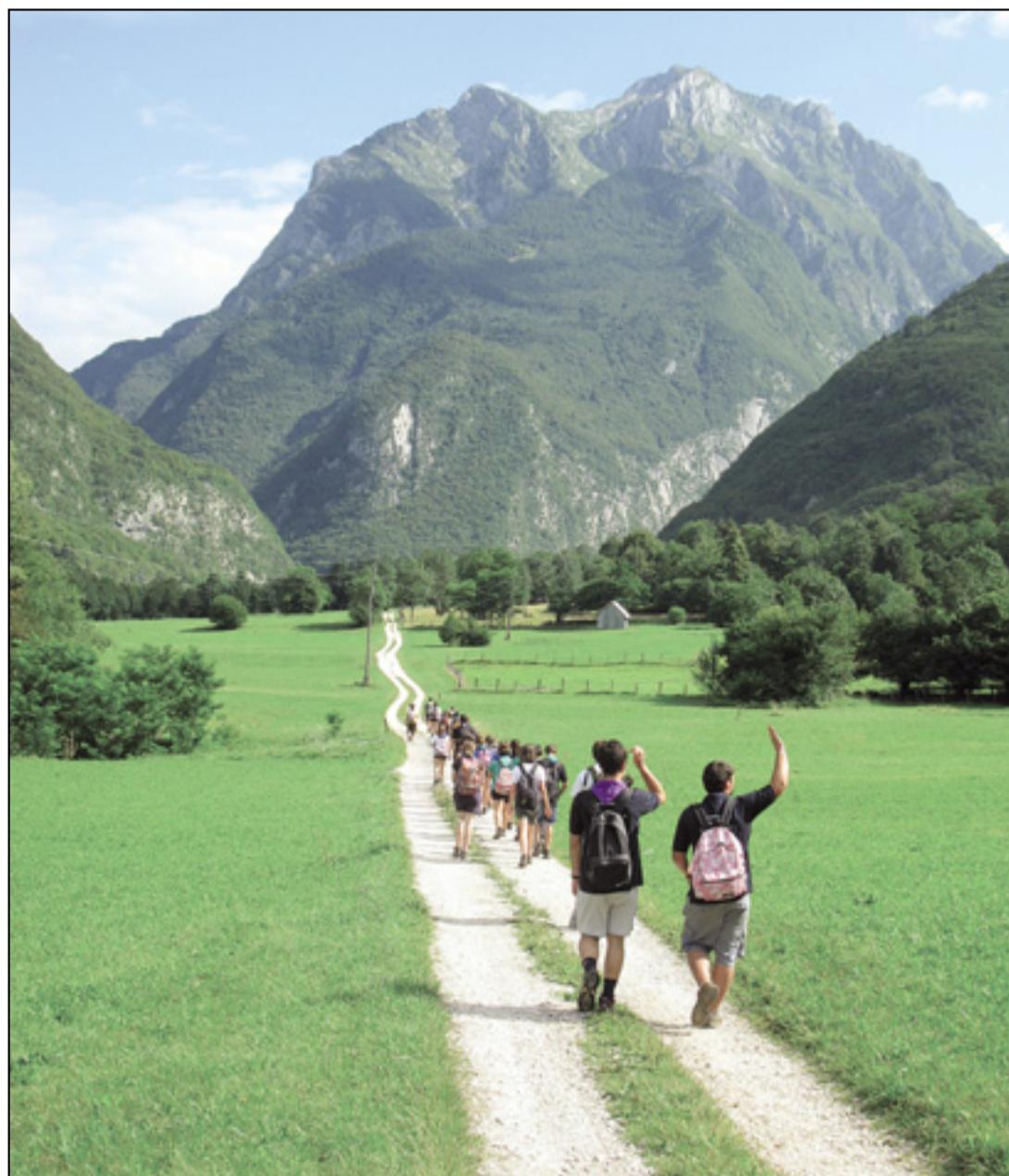
*V luži sred tabora že ribe plavajo,
v šestedesetjrcu je en peškan!*

(Ker pada dež, Losos & Volnik)

Indijanci & kavboji

Ni prvega taborjenja brez tematskega dnevnega temo je oblikoval nenehen boj med Indijanci in kavboji. Preprosta tema je požela velik uspeh že pripravami na ta neobičajen dan, ki je že v jutranjih popolnoma spremenil videz tabornega prera. Taborniški objekti so spremenili imena: kuhin-

Zaključek in neizbežni odhod sta nas letos tako kar presenetila. Pestrost programa je prevzela res vse

Letošnjih TOP 10

1 Šotori: Naložba vseh časov. Za-
služijo si en velik Mmm, saj
kmalu bodo odslužili 10-let-
nico uporabe, vendar nikakor
ne po-puščajo. Novejše vari-
ante pa bi takoj odpislali
proizvajalcu.

2 WC: Taborni prostor v Kal Koritnici je poseben predvsem,
ker razpolaga z zidanimi sami-
tarjami. Izjemoma nam ni bi-
lo treba nabaviti kemičnih
stranič. Pravi taborniški ta-
borniški luksuz!

3 Raziskovalni popoldan: ali za-
služen odmor po ulicah Bove-
ca. Mlajši vodi so med števil-
nimi turisti spoznivali zgo-
dovino in nabirali informacije
znanega letovišča v Julijskih
Alpah.

4 Po sladoled v Bovec: seveda se
v vas nismo odpravljali le na
raziskovanje znamenitosti.
Marsikdo je obiskal tudi sla-
doledarno, ki se ponaša z
okusnim sladoledom.

5 Izlet v dolino Možnice: izlet kot
v pravih časih! Kljub boleči-
nam v nogah in nekaterim žu-
ljem v stopalih smo si od bli-
že pogledali manj znanj kotiček
Triglavskega parka, ki nas je
dobesedno pustil brez sape.

6 Pečena koruza in mehiška hra-
na: težko si se lahko pritoževal
nad menijem. Ekonomi so de-
žurnim priskrbeli res vse potrebo-
no za izvrstne obroke. Med vsemi pa sta ostal vtis-
njen ravno obrok iz temat-
skega dne.

7 Indijanska štafeta: preizku-
šnja, ki je navdušila vse tabo-
reče. Štafetni poligon je ob-
krožil celoten taborni prostor,
kjer so bile med enim šotorom
in drugim postavljene najra-
zličnejše ovire. Ob glasnem
navajanju sovrstnikov so tek-
movalcem neutrudno nagajali
kavboji, vendar jim niso nikakor
preprečili poti do končne
zmage.

8 Kuhinja: napredna taborniška
zgradba. Na najnižjo stopničko
se uvrsti središče taborne-
ga življenja, ki je brez curka
vode in oblačka prahu ob vsaki
uri opravila svojo dolžnost.
K uspehu objekta pa so pri-
pomogli kritizirani in hkrati
obubožani paleti.

9 Kolesarski izlet: dirka v malem.
Težavam navkljub smo le zbra-
li dvajset koles in se kot sku-
pina profesionalcev odpravili
na kolesarsko pot, ki so jo kro-
jile številne krajše etape. Ni-
kakor se nismo morali otresti
klancev, posledično tudi hitrih
spustov, kjer je vsak doživel
svojih pet minut slave.

10 Rafting: veselo po brzicah.
Vzdusje je bilo tako, da so ne-
kateri prepričano prepevali
»Gusarsko«. Ob vrnitvi pa je
vsem udeležencem predsta-
vil najlepšo pustolovščino.

Na svoji seji dne 25. oktobra je izvršni svet Kmečke zveze obravnaval njen delovanje s posebnim poudarkom na strokovne posege tudi v luči plodnega sodelovanja s svetovalno službo Slovenije.

Poletni in zgodnje jesenski čas je najprimernejši za obiske na kmetijskih gospodarstvih, kot tudi za skupinska srečanja, saj je nega kmetijskih kulturnajintenzivnejša, kar velja v prvi vrsti za vino-

grozda, mošta in vina za pravilno strokovno usmerjanje vinogradnikov in vinarjev pri trgovci, predelavi grozda ter negi mošta in novega vina.

S tem v zvezi bomo omenili strokovno predavanje o omenjenih posegih v začetku meseca septembra, pred začetkom trgovcev, ki ga je vodila enologinja KGZ Nova Gorica Tamara Rusjan v sodelovanju s čezmernimi področnimi strokovnjaki. Njeno izvajanje ter posegi drugih strokovnjakov so nudili številnim prisotnim čezmernim vinogradnikom možnost os-

njaki svetovalne službe Slovenije in FJK predvsem na področju varstva oljke s posebnim poudarkom na zatiranju oljčne muhe, najnevarnejšega škodljivca oljke, ki je v tem poletju močno ogrožal to kulturo. Čezmerno sodelovanje je potrdilo, da govor stroka skupen jezik tako pri ekološkem kot tradicionalnem načinu gojenja oljke, kar velja tudi za ostala opravila v oljčnikih, zlasti rez in gnojenje, kot so potrdili tonimenski ogledi oljčnih nasadov in skupinska srečanja v čezmerni sestavi bodisi strokovnjakov kot oljkarjev.

IZVRŠNI SVET KMEČKE ZVEZE

Obiski na kmetijskih gospodarstvih, pobude za izobraževanje in strokovno delo

gradništvo in oljkarstvo. Skladno s tem je Kmečka zveza v omenjenem časovnem odobdobju priredila številne pobude, ki so zadevale vse pomembnejše kmetijske pridelovalne usmeritve na Tržaškem. Pri svojem pregledu se bomo omejili le na pomembnejše, ki pa dovolj izčrpano in zgovorivo govorijo o široki delovni paleti slovenske kmečke ustanove.

Še prej pa bi opozorili, da Kmečka zveza skrbi za strokovno izobraževanje svojih številnih članov tudi preko tiskane besede s svojo kmetijsko tedensko stranko, ki jo objavlja ob nedeljah Primorski dnevnik. Gre za najbolj razširjen zamejski časopis, z vsakodnevnim izhajanjem. Na tej strani skuša svetovalna služba organizacije zajeti vso strokovno tematiko, ki zadeva najbolj razširjene in gospodarsko najpomembnejše panoge.

Preden preidemo k pregledu pomembnejših strokovnih pobud, pa bi radi izrazili hvaležnost za kakovostno sodelovanje slovenskim kmetijskim strokovnjakom svetovalne službe iz Kmetijsko gozdarskega zavoda Nova Gorica, ki deluje v okviru Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije.

Upoštevajoč razširjenost, gospodarski pomen in perspektivnost vinogradništva in vinarstva je svetovalna služba namenila največjo pozornost vinogradništvu in vinarstvu s številnimi ogledi vinogradov, tudi v sodelovanju s slovenskimi fitopatologji, za preverjanje zdravstvenega stanja trtnih nasadov. Obiski, tako v vinogradništvu kot ostali pridelovalni usmeritvi, so bili tudi prilika za izmenjavo izkušenj zlasti na področju varstva rastlin, ki postaja vse zahtevnejše vsled širjenja novih bolezni in škodljivcev na obeh straneh meje. Ameriški skržat je zaskrbljujoč primer, ki to potrjuje.

Na področju vinarstva velja poudariti velik napor svetovalne službe za analize

vežitve in posodobitve strokovnega znanja, ki je v nenehnem hitrem razvoju.

Pomembna za želeno bodoče sodelovanje pri trženju in promociji kraških pridelkov in izdelkov so bila srečanja čezmernih strokovnjakov za doseg skupne blagovne znamke terana. Obetavnim prvim srečanjem bodo sledila druga, v iskanju skupne, za vse zadovoljive, rešitve, ki bi jo kazalo razširiti na druge območne kmetijske izdelke, kot so pršut, sir in med.

Iz bogatega delovanja iz področja vinarstva bomo še omenili posvet fitopatologov iz FJK in Slovenije ter srečanje čezmernih področnih strokovnjakov, da bi skupaj preučili možne izhode in rešitve iz težkega stanja vinarstva. Obe srečanji sta potrdili koristnost sodelovanja med strokovnjaki kot učinkovita sredstvo za pretok in izmenjavo strokovnega znanja in izkušenj.

Manj razvijano, a kljub temu pomembno in koristno, je bilo delovanje na področju živinoreje in sirarstva. Navzlic že dolgo trajajoči krizi tega sektorja, tako na slovenskem kot na zamejskem delu Krasa, je na Tržaškem nekaj rejcev, kot so imeli možnost preveriti tudi strokovnjaki in rejeci iz Slovenije, doseglo zadovoljive gospodarske dosegke z inovativnimi poseagi, bodisi pri proizvodnji kot trženju svojih mlečnih izdelkov z neposredno prodajo na kmetiji in tipicizacijo svoje proizvodnje. Gre za izkušnje, ki bi jih zgledalo prenesti tudi na slovenski Kras. Pri teh in drugih pobudah lahko nudijo svojo pomoč tudi javne uprave, kot je izšlo na srečanju čezmernih strokovnjakov o možni vlogi krajevnih uprav pri reševanju živinoreje na Krasu. Vloga teh uprav lahko s ciljnimi posegi pridobi čedalje večji pomen pri ohranjanju in želeni krepitvi te dejavnosti, ki ima nenadomestljivo vlogo pri varstvu okolja in krajine.

Tudi v oljkarstvu je bilo delovanje

Kmečke zveze pestro in se je udejanilo pred-

vsem v sodelovanju s področnimi strokov-

Čeprav se je vtnarstvo vsled razlaščanja predmestnih tržaških vrtov in rastec ostre konkurence pridelovalcev ostalih predelov Italije in drugih držav močno skrčilo in izgubil večstoletno vodilno mesto v tržaškem kmetijskem sektorjuje še vedno ohranilo svoje dostojarstvo in gospodarski pomen. Z novimi pristopi je še možna, tudi zaradi tega ker se je po nekaj desetletjih poleg val razlaščanja zemlje, ohranitev in utrditev te dejavnosti. O tem so se prepričali tudi pridelovalci in strokovnjaki iz Slovenije, ki so obiskali nekaj, žal sicer maloštevilnih, zelenjadarskih gospodarstev na Tržaškem, ki so dosegle zvidljivo gospodarnost z dvema inovacija: razširivijo palete svoje ponudbe z gojenjem novih zelenjadnic ter z neposredno prodajo svojih pridelkov na tržnicah. Poleg tega se dokaj uspešno zavzemajo, da bi se med vedno številnejšimi kupci utrdilo geslo, da je domače boljše in ga je zato vredno primerno cenovno nagraditi.

Izmenjava čezmernih obiskov pridelovalcev in strokovnjakov bi po mnenju Kmečke zveze lahko prinesla do hitrejšega in učinkovitejšega reševanja strokovnih problemov, kot tudi do sodelovanja na področju promocije in trženja.

Ob koncu pa še dve besedi o čebelarstvu, priljubljeni in tradicionalno prisotni panogi na Tržaškem. Žal ni uspelo svetovalni službi Kmečke zveze iz Trsta prideti srečanji ali obiskov med čezmernimi kraškimi čebelarji in strokovnjaki, kar pa je uspelo Kmečki zvezi iz Čedad, ki je tako kot na področju uporabe biomas za ogrevanje, gojenja kostanja, travništva in pašništva, znala uresničiti tudi v čebelarstvu plodno strokovno čezmerno izmenjavo zlasti na področju zdravstva čebeljnakov, s posebnim poudarkom na varozo, hudo zajedalsko okužbo čebeljih družin.

Svetovalna služba Kmečke zveze v sodelovanju z ZKB

NASVETI STROKOVNJAKA

Teren za šparglje pripravimo sedaj

Šparglji (*Asparagus officinalis*), ki jim pravimo tudi belusi, so celo cenjena povrtnina. Prav zato je vredno, da šparglje poskusimo gojiti tudi na malih površinah. Sedaj je pa čas, da pripravimo zemljišče, s samim gojenjem špargljev pa bomo začeli spomladni,

Šparglje v glavnem delimo na zelene, ki so najbolj razširjeni, vijoličaste, z vijoličastimi konicami, in bele. Če jih bomo gojili le za domačo uporabo, bomo najraje izbrali zelene, ki so glede nege manj zahtevni. Beli so veliko bolj donosni, posebno, če jih nameravamo prodajati. Če jih bomo gojili za prodajo, se vsekakor prej dobro poznamo, za katere šparglje je na tržišču največ povpraševanja. V naših krajih spontano rastejo tudi divji šparglji ali brščice. Obstajajo tudi okrasni šparglji.

Gojeni šparglji uspevajo 10-15 let. Prvi dve leti rastlina ne daje proizvodnje. Značilna za šparglje so podzemski stebli, ki jim rečemo kar korenine. Slednje vsebujejo rezervne snovi za pomladne poganjke. Podzemski stebli so cilindrične in podolgovate oblike, se razvijejo vodoravno in na sredini imajo očesa, iz katerih zrastejo poganjeni šparglji, ki jih uživamo. Korenine se z leti precej obnavljajo v višino in v glavnem rastejo vodoravno. Če poganjekov ne poberemo, se v poletnih mesecih iz njih razvijejo v rastline visoke 1 m do 1,5 m. Špargelj je dvodomna rastlina, moški in ženski cvetovi so na različnih rastlinah. Šparglji cvetijo na začetku poletja. Cvetovi so majhni in zelenkasto-rumene barve. Sadež je živordeč barve. Nadzemni del rastline se jeseni posuši. Spomladi spet zraste nov nadzemni del.

Šparglji se dobro prilagodijo različnim podnebjem, dobro rastejo po srednjem Evropi, a tudi v Sredozemlju. Našemu podnebju se dobro prilagajajo. Rastlina je odporna tudi na nizke temperature. Špargelj se dobro prilagodi različnim tlem, slabu pa prenaša zastajanje vode v tleh. Belusi imajo raje bolj peščeno zemljo, medtem ko zeleni dobro raste tudi v bolj težkih tleh. Pretrda tla vsekakor niso primerena. Prija mu nekoliko bolj lužnata tla, raste pa tudi v bolj slanih tleh.

Pred sajenjem pripravimo tla in za to izbirajmo izrazito sončno lego. Orjemo 30-35 cm globoko. Po možnosti to storimo jeseni. Pred obdelovanjem pognojimo z zrelim hlevskim gnojem. Gnoja uporabimo približno 5 kg na kvadratni meter. Gnojimo po vsej površini. Poleg hlevskega gnoja pognojimo tudi s fosforinimi in kalijevimi mineralnimi gnojili.

Šparglje lahko sadimo na dva načina: s podzemskimi stebli ali pa sadike s koreninskim grudo. Podzemski stebli vzgojijo tako, da jih najprej v marcu sejajo, setev naj se ne zavleče prepreno v april. Iz semen zrastejo rastline, naslednje leto v januarju in februarju korenine izravajo iz zemlje in te sadike posadimo v času od februarja do konca marca. V toplejših in milih letih lahko sadimo tudi jeseni. Sadimo jih v vrste. Razdalja med vrstami naj bo za zelene šparglje 120-150 cm, v vrsti pa 25-40 cm. Za bele šparglje pa 180-220 cm, v vrsti pa 30-50 cm. Še prej pripravimo jarke, ki naj bodo široki 40 do 60 cm, globoki pa 30 cm. Saditi moramo precej globoko, ker se z leti korenine obrastejo in se počasi dvigajo. Korenine postavimo vodoravno v jarke in pokrijemo z 10 cm visoko plastjo zemlje.

V zadnjih letih je bolj razširjeno sajenje sadik s koreninsko grudo, ki si jih lahko vzgojimo tudi sami. Sejemo v ogrevan prostor v februarju-marcu. Približno 60-80 dni po setvi pripravimo jarke sadike v vrsto. Sadilne razdalje so iste, kot pri sajenju podzemskih stebel.

Šparglji začnejo proizvajati komaj v drugem ali tretjem letu. Že vistem letu, ko sadimo bodisi sadike ali podzemski steble, pognojimo z dušikovimi gnojili, po možnosti v 3 obrokih. Na koncu vegetacijske dobe, jeseni, odrežemo ves vegetativni del, ki se je medtem posušil. V naslednjih letih pognojimo z dušikom potem, ko smo pobrali šparglje, to se pravi v maju in juniju. To lahko storimo tudi v 3 ali 4 obrokih. Pozimi pa gnojimo z hlevskim gnojem, fosforjem in kalijem. Gnojila podkopljemo med vrstne. Obenem odstranjujemo plevel, obdelujemo in med tem pazimo, da ne pokvarimo korenin. Postopoma moramo šparglje tudi osuvati, posebno bele. Korenine namreč rastejo in s časom pridejo vedno bolj na vrh. Pri belih špargljih uredimo gredico tako, da jo zagrjinamo, saj morajo boljši rasti v odstotnosti svetlobe, torej pod zemljom. Ko pa šparglje poberemo, zemljo odgrajemo. To storimo vsako leto. Zmerno zalivamo. V času, ko pobiramo šparglje, je bolje, da ne zalivamo, da ne bi hladna voda zaustavila njihove rasti. Rastlina je vsekakor precej odporna proti suši, zastajanja vode v tleh pa ne mara.

Šparglje pobiramo od marca do začetka junija. Vsakega posebej moramo odrediti ob osnovi in paziti, da je ranimo korenin, da ne bi po ranah vnašali nezaželeni povzročitelje bolezni. Najbolj okusni so tisti poganjki, ki so naglo zrasli. Najbolje je, da jih uživamo čim bolj sveže. Za tak da jih lahko shranimo tako, da jih zavijemo v vlažno krpo in damo v hladilnik.

Šparglji vsebujejo veliko C vitamina, folične kisline, karotenov in B2 vitamin. Špargelj zelo pozitivno vpliva na človeški organizem, saj ima tudi diuretične in depurativne lastnosti.

Magda Šturmán

AKTUALEN NASVET

Kdaj je najprimernejši čas za obiranje aktinidije

Aktinidija, bolje poznana kot kivi, je pri nas razmeroma razširjena sadna vrsta, čeprav smo jo spoznali šele v zadnjih dveh ali treh desetletjih. Gojitelji te kulture se tudi letos obračajo na svetovalno službo Kmečke zveze, ker želijo pojasnila o najprimernejšem času za obiranje plodov te sadne vrste. Ker smatramo, da utegne ta podatek zanimati tudi druge gojitelje te kulture, bomo skušali dati s tem v zvezi nekaj osnovnih navodil.

Po zakonu je obiranje dovoljeno, ko so plodovi dosegli 6,2 stopinje sladkorja po Brixovi lestvici. Ta vrednost pa je po našem mnenju prenizka, kajti dokazano je, da če želimo okusiti res sladke sadeže te kulture morajo po enomesečnem skladiščenju dosegči sladkorno stopnjo, izraženo v stopinjah navedenih lestvice, ki ne sme biti izpod 16 stopinj, kar pomeni, da mora v času obiranja ta stopnja dosegči najmanj 8 stopinj po omenjeni lestvici.

Stopnjo sladkorja določamo po Brixovi lestvici z refraktometrom, ki je točno in zelo lahko uporabljivo sredstvo. Omogoča nam namreč takojno določitev vsebnosti sladkorja, za kar potrebujemo, le nekaj kapljic sadnega soka. V notranjosti refraktometra je lestvica, na kateri se lahko takoj razberi stopnje sladkorja.

Cena refraktometra je dosegljiva, saj se suče okoli 150 – 180 evrov, instrument je uporabljiv tudi za določanje sladkorne stopnje plodov drugih sadnih vrst, še posebej pa grozdja.

Za tiste, ki nimajo refraktometra in ki bi radi pravočasno obrali plodove kivija, jim je na razpolago svetovalna služba Kmečke zveze.

Svetovalna služba KZ

PROSEK - OB SV. MARTINU SREČANJE O KLETARJENJU

Doslednost vinarja v kleti ključ za kakovosten pridelek

V prijetnem in sproščenem vzdušju kot se spodbodi za praznovanje Sv. Martina je potekalo srečanje vinogradnikov in vinarjev o kletarjenju v preteklosti in danes. Proizvajalci so se zbrali v lepem številu v Društveni gostilni na Proseku. O raznih načinih kletarjenja so obširno spregovorili izkušeni znani vinarji Stanislav Radikon iz Oslavja ter dva tržaška proizvajalca Andrej Bole iz Piščancev ter domačin Andrej Prašelj. Na srečanju, ki ga je vodil agronom Mario Gregorič, so vinarji seznanili prisotne o strokovnih izbirah v svojih kleteh pri predelavi grozda ter negi mošta in vina. Vsi so poudarili, da je izbira posegov v kleti vezana na cilje, ki si jih postavlja vinogradnik in vinar. Pri tem je ključna doslednost, ki mora spremljati vinarja, kajti prvi pogoj za uspeh je, da veruje v svoje delo. Le tako lahko upa, da bo prepričljiv tudi pri potrošnikih. Po rezultatih sodeč so bili omenjeni vinar-

ji s svojim proizvodom nedvomno prepričljivi, kot dokazujojo tržni uspehi, ki jih dosegajo vsak s svojimi, sicer različnimi, a uspešnimi izbirami.

Minister za šolstvo v francoski vladi Luc Chatel namerava v kratkem objaviti poročilo, s katerim naj bi »bolje seznanil javnost s politiko države v kist regionalnih jezikov«. To sporočilo sledi razpravi o osnutku zakona, ki so ga v juniju predstavili opozicijski socialisti v francoskem senatu. Potem ko je decembra leta 2010 vladna stranka UMP predložila zakon s podobno

učencev, kar je zgodovinski rekord; pomembne številke učencev zadevajo tudi druge jezike, kot je razvidno in objavljenega grafičnega prikaza. To poučevanje predpostavlja veliko »človeških, materialnih in intelektualnih« resursov ministrstva za šolstvo. Pri tem je sodelovalo več kot 700 učiteljev in v letu 2010 je država za to namenila 23 milijonov evrov. Kar 80 odstotkov Bretoncev soglaša s poučevanjem bretonščine v javnih šolah, vendar ti podatki dejansko prikrivajo resne težave.

Obstaja torej resen problem razdalje med pisnim jezikom, ki se ga otroci naučijo v šoli, in govorjenim jezikom, ki ga uporabljajo v družbi. Raziskovalec Mikael Madeg tako opozarja, da je prav izgovarjava najšibkejši element govorjenega jezika, ki ga učijo v šoli: »Prepogosto se pri izgovarjavi uporabljajo francoski fonemi, zaradi popuščanja, pa tudi zaradi neznanja,« pravi. Skratka, šolarji bretonške besede berejo s francosko izgovarjavo. Težko jih je tudi prepriča-

KO STANDARDNI JEZIK NE SLEDI USTNEMU IZROČILU

Jezik ali narečje? Večna dilema tudi za bretonski jezik v Franciji

Na slikah: pod naslovom dvojezični francosko-bretonski napis v Quimperju, enem večjih mest Bretanje; desno grafični prikaz števila učencev, ki se v raznih regijah Francije učijo regionalnih jezikov.

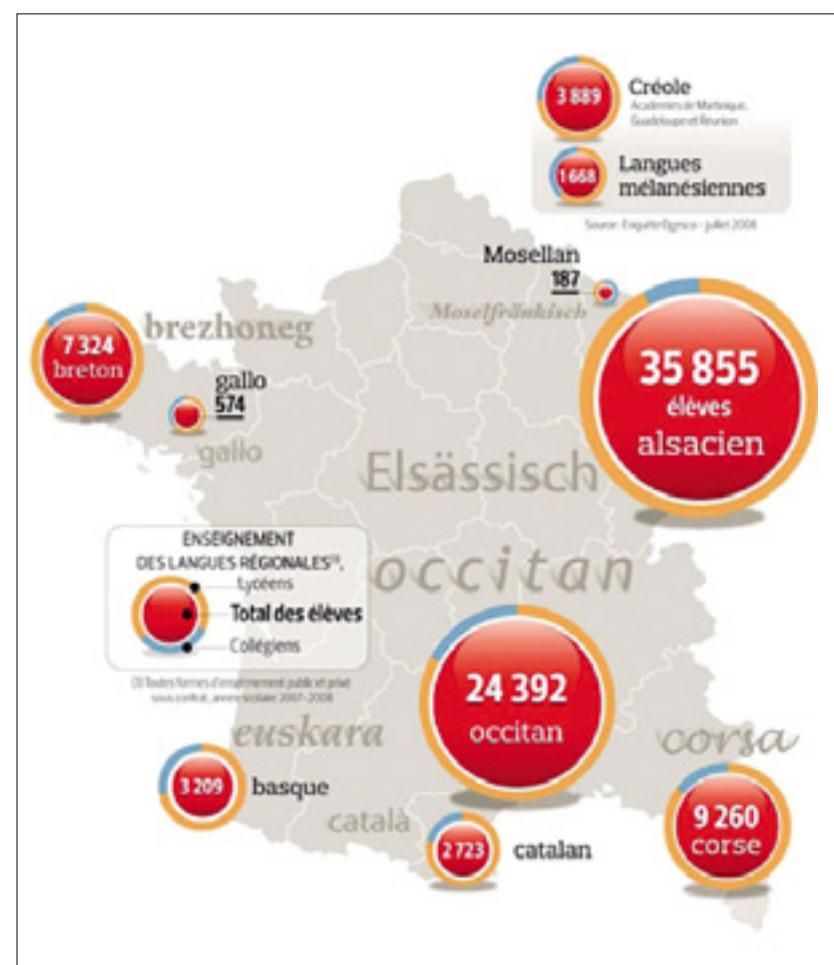
vsebino, so namreč socialisti predlagali »resnični« zakonski okvir za poučevanje regionalnih jezikov, ki je sedaj, kot so v poročilu k svojemu zakonskemu osnutku zapisali, prepusteno krajevnim šolskim oblastem. »Vlada našega zakonskega besedila ne podpira. Naša republika se ne boji regionalnih jezikov, nasprotno; pri tem pa ne pozabljajo, da je njen jezik francosčina, temelj skupnega življenja,« poudarja minister, ki vztraja da so prizadevanja vlade na tem področju že neprekinjeno več desetletna.

Nedavno objavljeno poročilo o poučevanju bretonščine, ki ga je ustavil jezikoslovec in pisatelj Fanch Broudic, se nanaša prav na ta prizadevanja. V šolskem letu 2009-2010 se je učilo tega regionalnega jezika 13.560

Minister opozarja, da so danes 4 odstotki mladih Bretoncev med 15. in 19. letom starosti sposobni govoriti bretonščino, medtem ko je bil leta 1997 tega sposoben samo 1 odstotek. Do tega prihaja zahvaljujoč se ministrstvu za šolstvo; res pa je, da se je število bretonsko govorečega prebivalstva v istem obdobju zmanjšalo za 30 odstotkov. Mladi, ki se bretonščine naučijo v šoli, je namreč drugje ne morejo uporabljati, ker v večini primerov – s3veda z izjemami – to ni njihov materni jezik in ga ne govorijo v družinah. To namreč ni pogovorni jezik njihovih staršev in v številnih primerih tudi ne pogovorni jezik njihovih staršev staršev. Bretonščina je postala »šolski jezik« in že dolgo ni več jezik družbe.

ti, naj nadaljujejo z učenjem tega jezika, »če jim njihovi starši zatrjujejo, da to ni prava bretonščina«, pojasnjuje eden izmed učiteljev. Z namenom, da bi pospešil medgeneracijski prenos jezika, je dejelni svet regije Finistere pred petimi leti sprožil pobudo »Zbiratelji spominov«, v okviru katere so otroci beležili pripovedi starih staršev v bretonščini.

Druga težava je motivacija staršev, kadar gre za vpis otrok v dvojezično šolo, v kateri bi poleg francoske varnosti tudi bretonščino. Če imajo zares izbiro, bi se številni namesto bretonščine raje odločili za angleščino. »Mene zanima predvsem razvoj prožnosti duha, pa naj gre za kitajščino, angleščino ali bretonščino,« je povedala neka mati. Po drugi strani pa je res,

da dvojezične šole veljajo za zelo dobre šole. Tako se denimo v Nantesu dogaja, da se številni starši odločijo za dvojezično šolo ne zaradi prepričanja o pomenu bretonščine, ampak zaradi kakovosti pouka v tej šoli.

Sicer pa polovica učencev, ki obiskujejo dvojezično osnovno šolo, ne nadaljuje pouka v dvojezični srednji šoli. Starpi se bojijo, da bi to predstavljalo težavo pri nadaljnjem študiju. Z veliko zaskrbljenostjo namreč gledajo na pouk matematike ali zgodovine starega Egipta v bretonščini in veliko jih svoje otroke umika iz dvojezične šole in jih pošilja v šole, kjer poteka ves pouk v francosčini.

Sicer pa se celo v liceju Diwan v Carhaixu, gimnaziji, kjer poteka ves pouk v bretonščini, dogaja, da dijaki po povratku v vikenda v družini uporabljajo francosčino, tako da so na zidove liceja nalepili table z napisom »Komzit brezhoneg« (Govorite bretonško!). Dve raziskavi, ki so ju izvedli v licejih v Carhaixu in v Brestu, kažeta, da kakšne stopnje mladi negativno pojmujejo svoj jezik. Po eni strani jih velika večina priznava, da je bretonščina jezik Bretanje, po drugi strani pa je delež tistih, ki so prepričani, da je ta jezik tudi koristen, zelo nizek. »Ti dijaki pa bodo v prihodnosti starši,« poudarja avtor raziskave, ki med drugim predлага odprije dvojezičnih bretonsko-angleških razredov in najemanje bretonškega pomožnega osebja.

Aurelie, 42-letna odvetnica iz Toulousa, se je odločila, da vpiše svojo hčer v dvojezično francosko-okcitansko šolo, čeprav ne sama in niti njeni starši ne govorijo več okcitansčine, ki so jo govorili še njeni starši. »Privabil me je predvsem pedagoški prijem, ki ga uporabljajo v tej šoli, Sicer pa je res, da človeku, ki živi v Toulousu, koristi vsaj bežno poznavanje okcitansčine, vsaj iz kulturnega vidika,« je dejala.

Razlika med pisanim in govorjenim jezikom je pri okcitansčini zelo podobna razliki, ki v Bretaniji velja za bretonščino: navsezadnje, kako bi lahko uskladili standardno obliko jezika, ki je bila umetno sestavljena leta 1950, s šestimi jezikovnimi variantami, ki se med seboj razlikujejo? V Provensi in v pokrajini Auvergne ne govorijo istega jezika. Marie-Jeanne Verny, ki na univerzi v Montpellierju poučuje okcitansčino, opozarja, da sama od svojih podrejenih profesorjev zahteva, naj študente naučijo, da obstaja več različic govorjenega okcitanskega jezika. Študenti, otroci in raziskovalci zbirajo pričakovanja v raznih regijah, kjer govorijo različne oblike okcitansčine. »Še predstavljati pa si ne moremo, kako bi lahko povezali otroke in njihove stare starše, ko pa je slednje sram uporabljati narečno obliko okcitansčine, ker so jih nekdaj učili, da je to nekakšna nečista govorica,« pojasnjuje Marie-Jeanne Verny, ki tudi opozarja, da pri mladih generacijah postopoma izginja okcitanski naglas.

Ana Sohier, mlada občinska sestnica iz Rennesa, ki se je bretonščine naučila v šoli, je manj zaskrbljena: »Bretonško govorim s francoskim nglasom in to seveda obžalujem, vendar si ne morem kaj, saj je francosčina moj materni jezik. Priznanje tega razvoja jezika je zagotovo najboljša obramba pred strogo ločitvijo bretonščine, kakršno so govorili v preteklosti in tisto, ki jo govorimo danes.«

Za mladega učitelja vsekakor ni lahko poučevati okcitansčino na območju, ki je daleč od njegovega rodnega kraja, ker »se ljudje prav zaradi bteh razlik med seboj samo približno razumejo,« še dodaja profesorica.

Stanje je še najbolj paradoksalno v Alzaciji, kjer je pisna oblika narečne govorice nemščina. Dejstvo je, da tam tečaji »regionalnega jezika in kulture« potekajo v nemščini, delno pa celo v francosčini. Čeprav dve tretini učencev razumeta alzaska narečje, »učitelji sami ne obvladajo tega jezika,« pojasnjujeta profesorja dvojezičnega pouka Daniel Moren in Armand Zimmer.

Če se vrnemo k bretonščini, naj povemo, da se na univerzi v Rennesu obstaja stolica za bretonski jezik. Tu študenti običajno med seboj vedno govorijo bretonško. Vpisanih jih je kakih dvajset in njihova predavanja potekajo v glavnem v bretonščini. »Kadar se v bretonščini pogovarjam z očetom, ki se je tega jezika naučil od svojih staršev, se težko razumeva. Nova bretonščina je namreč prevzela vse preveč francoskih kalkov, vse preveč besednih zvez po modelu franconščine in vse to povzroča nerazumevanje,« opozarja študentka Camille.

Njeni vrstniki pa s tem ne soglašajo. Mnenja so, da akademska bretonščina omogoči občevanje z vsemi. Gweltaš poudarja: »Naučili smo se šolskega jezika, vendar je njegovo bogastvo polno podrobnosti, posebnih izrazov in različnih naglasov. Pomenljivo jhe, da vse to ne gre v pozabovo.« Tudi jezik, ki ga govorijo v Quimperju, se razlikuje od jezika, ki ga govorijo v Vannesu. »Kot za vse manjšinske jezike velja tudi za bretonščino, da ima svoje naglase in svoja narečja. Za njegovo poučevanje pa je bilo treba preiti na neko standardizacijo,« pojasnjuje Ronan Le Coadic, eden izmed profesorjev bretonščine na univerzi v Rennesu.

Po drugio strani pa ravnateljica zasebnih bretonskih šol Diwan iz Rennesa ocenjuje, da »bodo jezikovne variante bretonščine počasi izginile, še zlasti na območju Rennesa, kjer jezikova dejansko ne govorijo več. Res pa je, da smo imeli v moji šoli lansko leto na domestnega učitelja, ki je prišel iz Tregorja in je obogatil celo moje znanje jezika.« Sicer pa je nujno, da se mladi srečujejo s starejšimi. Dejstvo pa je, da je pred nekaj leti število ljudi, ki govorijo bretonščino, padlo pod 200.000 in teh stikov je čedadje manj. Veliko število bretonsko govorcev Bretoncev je že preseglo 60 let starosti.

Ana Sohier, mlada občinska sestnica iz Rennesa, ki se je bretonščine naučila v šoli, je manj zaskrbljena: »Bretonško govorim s francoskim nglasom in to seveda obžalujem, vendar si ne morem kaj, saj je francosčina moj materni jezik. Priznanje tega razvoja jezika je zagotovo najboljša obramba pred strogo ločitvijo bretonščine, kakršno so govorili v preteklosti in tisto, ki jo govorimo danes.«

SLOVENSKA KULTURNO GOSPODARSKA ZVEZA

Gospodarski sistem kot podlaga za obstoj, rast in razvoj skupnosti

Zgodovinska izhodišča

Ko govorimo o premoženju oziroma gospodarstvu v okviru SKGZ-ja, se postavlja vprašanje, kako je do njega prišlo. Odgovor je kompleksen, saj segajo korenine te organizacije v slovenski politični prostor pred prvo svetovno vojno. Tedaj je slovenska narodna skupnost – če poenostavimo – delovala v treh krogih: katoliško - klerikalnem, liberalnem in socialističnem. Ti krogi so si, vsak s svojimi organizacijami, političnimi skupinami in ustvarom, predvsem v času pred prvo svetovno vojno, ustvarili po svojih močeh materialno bazo za svoje delovanje. S prispevki iz gospodarskih dejavnosti (predvsem bank) so akumulirali tudi določeno premoženje. Velik udarec temu premoženju je zadal fašizem, ki je unicil celovito organizirano življenje naše narodne skupnosti in tudi ustvarjeno premoženje se je med fašizmom povečini izgubilo zaradi prisilne prodaje ali prenosa na privatnike. Slednji je bil neizbežen, ker bi sicer rezim zaseg vse nepremičnine.

Gospodarski sistem v okviru SKGZ

Ob svoji ustanovitvi leta 1954 je SKGZ postala idejni nadaljevalec laičnih gibanj in s tem prevzela moralno in tudi materialno dejavnost preostalih nepremičnin in družb (predvsem Safti in Kmečka banka).

Poleg tega se je v povojnem obdobju pričela ponovna akumulacija kapitala za potrebe organizacije in njenih članic. Postopoma so se ponovno pridobile nekatere nepremičnine, glavnina je bila sicer kupljena ali na novo zgrajena. Gospodarska rast predvsem v poznej sedemdesetih in v osmerdesetih letih je omogočila, da se je zgradilo nove centre in kupilo še dodatne stavbe. Finančni viri so prihajali iz gospodarske dejavnosti in podjetij, ki so spadala v jasno izoblikovano sredino, ki je sodila v okvir dejavnosti SKGZ.

Nastal je gospodarski sistem, ki si je, z razliko od zasebnega, postavil kot enega izmed osrednjih ciljev pomoč manjšini v času, ko ta ni praktično uživala nobenih posebnih zaščit in to kljub memorandumom in drugih dokumentov. V tem obnovitvenem kontekstu je SKGZ ozivila staro finančno družbo, ki je bila dedič Jadranske banke. Družba je bila s kraticami Safti protagonist povojnega družbenega gospodarstva.

Ob tem velja povedati, da SKGZ ni bila pozorna le do omenjenega sistema, temveč je nasprosto podpirala razvoj gospodarske dejavnosti in v tem smislu z veliko pozornostjo sledila razvojnima fazam Slovenskega dejavnega gospodarskega združenja, ki je povezovala stanovska organizacija slovenskih podjetnikov in je tudi ena od ustanoviteljev krovne organizacije.

Organizacijska shema in razvoj

Lastniška shema omenjenega gospodarstva je po sliki razmer slonela na figuri "zaupnika", kar je bila pri obnovi zaradi hladne vojne in tudi pravnih omejitev edina možnost. Konkretno delo bank in podjetij so opravljali odbori in ljudje, ki so se izobraževali in si nabirali izkušnje na intelektualnem pogorišču, ki sta ga zapustila fašizem in vojna.

Zaupniška mreža je slonela na izredno številčnem pristopu posameznikov (več stotin ljudi). To široko zaupanje je bilo in je etično-moralna osnova našega gibanja in tudi utemeljitev tako imenovane "družbene lastnine". To je dalo tej strukturi tudi primereno legitimnost.

Slovenska manjšina v Italiji je bila po drugi svetovni vojni v slabšem socialnem položaju od italijanske večine. Ljudsko štetje iz leta 1971 je obelodano zaskrbljujočo sliko, ki je prikazala tako socialne razlike kot tudi odhode in asimilacijo Slovencev, ki so v večinskih krogih in tujini iskali boljše življenjske pogoje.

Posebno ugodne razmere v poznih 70. in 80. letih, med njimi naj omenimo izboljšane odnose med Italijo in Jugoslavijo ter same razmere v SFRJ, so ustvarile pogoje za ne-

pričakovano rast gospodarstva, podjetij in bank v okviru SKGZ-ja.

To je omogočilo novo zaposlitveno politiko, višanje strokovnosti pri kadrih, nakup novih centrov in dodatnih nepremičnin, ki so se pridružile tedanjemu premoženju. V tem okviru so nastajale nove pobude z gospodarskim in družbenim namenom. Utrjevale so se naše ustanove in organizacije, predvsem tiste, ki so danes članice obeh krovnih organizacij (Glasbena matica, Narodna in študijska knjižnica, Kmečka zveza, SDGZ, Slori, SSG, ZSSDI in druge), čeravno so do konca osemdesetih let delovale v okviru SKGZ, ki je zanje skrbela in jim pomagala pri razvoju.

Lastninsko vprašanje

Da je bil ta gospodarski sistem izraz SKGZ-ja, ni dvoma, saj ga je ta organizacija obvladovala tako lastniško kot upravljalno. Vprašanje, ki ga nekateri postavljajo, je, ali je bilo lastništvo SKGZ legitimno ali ne? Bilo je povsem legitimno: SKGZ je ustvarila lastno gospodarsko bazo za doseganje svojih statutarnih ciljev, ravno tako kot so to delale slovenske organizacije pred prvo svetovno vojno in delajo še danes tudi druge organizacije civilne družbe, stranke, sindikati ali Cerkev.

Dejstvo pa je, da se je t.i. družbeno gospodarstvo imenovalo družbeno, ker je bilo v lasti določene družbene organizacije in ne, ker bi pripadalo celotni družbeni skupnosti. Ta gospodarska struktura je nastala na trdn tradiciji laičnih in levičarskih krogov, ki so ustvarjali skupne podjetniške pobude v obliki zadrg, konzorcijev in delniških družb, ki segajo v obdobje pred prvo svetovno vojno.

Cilji in prioritete

SKGZ si ni prisvojila premoženja drugih, nikomur ni nič ukradila, nič ni nacionalizirala. Ustvarila je lastno materialno osnovo v pogojih, ki so bili značilni za obdobje po drugi svetovni vojni, kar drugi niso mogli ali hoteli sprejeti. Po drugi strani pa so se v osmerdesetih letih že pojavili tudi prispevki za druge manjšinske subjekte civilne in strankarske družbe.

Bistvena razlika pa je bila v tem, da so pri nekaterih podjetjih sli profiti v korist privatnih lastnikov, pri podjetjih v lasti sistema v okviru SKGZ pa se je akumulacija usmerjala v rast podjetniškega sistema in tudi v družbene namene. Da je bilo tako, pričajo razni gospodarski in drugačni načrti, kot so n.pr. podjetja v Benečiji in Reziji, sredstva za odprtje in delovanje dvojezične šole v Benečiji ter skrb za Primorski dnevnik, ki so ga konsistentno finansirale sredine iz zgoraj omenjenega sistema.

Krisa in njeni razlogi

Veliki geopolitični pretresi v letih 1990/91 so prispevali k velikim spremembam v slovenski manjšini v Italiji. V tem kontekstu so tako gospodarski sistem organizacije kot tudi dve banki (TKB in Kmečka banka) doživelji usodne udarce. Ob zaključku je to pomnilo likvidacijo TKB in Safti. V Kmečki banki pa komisarska uprava kljub dolgim preiskavam ni zasledila pomembnih upravnih nepravilnosti. Banka je ostala, vendar je sami Slovenci niso mogli več vzdrževati in je šla v prodajo. Razlogi za skorajšnji propad gospodarstva, ki se je razvijalo v okviru SKGZ, so bili naslednji:

a) Z osamosvojitvijo Slovenije in z razpadom Jugoslavije je družbam grupacije Safti (a ne samo) zmanjkalno primarno tržišče.

b) Nova politična garnitura, ki je prevzela vodilno vlogo v Sloveniji takoj po osamosvojitvi, je videla v SKGZ in Safti ideo-loškega nasprotnika. Politične bitke v Sloveniji so odmevale tudi v manjšini in politična nasprotovanja v manjšini so se prenašala v Ljubljano. Tako se je glede Saftija uveljal pridevnik "udbomafija", ki ni imel realne podlage, a imel je velik odmev v medijih in javnosti. Del manjšine je podpiral geslo "Ukiniti SKGZ".

c) V Italiji smo beležili prehod iz takoimenovane prve v drugo republiko. Inspekcije v TKB in KB niso imele samo "varnostnega" namena, ampak so odražale tudi

prikrito politično voljo, da se osibita finančno in gospodarsko delovanje Slovencev v Italiji. Taki nameni, ki so bili prisotni v celotnem povojnem obdobju, so končno dosegli svoj cilj.

č) V Sloveniji ni bilo politične volje, da se reši to, kar je bilo v "levih in udbomafiskih" rokah. Ocena ni imela podlage, a je povzročila škodo vsem: tudi sami Sloveniji.

d) Kriza je razkrila subjektivne napake, nerealna predvidevanja in zgrešene postopke v vodstvih omenjenega gospodarskega sistema. Napake pa ne pomenijo zakonske krivide ali nepoštenosti, kot je zapisal tržaški javni tožilec Raffaele Tito v knjigi Afera TKB - kako so nas normalizirali (»Zame je vsekakor bilo odločilno to, da

Na fotografijah:
Kulturni dom v
Ulici Petronio in
Stadion 1. maj pri
Sv. Ivanu, dve
izjemno
pomembni
nepremičnni za
življenje Slovencev
na Tržaškem

KROMA

kljub dolžnostnemu in vztrajnemu iskanju ni bilo najmanjšega dokaza, da bi eden ali več obtožencev, upraviteljev delniške družbe, denar iz banke jemal zase...«).

Sistemski prestrukturacija

Po obdobju procesov, likvidacijskih postopkov in stečajev, ki so zaznamovali omenjeno gospodarstvo v tistem obdobju, je bilo de facto premoženje v okviru SKGZ občutno zreducirano, vendar ni vse izginilo. Prislo je do sistemskega prestrukturiranja lastništva s prenosom na neprofitne sklope oz. družstva in do ustanovitve novih finančno-gospodarskih subjektov, kot je delniška družba KB 1909. V tem kontekstu so figuro zaupnikov zamenjali neprofitni skladi «Trinko» in »Tržaška matica«. V tej obliki se je ohranilo premoženje, ki je sodilo v sklop SKGZ-ja in hkrati postal skladno s sodobnimi pravnimi standardi. Ob tem je organizacija preprečila divjo privatizacijo in prilaščanje preostalega kapitala.

Sestava premoženja

Omenjeno premoženje sestoji iz nepremičnin in deležev v družbah.

Nepremičnsko premoženje je porazdeljeno med družbami Dom, Alpe in SIS (Lastnik Stadiona 1. maj v Trstu). Tu je društvo Tržaška matica eden izmed štirih lastnikov.

Pretežni del nepremičnskega premoženja v sklopu SKGZ je namenjen družbeni uporabi (ustanovam in organizacijam, kulturnim in športnim društvom, dijaškim domovom, itd.). Proporčno manjši del je komercialnega značaja, ki svojo prihodke namenja vzdrževanju več kot petdeset struktur, ki so namenjene našim organizacijam in društvom ob dejству, da za takšno vzdrževanje ni na razpolago javnih prispevkov ali so minimalni.

Kulturni dom Trst

Posebnost predstavlja Kulturni dom v Trstu, ki je bil predviden v Londonskem sporazumu kot odškodnina za izgubljeni Narodni dom. Dom je formalno vpisan kot lastništvo družbe Dom, čeprav je last vseh Slovencev. Žal doslej politične organizacije manjšine niso našle za Kulturni dom primerne lastniške

oblike. Stavba je s posebno pogodbo (in komodato) v upravi SSG-ja. SKGZ je že več let javno naglasila potrebo po lastniški ureditvi vprašanja KD.

Stavba v Ulici Montecchi

Simbolen pomen ima tudi stavba v UL Montecchi 6, ki je bila v lasti Družbe Sv. Cipriila in Metoda. V času fašizma je bilo združenje ukinjeno. Po drugi svetovni vojni se je vanjo preselil Primorski dnevnik s tiskarno. V sedemdesetih letih si je družba v ZTT po pravnom postopku pridobila lastnino stavbe in preprečila, da bi ostala brez lastnika. Obstajala je namreč nevarnost, da jo Slovenci po vsem izgubijo zaradi postopka državnega prevzema lastnine v javnem interesu. ZTT je v vzdrževanje in za prenovo stavbe vložilo znatna finančna sredstva, ki presegajo osnovno vrednost nepremičnine. Sedanji lastniški položaj objekta je torej z vseh vidikov transparenten in upravičen.

Primorski dnevnik

Posebno omembo zahteva Primorski dnevnik, ki še danes deluje v UL Montecchi 6. Za financiranje delovanja slednjega je, kot dedič Partizanskega dnevnika, do devetdesetih let skrbela izključno SKGZ v okviru Založništva tržaškega tiska. Le-ta je razvila dva uspešna gospodarska sektorja: uvoz-izvoz grafičnih artiklov in opreme ter izvoz tujega tiska v republike SFRJ. Ta dva sektorja sta desetletja dolgo ustvarjala sredstva za lastno poslovanje in kritje primanjkljaja Primorskoga dnevnika.

Po krizi v devetdesetih letih je PD prešel v last Zadruge Primorski dnevnik. Zadruga je odprta vsem, ki želijo vanjo vstopiti, in deluje po demokratičnih načelih, ki jih predvidevala statut in italijanska zakonodaja.

Finančna družba KB 1909

Med novimi gospodarskimi dejavnostmi, kjer ima posredno, preko skladov, SKGZ svojo udeležbo, velja omeniti družbo KB 1909. Družba izhaja iz Kmečke banke, ki je bila v lasti širokega kroga goriških Slovencev in posredno preko zaupnikov tudi družbeni organizacije.

Glede Kmečke banke, njeni krize in komisarske uprave se večkrat omenja v njej pri-

sotnost ljudi, ki so se opredeljevali ali bili celo vodilni v manjšinskih strankarskih in katoliških krogih. Omenjene osebe so sodelovali v prvi fazi reševanja banke. V drugi fazi, ko je bilo potrebno banko dokapitalizirati, so to storili predvsem delničari iz kroga SKGZ. Ko je bila dokapitalizacija izvršena, so predstavniki omenjenih krogov želeli imenovati upravní svet na osnovi političnega dogovora (podobno kot v zadnjem času slísimo v zvezi s Primorskim dnevnikom) in ne, kot je normalno, na osnovi dejanskega lastništva delnic. Predlog je bil zavrnjen, predstavniki manjšinskih strankarskih in katoliških krogov so se umaknili iz vodstva banke in v naslednjih letih so skoraj vse prodali svoje delnice. Kot je znano, je nato prišlo do prodaje KB Čedadjski banki in to z uspehom.

Družba KB 1909 se, kljub skepsi mnogih, uspešno razvijala in postala močan finančno-gospodarski pol Slovenia v Italiji in tudi v širi deželnih stvari. Delniška družba deluje na osnovi tržnih principov s posebnostjo, da se del akumulacije namenja slovenski kulturni, športni in drugačni neprofitni dejavnosti. V KB 1909 je SKGZ preko svojih neprofitnih skladov zelo pomemben delničar in to na povsem neoporečen način. K temu je treba dodati, da je uspešno delovanje finančne družbe ustvarilo konkretno perspektivo zaposlovanja visokokvalificiranih kadrov, ne glede na njihovo ideološko ali nazorsko pripadnost.

Zaključki

a) V okviru SKGZ obstaja določeno nepremičninsko in premičninsko premoženje, ki je povsem transparentno.

b) Premoženje je bilo pridobljeno povsem zakonito in legitimno.

c) SKGZ ni edini "lastnik" v manjšini, vendar se v druga lastništva ne vmešava ali z njimi polemizira.

c) Nalogi SKGZ-ja, ki izvira iz njene vloge, in torej tudi nalogi njenega vodstva je, da premoženje, ki sodi v okvir organizacije, tako kot je storila doslej, ohrani in ga še naprej plemeniti.

d) Osnovni cilj upravljanja s tem kapitalom je ustvariti boljše materialne in finančne pogoje za organizacije Slovencev v Italiji in tudi, kar je posebej pomembno, ustvarjati primerne zaposljene priložnosti za prednike naše skupnosti.

ladi, trenutna kriza Evrope in antifašizem. Ali obstaja med temi pojmi neka rdeča nit, ki jih povezuje v celoto? Lahko borčevske organizacije in vsa združenja, ki skrbijo za ohranjanje spomina na dogodke naše polpretekle zgodovine dajo pomemben doprinos pri iskanju te skupne niti? Debata Foruma antifašističnih združenj in zgodovinskih institutov jadranskih in jonskih mest, ki je potekal na Reki in Pulju od 14. do 16. oktobra, se je vrtela tudi okoli teh vprašanj.

Pri forumu sodelujejo od njegovega nastanka leta 2006 dalje številne organiza-

kazalo se je, da ni tako in danes plačujemo posledice teh zgrešenih odločitev.

Kriza je priveda s sabo tudi vse močnejšo prisotnost skrajno desničarskih, ksenofobnih, nacionalističnih in nazadnjavih gibanj, ki so se začela uveljavljati tudi na volitvah v številnih državah in predstavljajo torej resnično nevarnost. Vsaka država je primer zase. Priče smo široki paleti tovrstnih gibanj, ki gredo od milejših do skrajnejših oblik. Take fenomene lahko opažamo na Poljskem s Kaczynskim, v Orbanovi vladni na Madžarskem, v predlogu slovaške vlade, ki si je pred par meseci zarnišljala prostovoljno sterilizacijo romskih žensk v zameno za finančne podpore in še bi lahko naštivali.

pil v boj proti nacifašizmu. Vodilo naj nam bodo besede delegatke ANPI-ja iz Pariza Paule Vallatta: »Spomniti se moramo, od kod prihajamo, da razumemo kdo smo in kam bomo šli jutri.« Na tak način lahko obrazložimo, zakaj je antifašizem še danes aktualen.

Vsedržavno združenje partizanov Italije je v zadnjih letih pokazalo, da se dobro zaveda, da se antifašistične vrednote lahko ohranijo le z njihovim prenosom na mlajše generacije. Zaradi tega je leta 2003 sprejelo pogumno, a hkrati pomembno odločitev, da lahko tudi tisti, ki niso aktivno sodelovali v osvobodilni borbi, prevzamejo vodilne funkcije v organizaciji. V zadnjih letih je ANPI ustavnilo svoje sekcije tudi med Italijani, ki živijo v tujini in na ta način navezalo tesnejše stike z evropskimi protifašističnimi gibanji, kot dokazujeta zgoraj navedena primera Londona in Pariza. Hkrati ANPI skrb, da vzpostavlja mladi z obiskom krajev spomina in direktnim soočanjem s pričevalci tistega časa oseben stik s polpreteklo zgodovino.

Delegati foruma so tako lahko prisluhnili predstavitev številnih pobud, ki so jih lokalne sekcije ANPI priredile tako v Italiji kot v Evropi. V ta sklop sodi tudi poseg tajnika tržaškega ANPI-VZPI Štefana Čoka, ki je omenil izkušnjo Vlaka spomina, ki pelje vsako leto mlade iz vse Italije v uničevalna taborišča Auschwitz in Birkenau, in poudaril poseben značaj naših krajev, kjer lahko tu živeče skupnosti gradijo svojo bodočnost le na podlagi vrednot odporušča in sožitja. Antifašizem torej pri nas pomeni tudi medkulturno pojmovanje spomina ter poznavanje celotne kompleksne zgodovine tega območja, kar je izhajalo tudi iz posegov ostalih predstavnikov mest severnojadrskega prostora.

Evropa – vodilo za antifašiste

Pozornost na preteklost in vključevanje v današnjo stvarnost sta bili tudi vodili foruma. Tako so člani Foruma počastili spomin padlih s polaganjem vencev na reški in puljski spomenik padlim, še pred tem pa so se podali na miljsko pokopališče, kjer so se spomnili Maria Depangerher, ki je vodil osvobodilni boj v Markah ter Giorgia Marzija, dolgoletnega predsednika tržaškega ANPI-VZPI ter člena Foruma. Tržaška delegacija ANPI-VZPI je med drugim izročila puljski Zvezi borcev venec v počastitev lika Vlad-

FORUM ANTIFAŠISTIČNIH ZDRUŽENJ

Vrednote, ki zadevajo tudi mlade generacije

Evropa predstavlja danes pravo vodilo za vse antifašiste, ne samo, ker so se za njeno osvoboditev borili partizani in njene korenine segajo ravno v osvobodilni boj, temveč tudi zato, ker predstavlja Evropa tisti nujni okvir, v katerem lahko danes njeni narodi živijo v miru in sožitju.

cije iz Albanije, Grčije, Hrvaške, Črne Gore, Italije in Slovenije, med temi tudi tržaško združenje ANPI-VZPI, ki je sodelovalo s svojo delegacijo. Letošnja izvedba Foruma se je odvijala pod naslovom »Problemi in perspektive antifašizma v Evropi«. Zaznamoval jo je predvsem doprinos, ki so jo mlajše generacije, ki so bile močno zastopane predvsem v delegaciji VZPI, dale k debati. Oponenu, ki ga lahko danes imajo tako srečanja, priča tudi prisotnost bivšega hrvaškega predsednika Stjepana Mesica, ki je sodeloval kot predstavnik svojega naslednika Iva Josipovića. Navezal se je na trenutno stanje na Hrvaškem, kjer skuša revizionizem izbrisati vrednote antifašizma iz javnosti, kot to delajo nekateri, z odkritim namenom, da bi jih prikazali kot zastarele. Slednje naj bi pomenile le nostalgično spominjanje na komunizem. Na Mesiceve besede se so navezali številni predstavniki Zveze borcev tako iz Hrvaške kot iz Slovenije, ki so med drugim poudarili potrebo po korektnem odnosu do zgodovinskega spomina.

Na prepihu desnih vetrov

Kriza v kateri se nahaja Evropa, ki se je pojavila v finančnem in gospodarskem sektorju, se je počasi prelevila v družbeno in politično vprašanje. Predsednik Foruma ter deželnih tajnik ANPI-ja dežele Marke Nazareno Re je v svojem uvodnem poročilu izpostavil, da izvira trenutno stanje Evrope iz dejstva, da se je gradila v vseh teh letih predvsem na finančnem in gospodarskem področju, v prečičanju, da sta socialni in politični aspekt drugorazredna oziroma da bosta sama sledila. Iz-

Kam vse lahko ekstremne posledice slednjih privedejo, smo lahko z obupom in grozo odkrili letos poleti na Norveškem. Mladi, ki so umrli na Utøy, so bili tam zbrani ravno zato, ker so se zoperstavljal takim izbruhom.

Svojevrsten pojav pa so protesti, ki so v zadnjih mesecih zaznamovali številna evropska mesta, predvsem Veliko Britanijo. Mlada delegatka ANPI-ja iz Londona Carla Gagliardini je izpostavila, da so bili ti dogodki prej sad občutkov nemira, negotovosti in brezplača kot točno definirane ideologije. Ti obupani mladi, ki se čutijo uklesčeni v položaj iz katerega ne vidijo izhoda, pa lahko ponujajo nove razvojne priložnosti skrajnim desničarskim gibanjem. Ta nudijo zgrešen, a hkrati preprost odgovor jezi vse večjih množic prebivalstva z izživljanjem lastnega nezadovoljstva nad priseljenimi, muslimani, Romi in vsemi tistimi, ki se jih lahko imenuje »različne«.

Jeza ali angažiranost

Po eni strani je nedvomno res, da je negotovost zvezda stalnica vseh mlajših generacij. Prekernost, ki je bila do pred nekaj let vezana predvsem na delovno mesto, se zdaj postopoma širi na vsa ostala področja življenja. Mlad človek ima v svojem življenju cel kup vprašajev, klicajev pa je bolj malo. Jeza in izživljanje nad šibkejšim pa nikakor ne smeta biti izhod iz te situacije. Solidarnost, participacija, angažiranost za boljši svet lahko in morajo predstavljati alternativo jezi, nestrnosti in brezupu. Ti pojmi so tudi ključne vrednote antifašizma, ki je ravno v obrambo teh sto-

mirja Gortana, katerega obletnica ustrelitve je potekala ravno 17. oktobra, dan po koncu Foruma. Forum in sodelujoče organizacije so tako stvarno dokazali sposobnost, da delujejo na tisti način, ki so ga nakazali udeleženci, vpeti med preteklostjo, sedanjostjo in bodočnostjo, starejšimi generacijami, ki so se aktivno udeležile osvobodilne borbe in mlajšimi, ki se soočajo z današnjimi novimi izzivi in so jim lahko kos tudi preko vrednot, ki so jih podedovale od preteklosti.

Evropa predstavlja danes pravo vodilo za vse antifašiste, ne samo, ker so se za njeno osvoboditev borili partizani in njene korenine segajo ravno v osvobodilni boj, temveč tudi zato, ker predstavlja Evropa tisti nujni okvir, v katerem lahko danes njeni narodi živijo v miru in sožitju.

Antifašistične sile morajo torej skrbeti zato, da se ohranajo vrednote in spomin osvobodilnega gibanja in predvsem, da se prenesete vrednote na nove generacije, boriti pa se morajo tudi proti katerikoli obliki ksenofobije, diskriminacije, nesprejemanja različnih. V tem boju lahko antifašisti privabijo k sebi tudi mlajše generacije, za katere je pomembno, da čutijo potrebo po aktivnem angažiranju.

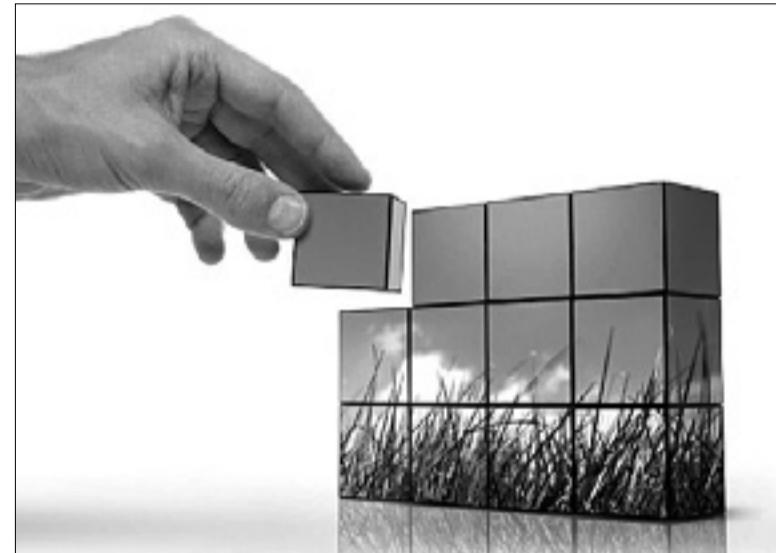
Hkrati morajo skrbeti za bodočnost in razvoj socialne države, ki predstavlja ob dosegenu demokraciji drugi najvažnejši dosežek antifašističnega gibanja. Evropa mora ohraniti in mora predvsem uveljaviti model socialne države, ki temelji na solidarnosti in na principu, da je treba zagotoviti tudi šibkejšim slojem boljšo prihodnost. Po teh smernicah se bo odvijalo delovanje Foruma v bodočih mesecih in letih.

Vesna Pahor

POD ZELENO STREHO

Varčevanje z energijo v gradbeništvu

Barbara Žetko

Ko se arhitekti sprehajajo po mestih, natančno opazujejo najrazličnejše stavbe in ocenjujejo kompozicijo, ravnoresje med elementi in se stavbo teh v harmonično celoto, izvedenci v energetski učinkovitosti zgradb pa se še dodatno sprašujejo, kakšno toplotno zaščito imajo, kateri je sistem ogrevanja in koliko energije porabijo. Pri anonimnih stanovanjskih blokih petdesetih in šestdesetih let ne morejo pričakovati primerne topolitne izolacije, kot tudi ne dobro zatesnjениh oken. Pri novih objektih pa bi tehnički z radovednostjo hoteli razumeti, če so načrtovalci projektirali objekte tako, da so upoštevali le določene zakonske predpise ali pa če so tudi znali nuditi lastniku posebno energetsko učinkovito stavbo.

Varčujmo z energijo! Gradimo nizkoenergetsko učinkovite stavbe! To niso gesla za ekološko usmerjenja podjetja, ki želijo pritegniti čim večje število strank, temveč že obvezen način delovnega pristopa na gradbenem področju. Zakaj smo prišli do tega? Ker sta nafta in plin vsak dan dražja in ker nam je jasno, da bosta na razpolago za naše potrebe le še nekaj desetletij. Ta pa ni edini razlog.

Vsi vemo, da ima emisija toplogrednih plinov velik in negativen vpliv na podnebje in torej tudi na okolje. Ni pa vsem znano, kako so se na raznih svetovnih mednarodnih srečanjih odločili za boj proti nevarnosti, ki jo predstavlja velika količina izpustov ogljikovega dioksida, torej CO₂, v našo atmosfero.

Ker je za približno 40 odstotkov vse porabljene energije odgovoren stanovanjski in terciarni sektor (ogrevanje, hlajenje, razsvetljava, kuhanje) so se znanstveniki in strokovnjaki prepričali, da je nujno potrebno, da skušamo načrtovati in graditi energetsko varčne stavbe. Leta 2002 je Evropska unija sprejela Direktivo EU 2002/91/EC (angl.: Directive on Energy Performance of Buildings, s kratico EPBD), katere namen je pospešiti izboljšanje energetske učinkovitosti stavb. Italija je prenesla zahite direktive v pravni red z zakonskim odlomkom z dne 18. avgusta 2005, št. 192, s katerim je med drugim predpisala nove metodologije za izračun energetskih lastnosti stavb, določila minimalne zahteve glede teh ter uvedla energetsko certificiranje.

Velika večina obstoječih stavb v Italiji je bila zgrajena, preden bi uveli zakone, ki omejujejo porabo energije pri ogrevanju stanovanjskih hiš, uradov ali trgovin. To se pravi, da živimo v topolitno prepustnih prostorih, kjer dobesedno mečemo energijo skozi okno in z njim seveda tudi na denar. Z današnjo tehnologijo in znanjem lahko gradimo tako učinkovito, da se poraba energije zmanjša na desetino ali celo še več. Povprečno stanovanje, zgrajeno na začetku sedemdesetih let, porabi na leto za ogrevanje več kot 200 kilovatnih ur energije za vsak kvadratni meter uporabne tlorisne površine, pasivne hiše pa manj kot 15 kWh/m² letno. Na podlagi teh podatkov takoj razumemo, koliko denarja potrošimo po nepotrebni. Na obstoječih zgradbah ne bomo mogli doseči takoj velikih prihrankov, a vendar stroške, ki jih moramo vložiti za energetsko učinkovito obnavljanje naših stanovanj, izplačamo v večini primerov v roku štirih ali petih let.

Kako pa konkretno zgradimo energetsko varčno hišo? Upoštevati moramo številne zakonitosti in podrobnosti, slediti vsem zapovedim energetsko varčne gradnje in jih še dopolnjevati. Od topolitne izolacije fasad, streh in tlakov, preko izbire kvalitetnih in zrakotesnih oken ter sistema kontroliranega prezračevanja z vračanjem toplotne odpadlega zraka, do najprimernejšega sistema ogrevanja, vse pripomore k temu, da bo naša stavba energetsko učinkovita. Nove gradnje nujno zahtevajo celovitost, na obstoječih objektih pa je mogoče vsekakor poseči tako, da se poraba energije zmanjša v večini primerov za 30 ali 40 odstotkov.

Poleg ekonomskega in okolju prijaznega vidika je pomembno še omeniti, da nam ti posegi omogočajo udobnejše bivanje, kot lahko potrdijo vsi tisti, ki so obnovili svojo hišo v tem duhu. Naj bo torej energetska varčnost priložnost za izboljšanje našega življenja in ne samo nujno potrebna izbira za reševanje hudi problemov, ki ogrožajo našo zemljo in predvsem nas same.

NOGOMET - Južnoameriške kvalifikacije za SP 2014

Urugvaj kot za stavo Argentini ne gre po željah

Zdaj odlični Urugvajci v torek v Rimu proti Italiji - Na SP štiri najboljše ekipe

BUENOS AIRES - Tretji krog južnoameriških kvalifikacij za nogometno svetovno prvenstvo, ki bo leta 2014 v Braziliji, je zaznamoval napadalec Urugvaja Luis Suarez. Ta je na tekmi proti Čilu v Montevideu zabil vse štiri gole za domačo izbrano vrsto in tako dal levji delez k zmagi s 4:0. Štiriindvajsetletni napadalec Liverpoola je svoj «strelski podob» začel v 42. minutni, nadaljeval pa ga je še v 45., 63. in 68. minutni. Trinajst minut pred koncem je ob stoječih ovacijah zapustil zelenico, a ostal skromen. Urugvaj, ki je po mnenju izvedencev, zdaj najboljše južnoameriško moštvo, se bo prihodnji torek na rimskem Olimpicu v prijateljski tekmi pomeril z Italijo.

»Najpomembnejše je to, da smo zmagali. Ni važno, kdo zabije gol. Danes sem bil pač jaz na vrsti. Dokazali smo, da je Urugvaj še vedno na zmagoviti poti,« je povedal 24-letni strelec, ki je poskrbel, da se odsotnost poškodovanega Diega Forlana ni prav nič pozna. Na drugi strani je Čile nastopil nekoliko oslabljen, saj je selektor Claudio Borghi zaradi kršenja discipline med tednom iz ekipe poskal pet reprezentantov.

V Buenos Airesu pa so povsem drugačne volje kot vodilni v kvalifikacijah. Urugvajci igrišče zaučali Argentinci. Ti so se v 56. minutni znašli v zaostranku proti Boliviji, ko je zadel Marcello Martins. Vsa točko je »gavčem« rešil Ezequiel Lavezzi štiri minute pozneje.

V zaključku tekme so gostitelji pritisnili, imeli priložnosti tudi za zmago, vendar klub vsej napadali kakovost, ki jo premore Argentina, jim ni več uspelo zatresti bolivijske mreže. Tekma se je tako končala z 1:1, kar pomeni, da Argentinci za Urugvajem zaostajajo že za tri točke. »Ne smemo oddati niti točke več. Jezni smo, ker smo imeli priložno-

Luis Suarez je zabil vse štiri gole, s katerimi je Urugvaj nadigral Čile, v torek pa bo v Rimu tudi na tekmi proti Italiji

ANSA

sti, a jih nismo izkoristili,« je po tekmi povedal prvi zvezdnik Argentine Lionel Messi.

V Južni Ameriki so ponoči odigrali še dve tekmi. Paragvaj je doma ugnal Ekvador z 2:1, za gostitelje sta zadebla Christian Riveros in Dario Veron, Kolumbija in Venezuela pa sta se razšli z 1:1, čeprav je domač zgodaj v prvem polčasu v vodstvo popeljal Fredy Guarin s svojim značilnim močnim udarcem od daleč.

Na SP se bodo po 16 krogih uvrstile prve štiri ekipe, peta pa bo šla v dodatne kvalifikacije.

IZIDI IN LESTVICA

Izidi 3. kroga:	Argentina - Bolivija 1:1 (0:0),
Urugvaj - Čile 4:0 (2:0), Kolumbija - Venezuela 1:1 (1:0), Paragvaj - Ekvador 2:1 (0:0)	
Urugvaj	3 2 1 0 9:3 7
Argentina	3 1 1 1 5:3 4
Kolumbija	2 1 1 0 3:2 4
Paragvaj	3 1 1 1 3:4 4
Venezuela	3 1 1 1 2:3 4
Ekvador	2 1 0 1 3:2 3
Peru	2 1 0 1 4:4 3
Čile	3 1 0 2 5:10 3
Bolivija	3 0 1 2 4:7 1

ROKOMET - Tržačani v Elitni ligi

Po novi zmagi od boja za obstanek do boja za vrh

Pall. Trieste - Ambra 26:24 (14:9)

Pall. Trieste: Modrušan (15 obramb), Zaro (2); Carpanese, Nadoh 5 (2), Lo Duca, Visintin 8, Leone, Di Nardo, Sirotić 2, Perni 3, Anici 5 (2), Radokovič 1, Oveglia, Čermelj 2. Trener: Bozzola.

Ambra: Mannocci (0), Di Marcello (15); Cipriani 2, De Stefano 2, Dei 5, Bednarek 3, Carmignani 2, Maraldi 7, Giovanchelli, Faggi, Chiaramonti 3. Trener: Morlacco.

IZKLJUČITVE: Pall. Trieste 2 min, Ambra 4 min; RDEČ KARTON: Chiaramonti v 60.; 7-METROVKE: Pall. Ts 4 (4), Ambra 0.

Za končnico za naslov treba računati tudi na Tržačane! Začetek prvenstva je za Nadoha in soigralce nadvse spodbuden. Prvotni cilj je bil zgolj obstanek v ligi, a po štirih zmaghah v prvih petih krogih je bilo včerajšnje domače srečanje proti Ambri že pomembno za spremembo prvotnih ciljev. V primeru zmage bi se namreč Tržačani za 12 točk oddaljili od predzadnjega mesta in nesmiselno bi postalo goroviti o obstanek. S precejšnjo muko so Bozzolovi varovanci izpolnili pričakovanja in zlasti po zaslugu Anicija vknjizili nove tri točke; po nepričakovanim porazu Brixna v Ancoli pa so celo utrdili drugo mesto na lestvici.

Kot rečeno sinoči v športni palači Palazzo Trieste - običajni dom tržaških rokometašev je bil zaseden - so se morali belordeči kar spotiti, saj gostje niso nikoli popustili in imeli še minutno pred koncem tekme napad, ki bi jim lahko zagotovil izenačenje, vendar najprej obramba Zara in nato hladnokrvno izvedena najstrožja ka-

Tržačani zdaj drugi na lestvici

KROMA

zen s strani Anicija je domači ekipi zagojovila nove tri točke.

V prvem polčasu je domača ekipa dobro začela, zlasti razigran je bil Visintin, ki se je vključeval v vsak napad in v prvem delu tekme dosegel kar šest od skupnih osmih golov. Najvišjo prednost tekme so si belordeči zagotovili prav ob prvem zvoku sirene, ko je Ambra zaostala za pet golov. V drugem polčasu so gostitelji popustili v obrambi. Popustljivi obrambi pa je treba dodati še težave v napadu, kjer sta bila kritna igralca premalo uporabljeni. Z golom Bednareka se je Am-

bra v 48. minuti približala na gol zaostranka, mlade sile pa so bile znova odločilne. Zaro v vratih in Pernic ter Anici v napadu - dosegel je pet od zadnjih desetičnih golov Trsta - so popeljali domače do zmage.

Izid 6. kroga: Pall. Trieste - Ambra 26:24, Teramo - Conversano 29:33, Ancona - Brixen 27:23, Fasano - Bologna, Pressano - Mezzocorona, Intini Noci - Bogen; vrstni red: Bogen in Pall. Trieste 15, Brixen in Conversano 12, Intini Noci, Pressano in Fasano 9, Teramo in Ancona 6, Ambra in Bologna 3, Mezzocorona 0. (I.F.)

NOGOMET - Triestina

V Bassanu bo treba biti konkretni

Spodbudni koraki naprej v igri posmenijo malo nič, če nato moraš poražen z igrišča. Danes želi Triestina v Bassanu (pričetek ob 14.30) potrditi, da je bila spremembna na klopi pravilna izbiro, tokrat pa bodo morali biti Princivalli in soigraci veliko bolj konkretni. Že pred tednom dni smo pisali, da ne prideš daleč, ko tekem ti ne uspe zmagati 1:0. Triestina je v dosedanjih 11 nastopih kar 9-krat prešla v vodstvo, nazadnje pa slavila le 4-krat. To pomeni, da jih je nasprotnik kar 5-krat ne le dohitel, ampak tušti prehitel.

Med tednom je Galderisi precej premešal karte. Tekma italijanskega pokala v Trevisu je bila priložnost, da je nekatere igralce preizkusil v novih vlogah. Tako je na primer Gissi prvič igral kot srednji branilec in Galderisija tako prepičal, da bo najbrž ravno on prevzel mesto poškodovanega Thomasena in pomagal potrenjenemu Izzu. Odsoni bo tudi Galasso, tako da bo desni obrambni pas domena D'Ambrosia. Do zamenjave naj bi prišlo v vezni vrsti, kjer je Mattielig v prednosti nad Evolo. V konici napada je seveda potren Godeas, za njim pa so na razpolago tri mesta. V prednosti so Rossetti, Motta in Curiale, čeprav se dvorica mladiničev Pinares-D'Agostino »preriva« in tudi pred tednom dni se je v vstopom obeh igra nekoliko razživel. Najbrž ju bomo tudi tokrat videli na delu v drugem polčasu. Domäča ekipa, ki jo trenira Osvaldo Jaconi, je s samimi šestimi točkami trenutno na zadnjem mestu na lestvici. Tudi na domaćem igrišču Bassano nikakor ne prepirča, saj je v petih tekneh zbral le tri točke, ki so sad ene zmage in kar štirih porazov. Nasproti

nik bi moral torej biti v dometu Tržačanov, tudi zato, ker je po kakovosti posameznikov Triestina nedvomno boljša. Vendar pozor, podcenjevanje bi lahko bilo usodno. (I.F.)

BERETTI - Tritium - Triestina 1:0.

KOŠARKA

AcegasAps spet doma

AcegasAps bo danes že drugič zapored igral na domačem igrišču, tokrat prvič proti ekipi iz iste divizije. V goste prihaja namreč Brandini iz Firenc, to je ena izmed ekip, ki so bile sprejeti v prvenstvu z »wild card«.

V Firencih so sestavili dovolj kakovostno ekipo za to ligo in so doslej v osmih nastopih zabeležili tri zmage, vse na domačem igrišču. Poudariti pa gre, da ni ekipa doživila nikoli visokega poraza in verjetno ne bo tudi v Trstu zlahka prodala kože. Trener Paolini običajno na igrišču vrti 8 ali 9 igralcev, v napadu pa so najbolj nevarni izkušena beka Scodavolpe (193 cm) in Rabaglietti (191 cm) ter mladi krili Spizzichini (203 cm) in Amici (200 cm), ki povprečno dosegajo vsi več kot 10 točk na tekmo. To srečanje bo že deloma razkrilo, kakšno je razmerje moči v skupini. Doslej so ekipe igrale samo z nasprotniki iz drugih divizij in šele z medsebojnimi srečanji bomo videli, ali je trenutni položaj na lestvici realen ali pa ne.

Včeraj pa je društvo najelo mladega Luca Martignago (letnik 1993), 205 cm visokega centra, ki prihaja iz mladinskih vrst bolonjskega Fortituda. Martignaga je že nastopal v italijanski mladinski reprezentanci. (Marko Oblak)

ODBOJKA - Ženski svetovni pokal na Japonskem

Italijanke vse bližje nastopu na OI v Londonu

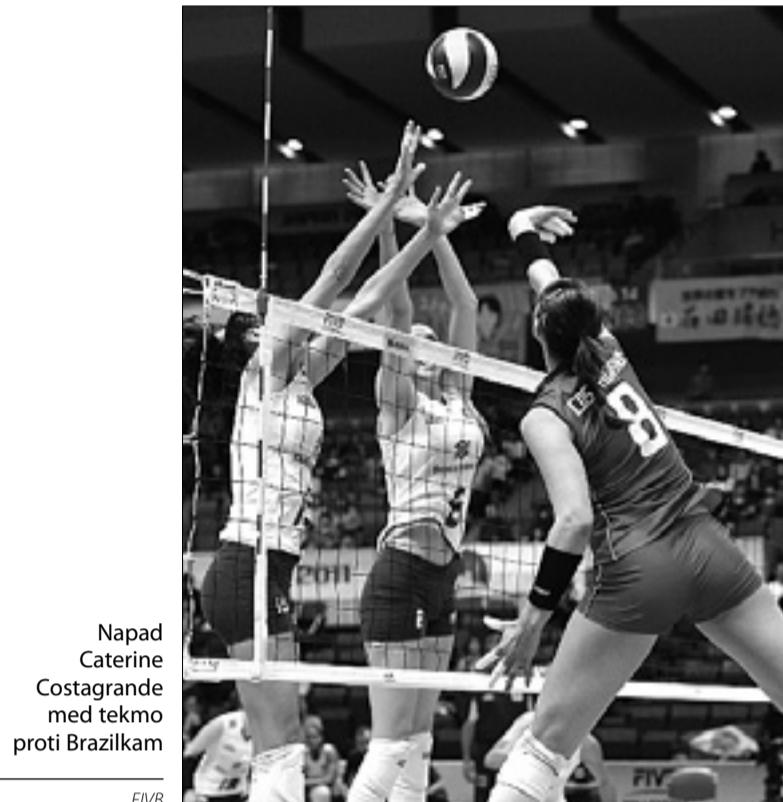
V sedmem krogu so še nepremagane »azzurre« ugnale olimpijskega prvaka Brazilijo

HOKKAIDO - Italijanska ženska reprezentanca je na svetovnem pokalu na Japonskem še neporažena in vse kaže, da ji olimpijska vozovnica – na turnirju jih bodo podelili prvim trem uvrščenim ekipam – ne bo ušla. Predvsem z včerajšnjo zmago so »azzurre« marsikoga presenečile: v sedmem krogu so z gladkim 3:0 premagale Brazilijo, olimpijskega prvaka in svetovnega podprvaka, in tako še utrdile prvo mesto na lestvici (20 točk). Pred ZDA vodijo z dve ma točkama, Kitajke pa so tretje s 16 točkami. Zasledujejo jih nemške odbojkarice s 15 točkami, ki bodo v sredo v predzadnjem krogu pokala tu di nasprotnice Italijank. Do konca olimpijskih kvalifikacij so še tri krogi, ena odločilnih tekem pa bo tudi dvišnja proti evropskemu prvaku Srbiji (7. mesto), v zadnjem krogu pa jih čaka še tekma proti Keniji (v četrtek), ki pa še nima točke.

»Zelo me veseli, da smo premagali Brazilijo, kar ni vsakdanje in je meni uspelo prvič v karieri,« je pojasnil trener Barbolini. »Čakajo nas še tri pomembne tekme, vendar upam, da nas bo današnja (včerajšnja op.a.) zmaga dala še dodatno samozavest in nas prepričala, da dan za dnem na predujemo.«

Brazilija je sicer na turnirju na Japonskem že v prejšnjih krogih pokala manj od pričakovanega, tako da je po porazu še bolj oddaljena od željene olimpijske vozovnice. Včeraj so varovanke Ze' Roberta največ poka zale v tretjem nizu, ko so »azzurre« že povedle s 22:16 in 23:18, nato pa so brazilske odbojkarice nadoknadle do 23:22. To pa je bilo tudi vse, kar so zmogle, saj je Italija z Bosettijevim zadnjim uspešnim asom zasluženo osvojila niz in končno zmago.

Najbolj izenačen je bil prvi niz, ko je Brazilija iztržila edino vodstvo (14:16) s Sheilo in Thaiso na čelu, z napadi Costagrandeve (spet naj-

Napad
Caterine
Costagrande
med tekmo
proti Brazilkom

FIVB

boljša napadalka z 19 točkami) in Arrighettijevimi in Giolijevimi bloki pa je Italija ponovno prevzela vajeti v svoje roke in zaključila niz v svojo korist. V drugem nizu pa so popolnoma prevladale Barbolinijeve varovanke, saj so olimpijskim prvakinjam dopustila le 16 točk.

Italija - Brazilija 3:0 (25:23, 25:16, 25:22)

Italija: Lo Bianco 3, Costagrande 19, L. Bosetti 10, Del Core 5, Gioli 9, Arrighetti 11, Croce (L), Signorile, De Gennaro, C. Bosetti, Barcellini, Anzanello. Trener: Barbolini.

Moški za OI od 20. novembra

RIM - Moški del svetovnega pokala, ki bo - tako kot ženski - štel

za kvalifikacije za nastop na olimpijskih igrah v Londonu, se bo začel 20. novembra, »azzurri« pa bodo na Japonsko poleteli danes. V petek je italijanska reprezentanca na tekmi proti tujim zvezdam italijanske A1-lige zmagala s 3:2 (Travica 5, Zajčev 14, Mastrangelo 11, Lasko 6, Savani 17, Birarelli 5, Bari, Parodi 7, Fei 9, Boninfante, Buti 5, Giovi, Dabbi 3, Rosso 1).

Na Japonskem se bo Italija najprej pomerila z Rusijo, nato pa vrsti z Egiptom, Brazilijo, Kitajsko, ZDA, Kubo, Srbijo, Argentino, Poljsko, Japonsko in Iran.

Prve tri reprezentance se bodo neposredno uvrstile na OI, ki bodo od 28. julija do 12. avgusta v Londonu.

FORMULA ENA Nenasitni Vettel spet s prvega mesta

ABU DABI - Svetovni prvak formule 1 Nemec Sebastian Vettel bo tudi predzadnji dirko sezone v Abu Dabiju (danes ob 14.00) začel s prvega startnega mesta. Na kvalifikacijah je za dirkačem Red Bull druži čas dosegel Britanec Lewis Hamilton (McLaren-Mercedes), tretji pa je bil njegov moštveni sotekmovalce in rojak Jenson Button. Z najhitrejšim časom v kvalifikacijah si je dvakratni svetovni prvak že 14. v sezoni zagotovil »pole position« in tako za eno najboljše startno mesto izboljšal rekord, ki ga je imel od leta 1992 Britanec Nigel Mansell. Na četrttem mestu je končal drugi Red Bullov voznik Avstralec Mark Webber, tretji startna vrsta pa bo Ferrarijeva, Španec Fernando Alonso je bil hitrejši od Brazilca Felipeja Massa. Nemec Nico Rosberg, ki je prav ta konec tedna podaljšal pogodbo z Mercedesom, bo dirko začel s sedmega mesta, tik za njim je kvalifikacije končal drugi Mercedesov dirkač, veteran Michael Schumacher.

RELI - Svetovni prvak v reliju Sebastian Loeb (Citroen) je na poti do nove zmage. Na zadnjem reliju sezone v Walesu je prednost pred Fincem Jari-Mattijem Latvalo (Ford) povisal na sedem sekund. Francuz si je v petek že privozil osmi naslov prvaka, saj je edini tekmev v boju za lovniko Mikko Hirvonen (Ford) odstopil. V boju za posamično zmago v Walesu sta ostala le še Loeb in Latvala, saj tretji Norvežan Mads Ostberg zaostaja že skoraj dve minutki.

NOGOMET - Mladinci Kras proti prvemu, Vesna končala z devetimi igralci

San Luigi - Kras 4:1 (2:0)

Strelci: Jacopo Osman

Kras: Zacchigna (I. Carli), Simeoni, Bo-vino, Ridolfi, Furlan, Cinque, Rossone (Vesnaver), Curelli, Osman, L. Carli (Krizman), Gobbo. Trener: Speranza.

V prvem polčasu so se Krasovi mladinci proti močnejšemu nasprotniku borili in igrali agresivno. V drugem polčasu je padel gol Osmana, pri rezultatu 3:1 pa bi lahko zaostanek nadoknadił z enajstmetrovko, ki so jo žal zgrešili in se zaradi tega potrli. Poleg tega pa jim je nagajala še močna burja. Koordinator mladinskih ekip Krasa Paolo Sarazin je tekmo ocenil kot eno težjih. Ekipa San Luigi namreč vodi na skupni lestvici in je ena močnejših v letošnjem deželnem mladinskem prvenstvu.

Vesna - Muggia 2:2

Strelci: Virgilio Viviani v 7. minuti in Marco Madotto v 53. minuti.

Vesna: Ghira, Cerkvenic, A. Vidoni (Vascotto), Žerjal, M. Marjanović, Hoffer, Viviani (G. Kerpan), Madotto, Stancich, (Rebula), Impronta (Bubnich), Brass (De Pasquale). Trener: De Castro.

Rdeč karton: Marco Madotto

V prvem polčasu so nogometni Vesne na domačem pravokotniku igrali dobro in že na začetku povedli po podaji z leve strani v kazenski prostor Vivianiju, ki je prelisičil vratarja in zadel. V zadnjih minuti prvega polčasa pa so nasprotniki izenčili po napaki Vesnine obrame. V drugem polčasu so nogometni Vesne naredili korak nazaj in poslabšali igro, ki se je odvijala pretežno na sredini igrišča. Drugi gol Vesne je padel po enajstmetrovki, ki jo je sodnik dosodil zaradi prekrška miljskega vratarja. Ekipa iz Milj je izenačila z lepim golom direktno s prostega strelja, Vesnin vratar pa ni mogel nič storiti, da bi zadelek preprečil. Tekmo so mladinci Vesne končali v devetih, saj je bil Madotto izključen, Rebula pa se je poškodoval.

Ostali izidi: Ronchi - S. Andrea 4:2, Ponziana - Pro Romans 0:2, Zaule - Costalunga 2:1, Trieste Calcio - Monfalcone 0:0.

LJUBITELJI - Sovodnje - Inter San Sergio 2:1.

NAMIZNI TENIS

Krasove ekipe z moderno igro

V tej ligi so se ekipe pomerile na dveh različnih frontah: predstavniki »D2 Open« so tekmovali v San Vitu in žal tesno izgubili proti domačinom. Tokrat je odpovedal delno poškodovani Ettore Malorgio, ki je znal velikokrat doseči marsikatero točko. Vsekakor so zaigrali na nivoju, le Fabris ni še dobil pravega orožja v napadu.

Ostale mladinske ekipe so igrale v Zgoniku, nasprotnim ekipam so se lepo upirale in pokazale dopadljivo v moderno igro. S prvo ekipo je poleg Diva in Marca Cappella igrala Katarina Milič, ki je med igro stalno napadala in zbrala v setih veliko točk ter osvojila pomembne zmage (kot tudi ostala moška predstavnika). Kras A zaseda zdaj prvo mesto na lestvici. Z drugo ekipo, cigar kapetan Robi Milič je osvojil vsa srečanja, gre po velikih pohvalih predvsem Johano Milič in Giado Sardo, ki zadnje čase lepo napredujeta. Izkazalo se je, da s povisano mero koncentracije, z boljšimi in povečanim številom treningov lahko zmagujejo tekme z enakovrednimi in se kosajo z nasprotniki, ki do pred kratkim še zdaleč niso bili dosegljivi.

Kras »Open« Udine 2000 1:5 - Malorgio - Bortolussi 2:3; Fabris - Schifani 1:3; Torrenti - Pomarè 0:3; Fabris - Bortolussi 0:3; Malorgio - Pomarè 3:2; Torrenti - Giusti 0:3

Kras A - D'Aronco Gemona A 3:3 - Marco Cappella - Miloševič 3:0; Vinicio Divo - Guerra E. 3:0; Katarina Milič - Zubanič 2:3; Divo - Pascolo 3:0; Cappella - Zubanič 1:3; Katarina - Guerra 1:3;

Kras A - Udine 2000 5:1 - Divo - Mazzetto A. 3:0; Katarina Milič - Mazzetto M. 1:3; Marco Cappella - Meccia 0:3; Divo - Mazzetto M. 3:0; Marco Cappella - Mazzetto A. 3:1; Katarina Milič - Meccia 0:3

Kras B - D'Aronco Gemona B 5:1 - Johana Milič - Venturini 0:3; Robi Milič - Venier 3:0; Giada Sardo - Di Floriano 3:1; Johana Milič - Venier 3:0; Giada Sardo - Venturini 3:2; Robi Milič - Di Floriano 3:0. (M.M.)

ATLETIKA - Spet veliko priznanje za 58-letnega lonjerskega hitrohodca Fabia Ruzzierja

Četrtrič na svetovnem pokalu

LONDON 2012

Bolt kot Lewis?

MONACO - Jamajški sprinter Usain Bolt je v Monacu dejal, da želi na prihodnjih olimpijskih igrah v Londonu teči tudi v štafeti 4x400 metrov, kar ob nastopih na 100, 200 in 4x100 metrov pomeni, da se lahko poteguje za štiri zlate olimpijske odličje. To je v atletiki nazadnje uspelo Američanu Carlu Lewisu leta 1984 v Los Angelesu. Bolt je svojemu ustaljenemu programu dodal še 4x400 metrov v jamajški štafeti. Branilec olimpijskih naslovov na 100, 200 in 4x100 metrov iz Pekinga je včeraj zatrdiril, da je dobro pripravljen in sposoben odteči še eno disciplino, čeprav v tej disciplini še nikoli ni nastopal.

»Če lahko pomagam ekipi do zlate kolajne, potem si želim biti v tej ekipi,« je ob tem dejal Bolt.

»Moram priznati, da me je spočelo Atletske zveze Slovenije prijetno presenetiti. Res ga nisem pričakoval. Zaradi nastopa v Rusiji se bom prihodnje leto odpovedal nastopu na svetovnem prvenstvu za veterane. Raje sem namreč zadnji na članskem svetovnem pokalu, kot prvi med veterani,« je ob novici povedal Ruzzier, ki bo januarja prihodnjega leta dopolnil 59 let, s čimer bo zanesljivo postal najstarejši udeleženec pokala. Za Ruzzierja bo to sicer že četrti nastop na svetovnem pokalu.

Neuničljivi lonjerski športnik je včeraj medtem dosegel še eno zmago, saj je bil prvi tudi na zadnjih od devetih preizkušenj za Pokal Alpe Adria na jezeru Jarun v Zagrebu. Na razdalji 5 km na cesti je dosegel čas 24 minut 11 sekund. V tem pokalu je Ruzzier osvojil tudi skupno zmago, že tretjo v treh izvedbah, obenem pa je v Zagrebu že petič zapored osvojil pokal Starrek.

Izjemno dolgo in uspešno sezono (36 nastopov) bo Ruzzier sklenil 17. decembra na Koprskem teku.

Fabio Ruzzier
(58 let) je letos
nastopal na
36 članskih
tekmovanjih

MOŠKA C-LIGA - Derbi v Sovodnjah

Olympia zasluženo zmagala Soča naredila preveč napak

CUS odpravil Slogo po štirih setih - V Reani prva zmaga Vala

Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnje - Olympia 1:3 (18:25, 22:25, 25:14, 21:25)

Soča: Levpušček 2, E. Juren 12, M. Jurin 16, J. Černic 3, M. Devetak 0, Testen 6, Kragelj (l), M. Černic 11, Braini 4, I. Devetak, M. Testen 0. Trener Andrej Berdon

Olympia: Komjanc 22, Terčič 7, M. Peršolja 5, F. Hlede 4, Vogrič 4, Pavlovič 6, Š. Čavdek(l) D. Hlede 0, S. Peršolja, Škerk 0, Sanzin 0, Polesel. Trener: Zoran Jerončič

Goriški derbi tretjeligaške B skupine se je končal z zmago gostjujoče Olympia, ki je premagala domačine Soče in si obenem prigrala tri pomembne točke za dodatno utrditev drugega mesta na lestvici. Obračun med kanalskima trenerjem se je torej izšel v korist Jerončiča, ki se lahko zahvali svojim igralcem, da so v ključnih trenutkih četrtega niza ohranili ustrezno zbranost in preusmerili potek srečanja v svojo korist.

Številna publika, ki je napolnila sovodenjsko telovadnico, je lahko prisostovala srečanju, ki pa ni bilo vedno kvalitetno. Bila je obenem priča prepogostim napakam v igri, ki so tudi odločale o končnem zmagovalcu. Tako na eni kot na drugi strani je igra slonela predvsem na posameznikih. Pri gostih nosi največ zaslug Matija Komjanc, ki je bil pravi protagonist v končnicah drugega in četrtega niza. Pri domačinih pa je bil najboljši Marko Černic, ki je vstopil na igrišče šele v tretjem nizu in priporočil temu, da je ekipa končno reagirala in se celo približala končni zmagi.

V uvodnem nizu so gostje z boljšim blokom pripeljali niz do konca. Poznalo se jih ni niti, da so si privoščili nekaj preveč napak na servisu, ko so kar sedem začetnih udarcev poslali bodisi v mrežo bodisi iz igrišča. Podobne usode so bili deležni v drugem nizu domačih igralci, ki so zagrešili deset uvodnih udarcev, kar se jim je ob koncu tudi maščevalo z izgubo niza. Varovanji trenerja Berdona so sicer v celotnem srečanju neposredno iz servisa osvojili deset točk. V tretjem nizu, z vstopom na igrišče Marka Černica, so gostitelji končno prišli na svojo in brez težav osvojili niz. Prava drama pa se je odvijala v četrtem nizu. Po izenačenem začetku so prevzeli vajeti igre v svoje roke gostje in povedeli 15:18. Domäčini pa se niso vdali in preobrnili delni izid v lastno korist 21:19. Ko je na igrišče zavladala zmeda, tudi zaradi čudnih sodniških odločitev in ko so že vsi pričakovali doda-

Matija Komjanc (Olympia, 22 točk) je bil pravi protagonist v končnicah drugega in četrtega niza.

BUMBACA

tvi skrajšani niz, so Jerončičevi varovanci stisnili zobe in s šestimi zaporednimi točkami dokaj nepričakovano priigli niz in tako prišli do pomembne zmage. Domačini Soče so jim pri tem bili v veliko pomoč, kajti so ob koncu lahko beležili 40 usodnih neizsiljenih napak v igri. (J.P.)

Sloga - CUS 1:3 (22:25, 25:18, 21:25, 24:26)

Sloga: Dussich 11, Fermo 2, Kante 17, Romano 16, Rožec 12, Žerjal 1, Fiorelli (libero), Antoni 1, Devetak 0, Sosič. Trener Ivan Peterlin

Po Soči v prejšnjem kolu je tokrat žrtev tržaških »univerzitetnikov« postala Sloga, čeprav je med samo tekmo večkrat kazalo na boljši razplet, saj so naši odbojkarji vodili tako v tretjem kot v četrtem setu, o so se obakrat pustili presenetiti, kar je seveda CUS vedno izkoristil.

Začetek tekme res ni bil lep, saj sta obe ekipi veliko grešili. Najprej sta se izmenjavali v vodstvu, nato je CUS povedel, Sloga pa so odločno reagirali in zaceli nižati razliko. V končnici pa je prišlo do pravega kaosa, kjer je imel glavno vlogo tudi sodnik (poudariti je treba, da je bila sodniška dvojica tokrat res zelo slaa-

ba in je dosodila celo serijo nerazumljivih prekrškov tako eni kot drugi ekipi), ki je zaradi protestov najprej dosodil trenerju Peterlinu rumeni karton (in s tem točko CUSu), nato pa še rdečega in s tem izključitev do konca seta. Niz je tako splaval po vodi, kar pa Slogašev, na srečo, ni potrolo, nasprotno: v drugem so pokazali največ, takoj visoko povedli in s preudarno igro tako na mreži kot v polju visoko prednost obdržali vse do konca.

Kazalo je, da se bo ta dober trend nadaljeval, a žal ni bilo tako. Tako v tretjem kot zadnjem setu so bili do sredine v vodstvu in vse je kazalo na uspeh, ko je v najbolj nepravem trenutku odpovedal sprejem, kar je seveda omogočilo gostom, da so potek tekme obrnili v svojo korist, četrtega tudi s »posredovanjem« sodnikov, ki so svojo veliko neodločnost, žal, obrnili na škodo naših fantov in s tem nehote omogočili CUSu morda nekoliko nepričakovano gladko zmago. (INKA)

Ostali izid: Ferroalluminio - Basilia- no 3:0.

Skupina A

Reana - Val Imsa 0:3 (17:25, 23:25, 21:25)

Val Imsa: Ombrato 9, Sfiligoj 6, Vi-

dotto 6, D. Nanut 9, Lavrenčič 12, Farfolija 4, S. Faganel 2, Plesničar (L), G. Nanut, Fedriga, Lango, Palmieri. Trener Berzacola.

Igralci Vala so dosegli prvo (obvezno) zmago proti šibkejšemu nasprotniku. Pekalci so napredek, čeprav še ne igrajo kot zmorejo, posebno hitro zaidejo v težave, ko jim ne gre.

Prvi set je bil zelo spodbuden. Z agresivnim servisom so onesposobili gostitelje, ki imajo dobre centre, ampak slabše tolkače. V drugem setu se je Valu zataknilo že na začetku. Zaradi slabega sprejema gostov je Reana povedala kar s 13:5. Trener Berzacola je nerazpoloženega Ombrata zamenjal s Stefanom Faganelom. Val je takoj nadoknadel zaostanek in dosegel priključek že pri 15. točki. Po 18. si je priigli rahlo prednost in jo obdržal do konca. V tretjem setu je Val spet izdal do konca. V tretjem setu je Val spet dosegel izdatnejšo prednost in tretji set osvojil še hitreje kot drugega. Pohvaliti je treba Danjela Nanuta, ki je res igral suvereno.

Ostala izida: Vivil - Fincantieri 3:0, Buia - VBU 2:3

ŽENSKA C-LIGA - Zalet C na težkem gostovanju v Talmassonsu

Presenečenje ni uspelo

Volley Talmassons - Zalet C 3:0 (25:15, 25:14, 25:21)

Zalet C: Bukavec 9, Colarich 1, Crisan 2, Cvelbar 7, Spangaro 5, Štoka 11, Kapun (libero), Antognoli 0, Balzano 0, Grgič 1, Pertot 0, Pestrin 1. Trener Martin Maver

Združeni ekipi ni uspelo, da bi iz Talmassonsa prišla s kako točko. Domača ekipa je vsekakor vsega spoštovanja vredna, njen cilj je seveda uvrstitev v skupino za napredovanje.

Naše odbojkarice bi morale zaigrati res na višku, če bi hotele presenetiti domačinke, a jim tokrat to ni uspelo. V prvih dveh setih so nastopile veliko pod svojimi sposobnostmi, veliko so grešile in niti se nista menjav, kaj jih je opravil trener Maver, ni obrodila sadov: Zaletu enostavno ni šlo nič od rok.

V tretjem je prišlo v vrstah Zaletu do zelo pozitivne reakcije: spremenjena postava se je takoj »ujela«, igralke so veliko manj grešile, v obrambi prestregle marsikatero težko žogo in razplet na igrišču je bil povsem drugačen. Igra je bila povsem izenačena vse do izida 19:19, ko je Talmassons zaigral na vse ali nič, izredno forsiral servis, s katerim sicer ni dosegel direktnih točk, je pa onemogočil Zaletovkam raznolikost v napadu, tako da so bile tolčene žoge dokaj predvidljive in seveda lažje obranljive. Vsi napori naših igralk, da bi osvojile set, se niso izšli.

Igralke Zaleta C

KROMA

Prva iz niza tekem, ko se bodo Zaletove spoprijele z ekipami z vrha lestvice, se je žal končala z gladkim porazom. Naši ekipi bo v soboto prišel v goste Tarcento, ki je na lestvici na drugem mestu. Priložnost, da naše igralki, ki bodo v Repnu prav govorito zaigrale učinkovite, obdržijo stik z vodilnimi.

Ostali izidi: Tarcento - Rojal Kenne dy 3:0, Sacile - Vivil 0:3, Libertas TS - S. Andrea 2:3.

DEŽELNA D-LIGA - Poraz v Vidmu

Doslej najslabši nastop Zaleta D

Dentesano - Zalet D 3:0 (25:14, 25, 13, 25:17)

Zalet D: Starc 2, Cassanelli 2, Spanio 4, Lisjak 6, A. Zuzič 4, Vodopivec 6, M. Spangaro (L), Rudez 2, Zavadlal 4, Micüssi, Gantar, Cernich. Trener: Berlot, pomožni: V. Zuzič.

Zalet D je na gostovanju prikazal doslej najslabšo predstavo v letosnjem sezoni. V prvih dveh nizih so jih nasprotnice, ki so zelo malo grešile, povsem prekosile. Predvsem servis je bil njihovo najučinkovitejše orožje: z uvodnim udarcem so v drugem nizu zbrale kar šest asov. Berlotove varovanke pa so zaradi slabega sprejema tudi težje napadale, v obrambi pa so bile vseskozi statične, takoj

da so gostiteljice tudi z lažjimi napadi nizale točke.

V tretjem nizu se je trener Berlot odločil za zamenjavi: Lisjakovo je s centra pomaknil na korektorsko mesto, na igrišče pa je vstopila Zavadlalova. Kazalo je, da bo izbira obrodila zaželjene sadove, vendar so igralki Zaleta zadržale ritem samo do 12. točke, nato pa je Dentesano spet uveljavil premoč na servisu in potegnil daljši konec. Tudi v tem nizu je bilo preveč osnovnih napak.

Velja vsekakor povedati, da je Zalet D tudi tokrat igral v zelo okrnjeni postavi.

Ostali izidi: Buja - Ceccini PN 3:0, Codroipo - Starezzano 0:3, Lignano - Rizzivolley 0:3.

MOŠKA B2-LIGA

Sloga Tabor danes spet v Repnu

Sloga Tabor bo danes igrala pred svojimi gledalci, njen nasprotnik pa bo Loreggia, ki ima na lestvici le točko in v prvih štirih krogih še ni okusila slasti zmage, vendar je treba tudi reči, da se je srečala z dobrimi nasprotniki in ni igrala v popolni postavi, tako da si v taboru Sloge Tabor ne delajo iluzij, da jih čaka lahka naloga, želijo pa nadaljevati v doseganjem slogu, s katerim so si že prislužili naziv »presenečenja« prvenstva.

Sloga Tabor bo danes - začetek tekme ob 18. uri - predvidoma igrala v popolni postavi. Med tednom sta zaradi gripe oziroma bolečin v hrbtni manj trenirala Nigido in Vatovec. Slednji boli hrbet, vendar je trener Battisti zagotovil, da ne gre za obnovitev poškodb, ki je Vatovca mučila v prejšnjih sezoni. Ogrevanje pred tekmo bo pokazalo, ali lahko igra, drugače je v stanju pripravljenosti Cettolo.

1. MOŠKA DIVIZIJA Med Trstom in Gorico tudi tri naše ekipe

Prihodnji teden se bo začela 1. moška odbojkarska divizija. Zaradi po manjkanja ekip bodo ekipe s Tržaškega in Goriškega igrale skupaj, nastopilo pa bo skupno 11 moštev, tako da bo prvenstvo štelo kar 22 krogov. Med nastopajočimi so tudi Naš prapor in tretji ekipi Olympia in Sloga. Naš prapor igra v ligi s svojo edino ekipo, Olympia in Sloga pa celo s tretjo.

Po izpadu iz D-lige je Naš prapor letos pomladil ekipo. V njej (zaenkrat) ni več Kustrina in Brotta, vracata pa se Boschini in Sebastian Valentinič. »Vsakič ki izpademo v 1. divizijo skušamo se staviti mlajšo ekipo z različnimi igralci. Sedemdeset odstotkov ekipe sestavljajo fantje med 19. in 21. letom, nekateri so se odbojki spribližali po nekajletnem premoru. Treniramo zelo zagnano. Naš cilj je, da se prej ali sleg vrnemu v D-ligo,« je povedal duša ekipe Valentino Juretič, trener pa bo tudi letos Sandro Leghissa. Juretič je povedal, da so septembra zavrnili ponudbo zvezze po ponovni vključitvi v D-ligo, tako in tako se mu zdi letosnja 1. divizija celo bolj zanimiva od D-lige. »Delitev ekip po skupinah se mi ne zdi smislna, v 1. diviziji pa bo kar 20 tekem in igramo vsak proti vsakemu, kar je tudi bolj zanimivo,« je še povedal Juretič.

Sloga Tabor se v ligo podaja z igralci, ki nastopajo tudi v prvenstvu mladincev, njima se bodo pridružili tudi nekateri drugi igralci, ki ne igrajo v prvih dveh ekipah društva, Olympia pa je sestavila izkušeno ekipo (vrnili so se tudi Crobbe, A. Ferfolja in M. Klanjšček), pomešano z nekaj mladimi in mladinci, ki bo v ligi lahko odigrala pomembno vlogo.

Ceprav je liga medpokrajinska bosta najboljša goirška in najbojša tržaška ekipa ob koncu sezone napredovali v D-ligo.

Naš prapor: Bajt Peter, Braione Alessandro, Fajt Jakob, Feri Luka, Kustrin Luka, Princic Jan, Simeoni Matteo, Valentincic Sebastian, Boschini Pedro, Devetak Aljosa, Culot Simone, Juretic Valentino, Gabrielcik Alex, Kos Roberto. Trener: Sandro Leghissa.

Sloga Tabor: Danjel Antoni, Patrik Calzi, Natan Cettolo, Danjel Guštin, Marko Guštin, Denis Milič, Andrea Riosa, Peter Sosič, Denis Taučer, Jordan Trento. Trener: Ivan Peterlin.

Olympia: Marco Berte, Fabrizio Blasig, Antonio Crobbe, Andrej Ferfolja, Jurij Hlede, Marco Klanjšček, Ivan Komjanc, Robert Mucci, Nikolaj Pintar, Diego Polesel, Mitja Škorjanec, Tomaso Matija Winkler. Trener Andrej Terpin

1. krog: Prevenire - Virtus, Olympia - Intrepida, Naš prapor - Triestina, San Sergio TS - Mossa, Torriana - Sloga Tabor; Altura je prosta.

KOŠARKA - Deželna C-liga

Bor Radenska uspešen osmič zapored, poraz Brega

Ronchi - Bor Radenska 71:77 (15:21, 35:35, 51:61)

BOR: Bole 1 (1:2, 0:1, -), Madonia 14 (4:6, 5:9, 0:1), Crevatin 3 (-, - 1:2), Štokelj 2 (-, 1:1, 0:1), Meden 14 (-, 4:5, 2:7), Buren 16 (4:4, 3:6, 2:8), Zanini 2 (-, 1:3, -), Sošič 12 (5:10, 1:5, 0:2), Fumarola 13 (5:5, 4:7, 0:1). Devčič n.v. Trener: Popovič. SON: 22, PON: Fumarola (39).

Bor Radenska ostaja po osmih krogih še nepremagan na vrhu lestvice. Tokrat je bil boljši od Ronchija, ki je doslej zbral štiri zmage. Predvsem s skupinsko igro, kar kažejo tudi sorazmerno porazdeljene dosegene točke, in pozorno obrambo, so Crevatin in ostali zaustavili nasprotnike, ki pa se vse do konca niso predali.

Začetek je bil v znanimenju Popovičevih varovancev, ki so se morali predvsem v prvem delu srečanja »boriti« tudi proti sodnikom, ki so bili marsikdaj preveč popustljivi z nasprotniki in jim zelo poredkoma dosegeli osebne napake. Prednost šestih točk je Bor do odmora izgubil, v tretji četrtini pa so z učinkovito igro ponovno dosegeli visok naskok (51:61). Čeprav je že kazalo, da bodo Crevatin in ostali vknjižili osmo zaporedno zmago brez težav, pa je bilo na koncu kar napeto. Nasprotniki so počasi zmanjšali zaostanek in dve minuti pred koncem izenačili (67:67). Da bi še prekosil goste, so začeli igrati zelo agresivno v obrambi, kar pa so sodniki končno le kaznovali z doseganjem osebnih napak, tako da si je tudi Bor po zaslugu prostih metov prigral končni naskok in zmago.

Osmi zmagi so glasno zaploskali tudi borovi navijači, ki so spremljali igralce in jih bodrili vse do konca.

Roraigrande - Breg 75:66 (12:18, 27:38, 51:53)

BREG: Schillani 8 (2:2, 3:6, 0:1), Božic 2 (-, 1:1, 0:1), Grimaldi 18 (2:2, 5:11, 2:4), Visciano 6 (-, 3:5, 0:1), K. Ferfoglio 6 (2:2, 2:9, -), Robba 9 (3:4, 3:9, 0:1), Giacomi 17

Marko Meden, 14
točk
KROMA

(3:3, 3:11, 2:5), Semec, Nadlišek, trener: Krašovec.

SON: 25; PON: Semec (27), Visciano (38), Grimaldi (39).

Breg je po petih zaporednih zmaga na petkih tekmi v Pordenoneju ostal praznih rok. Krašovečevi varovanci so sicer vodili vse do konca tretje četrtine, vendar so na koncu dopustili, da je Roraigrande (ki je imel na lestvici zmago manj, zdaj pa ima kot Breg 10 točk) nadoknadi zaostanek in zaključil srečanje v svojo korist. Tokrat je sicer Breg igral brez poškodovanega Samca, Klarica je bil zaradi gripe odsoten cel teden, Saša Ferfoglio pa je bil službeno zadržan. Ključno za poraz pa je bilo predvsem pomanjkanje igralcev pod košem, saj

so Semcu (nadomestil je Samca) dosodili peto osebno napako že v 27. minutni, Visciano pa je prav tako zbral štiri osebne napake že v začetku srečanja, tako da je moral dalj časa presedeti na klopi.

Državna divizija C: Jadran danes v Pordenonu

Jadran Qubik caffe' bo danes ob 18.00 gostoval v Pordenonu. Varovanci trenerja Vatovca so med tednom redno trenirali in bodo na gostovanje odpotovali v popolni postavi. Čaka jih srečanje proti mladim Pordenončanom, ki imajo enako število točk, a en poraz (igrali so tekmo več).

Sinočni izidi: Latisana - Cormons 62:72, Limena - Servolana 92:84, Cittadella - Conegliano 62:65.

KOŠARKA - Deželna D-liga

Za Kontovel usodne sekunde

Goriziana, glavni favorit za napredovanje, v končnici boljša - Promocijska liga: poraz Doma in Bora

Kontovel - Goriziana 60:65 (18:15, 30:29, 49:45)

KONTOVEL: Škerl 2 (-, 1:1, -), Paoletić 7 (-, 2:3, 1:4), Križmar 6 (4:4, 1:4, 0:1), Švab 1/ (4:4, -, 2:3), Lisjak 15 (6:12, 0:7, 3:3), Šušteršič 8 (-, 4:9, 0:2), Zaccaria 6 (-, 3:13, -), Regent (0:2, 0:1, -), Hrovatin 6 (2:3, 2:7, -), Daneu (-, 0:1, -). Trener: Brumen. SON: 22, PON: Švab in Lisjak v 39. minutah.

Kontovel je v četrtem krogu doživel prvi letosnji poraz. Tokrat je moral priznati premoč Goriziane, glavnega favorita za napredovanje, ki pa se nikakor ni izkazala za nepremagljivega tekmeča. Da je to tako, je pokazala ravno tekma, v kateri so dlje časa diktirali ritem domači igralci (vodili so še dve minuti pred končnim zvokom sirene), ki pa so čisto na koncu s tremi napakami dopustili žilavim nasprotnikom preobrat in končno zmagu. »Ne smem biti razočaran nad fanti, saj so se potrudili in igrali eno zrelejših tekem doslej,« je po tekmi pojasnil Brumen, ki je kot fantje pričakoval odpornnejšega tekmeča. Goriziana pa se je proti conski obrambi Kontovela kar s težavo upiral, lider Močnik pa klub svojim vrlinam tokrat ni imel lahkega dela.

Srečanje med še nepremaganima tekmečema je bilo pričakovano zelo napeto. Bolj podobno šahirjanju, je po tekmi povedal trener Brumen, kot pa košarka. Začetek je bil izenačen. Prvo večje vodstvo je dosegel Kontovel ob koncu četrtine (18:15), drugi pa je Goriziana po seriji izgubljenih žog domačih igralcev povedla z 22:27, kar je bila največja razlika do konca tekme. Tokrat se je Brumnovim varovancem namreč zataknilo v napadu. Celih pet minut niso zadeli, »sušo« je prekinil še Šušteršič v 17. minutah, ki je s

Peter Lisjak je bil tokrat 100 % v metih za tri točke: metal je trikrat in prav tolilikrat je zadel, neuspešen pa je bil pri metih za dve točki (0:7)
KROMA

tar zapustiti igrišče zaradi poškodbe, nasplohni pa so neizkušenost domovcem takoj kaznivali in z delnim izidom 10:0 dosegli visoko vodstvo pri izidu 14:3. Varovanci trenerja Zavrtanika pa so v drugi četrtini dobro premostili začetno tremo in z agresivnejšo obrambo ter bolj premišljenimi napadi znižali zaostanek na golih šest točk. Drugi polčas pa se za Zavrtanikevovarovalce ni začel na najboljši način; sodnika sta namreč dosodila Ceju četrto osebno napako, tako da je moral Domov kapetan na klop. Mlajši soigrali pa so odlično odreagirali in so se z Abramijem in Dellisantijem na čelu dodatno približali gostiteljem. Na polovici zadnje četrtine je domovcem uspelo izenačiti pri izidu 54:54, a so jih takrat zmanjkale moči za preobrat, tako da se je zmage veselila peterka iz Pierisa. Kljub porazu, naj bo prva tekma v

spodbudo mladi Domovi ekipi, saj je dozadal, da se lahko kosa z bolj izkušenimi igralci. Poleg Abramija in Dellisantija zasluži pojavilo tudi veteran Ambrosi, ki je z odločilnim koši omogočil priključek domovcev. (av)

Libertas - Bor 68:65 (22:16, 39:33, 51:48)

BOR: Deluisa, Manta, Bassi 4, G. Licari 7, Pallini 14, Peretti 10, Gallocchio 22, M. Licari 6, Mase 3, Trener Martini.

Madinci Bora so se v prvem krogu izgubili, igrali pa so srečal proti ekipi, v kateri igrajo kar štirje bivši igralci Bora. Fizično močnejši nasprotnik je izkoristil premoč pod košem, kljub temu so varovanci trenerja Martinija vse do konca dobro upirali. Minuto do končnega zvoka sirene so tudi povedli na tri točke, vendar je bilo za poraz usodnih nekaj naivnih napak.

Domači šport

DANES

Nedelja, 13. novembra 2011

KOŠARKA

DRŽAVNA DIVIZIJA C - 18.00 v Pordenonu: Pordenone - Jadran Qubik

UNDER 15 DEŽELNI - 11.00 v Nabrežini: Jadran A - Jadran B

ODBOJKA

MOŠKA B2-LIGA - 18.00 v Repnu: Sloga Tabor Televita - Loreggia

UNDER 18 MOŠKI - 11.00 v Gorici, Špacapan: Olympia Terpin - Volley ball Gemona; 15.00 v Repnu: Sloga Tabor - Cordonens

NAMIZNI TENIS

DEŽELNE LIGE - 10.0 v Fiumicellu: Fiumicello B - Kras

NOGOMET

ELITNA LIGA - 14.30 v Repnu: Kras - Spal Cordovado

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Trstu, ul. Petracco: Costalanga - Vesna; 14.30 v Tarzimu (Tricesimo): Tricesimo - Juventina

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Trstu, pri sv. Ivanu: Esperia - Primorec; 14.30 v Sovodnjah: Sovodnje - San Giovanni

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Dolini: Breg - Romana; 14.30 v Trstu, pri sv. Alojziju: Montebello Don Bosco - Zarja; 14.30 v Turjaku: Fogliano Turriaco - Primorje

3. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Doberdobu: Mladost - Aurisina

NARAŠČAJNIKI - 12.00 na Opčinah: Opicina - Kras NAJMLAJŠI - 10.30 v Bazovici: Kras - Opicina; 10.30 v Štandrežu: Juventina - Villa; 10.30 v Romansu: Pro Romans - Sovodnje

JUTRI

Ponedeljek, 14. novembra 2011

KOŠARKA

PROMOCIJSKA LIGA - 21.00 v Trstu, Istrska ulica: Salesiani Don Bosco - Sokol

ODBOJKA

UNDER 18 ŽENSKE - 19.45 v Trstu, Ul. Miani: Virtus - Zalet

UNDER 16 ŽENSKE - 18.00 v Trstu, Ul. Svevo: Olympia - Zalet ZKB

Obvestila

SK DEVIN prireja štiridevneti Openday v Innichenu ob četrtek, 8. do nedelje, 11. decembra 2011 s smučanjem na smučiščih Helm, Croda Rossa, Baranci. Informacije in vpisovanja na info@skdevin.it ali na 340 2232538.

ŠPORTEL

Jutri o uspehih ŠD Sovodnje

Povabilo na Športel so nogometni Sovodenj dobesedno izsili, saj vodijo na lestvici 1. amaterske lige. Jutri (TV Koper, od 22.30 dalje) se bodo z voditeljem oddaje Igorjem Malalanom pogovarjali predsednik Zdravko Custrin, vodja mladinskega sektorja Luka Cijan in trener Simon Feri, predvajali pa bodo tudi posnetke z današnje tekme članskega moštva. Poleg tega si boste lahko ogledali reportaze z odbojkarskega derbiha Soča-Olympia, z današnje tekme Sloge Tabor v Repnu, z včerajšnje tekme košarkarjev Kontovela in regate TPK Sirena.

UNDER 17 Prehitro vrgli puško v koruzo

Romans - Bor ZKB 66:63 (17:7, 35:17, 47:29)

BOR: Pettenati, De Luisa 2, Mandič 2, Faiman 4, Buzzi, Pernich, Perco 2, Sternard 8, Furlan, Skoko, Mattiassich 9, trenerja Dejan Faraglia in Fabio Sancin.

Združeni kadeti Bora in Brega so v Romansu popolni postavili navkljub doživelvi visok poraz. Gostje so se moreč (neupravičeno) ustrašili nekaterih domačih velikanov in njihov nastop je bil v splošnem res slab. Na zatožni klopi so zlasti izgubljene žoge v povsem nezadostni odstotki pri metu (celo 4:16 v prostih metih). Da nasprotniki v resnicni niso bili nič posebnega, kaže dejstvo, da so ob le nekoliko bolj pogumni igri naši v drugi četrtini zaostajali le za 12 točk in tretja četrtina se je končala neodločeno.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

- 20.25** Tv Kocka: Risanka »Riba vas gleda« - Vsi k morju!
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Mikser, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Quello che **6.30** Aktualno: UnoMattina in famiglia **7.00** 8.00, 9.00 Dnevnik **9.35** Aktualno: Easy Driver **10.00** Aktualno: Linea verde Orizzonti **10.30** Aktualno: A sua immagine **10.55** Prenos svete maše in Angelusa **12.20** Aktualno: Linea verde

13.10 Šport: Pole Position, sledi Avtomobilizem, VN Abu Dhabi **16.30** Dnevnik in vremenska napoved **16.35** Variete: Domenica in... L'Arena **17.10** Variete: Domenica in - Così è la vita **18.50** Kvizi: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik in športne vesti **20.40** Kvizi: Soliti ignoti (F. Frizzi) **21.30** Nan.: Tutti pazzi per amore 3 **23.30** Dnevnik - kratke vesti **23.35** Aktualno: Speciale Tg1 **0.40** Nočni dnevnik in vremenska napoved **1.05** Aktualno: Testimoni e protagonisti

Rai Due

6.00 Nad.: Cuori rubati **6.30** Aktualno: A ruota libera **7.00** Risanke **10.10** Variete: Ragazzi c'è Voyager! **10.50** Variete: A come avventura **11.30** Variete: Mezzogiorno in famiglia **13.00** Dnevnik, Tg2 Motori in vremenska napoved **13.45** Film: Paradiso rubato (kom., ZDA'05, r. S. Bartmann, i. E. Sander) **17.05** Dnevnik L.I.S. **17.05** Šport: Numero 1

17.40 Nan.: La complicata vita di Christine **18.00** Sea Patrol **18.45** Nan.: Squadra speciale Cobra 11 Sezione 2 **20.30** Dnevnik **21.00** Nan.: NCIS **21.45** Nan.: Hawaii Five-0 **22.35** Nan.: Cold Case - Delitti irrisolti **23.30** Šport: La Domenica Sportiva **0.35** Nočni dnevnik **0.55** Aktualno: Protestantesimo

Rai Tre

7.45 Nan.: La grande vallata **8.40** Film: Pre-sentimento (glasb., It., '57, r. A. Fizzarotti, i. R. Borelli) **10.05** Nan.: Doc Martin **10.55** Aktualno: TGR EstOvest **11.15** Aktualno: TGR Mediterraneo **11.40** Aktualno: TGR RegionEuropa **12.00** Dnevnik, deželni dnevnik, športne vesti in vremenska napoved, rubrike **12.55** Opera: Prima del-

la prima **13.25** Aktualno: Passepartout **14.00** Deželni dnevnik, vremenska napoved in Dnevnik **14.30** Aktualno: In 1/2 h (v. L. Annunziata) **15.00** Dnevnik L.I.S. **15.05** Dok.: Alle falde del Kilimangiaro **19.00** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Aktualno: Blob **20.10** Talk show: Che tempo che fa (v. F. Fazio) **21.30** Aktualno: Report **23.25** Dnevnik in deželni dnevnik **23.40** Variete: Lilit - In un mondo migliore **0.40** Nočni dnevnik **0.50** Aktualno: TeleCamere Salute **1.40** Aktualno: Fuori orario - Cose (mai) viste

Rete 4

7.05 Dnevnik **8.00** Dok.: Parco Nazionale dello Stelvio - Estate **8.25** Dok.: Wild China **9.30** Dok.: Magnifica Italia **10.00** Sv. maša **11.00** 13.20 Aktualno: Pianeta mare **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Aktualno: Melaverde **14.00** Aktualno: Life **15.30** Film: Spartacus (zgod., ZDA, '60, r. S. Kubrick, i. K. Douglas) **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nan.: Tempesta d'amore **21.30** Film: The Terminal (dram., ZDA '04, r. S. Spielberg, i. T. Hanks) **0.00** Film: Passenger 57 - Terrore ad alta quota (ZDA, '92, r. K. Hooks, i. W. Snipes) **1.45** Nočni dnevnik **2.05** Glasb.: Vintage Parade

Canale 5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik - prometne informacije in vremenska napoved **8.50** Aktualno: Le frontiere dello spirito **10.00** Nan.: Finalmente arriva Kalle **10.30** Film: Sai che c'è di nuovo? (kom., ZDA, '00, r. J. Schlesinger, i. R. Everett) **12.45** 13.40 Resnič. show: Grande Fratello 12 **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **14.00** Aktualno: Domenica cinque (v. F. Panicucci, C. Brachino) **18.50** Kvizi: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** 1.10 Show: Paperissima Sprint **21.10** Nan.: Distretto di polizia 11 **23.40** Aktualno: Terra! **0.40** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

7.00 Nan.: Baywatch **7.40** Risanke **10.20** Nan.: Power Rangers Samurai **11.50** Šport: Gran Prix **12.25** Dnevnik in vremenska napoved **13.00** Film: Merlin (fant., V.B./ZDA'98, r. S. Barron, i. S. Neil) **15.35** Film: One piece - Avventura all'isola spirale (ris., Jap., '01, r. A. Shimizu) **16.50** Film: Batman - La maschera del fantasma (ris., ZDA, '93) **18.30** Dnevnik in vremenska napoved **19.00** Risanke **19.20** Film: Charlie's Angels - Più che mai (akc., ZDA, '03, r. McG, i. C. Diaz) **21.30** Nan.: A&F - Ale & Franz Show **22.30** Variete: Zelig Off **23.25** Nan.: Così fan tutte **0.30** Film: Torno a vivere da solo (kom., It., '08, r. i. J. Calà)

Tele 4

7.40 20.40 Aktualno: Rotocalco ADNKronos **8.00** Aktualno: Lezioni di pittura **9.00** Variete: Mukko Pallino **9.30** Nad.: Maria Maria **11.00** Šport: Body Show **11.30** Šport: Super Sea **12.00** Dok.: Le perle dell'Istria **12.30** Variete: Archeologie **12.40** Dok.: Borgo Italia **13.05** Dok.: Agrisapori **13.35** Variete: Camper Magazine **14.00** Dok.: Piccola grande Italia **14.55** Glasb.: ...E oggi, tutti all'opera **15.00** Lirika: Zanetto **16.40** Dok.: Patrimonio dell'Unesco **17.10** Variete: Videomotori **17.25** Risanke **19.30** Variete: 80 nostalgia **20.00** Pagine e fotogrammi **20.20** Aktualno: Dai nostri archivi **21.00** Dnevnik **21.30** Film: Slammed (kom., r. B.T. Jones, i. J. O'Hurley) **23.00** Dnevnik **23.30** Film: Un pilota ritorna (dram./voj., It., '42, r. R. Rossellini, i. M. Belmondo)

La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **10.00** Aktualno: m.o.d.a. **10.40** Nan.: Mike Hammer **11.40** Nan.: Due South - Due poliziotti a Chicago **13.30** Dnevnik **14.05** Nan.: Diane, uno sbirlo in famiglia **15.55** Nan.: I magnifici sette **17.55** Film: Against the ropes (dram., ZDA, '04, r. C. Dutton, i. M. Ryan) **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: In Onda **21.30** Film: Videocracy - Basta apparire (dok., Dan., Fins., '09, r. E. Gandini) **23.30** Dnevnik **23.25** Enrico Mentana presenta: Film Evento »Videocracy - Basta apparire« **0.25** Dnevnik

Slovenija 1

6.35 Ozemlje na prepuhi (pon.) **6.55** 18.35 Risanke **7.15** Ris. nan.: Mojster Miha **8.30** Risanke **9.25** Ris. nan.: Smrckci **9.55** Risanke **10.55** Prisluhnimo tišini **11.20** Obzorja duha **12.00** Ljudje in zemlja - odd. Tv Maribor **13.00** Poročila, šport in vremenska napoved **13.20** Na združevanje! **15.15** Prvi in drugi **15.35** Slovenski magazin **16.05** Dok. serija: Onkrat obzorja **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Ugani, kdo pride na večerjo? **18.55** Dnevnik, vremenska napoved, Zrcalo tedna, športne vesti **20.00** Misija Evrovizija **21.40** Intervju: Jože Ciuha **22.55** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **23.10** Nan.: Maria Wern **23.35** Nan.: Maria Wern **1.40** Dnevnik (pon.) **0.45** Slovenski magazin

Slovenija 2

9.30 Skozi čas **9.40** Globus (pon.) **10.30** Sozvočja Slovenije - Ljudska glasba na Slovenskem **11.00** Film: Kino Kekec **12.20** Izob-svet, odd.: Turbulenca (pon.) **12.55** Univerza (pon.) **13.30** Formula 1: VN Abu Dabija **16.00** Rad igram nogomet **16.30** EP v umetnostnem drsanju **17.25** Rokomet: Krim Mercator - Larvik **19.00** Športni magazin (pon.) **19.50** Žrebjanje Lota **20.00** Nad.: Mali širni svet **20.50** Dok. feliton: Kmečka bilba **21.20** Dok. odd.: Templierski potrošništva **23.35** Tv igra: Naša demokracija **23.30** Formula 1: VN Abu Dabija (pon.) **1.45** Zabavni infokanal

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **7.30** Tedenski pregled **8.40** Kronika **10.40** Firma Tv (pon.) **11.25** Svet v sliki in besedi **13.30** Dnevnik **14.30** Poročila Tvs1 **15.05** Na tretjem... **17.30** Poročila Tvs1 **17.45** Aktualno **18.00** Poročila Tvs1 **19.00** Dnevnik **20.00** Slovenija in Evropa **21.30** Žarišče

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.10** Vsedanes - Svet **14.30** Tednik **15.00** »Q« - trendovska oddaja **15.45** Sredozemlje **16.15** Eno življene, ena zgodb **17.15** Dok. odd.: Magično potovanje v zgodovino kruha **17.30** Potopisi **18.00** Ljudje in zemlja **18.50** Preslek **19.00** 22.00, 0.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Vzhod - Zahod **19.45** Kino premiere **20.00** Vesolje je... **20.30** Istra in... **21.00** Dok. odd.: Sanjal sem, da bi prišel dan **22.15** Nedeljski sedem not; **15.30** Z goriške scene; **16.00** Šport in glasba, vmes kratka poročila; **17.30** Z naših prireditev; **19.35** Zaključek oddaj.

Kanal A

7.50 TV prodaja **8.05** Nan.: Merlinove pu-stolovščine **8.55** Nan.: Najstniške zdrahe **9.25** Film: Moje modro nebo (ZDA) **11.00** 19.05 ŠKL, mladinska oddaja **12.25** Nan.: Peklenski teden **15.10** Film: Zegrete navljačice (ZDA) **17.00** Top Gear (avtomob. serija) **18.00** Norci na delu **18.30** Magazin Lige prvakov **20.00** Film: Mega napeto: Piš (ZDA)

22.15 Film: Varuh prehoda (ZDA) **0.20** Nan.: Terminator **1.15** Dok. serija: Šola seksta **1.10** Dok. serija: Šola seksta **2.05** Love Tv

RADIO

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 8.30 Kmetijski tehnik; 9.00 Prenos sv. maše; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.00 Iz domače zakladnice; 10.35 Otroški kotiček: Nataša Mrvar - Špela detektivka; 11.10 Nabozna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in čas; 12.00 Obzornik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.15 Za smeh in dobro voljo; 14.30 Nedeljskih sedem not; 15.30 Z goriške scene; 16.00 Šport in glasba, vmes kratka poročila; 17.30 Z naših prireditev; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

7.15 Dobro jutro; 7.30 Kmetijska oddaja: patogeni bakterija listeria; 8.00 Noč in dan; 8.10 Kronika; 8.30 Jutranjik; 9.00 Pregled prireditev; 9.15 Glasbeni trenutki: primorski zborovodja in skladatelj Štefan Mauri; 9.30 Torklja; 10.00 Nedelja z mlačimi na muzejski delavnici v Kopru; 10.30 Poročila; 11.00 Radijsko martinovanje, posnetek javne oddaje; 12.00-14.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes; 14.30-19.00 Nedelja na športnih igriščih; 15.30 DIO; 17.30 Vremenske in cestne razmere; 19.00 Dnevnik; 19.45 Kronika; 20.00 Večer večnozelnih; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Napovednik, sledi Easy come, easy go...

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

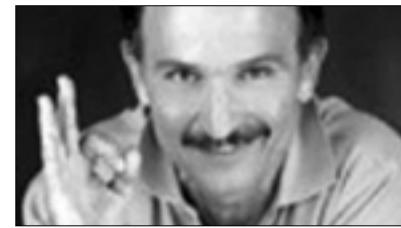
6.00 Dobro jutro; Almanah; 7.15, 8.28, 10.30, 12.28, 13.30, 17.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 6.45 Drobci zgodovine; 6.58 Viagljiando (vsako uro do 19.58); 8.05, 14.45 Pe-sem tedna; 8.15, 12.00 Kratke vesti; 9.00 Fonti di acqua viva; 9.30 Sonoramente clasici; 10.00 Il giardino di Euterpe; 10.45 Singlji single; 11.00 Osservatorio; 11.35, 14.30, 17.33 Playlist; 12.05, 20.00 Fegiz files (od novembra dalje); 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 20.30 La rosa dei venti; 14.00 Clasicci Italiani; 15.0

SLOVENSKI PROGRAM
Na kanalu 103

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.25 Čezmejna Tv: Števerjan 2011 - Ansambel Vižarji
20.30 Deželni Tv Dnevnik
20.50 Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

6.00 Aktualno: Euronews **6.10** Aktualno: Unomattina Caffè **6.30** Dnevnik in prometne informacije **6.45** Aktualno: Unomattina **11.00** Dnevnik

11.05 Aktualno: Occhio alla spesa **12.00** Aktualno: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Aktualno: Verdetto finale **15.15** Aktualno: La vita in diretta **16.50** Dnevnik - Parlament **17.00** Dnevnik in vremenska napoved **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30** 1.30 Aktualno: Qui Radio Londra **20.35** Kviz: Soliti ignoti (v. F. Frizzi) **21.10** Variete: Il più grande spettacolo dopo il weekend (v. Fiorello) **23.40** Dnevnik - kratke vesti **23.45** Aktualno: Porta a porta (v. B. Vespa) **1.20** Nočni dnevnik in vremenska napoved **1.55** Aktualno: Qui Radio Londra

6.00 Nad.: Cuori rubati **6.30** Risanke: Cartoon flakes **9.30** Aktualno: Sorgente di vita **10.00** Aktualno: Tg2punto.it **11.00** Variete: I fatti vostrti **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** 1.40 Aktualno: L'Italia sul Due **16.10** Nan.: Ghost Whisperer **16.50** Nan.: Hawaii Five-O **17.45** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **18.45** Nan.: Numb3rs **19.35** Nan.: Squadra speciale Cobra 11 **20.30** Dnevnik **21.05** Nan.: Senza traccia **23.25** Dnevnik **23.40** Film: The Grudge 2 (srh., ZDA, '06, r. T. Shimizu, i. S.M. Gellar) **1.15** Dnevnik - Parlament **1.25** Aktualno: Protestantesimo **1.55** Vremenska napoved

6.00 Dnevnik **7.00** Aktualno: Tgr Buongiorno Italia **7.30** Aktualno: Tgr Buongiorno Regione **8.00** Aktualno: Agorà **9.50** Variete: Dieci minuti di... programmi dell'accesso **10.00** Dok.: La Storia siamo noi **11.00** Variete: Apprescindere **11.10** Dnevnik - kratke vesti **12.00** Dnevnik in športne vesti **12.25** Aktualno: Tgr Fuori Tg **12.45** Aktualno: Le storie - Diario italiano **13.10** Nad.: La strada per la felicità **14.00** Deželni dnevnik **14.20** Dnevnik **14.50** Aktualno: Tgr Leonardo **15.00** Dnevnik L.I.S. **15.05** Nan.: The Lost World **15.50** Dok.: Cose dell'altro Geo **17.40** Dok.: Geo & Geo **19.00** Dnevnik **19.30** Deželni dnevnik **20.00** Variete: Blob **20.15** Nan.: Sabrina, vita da straga **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Film: Casino Royale (akc., ZDA, '06, r. M. Campbell, i. D. Craig) **23.35** Dok.: Correva l'anno **0.00** Nočni in deželni dnevnik ter vremenska napoved

6.55 Nan.: Zorro **7.25** Nan.: Starsky e Hutch **8.20** Nan.: Hunter **9.40** Nan.: RIS 5 - Delitti imperfetti **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.05** Nan.: Un detective in corsia **13.00** Nan.: La si-

gnora in giallo **13.50** Aktualno: Il tribunale di Forum **15.10** Nan.: Hamburg Distretto 21 **16.15** Nad.: Sentieri **16.35** Film: Mickey occhi blu (kom., ZDA, '99, r. K. Makin, i. H. Grant) **18.55** Dnevnik **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Walker Texas Ranger

21.10 Film: Black thunder: Sfida ad alta quota (akc., ZDA, '07, r. M. Keusch, i. S. Seagal) **23.30** Film: Ancora vivo (akc., ZDA, '96, r. W. Hill, i. B. Willis) **1.30** Nočni dnevnik

°5 Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** Aktualno: La telefonata di Belpietro **8.50** Aktualno: Mattino Cinque **9.55** Resnič. show: Grande Fratello 12 **10.00** Dnevnik **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Cento-Vetrine **14.45** Resnič. show: Uomini e donne **16.15** Talent show: Amici **16.55** Aktualno: Pomeriggio Cinque **18.00** Dnevnik - kratke vesti **18.50** Kviz: Avanti un altro! (v. P. Bonolis) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved

20.30 1.30 Aktualno: Striscia la notizia (v. E. Greggio, E. Iacchetti) **21.10** Resnič. show: Grande Fratello 12 (v. A. Marcuzzi) **0.15** Variete: Mai dire Grande Fratello **1.00** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

6.50 Risanke **8.50** Nan.: Una mamma per amica **10.35** Aktualno: Grey's Anatomy **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanke: Simpsonovi **14.35** Risanke: Dragon Ball Z **15.00** Nan.: Big Bang Theory **15.35** Nan.: Chuck **16.25** Nan.: La vita secondo Jim **16.50** Nan.: Giovani campionesse **17.45** Risanke **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Nan.: Dr. House Medical Division **20.20** Nan.: CSI - Scena del crimine **21.10** Nan.: CSI - Miami **23.00** Nan.: Undercovers **23.55** Variete: Real CSI **1.00** Variete: Modamania **1.35** Variete: Pokermania **2.25** Nočni dnevnik

Tele 4

7.00 8.30 Dnevnik **7.30** Aktualno: Domani si vedrà **8.00** Aktualno: Lezioni di pittura **9.00** Šport: Super Sea **9.30** Nan.: Maria Maria **10.30** Nan.: The F.B.I. **12.00** Variete: Camper magazine **12.50** Videomotori **13.05** Aktualno: Dai nostri archivi **13.30** Dnevnik **14.05** Aktualno: ...E se domani **14.35** Aktualno: Mukko Pallino **15.30** Dok.: Patrimonio dell'Unesco **16.00** Dok.: Italia da scoprire **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.10** Dok.: Energia e ambiente **19.30** Dnevnik in športne vesti **20.10** Variete: L'ora corta **20.30** Deželni dnevnik **21.00** Šport: Sportiva...mente **22.00** Košarka: Pallacanestro Trieste - Nuova Pallacanestro **23.32** Nočni dnevnik **0.05** Aktualno: Incontri al caffé de La Versiliana

La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.40** Aktualno: Coffe Break **10.35** Aktualno: L'aria che tira **11.25** Resničnostni show: SOS Tatta **12.25** Rubrika: I menù di Benedetta **13.30** Dnevnik **14.05** Film: SImone (kom., ZDA, '02, r. A. Niccol, i. Al Pacino) **16.15** nič. serija: Zmenki milijonarjev **10.35** Resnič. serija: Dvoboj kuharskih mojstrov **12.00** 17.50 Nad.: Larina izbira **13.00** 24UR ob enih **14.00** Zabavna serija: Najboljši domači video posnetki **14.30** Ljubezen skozi

Dok.: Atlantide **17.30** Nan.: JAG - Avvocati in divisa **20.00** Dnevnik **20.30** 2.45 Aktualno: Otto e mezzo **21.10** Aktualno: L'infele (v. G. Lerner) **0.00** Aktualno: InnovatiON **0.35** Dnevnik **1.40** Aktualno: Prosima fermata **1.55** Variete: G'Day

Slovenija 1

6.10 Ars 360 (pon.) **6.20** Utrip (pon.) **6.35** Zrcalo tedna (pon.) **7.00** Dobro jutro **10.10** Ris. nan.: Žametek **10.30** 18.35 Risanke **10.40** Poučna nan.: Iz popotne torbe (pon.) **11.05** Žogarija, oddaja o športu, zdravju in okolju (pon.) **11.35** Otr. odd.: Marko na belm konju jaše (pon.) **12.00** Poročila **12.05** Ljudje in zemlja (pon.) **13.00** Poročila, šport in vremenska napoved **13.30** Alpe-Donav-Jadran (pon.) **14.00** Na lepše (pon.) **14.20** Obzorja duha (pon.) **15.00** Poročila **15.10** Dober dan, Koroška **15.45** Prvi in drugi (pon.) **16.05** Intervju: Simon Vrhunc (pon.) **17.00** Novice, šport in vremenska napoved **17.25** 1.15 Duhovni utrip **17.45** Pogled na...

17.55 Nad.: Vrtičkarji **18.55** Dnevnik, kronika, vremenska napoved in športne vesti **20.00** Tednik **21.00** Studio City **22.00** Odmevi, kultura, šport in vremenska napoved **23.30** Podoba Podoba **23.30** Klavirski trio št. 2 **0.05** Lirično in občuteno v glasbi **1.30** Dnevnik (pon.) **2.10** Dnevnik Slovencev v Italiji **2.40** Infokanal

Slovenija 2

7.00 Infokanal **7.45** Otroški infokanal **8.30** 2.05 Zabavni infokanal **11.10** Dobro jutro (pon.) **13.55** Videozid (pon.) **14.45** Dok. serija: Skriti Rim (pon.) **15.45** Sobotno popoldne (pon.) **16.55** Hum. nad.: Moja družina **17.25** Ars 360 (pon.) **17.35** Črno-beli časi (pon.) **17.50** Dober dan, Koroška (pon.) **18.25** Firma.tv **19.00** 1.20 Aritmija **19.50** Žrebanje 3x3 plus 6 **20.00** Film: Dečiščina Evrope **22.35** Film: Preplah v kontroli poletov (ZDA)

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **7.40** Utrip (pon.) **8.30** Poročila Tvs1 **10.15** 21.30 Žarišče **11.10** Slovenija in Evropa **12.15** Tedenski pregled **13.20** Utrip **13.30** Poročila Tvs1 **15.30** Poročila Tvs1 **15.40** Satirično oko **17.50** 19.40 Slovenska kronika **19.00** Tv dnevnik Tvs1 **19.20** Kronika **20.00** Aktualno **20.40** Na tretjem...

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - TDD **14.20** Euronews **14.30** Vesdanes - vzgoja in izobraževanje **15.00** Cikl Junior **15.30** Glasbena oddaja **16.00** Vesolje je **17.15** Tednik **17.00** Avtomobilizem **17.15** Istra in... **18.00** 23.25 Športna mreža **18.20** Spomini šport **18.35** 23.45 Vremenska napoved **18.40** 23.00 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vesdanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Mala Nell - risanke **20.00** Sredozemje **20.30** Artevisione **21.00** Meridiani - aktualna tema **22.15** Kino Premiere **22.30** Športel **23.15** Presek **23.50** Čezmejna Tv - TDD

POP Pop TV

6.35 8.55, 10.05, 11.30 Tv prodaja **7.05** 16.40, 17.10 Nad.: Ko se zaljubim **8.00** Nan.: Beverly Hills **9.10** Res-

želodec **14.35** Nad.: Moji dve ljubezni **15.35** Nad.: Tereza **17.00** 24UR popoldne **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** Hum. serija: Trdoglavci **21.00** Nan.: Razočarane gospodinje **22.00** 24UR zvezčer **22.30** Film: Mesto angelov (ZDA) **0.30** Nan.: Zvezde na sošču **1.45** Nan.: Šest modelov

Kanal A

7.15 Nan.: Obalna straža **8.05** Svet: Povečava (pon.) **8.35** Magazin Lige prvakov (pon.) **9.10** Ris. serija: Tom in Jerry **9.45** Ris. serija: Veveriček **10.05** Ris. serija: Razred 3000 **10.30** 13.20 Nan.: Vsi županovi možejo **11.00** 17.05 Na kraju zločina: CSI Miami (krim. serija) **11.55** 16.10 Faktor strahu ZDA (resnič. serija) **12.50** TV prodaja, Reklame

13.30 Film: Samo tu ne (ZDA) **15.40** 10 razlogov, zakaj te sovražim (hum. nan.) **18.00** Svet **18.55** Nan.: Cistilec **19.45** Svet **20.00** Film: Ognjeno obzorje (ZDA) **22.00** Film: Diplomat (ZDA) **23.50** Nan.: Will in Grače **0.20** Film: Kupčija

RADIO

DRŽAVNI PRORAČUN - Predlog Gabrovca in Kocijančiča

Dežela naj anticipira manjšini manjkajoči državni prispevek

Podbobi predlog je svojčas že iznesla tudi senatorka Tamara Blažina

TRST - Vrtoglav ritem, ki spremjava sprejetje državnega zakona o finančni stabilnosti, dejansko ne pušča več nobenega upanja, da bi se od kjerkoli pojavit in vključil popravek, ki naj Deželi FJK v tej fazi omogoči prejetje 2,5 milijona evrov dotacije za slovenske organizacije in ustanove. Deželnih upravi po mnenju svetnikov Igorja Kocijančiča in Igorja Gabrovec očitno ni uspeло, da bi se prebila do ključnih vzvodov, ki so v zadnjih trenutkih omogočali sprejemanje sicer zelo redkih popravkov k finančnemu zakonu. Denar, ki je namensko že vezan, ostaja torej še naprej blokirana na rimskem finančnem ministrstvu v pričakovanju na dva možna razpleta. Prvo pot predstavlja naslednji zakon finančnega značaja (morda že t.i. odlok milleproroge), medtem ko drugo pot pomeni podpis ministrskega dekreta, ki bi bil v tem smislu prav tako polnomočen. Morda se z imenovanje nove vlade ponovno res odpri druga možna rešitev, seveda če ne bo prišlo do predčasnih volitev, ki jih ne gre izključiti.

370 milijonov ne gre v Rim

Dežela je zaradi nejasnih odnosov z rimsko vlado prav v teh dneh zamrznila izplačilo 370 milijonov evrov v t.i. vsevravni solidarnostni sklad. Odločitev deželne vlade je v tem trenutku popolnoma razumljiva in upravičena, ugotavljata Gabrovec in Kocijančič. Zato sta tudi v tej luči predsedniku Renzu Tondu že predlagala, naj iz deželnih blagajn vnaprej izplača vsoto pol tretjega milijona evrov. Razlogi so na dlanu: problem se vleče že skoraj celih enajst mesecev, v tem času pa so slovenske organizacije in ustanove v do-

O možnosti anticipacije državnih prispevkov Slovencem bosta pomembno besedilo imela deželna odbornica za finance Sandra Savino in seveda predsednik FJK Renzo Tondo.

bri meri že porabile denar, ki pa ga zradi rimskih napak še niso vnovčile. »Potreba po zadolžitvi na bankah je našim ljudem že povzročila dodatne stroške in nevšečnosti, da ne govorimo tudi o upočasnitvi izplačevanja osebnih dohodkov uslužbenec v oviranega izvajanja načrtovanih programov«, pravita slovenska deželna poslanca. Spritočno povedanega računata na razumevanje deželne vlade, saj je nepojmljivo, da se slovenske organizacije in ustanove znajdejo v neverjetnih težavah zaradi napak, počasnosti in nerodnosti, ki so nastale v Rimu.

Podoben predlog (Dežela naj izplača manjšini manjkajoče prispevke)

je svojčas že iznesla tudi senatorka Tamara Blažina. Kot eno od možnosti za premostitev težav je o tem predlogu spregovorila na nedavni seji deželnega svetja SKGZ v Narečini.

Problem je politične narave Tišina komisije za Slovence

Problem manjkajočih letosnjih prispevkov je politične in ne finančne narave. Gabrovec in Kocijančič navajata vsoto 370 milijonov evrov, ki jih je Furlanija-Julijnska krajina zadržala v svoji blagajni, medtem ko je kazalo, da bo do romali v Rim. Deželna vlada bi lahko Slovencem denar anticipirala iz tega sklada.

V vsakem primeru bi Dežela 2,5 milijona evrov, ki bi jih namenila slovenskim kulturnim ustanovam, dobila nazaj od državne vlade. To piše v zaščitnem zakonu in to določajo vsi posledični proračunski ukrepi in odklopi: denar manjšini namenja država, deli pa ga Furlanija-Julijnska krajina.

O nastalih težavah in zapletih bi se morala po vsej verjetnosti opredeliti tudi posvetovalna komisija FJK za slovensko manjšino. Sestaja se še kar polredkom in le takrat, ko gre za delitev (prispelih) prispevkov iz Rima, čeprav je njena vloga dosti bolj razvajana.

Mikser tokrat o Bosni

TRST - Na slovenskem sporednu Rai bo danes ob 20.50 na sporednu TV-oddajo Mikser, ki jo pripravlja programski oddelek deželnega sedeža Rai; posvečena bo sedanjosti v Bosni in Hercegovini, državi, ki jo lahko upravičeno imamo za sosedo, a mediji o njej malo poročajo.

Kakšno je stanje v tej državi 16 let po podpisu Daytonovega mirovnega sporazuma? Se njena državnost krepi ali jo v bodočnosti čakajo nove delitev in spopadi? Se je življenje v Bosni »normaliziralo«, kaj je za seboj pustila vojna, kaj je na njenih ruševinah zrastlo? O teh in drugih vprašanjih se bodo s časnikarjem Fabiom Gergoletom v studiu pogovarjali časnikarka Azra Nuhefendić, poročevalci Andrea Oskari Rossini in zgodbovinar Jože Pirjevec.

Uvod v oddajo bo razmišljanje pisatelja in režisera Marka Sosiča ob svojem nedavnem obisku Bosne, sestavni del oddaje pa bodo tudi izseki iz intervjuja z Valentinom Inzkom, Visokim predstavnikom za Bosno in Hercegovino. Ponovitev bo v četrtek ob isti uri.

Forum NOVA ZNAMENJA

vabi na predstavitev knjige

dr. Sladane Mihajlović

POLITIČNO VODENJE ZA NOVE GENERACIJE

v ponedeljek, 14. novembra ob 17.30

v dvorani Tessitori in Trstu
(sedež Deželnega sveta
na trgu Oberdan 5)

Pogovor z mlado avtorico,
ki bo zaobjel tudi aktualne teme
volilne kampanje v Sloveniji,
bo vodil časnikar Andrej Černic.

Srečanje bo sklenil
deželni svetnik Igor Gabrovec.

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA
Industrijska cesta TS, ul. Travnik, 10 Tel. 040/8990110 semenarna - 040/8990100 rezervni deli

MOTORNE ŽAGE JONSERED

CEPILCI

SEMENARNA - TOPLA GREDA

INOX POSODA ZA OLJE

TORKLA
extra deviško oljčno olje

KMETIJSKA MEHANIZACIJA
(kopačice, motokultivatorji, spaccalegna – cepilci, AKCIJA traktorji FERRARI)

BUKOVA DRVA IN PELLET ZA KURJAVO PO UGODNI CENI

- Ekstra-deviško olivno olje
- Sadno dreyje in cvetje
- Velika izbiro umetnih in organskih gnojil
- Vse za kmetijstvo in enologijo
- Mreže za pobiranje oljek

KOMPOSTER
Za iztrebitev organskih odpadkov

Ob nakupu novih motornih žag Jonsered in Alpina odvzem starih za odpad

SLIKE SO LE SIMBOLNE

KMETIJSKA MEHANIZACIJA

GRABLJICE ZA POBIRANJE OLJK

POHIŠTVO STOCK DESIGN bivši FORM ARREDAMENTI

ZAPIRA DEJAVNOST

ZADNJI MESECI RAZPRODAJE

POPUSTI do 70%

TUDI PISARNIŠKO POHIŠTVO

Ob NEDELJAH ODPRTO od 16.00 do 19.00 ure

ULICA VINO DELLA PACE 36b INFO 0481 630 257

ali ste prejeli novo deželno kartico storitev?

uporabite jo takoj

kot zdravstveno izkaznico, evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja in kartico z davčno številko

če pa jo aktivirate, vam lahko nudi veliko več

zaprosite za PIN in jo priključite na svoj računalnik: odkrili boste udobje spletnega okna, ki je dostopen kadarkoli!

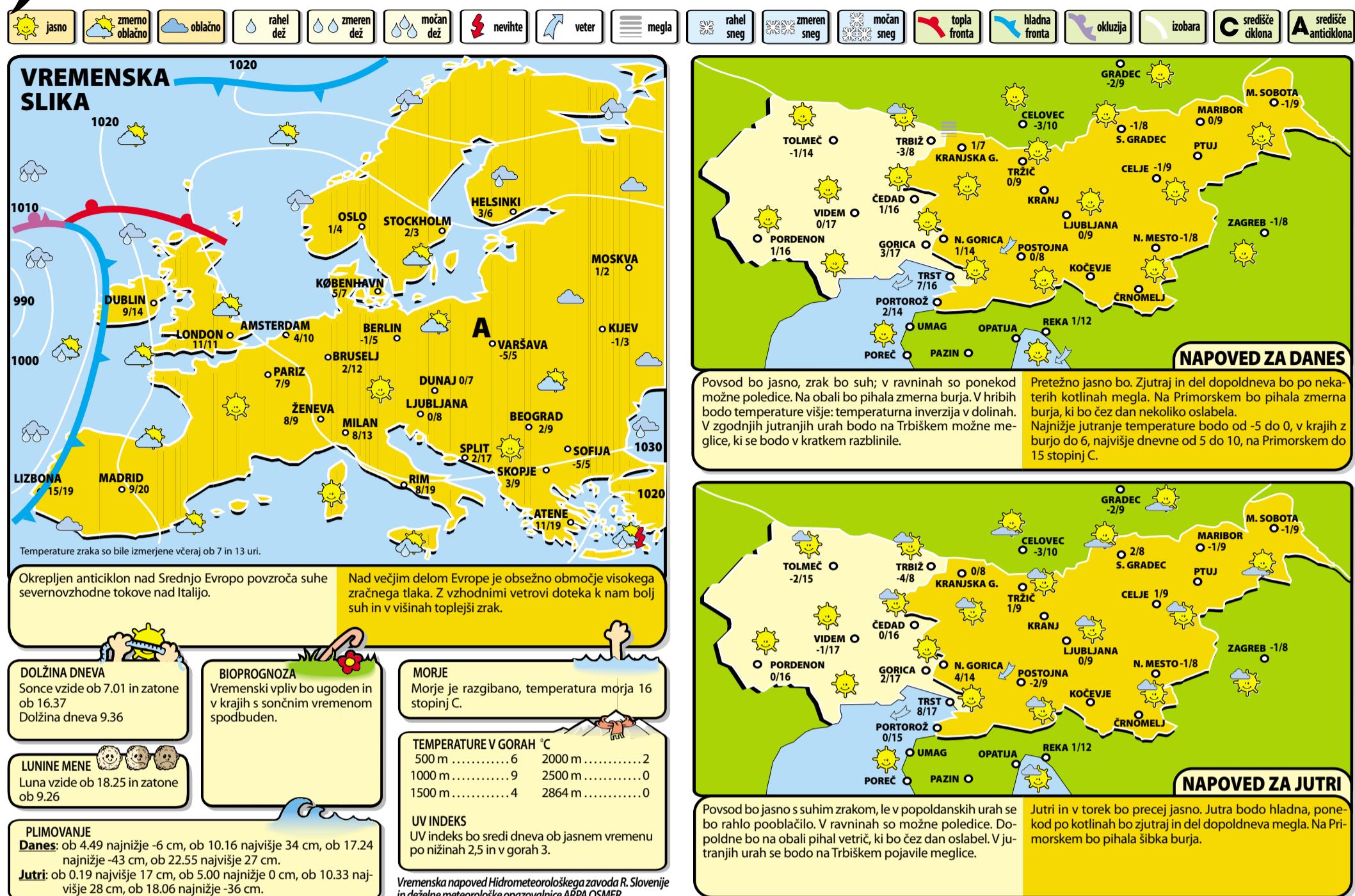

REGIONE AUTONOMA
FRIULI VENEZIA GIULIA

www.cartaservizi.regionefvg.it

800-013946

deželna kartica storitev
ena sama kartica, veliko storitev

KONCERT - Legendarni pevec prvič nastopil v slovenski prestolnici

Elton John »ogrek« Ljubljano

LJUBLJANA - Mnogi so v petek razglabljali o ozoteričnih in kabalističnih pomenih palindroma 11.11.11, za nekaj tisoč ljudi pa je bil predvsem dan koncerta Eltona Johna v ljubljanski arenai Stožice. Legendarni kantavtor in pevec, rekorder po številu prodanih albumov in kulturnih singlov, vodilni predstavnik glam in piano rocka, je prvič nastopil v Sloveniji in je tako izpolnil pričakovanja mnogih občudovalcev, ki jih je razočarala odpoved poletnega koncerta v Izoli.

V zadnjem petnajletju se je njegova dejavnost usmerila predvsem v muzikal in filmsko glasbo, hiti pa ostajajo vezani na sedemdeseta in osemdeseta leta, zato je tudi ta jesenska turneja predvsem revival-koncert ikonskega umetnika. Sir Elton v rdeči srajci in blešečem črnem sukničju je stopil do klavirja na prvih notah rockovske »Saturday night's alright« in je vžgal tudi z naslednjo »I'm still standing«, katere je dejansko potrdil naslov, saj je dobesedno dokazal, da je po skoraj petdesetih letih kariere ohranil adute, po katerih je postal prepoznaven: poleg velike energije klavirska spretnost in predvsem vokalni lesk.

Utrip koncerta se je že pri tretji pesmi prelevil v mehekje rockovske atmosfere z jazzovskim priokusom priredb in improvizacijskih variacij, v katerih se je iz »Madman across the water« pojavitla na primer bossa nova melodija »Girls from Ipanema«. Udobni west-coast zvok je obarval ameriški navdih pesmi »The holiday Inn«, iz misli na civilno vojno v ZDA je nastala »Gone to Shiloh«, osrečje koncerta pa so bile predvsem zimzelene uspešnice po besedilih dolgoletnega umetniškega partnerja Bernie Taupina kot so »Rocket man, I guess that's why they call it the blues, Crocodile rock (z zborčkom publike v refetu), Honky Cat, Goodbye yellow brick road, Sad songs«, neskončno sentimentalna balada »Sacrifice« (pri kateri je posebno romantičen par celo zaplesal v tesnem objemu sledi parterja) in »Sorry seems to be the hardest word«, nenazadnje prelepa »Daniel«. Vitez Združenega kraljestva ni prikrajal svojih najbolj sentimentalnih občudovalcev za izvedbo pesmi »Candle in

Z modrostjo velikega profesionalca je previdno in primerno odmeril moči, se izognil forsiranju, ojačil in variiral zvočni vtis z vokalistkami ter s pevsko spremljavo samih članov benda, da je v dveh urah nepreklenjenega koncerta le redkokdaj pokazal rahlo utrujenost.

FOTO STEFANIA SECULIN

the wind«, seveda v izvirni različici v spomin na Marilyn Monroe.

Nit spomina je povezala glavne etape sijajne kariere brez izven-glasbenih nadgrajevanj, saj se je pevec odločil za klasično koncertno zasnovo brez posebnih svetlobnih ali video efektov. Z modrostjo velikega profesionalca je previd-

no in primerno odmeril moči, se izognil forsiranju, ojačil in variiral zvočni vtis z vokalistkami ter s pevsko spremljavo samih članov benda, da je v dveh urah nepreklenjenega koncerta le redkokdaj pokazal rahlo utrujenost. Njegovi malenkostno prirejeni hiti so se čustveno dotaknili občinstva pretežno srednje sta-

rosti, katerega so njegove pesmi zaznamovale marsikateri trenutek življenja.

Z njim so na odru igrali dolgoletni in novi sodelavci: med njimi bobnar Nigel Olsson, član njegovega benda od leta 1969, škotski kitarist Davey Johnstone, ki z njim sodeluje od leta 1971, a tudi mlada, rockovsko usmerjena violinčelista, Slovenec Luka Sulič in Hrvat Stjepan Hauser. Prisrčen zvezdnik jima je zaupal čast uvodnega, samostojnega nastopa pred koncertom, na koncu pa je posvetil njima in njunim ponosnim sorodnikom pesem »Don't let the sun go down on me«.

Ob koncu je navdušena publika navalila pod oder, kjer si je pevec vzel ves čas, da je stiskal roke in podpisoval avtograma. Za lahko noč pa je v magični, komorni atmosferi, ki jo je ustvaril le s svojim edinstvenim glasom in s klavirjem, podaril še glasbeni objem dveh pesmi iz filma Levji Kralj, »Circle of life« in nepogrešljiva, z Oskarjem nagrajena »Can you feel the love tonight«.

Rossana Paliaga

ŽENEVA Novih sedem naravnih čudes sveta

ŽENEVA - Organizatorji izbora novih sedmih naravnih čudes sveta so razglasili prve rezultate. Laskav naslov so si priborili Amazonski gozd, slapovi Iguazu na meji med Argentino in Brazilijo, indonezijski otok Komodo, vietnamski zaliv Halong, južnkorejski otok Džedžu, podzemna reka Puerto Princesa v Filipinah in južnoafriška Mizasta gora. Izbor je organizirala švicarska fundacija, pri pridobivanju pozornosti pa so si pomagali tudi z znanimi osebnostmi. Tako je na primer ljudi po svetu h glasovanju za argentinske slapove pozival nogometni zvezdnik Lionel Messi, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Končni rezultati bodo sicer znani v začetku leta 2012, končen seznam sedmih naravnih čudes pa bi se takrat lahko spremenil, opozarjajo organizatorji. Med čudesi, ki po prvih podatkih niso bila izbrana, so na primer tudi znanata avstralska gora Uluru, ameriška atrakcija Veliki kanjon, pa tanzanijska s snegom pokrita gora Kilimandžaro ter Koralni greben, ki se razteza pred avstralsko vzhodno obalo.

Izbor je sicer potekal v več stopnjah. Med decembrom 2007 in julijem 2009 so bili svetovni prebivalci povabljeni k oddaji predlogov za naravna čudesa. Z glasovanjem so seznam več kot 440 predlogov skrčili na 77, nato pa so strokovnjaki seznam skrajšali še dodatno na 28. Izmed osemindvajseterice so nato znova z glasovanjem prek telefona, kratkih sporočil ali interneta odločali svetovni prebivalci.

Medtem ko se izbor novih sedmih naravnih čudes sveta bliža zaključku, pa ima švicarska fundacija pred očmi že nov cilj - tokrat bodo izbirali najboljših sedem mest na svetu. Sodelujoča mesta bodo razglasili 1. januarja prihodnje leto. (STA)

VSAKO JUTRO SE PRED
VAŠIMI VRATI NEKAJ DOGAJA.

Vihra Tence, raznašalka

NAROČNIŠKA
AKCIJA 2012

Primorski dnevnik. Iz naših v vaše roke.

Zaupajte nam. Potrdite naročnino za leto 2012.

Naročnina ostaja nespremenjena: **215,00 evrov**, kar pomeni,
da vas bo vsak izvod časopisa stal le **0,70 evra!**
Če še niste naročeni, naročite se čimprej: Primorski dnevnik boste do
konca leta 2011 **prejemali brezplačno!**

Dostava na dom Primorskega dnevnika je za vse naročnike brezplačna!
Brezplačno boste tudi objavljali neposlovna sporočila in čestitke.
Vsi novi in stari naročniki pa bodo prejeli knjigo "**Spomini na leto 1945**"
darilo Zadruge Primorski dnevnik.

Znižano naročnino za leto 2012 se lahko plača do 31.1.2012:

z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl - DZP doo:

> na pošti na račun Št. 11943347

> Pri naslednjih bančnih zavodih:

Banka Antonveneta Trst, ag. 8

št. računa: IT44 V 05040 02208 000001136670

Banka di Cividale - Kmečka banka sedež v Gorici

št. računa: IT48 E 05484 12401 001570404860

Banka di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst

št. računa: IT80 O 05484 02200 004570422289

Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst

št. računa: IT56 P 03018 02200 010570002197

Zadružna banka Doberdob in Sovodnje

št. računa: IT34 R 08532 64560 000000019102

Zadružna kraška banka

št. računa: IT71 C 08928 02200 010000010730

na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

Prihodnjo nedeljo v Šempolaju protest proti daljnovodu

Obisk pri oljkarjih na kmetijah Sancin in Ota v Bregu

V goriškem Kulturnem domu Galimbertijev veletok misli, znanja, filozofskih šol in psihoanalize

f 9

f 10

NEDELJA, 13. NOVEMBRA 2011

št. 269 (20.284) leto LXVII.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 26. novembra 1943 včas Zatrz nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 12. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskom pri Idrji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLÁCANÁ V GOTOVINĚ

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 777124 666007

Primorski dnevnik

*Do konca
v znamenju
osebnih
interesov*

DUŠAN UDVIČ

Glede na izredno kočljiv položaj, v katerem se nahaja Italija, je včerajšnji dan morda pretirano poimenovati »dan osvoboditev«, kot je bil krščen na valu navdušenja po Berlusconijevem odstopu. A je ob tem povsem razumljivo spontano sinočne navdušenje množice pred Kviralnom, ki si je dala duška z nавjanjem, kot bi šlo za zmago nogometnega prvenstva. Z vodstva države je odšla kontroverzna osebnost, ki je v skoraj dveh desetletjih globoko zaznamovala italijansko politično sceno. Berlusconi je s svojo populistično politiko-spektaklom, podprt z nesprejemljivo monopolnim medijskim imperijem, v tolikšni meri uspelo zastrupiti politične odnose in državne institucije, da bo treba veliko časa, preden se bo to stanje popravilo.

Način njegovega zatona zgovorno priča o tem, kako je pojmoval svojo vlogo na vrhu države. Preden je popustil, je Italija moral globoko zabresti v blato, v mednarodno diskvalifikacijo, dobesedno na rob gospodarskega propada. Po splošnih ocenah je odstopil predvsem zato, ker se je začel majati njegov poslovni imperij, za reševanje katerega je v začetku devetdesetih sploh stopol v politiko. Državo in njen aparat, vključno z zakonodajno oblastjo, je dobesedno uporabljal za to, da je ščitil predvsem svoje osebne interese, naj je šlo za posle, ali za to, da bi se izmaknil sodnikom. V civiliziranem svetu je kot tovrstni državnik postal unikum. Za seboj pušča kup ruševin, materialnih in moralnih. Ne bomo ga pogrešali.

RIM - Predsednik republike Napolitano bo danes poveril mandat senatorju Mariu Montiju

Berlusconi ni več predsednik vlade

Premier Berlusconi je sinoči podal odstopno izjavo predsedniku republike Napolitanu, Mario Monti bo mandat za sestavo nove vlade prejel danes popoldne. Čaka ga izredno zahtevna naloga.

ANSA

RIM - Silvio Berlusconi je sinoči formalno odstopil, na njegovo mesto prihaja Mario Monti, ki bo danes od predsednika republike Giorgia Napolitana dobil mandat za sestavo nove vlade. Predsednik vlade je odstopil po seji ministrskega sveta in zasedanju vodstva stranke Ljudstva svobode in potem ko je pozno popoldne poslanska zbornica dokončno uzakonila ukrepe za stabilizacijo javnih finan.

Berlusconi je bil za predsednika vlade prvič izvoljen leta 1994, nato še v letih 2001 in 2006. V tem obdobju ga je dvakrat na volitvah premagal Romano Prodi.

Na 2. strani

Istat »popisal« že 29 milijonov ljudi

Na 4. strani

Lastnik potovalne agencije opeharil štirideset oseb

Na 8. strani

Krminčanu usoden beg pred policijo

Na 8. strani

V Vilešu ne bodo gradili multikina

Na 8. strani

Dežela naj anticipira prispevke za manjšino

Na 26. strani

GRADBENO PODJETJE IN GRADBENE OBNOVE
FRANDOLI GROUP s.r.l.
OBNOVE MONTAŽNE HIŠE
GRADNJA BAZENI

NAŠA PRODAJALNA

RUBNER
CASACLIMA

Geom.
Giuliano Biondini

Corso del Popolo, 54
34074 TRŽIČ (GO)
tel. & fax 0481 46 336
mob. 3495939706
trieste@haus.rubner.com
www.haus.rubner.com

Nabrežina Kamnolomi, 23/H - 34011 - Devin Nabrežina (TS)
tel/fax 040 200083 - mob. 335 284754
www.frandoligroup.it - frandoligroup@alice.it

GRADBENO PODJETJE IN GRADBENE OBNOVE
FRANDOLI GROUP s.r.l.
OBNOVE MONTAŽNE HIŠE
GRADNJA BAZENI

Preveri zapadlost tehničnega pregleda tvojega vozila!

TELEFON 040 412399

CENTRO REVISIONI
ROIANO

TEHNIČNI PREGLEDI ZA
osebna vozila, tovorna vozila do 3,5t,
motorna kolesa, kolesa z motorjem,
trikolesnike in štirikolesnike.

UL. SOLITRO, 1/2
PON-PET 8.00 - 17.00

UL. SOLITRO
UL. SLOVENSKA
UL. STOJK
KONTOVEL
FONDO
UL. UDINE
MMA
TRST
UL. TOR SAN PIERO

Trg Cavour, 25
34074 - Tržič
Tel in Fax 0481 791066

pred cono namenjeno pešcem,
tik ob večnadstropnemu
parkirišču

MARINIGH
confezioni

GANT
G.N.H.

CANADIENS

WOOLRICH
JOHN RICH & BROS.

Sail Sistiana
SPORT E TEMPOLIBERO

ODPRTO DANES Z NOVIMI KOLEKCIJAMI
promocijske cene do -20%

Sail Sistiana
SPORT E TEMPOLIBERO

S.S.14 Sesljan 59, Ts, 040.291074
nedelja 15.30- 19.30
www.sailsistiana.it

ITALIJA - Predsednik Napolitano sprejel odstop ministrskega predsednika

Berlusconi odšel, prihaja Monti

Pred odstopom poslanska zbornica dokončno uzakonila ukrepe za finančno stabilnost

RIM - Silvio Berlusconi je sinoči nekaj pred 22.uro formalno odstopil, na njegovo mesto prihaja sedaj Mario Monti, ki bo danes od predsednika republike Giorgia Napolitana dobil mandat za sestavo nove vlade. Montijev poskus za sestavo nove italijanske vlade je včeraj »blagoslovil« celo ameriški predsednik Barack Obama, ki pozdravlja - poleg italijanskih - tudi politične spremembe v Grčiji.

Predsednik vlade je odstopil po seji ministrskega sveta in napetemu zasedanju vodstva stranke Ljudstva svobode in potem ko je pozno popoldne poslanska zbornica dokončno uzakonila ukrepe za stabilizacijo javnih financ. Berlusconijev odhod s Palače Chigi je z zvižgi in kriki »pozdravila« množica ljudi, v glavnem mladih, ki se veselijo konca nekega političnega obdobja, vsaj tako upajo. Hrupna množica nasprotnikov je Berlusconija pričakala tudi pred Kvirinalom, kjer je na njegov avto padlo kar nekaj kovancev.

Napetosti v parlamentu

Poslanska zbornica je zakon o stabilizaciji javnih financ odobrila s široko večino (380) glasov. Izid glasovanja ni bil nikoli v dvomu, razprava pa je bila zelo razburljiva in polemična. Ne samo zaradi živžgov, ki jih je bil od nekdanjih somišljenikov deležen tržaški poslanec Roberto Antonione, temveč zaradi splošnega vzdušja, ki je dejansko prisotno po vsej državi. Berlusconijev odstop so »pozdravili« tudi v mnogih italijanskih mestih, ne samo v Rimu.

Pogoji Ljudstva svobode

Vladajoča stranka je postavila zelo konkretne politične pogoje predsedniku republike in predvsem domnevnu mandatarju Montiju. Gre za obvezno, po kateri bi morala nova vlada ostati v Palači Chigi le za nekaj mescev, potem pa odstopiti in odprieti pot predčasnim volitvam. Morda že prihodnjem pomladom. Monti in ministri naj bi se obvezali, da na volitvah ne bodo kandidirali, nova vlada pa naj se ne bi ukvarjala ne z volilnim zakonom in tudi ne z medijsko-televizijskimi zadavami (beri: Mediaset). V Berlusconijevi stranki je menda prevladala trda linija bivših pristašev Nacionalnega vezništva, ki zavračajo Montijev »tehnično« vlado. Italijanska ustava vsekakor ne pozna takšnih ali drugačnih vlad, temveč samo tistih, ki uživajo

Pred Kvirinalom se je sinoči zbrala velika množica in glasno slavila ob vesti, da je premier Berlusconi podal odstop predsedniku republike Napolitanu

ANSA

podporo senata in poslanske zbornice.

Ljudstvo svobode je kot pogoj za podporo Montijevi vladi postavilo prisotnost v njej Giannija Lette, podtajnika pri predsedstvu vlade in enega naj-

tesnejših Berlusconijevih sodelavcev. V desni sredini pravijo, da je Letta tehnik, v lev sredini, ki ga nočajo v Montijevi vladi, pa pravijo, da gre za izrazitega politika.

KVIRINAL - Velika množica sinoči pričakala Berlusconijev prihod k Napolitanu za odstop

Praznik pred kvirinalom

Ljudje so glasno vzlikali in zahtevali odstop - Oster nastop Antonioneja proti premierju - Berlusconi: »Zelo sem zagrenjen«

Odstop premierja Silvia Berlusconija je po pričakovanju odzval val reakcij, tako v desni kot v lev sredini, pa tudi med mnogimi občani. Če je bil tržaški poslanec Ljudstva svobode Roberto Antonione med razpravo o ukrepih za stabilizacijo financ zelo oster do Berlusconija, so občani sinoči dobesedno preplavili območje kvirinala v pričakovanju na premierjev odstop. Še prej so bile popoldne demonstracije pred palačo Chigi, ljudje pa so glasno vzlikali in zahtevali odstop.

Pred kvirinalom je bilo sinoči okrog tisoč ljudi. Čakali so na prihod danes včasa premierja, ki je bil najavljen ob 20.30. Med njimi so bili tudi nekateri Berlusconijevi prirvzenci, vendar so jih sile javnega reda ločile od ostalih. Množica je

še predvsem vzlikala gesla, kot so »sramota«, »pacac«, »odstopi«, »zapor« in sploh kričali proti mafiji. Nobelovec Dario Fo je medtem za španski El País izjavil, da »dokler ne odstopi, temu ne verjam«. Drugi pa so že predlagali, naj bo 12. november Praznik osvoboditve. Dario Fo je imel tudi svoj prav, saj je bil Berlusconi v zamudi. Ponekod so celo širile govorice, češ da ne namerava odstopiti. Berlusconi je napisel prišel pred kvirinal ob 21.04. Nekateri so metali proti njemu kovance. Ko je ob 21.43 prišla vest, da je Berlusconi odstopil, pa je prišlo do navijaškega veselja.

Berlusconi je še pred odstopom povedal, da je »zelo zagrenjen« zaradi tolikšnega »sovraštva« in da ne razume razloga. Sicer so te razloge ponovno razlo-

žili poslanci leve sredine in tretjega pola med razpravo v parlamentu. Nekateri so seveda branili Berlusconijevo delo. Ob prihodu v poslansko zbornico so ga njegovi privrženci (ali kar jih je ostalo) sprejeli s ploskanjem. Berlusconi je sedel med ministra za ekonomijo in finance Giulia Tremontija in ministrica za enake možnosti Maro Carfagna, ki je nato postila mesto zunanjemu ministru Francu Fratinniju. Laskave ocene o Berlusconiju je postal načelnik skupine Ljudstva svobode Fabrizio Cicchitto. Poslanec Domenico Scipioni je bil mnenja, da prihaja do državnega udara.

Po končanem glasovanju je v Berlusconijevi odstopnosti v poslanski zbornici govoril tudi Antonione, ki je sicer uveroma težko prišel do besede. »Nisem iz-

ta 1992, dve leti kasneje pa je bil že izvoljen za predsednika vlade. V Palači Chigi je ostal za kratki čas, saj je njegovo vlado kmalu zrušil dotedanji zaveznik Umberto Bossi. Na političnih volitvah leta 1996 je zmagaala leva sredina, premier pa je postal Romano Prodi, ki pa je zaradi notranjih razprtij v koaliciji nato prestavljal mesto Massimu D'Alemi in natov Giulianu Amatu.

Vodja Forza Italia se je za krmilom vlade vrnil vrnili leta 2001 in ostal na tem mestu vse do naravnega izteka zakonodajne dobe leta 2006. Na Berlusconijevi mesto se je znova vrnil Prodi, ki pa je zaradi razprtij v lev sredini ostal na oblasti le dve leti. Leta 2008 je spet napočil čas za Berlusconija, ki je vzdržal do sinoči.

Od leta 2008 do danes se je v desni sredini marsikaj zgodilo in spremenilo. Berlusconija je zapustil glavni zaveznik in soustanovitelj stranke Ljudstva svobode Gianfranco Fini, ki je kljub hudim pritiskom vladajoče koalicije ohranil predsedstvo poslanske zbornice.

Fini je ustanovil novo stranki Prihodnost in svoboda (FLI), ki je danes nosilni steber t.i. tretjega političnega pola.

LJUBLJANA - V pričakovanju na decembske volitve

Po anketi dnevnika Delo še vedno v vodstvu Virant, Janša in Jankovič

LJUBLJANA - Na prihajajočih volitvah imajo največ možnosti Lista Virant, Janševa SDS in Jankovičeva Pozitivna Slovenija, kaže anketa Dela, opravljena v tem tednu. Državljansko listo Gregorja Viranta bi volilo 18,8 odstotka vprašanih, sledita SDS s 17,7 in Pozitivna Slovenija s 15,2 odstotka glasov. Vse preostale stranke so se odrezale veliko slabše. Daleč za prvo trojico je na četrtjem mestu SD Boruta Pahorja s 5,4 odstotka glasov. Presenetljivo je po pisanih Dela na petem mestu s 3,4 odstotka stranka SMS - Zeleni, ki jo vodi Darko Krajnc. Sledi DeSUS Karla Erjavca, ki mu je svoj glas prisodilo 2,9 odstotka anketiranih. Po 2,1 odstotka glasov sta dobila Nova Slovenija in Stranka za trajnostni razvoj -

TRS. Za Jelinčičeve SNS se je izreklo 1,7 odstotka, za LDS 1,5 odstotka in za SLS 1,2 odstotka vprašanih. Na koncu seznama sta Zares z 0,2 odstotka in Gibanje za Slovenijo z 0,1 odstotka glasov.

Tiste anketiranice, ki se niso opredelili, so v anketi vprašali še, katera stranka jim je najbližja. Seštevek prvih in drugih glasov ni bistveno spremenil razmerja med strankami.

Da ne bi volili nobene od navezenih strank, je odgovorilo 1,2 odstotka anketiranih, da se sploh ne nameravajo udeležiti volitev, pa 6,3 odstotka.

Z ne vem je na vprašanje, koga bi volili, odgovorilo 20,4 odstotka vprašanih.

Lista Virant, SDS in Pozitivna Slovenija so v igri za prevzem vodilne vloge po volitvah. Zanesljiv vstop v parlament, čeprav z majhnim številom poslancev, Delo napoveduje le še SD. Vse druge stranke morda ne bodo dosegle parlamentarnega pragata. Kar osem strank je namreč dobilo manj kot tri odstotke glasov. Večina med njimi so sedanje parlamentarne stranke, take, ki so bile v preteklosti med vodilnimi, denimo SNS, LDS, SLS in Zares.

Tiste anketiranice, ki se niso opredelili, so v anketi vprašali še, katera stranka jim je najbližja. Seštevek prvih in drugih glasov ni bistveno spremenil razmerja med strankami.

Tako je Virantova lista v seštevku dobila 20,8 odstotka, SDS 18,6 odstotka in Pozitivna Slovenija 16,5 odstotka glasov, Zares pa, denimo, še vedno zgolj 0,4 odstotka.

V Delu Stik so naredili tudi izračun, ki upošteva samo opredeljene glasove. Ta izračun pokaže, kakšen bi utegnil biti izid volitev, kjer štejejo samo tisti, ki pridejo na volitve in oddajo svoj glas. Po teh podatkih bi se v parlament uvrstilo šest strank: Lista Virant (26 odstotkov), SDS (24 odstotkov), Pozitivna Slovenija (21 odstotkov), SD (osem odstotkov), SMS - Zeleni in DeSUS (oba po štiri odstotke). Preostale stranke so dobole manj kot štiri odstotke, kolikor znaša parlamentarni prag.

Telefonsko anketiranje je od 7. do 10. novembra 2011 na reprezentativnem vzorcu 910 odraslih državljanov za uredništvo Dela opravil oddelek za tržne raziskave Dela Stik. (STA)

PRIŠTINA - Pomemben korak naprej

Beograd in Priština doseglj dogovor o upravljanju mejnih prehodov med Srbijo in Kosovom

PRIŠTINA - Beograd in Priština sta doseglj dogovor o skupnem upravljanju mejnih prehodov med Kosovom in Srbijo, poroča prištinski časnik Koha Ditor. Kompromisni predlog predvideva, da bi sporne prehode skupaj nadzorovali policisti in cariniki Srbije, Kosova in misije EU na Kosovu (Eulex), poroča srbska tiskovna agencija Tanjug. Posrednik Evropske unije v dialogu Beograda in Prištine Robert Cooper se je po poročanju časnika v petek srečal z glavnim poročalko Prištine Edito Tahiri. Sestanek je bil zaprt za javnost, namenjen pa naj bi bil še zadnjim pripravam, preden se bo Tahirijeva v Bruslju znova srečala z vodjo srbske pogajalske ekipe Borislavom Stefanovićem, poroča Tanjug.

Časnik tem ocenjuje, da je s sprejetjem predloga uradno tudi sprejeta tema mejnih prehodov, ki so tako postali del dialoga med Beogradom in Prištino. Vlada kosovskega premierja Hashima Thaci je sicer temu prej nasprotivala. Po podatkih časnika je Stefanović oktobra Cooperja prosil, naj predlog o skupnem upravljanju predstavi oblasti v Prištini. Stefanović je sicer želel, da bi integriran sistem upravljanja meja veljal le za mejna prehoda Jarinje in Brnjak, a je Cooper predlog razširil na vse šest prehodov.

Takšen kompromis so Srbi na severu Kosova pred dnevi ostro zavrnili. Skupščina predstavnikov srbskih občin na severu Kosova je namreč odločila, da cariniki in policisti kosovske vlade na mejnih prehodih nimajo kaj početi, saj ne gre za meddržavno, pač pa mejo znotraj države.

Proti Stefanoviću so vložili tudi kazensko ovadbo ter s tem odrekli podporo pogajalski ekipi Beograda. Nadalje so vse med Beogradom in Prištino v Bruslju že sklenjene dogovore razglasili za neveljavne in nične. «Izgovor, da je eden od carinikov Srb, ne pomeni ničesar, saj on nosi samo srbsko ime in priimek, sicer pa je v službi v uniformi in s pečatom samooklicane države Kosovo», so zapisali v sporocilu za javnost. (STA)

Trst

DALJNOVOD - Pohod iz Medje vasi oz. Trebč v Šempolaj

»Vkopljimo pošast« ali protest proti daljnovodu

Nov upor proti nedopustnemu posegu v naravo, »ki ga javne uprave dopuščajo« - V nedeljo, 20. novembra

Vkopljimo pošast - vkopljimo daljnovod delniške družbe Terna od Tržiča do Padrič! To ponovno pozivajo kraški ljudje, lastniki zemljišč, na katerih omenjena družba načrtuje ojačitev in delno spremembno trase obstoječega zračnega visokonapetostnega daljnovoda. In to bodo glasno zahtevali tudi v nedeljo, 20. novembra, s pohodom, ki bo istočasno štartal iz Medje vasi oz. Trebč in se zaključil v Šempolaju z javnim protestnim zborovanjem in nastopom nabrežinske godbe na pihala.

Zamisel za protestni pohod se je porodila predstavnikom Agrarne skupnosti, Združenja zasebnih kraških lastnikov, Planinske skupine Devin-Sloga in SPDT ter SKD Vigred, ki želijo javnost še enkrat opozoriti na nedoposten poseg v naše edinstveno kraško okolje, »ki ga javne uprave, predvsem pa Dežela FJK brezbrinjno dopuščajo«, je na včerajšnji predstavitevni konferenci v trebenskem Ljudskem domu dejal predsednik Agrarne skupnosti Vladimir Vremec. Opozoril je na potrebo po drugačnih, dolgoročnih in premišljenih posegih, saj bodo drugače naš prostor in naši ljudje utrplji ogromno škodo. »Počutimo se ponizane, nemočne in opeharjene, saj nas uprave ne upoštevajo,« je povedal Vremec in dodal, da so njihove želje sedma briga, saj so veliko pomembnejši interesi družbe Terna, ki si seveda želi nadaljevati z deli s čim nižjimi izdatki. Agrarna skupnost je zadnje dni začela z nizom obiskov pri županah tržaške pokrajine, da bi jima orisala vzroke protesta in bi tako še sami pristopili k pobudi. Pohod pa je tudi odlična priložnost za izmenjavo mnenj in resen premislek o upravljanju našega teritorija.

Koordinator Karlo Grgić je pri tem dodal, da gre nenazadnje za zdravju škodljiv poseg. »Med pravili, ki jih Terna določa za svoje delavce, je tudi ta, da ne smejo delati pod kabli več kot 40 minut. 40 minut? Kaj pa naši kmetje, ki pod daljnovodom preživljajo več ur?« Ob njem se

Z leve
Igo Radovič,
Vladimir Vremec,
Frančko Briščak
in Karlo Grgić
v trebenskem
Ljudskem domu

KROMA

namreč ustvarja škodljivi plin ozon, ki bi hudo vplival na varnost občanov in krajenvno gospodarstvo, seveda. Spomniti velja tudi na dejstvo, da se v vlažnem vremenu pod vodi visoke napetosti celo žepna svetilka samodejno prižge - gre za zdravju škodljivo elektromagnetno sevanje, da o okolju neprijaznih kovinskih strukturah ne govorimo.

Iz večmesečnih informativnih stankov s krajani prizadetimi vasi, po katerih naj bi tekla trasa, je prišla jasno na dan zahteva po tem, da bi daljnovod vkopali ob avtocesto. Več kot 2000 občanov iz tržaške pokrajine je tudi podpisalo ljudsko peticijo proti daljnovodu, »še vedno pa čakamo vabilo na konfrontacijo z deželnimi uradi.« Grgić je k temu dodal, da smo »za javno korist«, se pravi za avtoreste, naftovode, sinhron (skratka - za razvoj), žrtvovali več kot 25 tisoč kvadratnih metrov površine, »od vsega tega pa kraški prebi-

valci nimajo danes ničesar.« Ojačitev daljnovoda bo le nov primer zasedanja ozemlja, brez nikakršne izboljšave za krajino, pač pa za njeno razvrednotenje.

Nedeljski pohod bo torej še dodatna priložnost za protest, za izpričevanje svojega nasprotovanja nadgradnjiv velike pošasti. Predstavnik planinskega odseka Devin-Sloga in SPDT Frančko Briščak je prisotnim orisal potek nedeljskega dogajanja. Istočasno bosta ob 10. uri iz Medje vasi in Trebč štartali dve skupini pohodnikov. Prva se bo z avtomobili zapeljala do Cerovelj (do sole), od koder bo peš nadaljevala mimo Mavhinj, Slivnega in Prečnika vse do Šempolaja, medtem ko bo druga skupina štartala iz Trebč, se z avtomobili zapeljala do Gabrovec, od tod pa nadaljevala peš mimo Salež, Samotorce, Trnovce in Praprota do Šempolaja. Skupini se bosta srečali pri kopališču, kjer bodo posegli predstavniki protesta in bo zaigrala nabrežinska

godba na pihala. »Dokažimo, da nam ni vseeno za naš teritorij,« je pozval Briščak.

Pometanje problemov pod preprogo ni rešitev, je ocenil predstavnik SKD Vigred oz. civilne družbe Igo Radovič, saj bo prej ali slej počilo. Zahteval je konec spirale samodrštva in aragonce, ki pod krinko javne koristi uničuje našo naravno oazo.

K pobudi so doslej pristopili Kmečka zveza, ŠKD Cerovlje-Mavhinje, SSO, Občina Repentabor in Gospodarski forum, prev gotovo pa se jim bo pridružil še marsikdo. (sas)

Nedelja, 13. novembra 2011

3

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

URBANISTIKA

Nove gradnje v Slivnem in v Križu

Devinsko-nabrežinski občinski svet bo na sredini seji spet proučil možnost sprememb urbanističnega (regulacijskega) načrta. Občinska uprava želi po eni strani ugoditi prošnjam nekaterih občanov po novih gradnjah, ki niso prisile v poštev ob zadnji varianti, po drugi pa namerava odprieti pot novim večjim stanovanjskim gradnjam, npr. na območju med Križem in Nabrežino ter pri Slivnem. Med Nabrežino in Križem rastejo stanovanjski objekti, ki jih gradijo gradbena podjetja oziroma nepremičnine agencije ter jih šele po končani gradnji ponujajo kupcem, ki jih v zadnjem času zaradi krize ni ravno veliko. Vasi Nabrežina in Križ se na območju devinsko-nabrežinske občine dejansko urbanistično spajata.

Leva sredina, ki je v Nabrežini v opoziciji, zelo kritično ocenjuje urbanistične načrte uprave župana Giorgia Reta. Odboru ocita, da dela po svoje in da se o takoj pomembnih zadevah sploh ne posvetuje z občani. O tem bo tekla beseda na jutrišnjem srečanju, ki ga leva sredina prireja jutri v Kamnarski ali Grudnovi hiši, kot ji pravijo domačini, v Nabrežini. Začetek ob 19.30.

Na Opčinah - Dunajska cesta 17/A

LASTNIK ORIELLA BRUGNERA

PROMOCIJSKA PRODAJA

Železnina Terčon

Nabrežina 124

tel. 040 200122

www.zelezninatercon.com

info@zelezninatercon.com

AURORA VIAGGI
POTOVALNI URAD
Od daljnega 1963. VESTNO SKRBIMO ZA VAŠA POTOVANJA IN POČITNICE

NOVO bivanja na Rdečem morju, odhod letala iz Brnika (Ljubljana), transfer iz Trsta

ODHODI V DECEMBRU	
VIDEM Mladi Tiepolo	03.12.
Adventne stojnice v GRADCU	03. - 04.12.
Adventne stojnice v BUDIMPEŠTI	08. - 11.12.
Praznična LJUBLJANA z muzejskim vlakom	08.12.
Tradicionalni »Zaključni izlet« na BLED	08. - 10.12.
Adventne stojnice v INNSBRUCKU in Swarovski	17. - 18.12.
Praznična LJUBLJANA z avtobusom	17.12.

SKUPINSKA POTOVANJA Z LETALOM	
BRAZIL	27.11. - 11.12.
Božič in Novo leto na JAPONSKEM	23.12. - 03.01.
KITAJSKA ledene umetnine	23.12. - 30.12.
JORDANIJA za konec leta	26.12. - 02.01.
Križarjenje po RENU Amsterdam-Köln	30.12. - 03.01.
FILIPINI	08. - 22.01.
Indija GUJARAT praznik papirnatih zmajev	12. - 25.01.
ETIOPIJA novo	14. - 23.01.
ŠVEDSKA aurora borealis in hotel iz ledu	29.01. - 05.02.
Sultanat OMAN	13. - 25.02.
ARGENTINA severni del	25.02. - 11.03.
Indija DECCAN	12 - 25.03
Indija YOGA GANGE	24.03. - 05.04.
Velika noč	
MOSKVA in SANKT PETERSBURG	05. - 11.04.

NOVO smučarski paket v FRANCIJI Val Thorens	
10. - 17. marca, Avtobusni prevoz,	
najem apartmana in skipass že od 444,00 €	

Pestra ponubda vsakovrstnih paketov za »Avtomobiliste« novembra, decembra in za praznike	
TREVISO 20.11. razstava Mandžu, zadnja dinastija	
še zadnja mesta	

Zaupajte izkušenosti!

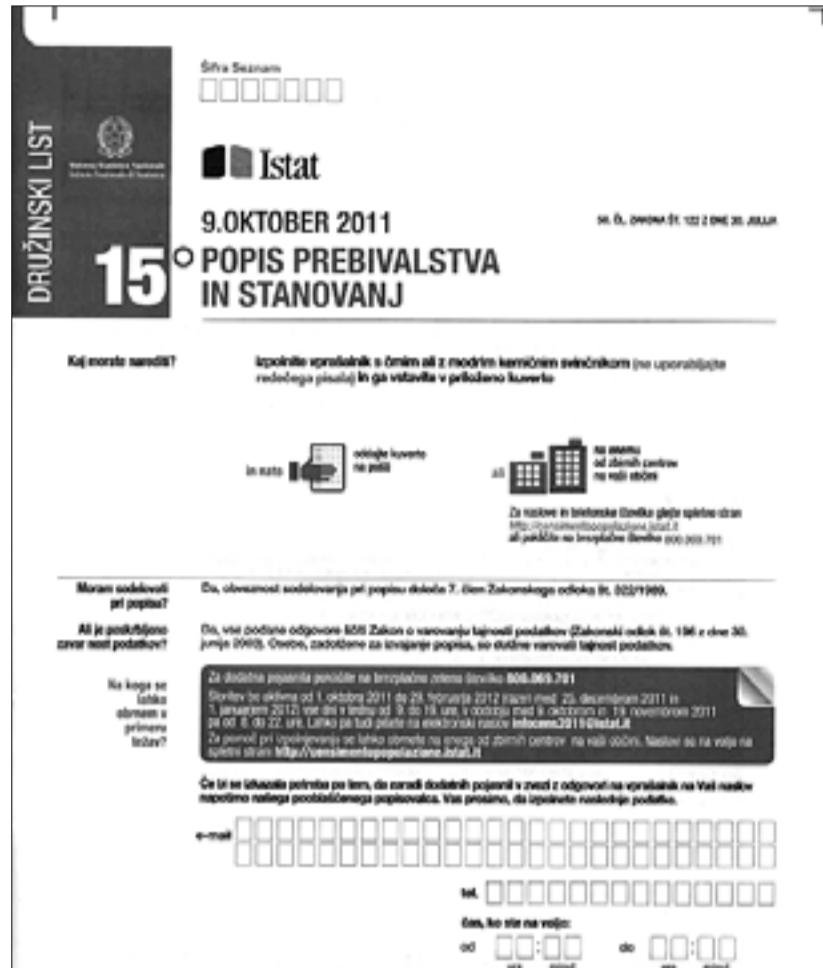
POTOVALNA AGENCIJA AURORA, UL. MILANO, 20 TRST
TEL 040 631300 FAX 040 365587, E-MAIL aurora@auroraviaggi.com, URL www.auroraviaggi.com
URNIK: ponedeljek - petek 9.00 - 12.30 in 15.30 - 18.30, četrtek no stop 9.00 - 18.30, sobota 9.00 - 12.00

POPIS - Mesec po začetku 15. popisa prebivalstva

Zavod Istat doslej zbral podatke 29 milijonov ljudi

Popis se še nadaljuje, načelno pa naj bi vprašalnike oddali do 20. novembra

SLOVENČINA V POPISNIH VPRAŠALNIKIH

Politiki, kje ste?

Po desetih letih imamo v Italiji spet popis prebivalstva, ki je nujno potreben za pripravo statističnih podatkov, tako v državnem, evropskem kot tudi svetovnem merilu. Zato morajo biti podatki ljudskega štetja usklajeni. Priporočila za evropske popise prebivalstva in stanovanj pripravlja Evropska komisija Združenih narodov za Evropo (UN/ECE) v sodelovanju s Statističnim uradom Evropske skupnosti. To nam tudi dokazuje, da je popis prebivalstva zelo resna stvar in da je zato tudi uporabljena terminologija izrednega pomena. V italijanskem jeziku je vse v redu, zaplete pa se pri slovenskem prevodu.

Prevajanje uradnih dokumentov je vse prej kot lahko, še teže pa je kadar lahko netočen termin povzroča resne težave uporabnikom. In prav to se dogaja vsakomur, ki se odloči za popisni vprašalnik v slovenskem jeziku. Med zadnjim popisom pred desetimi leti smo se razburjali, ker nismo pravocasno dobili prevedenih vprašalnikov, pa tudi zato, ker slovenskih vprašalnikov nismo mogli oddati. Prevod je bil slab, a o tem smo molčali.

Letos so pravocasno razdeljevali vprašalnike v italijanskem in slovenskem jeziku po vseh z mešanim prebivalstvom, v mestih pa si jih lahko vsak posameznik preskrbi v zbirnih centrih. Ali je to v skladu z italijansko zakonodajo ne bom govorila, o tem nam lahko vse argumentirano pojasni Samo Pahor. Mislim pa, da smem oz. celo moram povedati nekaj o slovenskem jeziku vprašalnikov in navodil, ki ga noben povprečen Slovenec nikjer na svetu ne more razumeti. Prevedli so jih samo zato, da bi pripadnikom slovenske manjšine olajšali izpolnjevanje, z naravnostjo škandaloznim, nesprejemljivim in nerazumljivim prevodom, pa so dosegli ravno nasprotno. Da pripadnik slovenske skupnosti v Italiji sploh lahko odgovori na zastavljena vprašanja, mora obvezno pogledati, kaj piše pri vsakem vprašanju v italijanskem jeziku. Italijanski vprašalnik je nujno potreben, ker edini popisniku ne samo olajša, ampak celo sploh omogoči pravilni odgovor.

Človek bi moral biti naravnost jasnovidec, da bi razumel, da je »omogočen na postavitev postelje za premikanje« v resnici prostor za eno posteljo z možnostjo hoje okoli nje. Prav tako ni mogoče razumeti, kaj pomeni »živeti v skupnem bivanju«? Bila sem prepričana, da je to zunajzakonska zveza, dokler nisem na 16. strani odkrila, da je tako zvezzo zapisano »sobivanje«, medtem ko so kot skupno bivanje mišljeni skupinski bivalni prostori (torej dijaški domovi, bolnišnice, vojašnice itd.). Ko želi statistični urad izvedeti kakšno je stanovanjsko razmerje, spravi »iz kakšnega naslova je družina v bivališču«. Slovenci smo doslej vedno prebivali v stanovanju, po novem pa stanujemo v bivališču. Naj bo dovolj! Saj bi bila za vse popravke premalo era cela časopisna stran.

Ker traja popisanje že nekaj časa in v nekaterih občinah na Goriškem že pobirajo popisne vprašalnike, ne morem razumeti, kako je mogoče, da smo šli mitino vsega tega. Slovenski vprašalniki so sramota za Statistični urad Republike Italije in huda žalitev za vso slovensko narodno manjšino v Italiji. Naši poročevalci in politiki pa molčijo, kot da jih ta nemogoč prevod sploh ne zadeva. Zavedam se, da živimo v težkih kriznih časih, ko nastajajo vsak dan novi problemi, vendar se mi zdi, da je tako žaljiv slovenski prevod ne samo nespoštljiv, ampak celo ponizjoč za našo manjšino in vsakega našega posameznega davkoplacovalca. Proti takim slovenskim popisnim vprašalnikom bi moral že prvi dan odločno protestirati, zahtevati nove, te pa odkloniti. Namesto tega smo jih sprejeli skorajda z nekakšnim zadovoljstvom in opozarjali ljudi, naj jih dvignejo in izpolnjene odajo. Da jih zaradi nemogočega prevoda pravilno izpolniti sploh ni mogoče, ni opazil nihče. In vendar je bila to dolžnost politikov in naše javnosti, ne jezikoslovcev ali celo piscev jezikovnih kotičkov! Spomnila sem se na vzvik režiserja Borisa Kobilca in namesto Publike, kje si, razočarana vzliknila »Politiki, kje ste?«

Lejla Rehar Sancin

Več kot 4,5 milijona ljudi je do včeraj na spletu izpolnilo vprašalnik za 15. popis prebivalstva. Po 30 dneh je bilo doslej oddanih 12 milijonov vprašalnikov. Od teh je bilo 37,6 odstotka oddanih prek spletja, v poštnih uradilih so oddali 32,2 odstotka popisnih pol, v občinskih središčih pa 30,2 odstotka. Zavod Istat je tako zbral podatke skoraj 29 milijonov ljudi. Dosedanji podatki dokazujejo, da se spletajo največ poslužujejo v južni Italiji, medtem ko se v srednji in severni Italiji večinoma odločajo za poštné urade in občinska središča.

Popis se še nadaljuje, načelno pa naj bi vprašalnike oddali do 20. novembra. Po tem datumu bodo namreč začeli dvigati obrazce po domovih neposredno popisovalci z razpoznavno izkaznico. Po 20. novembra bo vsekakor še mogoče oddati popisne pole: v občinah do 20 tisoč prebivalcev bo treba oddati vprašalnike do najkasneje 23. decembra, v občinah do 20 do 150 tisoč prebivalcev do 31. januarja leta 2012, v občinah z več kot 150.000 prebivalci pa do 29. februarja leta 2012. Spomnimo naj, da je odziv na popis obvezen in so predvidene globe od 200 do 2.000 evrov.

V okoliških občinah so za popis pristojni na županstvih oz. v anagrafskih uradih, po podatkih Ista na veljajo sledeči uradniki. Urad na devinsko-nabrežinskem županstvu je odprt od ponedeljka do petka od 9. do 12. ure: na zgornjškem županstvu je odprt od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure, ob ponedeljkih in sredah tudi od

15.30 do 17.30; v repentabrski občini je urad odprt od ponedeljka do petka od 9. do 12.30, ob ponedeljkih in sredah tudi od 15.30 do 17. ure; v mljški občini je odprt od ponedeljka do petka od 8.20 do 12. ure, ob ponedeljkih in sredah tudi od 14.20 do 16.30. Kot je sporočila Občina Dolina, bo v dolinskih občinah popisni urad prihodnji teden odprt od 8.30 do 12.15 in od 14.30 do 16.45 ter v soboto od 8.30 do 12. ure.

Občinska središča v tržaških občinah pa so tako razporejena: za zahodni in vzhodni Kras je središče na Općinah v rekreatoriju Fonda Savio (Ul. Doberdò št. 20/4, tel. št. 0400646151 in 0400646153). Za Rojan, Greto, Barkovlje, Kolono in Škorkljo je središče v občinskih izpostavah na Trgu Roiano št. 3 (tel. 040412248). Za Sv. Vid in Staro mesto je središče v Ul. Combi št. 13 (tel. 0409852936, 0409852937). Za Sv. Ivan, Lonjer, Kjadin in Rocol je središče na sedežu rajonskega sveta pri Bošketu pri Sv. Ivanu (Rotonda del Boschetto št. 6, tel. 0409852938 in 0409852939). Za rajona v novem mestu in pri novi mitnici je središče v Ul. Genova št. 6 (tel. 0406754615 in 0406758013). Za Sv. Jakob, Škedenj in Čaribolo je središče v Ul. Valmaura št. 2 (tel. 0409852935 in 0409852944), za Katinaro, Valmauro in Naselje sv. Sergija pa je središče v Ul. dei Macelli št. 3 (tel. 0409852934 in 0409852943). Vsa središča so odprta od ponedeljka do petka od 9. do 19. ure in ob sobotah od 8.30 do 13.30.

A.G.

Sladana Mihajlović jutri o mladih in vodenju

»Politično vodenje za nove generacije« je naslov knjige mlade diplomirane sociologinje in raziskovalke dr. Sladane Mihajlović, ki je pravkar izšla v Sloveniji. Avtorica se spopada z vprašanjem, kaj lahko naredijo mladi v procesu sprememb, kako ščititi mladostnega stanja apticinosti in prebuditi celotno ljudstvo v akcijo.

O vsem tem in o natektenem predvolilnem vzdušju v Italiji in Sloveniji bo beseda na srečanju z avtorico dr. Sladano Mihajlović jutri ob 17.30 v dvorani Tessitorij (Trg Oberdan št. 5). Predstavitev knjige prireja deželni svetnik Igor Gabrovec v okviru Foruma Nova znamenja, ki se je izoblikoval kot nov in neobremenjen prostor za svobodno pretakanje misli in idej, za izoblikovanje načrtov in razvojnih vizij. Z avtorico se bo pogovarjal časnik Andrej Černic.

Aretirali Srba

Preiskovalci mobilnega oddelka tržaške kvesture so včeraj aretirali 38-letnega srbskega državljanja Dejana Bogdanovića, ki je več mesecov grozil bivši ženi in od nje zahvalil denar. Možakarja so aretirali že leta 2008 zaradi številnih kraj v nekaterih tržaških trgovinah in picevriji La Torre. Bogdanovića so izgnali iz Italije, v petek pa se je pojavil na delovnem mestu bivše soproge in ji spet grozil. Policisti tržaške kvesture so posegli in ga aretirali zaradi neučestevanja odredbe o izgonu in ga prijavili zaradi poskusa izsiljevanja.

KVESTURA - Podelil jih je kvestor Giuseppe Padulano

Tri bronasta odličja

Prejeli so jih policisti Vitale Teodorico, Paolo Stagni in Andrea Biondi, ki so rešili življenje neki ženski

SEJEM - Sodelujejo tudi domači proizvajalci

Še danes v Miljah praznik v znamenju sv. Martina

V središču Milj se še danes nadaljuje praznovanje sv. Martina, ki ga miljska občinska uprava prireja na Marconijevem trgu, Ulici Roma in Trgu republike. Danes ob 9. uri bodo na Trgu Republike odprtji boljši sejem, na Marconijevem trgu pa sejem domačih proizvajalcev, na katerem sodelujejo številni kmetovalci z občinami nekdanje meje, na primer kmetije Bajta, Fabeca, Komarja, čebelarstvo Settimi (na našem posnetku KROMA) ...

Organizatorji so poskrbeli tudi za številne spremembe vzdolž ulic, na primer ogledi miljskega gradu, otroško animacijo (ob 11. uri), tombolo v »piranščini« (ob 15.30), glasbo in živo (ob 18.).

V BREGU - Obisk pri oljkarjih kmetij Sancin in Ota

Letos dobra letina, tako po količini kot po kakovosti

Oijke so letos zaradi ugodnih vremenskih razmer dozorele predčasno

Ko so vinogradniki že zdavnaj spravili grozdje pod streho in je vino (skoraj) nared, je napočil čas za pridelovalce oljčnega olja. Od pretekle nedelje je v oljčnih nasadih v Bregu vse živo in torklje neprestano delajo, dokler ne bodo stisnjeni še sadeži zadnje oljke. Od Parovela do Kocjančiča, da ne pozabimo na Bandija, Debelisa, Pangerca, Starca, Zaharja, Zerialja in ostale: vsi s polno paro obirajo oljke. Stisniti pa jih je treba takoj, drugače olje izgubi na kvaliteti.

Pred približno petnajstimi dnevi so začeli obirati oljke tudi na kmetiji Sancin. Z delom so že na poloviči, začeli so z zrelimi sortami: bugo, leccinom, frantoiom, pendolinom, pred kratkim pa so začeli pobirati še belico. »Letošnja letina je zelo dobra, bodisi kvantitativno kot kvalitativno. Večjih problemov z muho nismo imeli in niti nobene bolezni. Količinsko bo morda več olja kot ga je bilo lani, ker so novi nasadi letos obrodili dosti več,« je povedal Devan, ki mora vsakih pet minut kontrolirati torkljo, da pravilno deluje.

Sancinovih nasadi se razprostirajo od Boršta do Dolge Krone, z njih pa pridelujejo različne tipe olja. Začeli so z oljem Čelo, mešanicu razli-

Devan Sancin meni, da je letošnja letina zelo dobra, bodisi kvantitativno kot kvalitativno. Večjih problemov z muho nismo imeli in niti nobene bolezni. Količinsko bo morda več olja kot ga je bilo lani, ker so novi nasadi letos obrodili dosti več,« je povedal Devan

KROMA

čnih sort oljk, ki so hladno stiskane s koščico, kot po tradiciji. Staro avtohtono sorto Bugo in Belico stiskajo hladno, razkoščičeno, v brezravnem prostoru, da ne izgubi vonja in

polifenolov. Malo za šalo, malo zares pa so že pred več leti začeli prideloval Lemončelo, posebno olje z limono, ki se odlično spoji s carpacciom, solatami in ribami.

KNJIŽNI NOVOSTI

V DSI in Minervi srečanji z A. Rebulo

V zadnjih tednih sta izšli dve lesposlovni knjigi pisatelja Alojza Rebule v italijanskem prevodu Martine Clerici.

Z izidom romana Nokturno za Primorsko (Notturno sull'Isonzo) se uresničuje prvi del projekta, ki ga s finančno pomočjo Avtonomne dežele Furlanije-Julijске krajine uresničuje Knjižnica Dušana Černeta iz Trsta v sodelovanju z založbo Edizioni San Paolo, da bi italijanska javnost preko treh knjig (leposlovje, teološka misel, eseji) spoznala velikega tržaškega pisatelja. Pri tržaški Mladiki pa je na 352 straneh izšel še izbor Rebulovih novel iz treh njegovih znanih knjig. Pod skupnim naslovom La vigna dell'imperatrice romana (Vinograd rimske cesarice) jih je izbrala in pospремila s študijo ter opombami prof. Marija Pirjevec.

Knjižnica Dušana Černeta in založba Mladika sta se odločili, da skupno predstavita obe knjigi tako slovenskemu kot italijanskemu občinstvu v Trstu in Gorici ter po daljšem času omogočita javno srečanje s pisateljem Rebulo, ki zadnja leta živi in nenehno ustvarja predvsem v ženinem rojstnem kraju v Loki pri Zi danem mostu.

Uvodni večer za slovensko občinstvo bo v sodelovanju z Društvom slovenskih izobražencev jutri ob 20.30 v Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti 3. Ker se je avtor pri oblikovanju protagonistova romana Nokturno za Primorsko Florjana Burnika želel pokloniti mučenškemu duhovniku in kulturnemu delavcu Filiju Terčelju, bo na večeru nastopila tudi vokalna skupina Glasbene šole Vinka Vodopivec iz Ajdovščine pod vodstvom prof. Jerice Rudolf. Izvedla bo sedem pesmi, ki sta jih na besedila Filipa Terčelja uglasbila Vinko Vodopivec in Breda Šček. O knjigah bosta spregovorila urednica zbirke novel in avtorica spremne študije prof. Marija Pirjevec ter pisec spremne besede k romanu, duhovnik in publicist mag. Božo Rustja iz Kopra. Sodelovala bosta tudi pisatelj Alojz Rebula in prevajalka Martina Clerici.

Podoben večer v italijanščini pa bo v torek ob 18. uri v dvorani knjižnice Minerva (Ul. s. Niccolò 20). Zbora sicer ne bo, na okrogli mizi pa bo sodeloval tudi novinar Alessandro Mezzena Lona.

Robert meni, da bodo letošnja olja boljša od lanskih, ker so bila lani bolj sladka in brezosebna. Prideluje Belico, ki je bolj pikantna in značilna ter toskanske sorte leccino, pendolino, leccio del corno in maurino, ki so bolj blage.

KROMA

Robert Ota je v Boljuncu začel pobirati sadeže s svojih tisočih oljk v soboto, 22. oktobra, obral pa je že več kot polovico. Letos so oljke obrodile 10 dni prej, zaradi ugodnih vremenskih razmer. »Že na oko se vidi, da bo oljk manj kot lani, ne bo pa velike razlike. Je pa normalno, ker oljke eno leto bogato obrodijo, potem pa eno leto malo počivajo. Kakovostno pa bodo olja zelo dobra: pikantna in grenka kot se za olje spodobi, ker je bilo poletje suho in vroče,« pravi Robert, ki je imel nekaj težav z muho na belici, a so pravočasno ukrepali z dopolnilnim varstvom in ni povzročila velike škode. Drugih problemov ni bilo, čeprav ima lahko oljka dosti bolezni in škodljivcev. Robert meni, da bodo letošnja olja boljša od lanskih, ker so bila lani bolj sladka in brezosebna. Prideluje Belico, ki je bolj pikantna in značilna ter toskanske sorte leccino, pendolino, leccio del corno in maurino, ki so bolj blage. Predvideva, da bo letos pridelal približno 1500 litrov oljčnega olja.

Robert se je še spomnil, da so pred tridesetimi leti začeli obirati kmaj 25. novembra, na dan sv. Katarine. Zadnja leta pa so vsi pridelovalci olja začeli obirati bolj zgodaj, ker se zavedajo, da z zgodnejšim obiranjem dosežejo višjo kakovost.

Andreja Farneti

FINŽGARJEV DOM - V četrtek zvečer

Delavnica Suzane Pertot o dvojezičnih otrocih

Po velikem uspehu prvega predavanja iz niza posvečenega vzgoji, starševstvu in izzivom sodobne družbe, ko je bila gostja Finžgarjevega doma strokovnjakinja za zdravo prehrano Marija Merljak, bo v četrtek, 17. novembra, na vrsti drugo srečanje. V goste prihaja psihologinja in psihoterapeutka, sicer pa tudi pedagoginja dr. Suzana Pertot.

Pertotova je v okviru projekta Jezik/Lingua pripravila zgibanko in brošuro s praktičnimi nasveti za vzgojo v etnično in jezikovno mešanih družinah (Dvojezično otroštvo: navodila za uporab in Moj večjezični otrok). To sta njeni zadnji deli na omenjeno temo, saj se s tem vprašanjem ukvarja že vrsto let, njen seznam strokovnih člankov in publikacij presega sto naslovov, vodila pa je preko 40 delavnic in predavanj.

Srečanje in Finžgarjevem domu bo Suzana Pertot posvetila vprašanju, kaj pomeni biti dvojezični in kako to postaneš v otroštvu, procesu usvajanja dveh jezikov v družini, v jaslih, vrtcu in šoli, predvsem pa se bo posvetila vprašanjem, ki jih bodo postavili udeleženci. Predavateljica namreč želi, da bi bilo srečanje čim bolj interaktivno, da bi starši in vzgojitelji sami aktivno sodelovali z izpostavljanjem praktičnih težav, izzivov in dvomov. Več časa se bo zaustavila ob nasvetih staršem, ki so že ali želijo svoje otroke vpisati v slovenske šole, oziroma vrtec in jasli. Veliko vprašanj si postavljajo predvsem neslovensko govoreči starši, na primer ali bo otrok dovolj dobro usvojil oba jezika, kako otroku pomagati pri domaćih nalogah, kako jih popravljati, ko mesečno dosegajo dve jezikovna koda ...

Vse to bo gotovo zanimalo ne samo starše, pač pa tudi stare starše otrok iz mešanih družin, pa tudi vzgojitelje, učitelje in profesorje, ki se v šolah in v društvenih srečujejo z otroki in mladimi iz mešanih ali celo popularnih neslovenskih družin. Pomembno poglavje bodo tudi predstavljale izvenšolske dejavnosti in vprašanje, v kolikšni meri naj za otroke iz mešanih zakonov potekajo v slovenskem okolju ter kakšno vlogo odigravajo pri utrjevanju slovenskega jezika.

Predavanje oziroma delavnica je namenjena tudi neslovensko govorečim staršem - prevajanje bo simulirano in bo potekalo v režiji samih udeležencev. Organizatorji torej vabijo v dvojno Finžgarjevega doma na Općinah (Dunajska 35) v četrtek ob 20. uri.

0 holokavstu Romov in afriških ženskah

V gledališču Miela se nadaljuje niz Razseljeni, ki ponuja v torek dve zanimivi srečanji. Ob 9. uri bodo za dijake mestnih šol zavrteli dokumentarci Porrajmos, ki je posvečen pozabljenemu aspektu nacističnega terorja - načrtнемu uničenju Romov.

V popoldanskih urah pa bo govor o afriških ženskah. Ob 17. uri bodo zavrteli dokumentarci Pray the Devil back to hell, ki pripoveduje o prizadevanjih za mir liberijskih žensk; dve med njima, Leymah Gbowee in Ellen Sirleaf Johnson, sta za to tudi prejeli Nobelovo nagrado za mir.

Psihologija v kavarni: tokrat o večjezičnosti

Nova pobuda društva Psicoattività, namenjena širši javnosti, bo v sredo, 16. novembra, ob 18. uri v kavarni San Marco v Trstu (Ul. Battisti 18), ko bo dr. Susanna Pertot, psihologinja in psihoterapeutka, predavala na temo Usvajanje več jezikov v otroštvu: v kolikih jezikih se lahko igramo, sмеjemo, sanjamo, učimo? Več informacij na spletni strani www.psicoattivita.it.

Filmski večeri o ženskah v ameriški kinematografiji

V gledališču Basaglia v svetoivanskem parku se jutri začenja filmska retrospektiva Le ragazze del secolo, ki jo podpira Pokrajina Trst in je posvečena ženskim likom v ameriški kinematografiji tridesetih oz. petdesetih let. Čas, ko so se na zaslonih pojavljale Bette Davis, Katherine Hepburn, Judy Holliday, Barbara Stanwick, Rosalind Russell in Carole Lombard, je čas, ko se je uveljavljala neka nova ženska figura - samostojna, vesela, svobodna in ponosna nase. Ženska - delavka, ki se lahko zoperstavlja moškemu na ironičen in preprost način, ne da bi pri tem prikrivala svoje ženskosti. Pri projektu sodelujejo Mednarodni dom žensk, tržaška univerza, zavod Galvani in Zadruga Bonawentura. Štirje filmski večeri bodo zaživeli ob ponedeljkih, prvi bo že jutri ob 20.30 film Design for living (Partita a quattro) Ernst Lubitscha. Predstavila ga bo Nicoletta Romeo.

OGORČENI Zasedli bivše urade Cacita v starem mestu

Po spodletelem poskusu, da zasedejo prostore nekdanje banke Banco di Napoli na Korzu Italia je približno deset t.i. »ogorčenih« v petek zvečer zasedlo nekatere prostore v Ul. del Sale v starem mestu, ki so občinska last. Gre za manjše urade, v katerih je bil v preteklosti sedež Koordinacije združenj in skupnosti priseljencev v tržaški pokrajini Cacit. Nekateri ogorčeni so tam tudi prespali.

Namen ogorčenih je v teh prostorih ustanoviti proti-krizno okenc, ki so ga sinoči tudi »odprli« in na katerem nameravajo pomagati občanom, ki so v težavi zaradi gospodarske krize. Tržaški župan Roberto Cosolini je včeraj povedal, da jih ne namerava izgnati. Prostori namreč upravlja podjetje za ljudske gradnje Ater, vsak ukrep pa je preložil na jutri. Dogajanje od včeraj stalno nadzruje politična policija Digos.

TFS STU LEDI Čez tri gore, čez tri dole...

Folkloра s plesom in glasbo

Sodelujejo:

Danes, 13. novembra,
ob 17.00
občinsko gledališče
F. Prešeren v Boljuncu
Vljudno vabljeni!

KD Ivan Grbec

Škedenjska ulica 124

vabi DANES,
13. novembra, ob 17. uri

na ogled igrice osnovnošolske skupine
SDD Jaka Štoka (Prosek-Kontovel)

ČIREN, ČAJ IN
JUHA KOKOS Pokos
kvak kvak

Avtor Feri Lainšček, režija Nicole Starc

Včeraj danes

Danes, NEDELJA,
13. novembra 2011

STANISLAV

Sonce vzide ob 7.01 in zatone ob 16.37
- Dolžina dneva 9.36 - Luna vzide ob
18.25 in zatone ob 9.26

Jutri, PONEDELJEK,
14. novembra 2011

NIKOLAJ

VREME VČERAJ: temperatura zraka 8,6 stopinje C, zračni tlak 1030,5 mb raste, vlaga 57-odstotna, veter 25 km na uro vzhodnik severo-vzhodnik, burja s sunki do 77 km na uro, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 16 stopinj C.

OKLICI: Stefano Fumich in Alessandra Bernuzzi Grimaldi, Giovanni Ricardi di Netro in Maria Lorenzon, Ivan Petković Strajn in Adriana Cardenas Borisi, Gian Antonio Furigo in Sara Cappellari, Andrea Dean in Luisanna Nicotra, Davide Slavic in Francesca Rasman, Stefano Clarić in Alessandra Schiavone, Stefano Porcelluzzi in Chiara Carpani, Graziano Stefanato in Bruna Bria, Ezio Maria Ferraro in Barbara Bidussi, Nicola Zorzi in Ilaria Pandullo, Alessandro Teodorani in Margaret Macchietti.

Lekarne

Nedelja, 13. novembra 2011
Lekarne odprte
od 8.30 do 13.00

Trg Oberdan 2, Sv. Ivan - Trg Gjoberti 5, Ul. Baiamonti 50, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Sesljan

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Trg Oberdan 2 (040 364928), Sv. Ivan - Trg Gjoberti 8 (040 54393), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124).

Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
od 16.00 do 20.30

Trg Oberdan 2, Sv. Ivan - Trg Gjoberti 8, Ul. Baiamonti 50, Milje - Ul. Mazzini 1/A.

Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Baiamonti 50 (040 812325).

Od ponedeljka, 14.,
do sobote, 19. novembra 2011

Običajni urnik lekarne:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Kino

AMBASCIATORI - 15.30, 17.10, 18.50,
20.30, 22.15 »Il Re Leone 3D«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »Pina«.

CINECITY - 11.00 »I Puffi«; 10.45, 12.40,

14.35, 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Disney's - Il Re Leone 3D«; 10.45, 13.00,

15.30 »Le avventure di Tin Tin - Il segreto dell'unicorno«; 17.40, 20.00 »La

peggiore settimana della mia vita«;

11.00, 13.10, 15.20, 17.40, 20.00, 22.10

»I soliti idioti«; 22.00 »Warrior«; 10.45,

13.00, 15.15, 17.35, 19.55, 22.15 »Immortals 3D«; 20.00 »I 3 Moschettieri«;

16.30, 22.15 »L'amore all'improvviso -

Larry Crowne«; 16.00, 17.00, 18.30,

19.30, 20.15, 21.00, 22.00 »The Twilight

saga - Breaking dawn«.

FELLINI - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15

»This must be the place«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 15.50, 17.20, 18.55 20.30, 22.15

»Il cuore grande delle ragazze«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20,

20.15, 22.15 »Lezioni di cioccolato 2«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 15.50, 17.20,

18.55, 20.30, 22.15 »La peggior setti-

mana della mia vita«.

KOPER - KOLOSEJ - 17.10 »En dan«;

19.20 »Johnny English 2«; 21.20 »Mo-

rilska elita«; 16.50, 19.00, 21.10 »Ne-

MLADINSKI KROŽEK
»DOLINA«

vabi na

MARTINOVANJE

danes, 13. novembra, ob 18.30
v prostorih Mladinskega krožka

Večer bodo obogatili

MoPZ "Valentin Vodnik" iz Doline

in dijaki geometrske smeri DTTZG
Žiga Zois iz Trsta z veseloigro

"Kam so izginili
sendviči z mortadelo?"

Slovesna sv. maša bo
danes, 13. novembra ob 11.uri
v cerkvi sv. Martina na Brcah.

Toplo vabljeni!!!

smrtni 3D«; 16.40 »Oskrbnik«; 18.40,
20.30 »Stanje šoka«.

KOPER - PLANET TUŠ 11.00, 13.00,
15.00, 17.00 »Winx club 3D (sinhro.)«;
21.30 »Trije mušketirji 3D«; 12.40,
14.40, 17.05 »Winx club (sinhro.)«;
14.05, 16.35 »Footloose«; 13.35, 18.25
»Jeklena moč«; 11.20, 13.40, 16.05,
18.20, 20.40 »Oropaj bogataša«; 11.30,
16.20, 19.00 »Tin Tin 3D«; 11.45,
19.10, 21.25 »Trgovci s časom«; 14.00,
18.50, 21.10 »Nesmrtni 3D«; 21.00
»Stvor«; 16.15 »Sanjska hiša«; 19.05,
21.15 »Stanje šoka«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 11.00 »Il Re Leone 3D«; 15.30, 17.10, 18.50, 20.30,
22.15 »I soliti idioti«; Dvorana 2: 11.00, 15.30, 17.10 »Le avventure di Tin Tin: Il segreto dell'unicorno«; 20.00, 22.15 »Warrior«; Dvorana 3: 11.00 »I Puffi«; 16.15, 20.15 »Immortals 3D«;
18.15, 22.15 »Immortals«; Dvorana 4: 11.00 »Kung fu Panda 2«; 16.30, 18.10
»Johnny English - La rinascita«; 18.50,
20.30, 22.15 »Bar sport«.

SUPER - 15.20 »I Puffi«; 17.00, 20.40,
22.15 »L'amore all'improvviso«; 18.40
»Una separazione«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.30,
17.45, 20.00, 22.10 »I soliti idioti«;
Dvorana 2: 17.00, 19.50, 22.10 »Immortals 3D (dig.)«; Dvorana 3: 15.00,
16.45, 18.30, 20.30 »Il Re Leone 3D (dig.)«;
Dvorana 4: 15.20, 17.30, 20.00, 22.00 »Lezioni di cioccolato 2«; Dvorana 5: 17.40, 20.10 »Il cuore grande delle ragazze«; 15.30, 22.00 »La peggiore settimana della mia vita«.

Prireditve

SKD IGO GRUDEN vabi na koncert volkalne in instrumentalne skupine »Katizbor Catticoro« danes, 13. novembra, ob 18. uri, Kulturni dom v Nabrežini; sodeluje Mladinski pevski zbor Igo Gruden. Vabljeni.

SKD IVAN GRBEC, Škedenjska ul. 124, vabi danes, 13. novembra, ob 17. uri na ogled igrice osnovnošolske skupine SDD Jaka Štoka (Prosek-Kontovel) »Čiren čaj in juha, kokos pokos, kvak kvak«. Avtor Feri Lainšček, režija Nicole Starc.

TFS STU LEDI vabi v občinsko gledališče F. Prešeren v Boljuncu na večera »Čez tri gore, čez tri dole...«. Danes, 13. novembra, ob 17. uri »Folklor s plesom in glasbo«. Sodelujejo: otroška folklorna skupina nemške manjšine v Karniji »Is guldana pearl«, folklorna skupina »KTD Moščanci« iz Moščancev, istrska glasbena skupina »Vruja« in tržaška folklorna skupina »Stu ledi«.

V BAMBICHEVI GALERIJI na Opčinah je danes, 13. novembra, na ogled likovna razstava Anice Pahor »Sledi življenja«. Urnik: ponedeljek - petek: od 10. do 12. in od 17. do 19. ure.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCI, Knjižnica Dušana Černeta in založba Mladika vabijo v ponedeljek, 14. novembra, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 na večer »Pisatelj Rebula v italijanščini« ob izidu dveh knjig Alojza Rebule v italijanskem prevodu. Ob prirediljih bodo spregovorili Marija Pirjevec, Božo Rustja, pisatelj Alojz Rebula in prevaalka Martina Clerici. Zapela bo volkalna skupina Glasbene šole Vinka Vodopivca iz Ajdovščine pod vodstvom Jerice Rudolf. Začetek ob 20.30.

SKD PRIMOREC v sodelovanju z ZSKD vas vladno vabi na odprtje razstave ob obletnici podpisa Konvencije Združenih narodov o otrokovih pravicah (New York, 20.11.1989) »Marija Magajna: Barve otroštva v črnoblem« v petek, 18. novembra, ob 20.30, v Trebčah - Hiška u?d Ljubljanske Razstave ob predstavlja etnologinja in kuštostinja razstave Martina Repinc, cenejeno publiko pa bo pozdravil MPZ Krasje, dir. Petra Grassi. Ogled razstave bo možen tudi v soboto, 19. in v nedeljo, 20. novembra, od 16. do 18. ure.

CELOVEČERNI KONCERT ljubljanskih veteranov (dir. Alojz Zupan) v organizaciji KD Skala pod pokroviteljstvom Zveze slovenskih kulturnih društev bo v soboto, 19. novembra, ob 20.30 v Kulturnem domu Skala v Gro-padi.

SKD PRIMOREC vabi na potopisno predavanje Sonie Covolo »Kuba - otok revolucije, cigar, glasbe in ruma«, ki bo v soboto, 19. novembra, ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebčah.

SKD TABOR, V PROSVETNEM DOMU NA OPČINAH: 19. novembra, ob 20. uri Martinov večer MoPZ Tabor z go-

sti; 20. novembra, ob 18. uri Openska

glasbena srečanja - madžarski trobilni kvintet In media brass quintet.

SKD VIGRED vabi v Štalco v Šempolaju v soboto, 19. novembra, ob 17. uri na ogled igrice »Čiren čaj in juha, kokos pokos, kvak kvak« iz izvedbi osnovnošolske skupine SDD Jaka Štoka.

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM vabi na prireditev »Moda iz baula«, posvečeno Aleksandrinkam. Nastopajo dramska skupina Društva žena iz Prvačine ter duo Janko in Valentina Zorn s pevko Lauro Budal. Prireditev bo v nedeljo, 20. novembra, ob 18. uri.

**Društvo slovenskih izobražencev,
Knjižnica Dušana Černeta
in založba Mladika**

vabijo jutri v Peterlinovo dvorano
v Ul. Donizetti 3

na večer

ALOJZ REBULA V ITALIJANŠČINI

Ob izidu zbirke novel

La vigna dell'imperatrice romana

in romana

Notturno sull'Isonzo.

Spregovorili bodo Marija Pirjevec,
Božo Rustja, Martina Clerici.

Zapela bo volkalna skupina Glasbene
šole Vinka Vodopivca iz Ajdovščine pod vodstvom Jerice Rudolf.

Miro Gavran
ŠOFERJI ZA VSE ČASE

rezija:
Boris Kobal

v ponedeljek, 14. novembra ob 20.30 (red F)
v soboto, 26. novembra ob 20.30 (red T)

Blagajna SSG je odprta od ponedeljka do petka z urnikom 10-15 in od 17. do začetka večernih predstav. Tel. št.800214302 (brezplačna) ali 040 362542. www.teaterssg.com

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
SUPER SODOBNI IN MEGA ABONMA
Drama SNG Ljubljana
David Mamet

NOVEMBER
režija: Matjaž Zupančič
v torek, 15. novembra ob 20.30

Blagajna SSG je odprta od ponedeljka do petka z urnikom 10-15 in od 17. do začetka večernih predstav. Tel. št.800214302 (brezplačna) ali 040 362542. www.teaterssg.com

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
Drama SNG Maribor
William Shakespeare

KAR HOČETE

režija: Janusz Kica

v petek, 18. novembra ob 20.30 (red A,T,F)
v soboto, 19. novembra ob 20.30 (red B)
v nedeljo, 20. novembra ob 16.00 (C,K)

- za nedeljsko predstavo brezplačni avtobusni prevoz iz Seslana in z Opčin

Blagajna SSG odprta od ponedeljka do petka z urnikom 10-15 in od 17. do začetka večernih predstav. Tel. št.800214302 (brezplačna) ali 040 362542. www.teaterssg.com

Mali oglasi

25-LETNI FANT išče delo kot polagalec marmorja. Tel. št.: 338-4966680.

37-LETNI FANT z večletnimi izkušnjami kot skladničnik v tovarni išče resno zaposlitev. Tel. 328-1740877 ali 040-200882.

ODDAJAMO V NAJEM opremljeno stanovanje, 75 kv.m, v zasebni hiši nad Trstom, v mirnem okolju in z lepim razgledom na morje; tel. 0481-413084, 333-1811661 v dopoldanskih urah.

PRODAM AVTOSEDEŽ - lupinicchio avto-fix, s podnožjem za pritrditev na sedež, snemljivo strehico in podlogo za novorojenčka, v odličnem stanju. Tel. št.: 338-2105138.

PRODAM štiri aluminijasta platiča za avto land rover discovery; tel. 328-4650354.

UGODNO PRODAMO dvodružinsko hišo (170 kv.m stanovanja) novoogradnjo v neposredni bližini Kopra; tel. 0481-413084, 333-1811661 v dopoldanskih urah.

Poslovni oglasi

DRVA hrastova, suha, žagana 33/25cm prodam.

Dostava na dom.

Tel.00386-(0)41-249329

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalki:

AGIP: Drevored Campi Elisi 59, Naselje sv. Sergija - Ul. Forti 2, Devin - državna cesta 14

SHELL: Drevored Sanzio

ESSO: Trg Foraggi 7, Općine - križišče

Q8: Istrska ulica 212

TAMOIL: Miramarski drevored 233/1

ČRPALKE ODPRTVE 24 UR NA 24
AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

ČRPALKE ODPRTVE 24 UR NA 24
AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE
TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3, Miramarski drevored 233/1

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin - Državna cesta 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Trg Valmaura, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Općine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

ADRIA: Prosečka postaja 35
SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetići
TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27

V sodelovanju s FIGISC Trst.

Izleti

LETNIK 1950 iz dolinske občine pozor! Obljuba dela dolg. V soboto, 19. novembra, skupinski avtobusni izlet v Goriška Brda in Dobrovo. Vpisovanje na tel. št. 338-7824792 (Sergio) in 333-1157815 (Ladi).

SPDT vabi člane in prijatelje, da se udeležijo v soboto, 19. novembra, tradicionalnega spominskega pohoda na Volnik. Zbirališče v Zagradcu ob 14. uri.

KRUT - zaključuje se vpisovanje za izlet 10. in 11. decembra na božične sejme v evropsko mesto Milan. Informacije in vpisovanje na društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

Čestitke

VIVIANA bo jutri slavila okrogel rojstni dan. Z njo se bomo veselile in ji zazelele srečo tudi vse »Čarownice«.

BRUNOTU kličemo še na mnoga zdrava leta vsi, ki ga imamo radi.

Pri Beljanovih se 50 let slavi. Vse najboljše SILVANO in EDES jima kriška klapa želi.

Obvestila

TAI CHI CHUAN - vežbanje v starodavni in cenjeni večini z vajami za telo in dušo: sprostitev mišic, povečana gibčnost in boljša koordinacija ter pomirjujoče počutje ob ponedeljkih od 19.00 do 20.30 v večnamenskem središču Mitja Čuk, Repentabrska 66. Info na tel. 040-212289, info@skladmc.org.

PILATES - Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljuncu obvešča, da bo od slej vadba ob petkih potekala od 19.15 do 21.15.

AŠDSK BRDINA organizira tradicionalni sejem rabljene smučarske opreme v prostorih Doma Brdina, Proseška ul. 109, na Opčinah. Danes, 13. novembra, od 10. do 12. ure ter od 16. do 20. ure.

Ob prilikl, boste lahko dobili vse informacije glede smučarskih tečajev za zimsko sezono 2012. Informacije: 347-5292058, www.skbrdina.org.

JUS TREBČE vabi člane in vaščane, da se danes, 13. novembra, udeležijo sprehoda v Župnico, kjer si bomo ogledali območje na katerem padriška Gozdna zadruža izvaja pašo. Če bomo imeli srečo bomo videli tudi telička, ki so mu Padričarji dali ime »Trebenc«, ker se je skotil prav v Župnici. Zbirališče Pred cerkvijo ob 9.00.

MLADINSKI KROŽEK DOLINA vabi na Martinovanje danes, 13. novembra, ob 18.30 v prostorih Mladinskega krožka. Večer bodo obogatili MoPZ Valentijn Vodnik iz Doline in dijaki geometrske smeri DTTZG Žiga Zois iz Trsta z veseloigro »Kam so izginili sendviči z mortadelo?«. Slovesna sv. maša bo ob 11. uri v cerkvi sv. Martina na Brcah. Vabljeni.

SK DEVIN prireja »Smučarski sejem« v Domu Železničarskih delavcev - Nabrežina postaja, ki se bo odvijalo danes, 13. novembra, od 10.00 do 19.30.

STRANKA SSK sekcijski Škedenj, Klonkovci in Sv. Sergij priredi danes, 13. novembra, ob 11.30 v prostorih doma Jakoba Ukmarpa v Ul. Soncini 112, sekcijski kongres. Toplo vabljeni člani, somišljeniki in prijatelji!

DEVINSKO-NABREŽINSKA LEVA SREDINA prireja v ponedeljek, 14. novembra, ob 19.30 debatno/informativno srečanje z občani o novi urbanistični varianti 27. Srečanje bo potekalo v prostorih Grudnove (kamarske) rojstne hiše v Nabrežini. Točno vabljeni!

KRAŠKA PODRUŽNICA DRUŠTVA ZA ZDRAVJE SRCA IN OŽILJA prireja v sodelovanju s Klubom Kraški dren in Društvom diabetikov Sežana 17. tradicionalno prireditev »Z razumom, pesmijo in plesom za zdrava srca Krasa«, ki je posvečena svetovnemu dnevu srca in bo potekala v ponedeljek, 14. novembra, s pričetkom ob 18. uri v Kosovelovem domu v Sežani. V preddverju Kosovelovega doma bodo od 15.00 do 17.30 izvajali brezplačne meritve krvnega tlaka, pulza, kisika v periferini krvni, sladkorja in holesterola s svetovanjem.

OBČINA DOLINA obvešča, da bo občinski popisni urad (anagrafski urad) odprt javnosti za izročitev popisnih pol od ponedeljka, 14. do petka, 18. novembra, od 8.30 do 12.15 ter od 14.30 do 16.45 ter v soboto, 19. novembra, od 8.30 do 12.00. Tel.: 040-8329220.

AKCIJE IN RE-AKCIJE - v torek, 15. novembra, bo v prostorih kulturnega društva »Le Vie del Blu« v Ul. Sv. Frančiška 15, predstavitev srečanj o dinamikah v partnerskih zvezah in spolnosti namenjenih tako parom kot posameznikom. Srečanja bodo potekala 22. in 29. novembra ter 6. decembra.

Vodila jih bosta psihologa in psihoterapevt dr. Nada Berce' in dr. Iztok Spetič.

DEVINSKO-NABREŽINSKA SEKCija Slovenske skupnosti vabi člane, so-mišljenike in prijatelje na sekcijski kongres stranke, ki bo v torek, 15. novembra, ob 20. uri na sedežu slovenskih pevskih zborov v Devinu.

TPP P. TOMAŽČ obvešča, da bosta redni pevski vaji na sedežu na Padričah v torek, 15., in v petek, 18. novembra, ob 20.45. V nedeljo, 20. novembra, ob 17. uri, bo nastop v KD na Colu.

OBČINA OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo brezplačna ludoteka, namenjena otrokom od 1 do 6 let, delovala v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra od 16. do 18. ure: 16. novembra: »Tiskanje s krompirjem« in »Risanje v reljefu«. Informacije na tel. št. 040-299099 od ponedeljka do sobote od 8. do 13. ure.

PSIHOLOGIJA V KAVARNI: nova pobuda društva »Psikoaktivitete« namenjena širši javnosti. V sredo, 16. novembra, ob 18. uri bo v Kavarni San Marco v Trstu (Ul. Battisti 18) dr. Sonja Pertot, psihologinja in psihoterapevtka, predavalna na temo »Usajanje več jezikov v otroštvu: v kolikih jezikih se lahko igramo, smejemo, sanjam, učimo in naučimo?« Več informacij o dogodku na spletni strani www.psikoaktivita.it.

OBČINA DEVIN NABREŽINA obvešča kulturna in športna združenja, društva in krožke, ki imajo sedež v Občini, ter tiste, ki delujejo v prid krajevnega prebivalstva, da lahko predložijo prošnjo za izreden prispevek za leto 2012 na kulturnem in športnem področju. Prošnje, opremljene s predvideno dokumentacijo, je treba predložiti do srede, 30. novembra. Info v Uradu za kulturo, šport in prosti čas, Nabrežina 102, tel. 040-3625523 ali iztok.spetic@tin.it.

O.N.A.V. - Tržaška sekcijski italijanskega združenja pokuševalcev vina bo zaključila uspešno delovno leto z večerjo, ki bo v petek, 2. decembra, v restavraciji na gradu Sv. Justa. Vabljeni vsi člani, njihove družine in prijatelji. Informacije in prijave na spletni strani: www.onav.it, tel. št. 334-7786980 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

SLORI - Slovenski raziskovalni inštitut objavlja dva nova razpisa za spodbujanje študentov, ki izhajajo iz slovenske skupnosti v videmski pokrajini, k študijskemu izpopolnjevanju in raziskovalnemu delu. Rok oben razpisov zapade 5. decembra. Razpisni pogoji in prijavna dokumentacija so dostopni na www.slori.org.

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi v četrtek, 17. novembra, ob 20. uri na 2. predavanje iz ciklusa o vzgoji v družini in družbi z naslovom »Dvojezični otrok - priročnik za starše in vzgojitelje«. O prednostih oz. problemih večjezične vzgoje in vključevanja otrok iz mešanih družin v slovenske šole bo (tudi v italijansčini) govorila dr. Suzana Pertot.

SKD VIGRED vabi v Štalco v Šempolju v petek, 18. novembra, ob 17. uri na srečanje - Delavnico z Marijo Merljak. Tema večera: Kosti, revma, putika, osteoporoz, itd.

KROŽEK AUSER za kraško območje vabi svoje člane na družabno poldne v soboto, 19. novembra, s pričetkom ob 16. uri. Srečanje se bo odvijalo v prostorih »Dopolavoro feroviario« v Nabrežini.

PLANINSKA ODSEKA SK DEVIN IN ŠZ SLOGA vabita člane in prijatelje v soboto, 19. novembra, na martinovanje in krajši pohod. Zbirališče za po-hodnike pri cerkvi v Štvitanu ob 14. uri, za ostale pa ob 17.00 na osmici v Jamljah. Za informacije in prijave tel. št. 040-200782 - Frančko ali 040-226283 - Viktor.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE tržaške federacije vabi tovariše in simpatizerje v soboto, 19. novembra, na sedež v Ul. Tarabocchia 3, ob 17.30 uri na 8. kongres stranke.

PLES HIP HOP: Mladinski krožek Dolina prireja tečaj modernega plesa za otroke od 4. leta dalje v prostorih Mladinskega krožka. Informacije na tel. št.: 333-1109675 ali 328-5761251.

PRIMORCI BEREMO 2011 - do 20. novembra bodo v Narodni in študijski knjižnici na razpolago knjige za letošnjo izvedbo pobude. Podrobnejše informacije prejmete

TRŽIČ - Z izdajanjem neveljavnih potrdil o plačilu

Lastnik potovalne agencije opeharil vsaj štirideset oseb

V žep spravil okrog sto tisoč evrov - Državni blagajni utajil dodatna dva milijona

Ko so prišli pred okence za prijavo na let, da bi se z letalom odpravili na toliko pričakovano potovanje, jih je letališko osebje zapodilo rekoč, da nimajo pravice do vozovnice, saj imajo v rokah neveljavno potrdilo o plačilo. Ko so se vrnili v Tržič in se oglašili v potovalni agenciji Look And Go v Ulici Garibaldi, so takoj posumili, da jih je lastnik Marco Paliaga ogoljufal, saj je naenkrat izginil in ni bilo več mogoče priti v stiki z njim. Moški je prve stranke prevaral že pred tremi leti, od takrat se je na dolgem seznamu prevaranju znašlo okrog štirideset oseb, ki so zadevo prijavile silam javnega reda. Z zadevo se je začelo ukvarjati osebje pokrajinskega potovelstva finančne straže, ki je ugotovilo, da je moški unovčil plačila za številne potovalne aranžmaje, letalske in ladijske vozovnice, hotelske rezervacije, koncertne in gledališke vstopnice. Paliaga je svojim strankam izdal ponarejeno potrdilo o plačilo, ki ni bilo nikakor veljavno in s katerim so se njegove stranke nameravale odpraviti na potovanje. Med ogoljufanimi so bili tudi Bangladeševci, ki so se hoteli vrniti v domovino in so v napak vozovnice vložili večji del svojega denarja, moški je prevaral tudi nekaj družin, ki so si hotele privoščiti oddih v tujini, na letališču pa jih je s kovčki v rokah čakalo neprijetno presenečenje. Goljuf je nekaterim strankam izročil vozovnice, ki jih je sam tiskal s svojim računalnikom, izdelal pa jih je s kopiranjem in lepljenjem delov pravih vozovnic; drugim je prodal fotokopijo vstopnice za koncert in gledališke predstave.

Pred koncem lanskega leta so oskodovanci vložili prve prijave, najprej so opozorili združenja potrošnikov, nato še sile javnega reda. Paliaga je kmalu zatem svojo potovalno agencijo zaprl, nato so jo finančni stražniki zasegli in pregledali vso razpoložljivo dokumentacijo. Po dolgem raziskovalnem delu in zapletenem preverjanju so finančni stražniki ugotovili, da je moški s svojo nezakonito dejavnostjo spravil v žep okrog sto tisoč evrov. To pa še ni dovolj, saj Paliaga preko dve leti ni prijavljal svojih dohodkov; na ta način je državni blagajni utajil približno dva milijona evrov. Nepoštenega lastnika potovalne agencije so zato prijavili zaradi goljufije, ponarejena dokumentov in nezakonite prisvojitve denarja.

Izložba agencije

GORICA-TRŽIČ - Po enem letu dežela odobrila pravilnik

Multikina sta rešena

Sprememba Sveta za lokalne avtonomije zavrnjena - Ob Ikei v Vilešu ne bodo gradili novega multikina

V Gorici in Tržiču so si oddahnili. Kina, ki delujejo v obeh mestih in ju upravlja družba Transmedia, nista več ogrožena, v kolikor v bližini ne bodo gradili novih multikinov. Deželna vlada FJK je v četrtek, po več kot enoletrem zavlačevanju, dokončno odobrila t.i. deželnih načrt za kinodvorane, ki je bil predviden po deželnem zakonu št. 21/2006. Z odobritvijo so zamujali, ker je novembra lani Svet za lokalne avtonomije, ki mu je tedaj predsedoval goriški župan Ettore Romoli, predlagal spremembu, na podlagi katere bi nov multikino lahko odpri ob Ikei, v kompleksu komercialnega parka v Vilešu. Njegovo odprtje bi bilo pogubno predvsem za kinodvorani in Gorici in Tržiču: Kinemax na goriškem Travniku ne bi preživel, tržički pa bi životaril, je vseskozi opozarjal direktor Transmedie, Giuseppe Longo. Prirjevale so mu strokovne analize, po katerih je dejelno ozemlje zasičeno s kinematografi. Vsaka nova gradnja bi torej prinesla propad že obstoječih kinodvoran. Ker predlog sveta ni bil sprejet, v Vilešu ne bodo gradili kompleksa z več kinodvoranami.

Dežela je načrt z novimi pravili odobrila v četrtek na predlog odbornika za kulturno Elia De Anne. Odobreno je bilo besedilo, ki ga je v preliminarni obliki odbor sprejel že avgusta lani in ki predvideva, da se nov multikino lahko gradi samo v videmski pokrajini; ko bi bila osvojena spremembu Sveta za lokalne avtonomije, bi ga lahko gradili tudi v ostalih pokrajinalah. »Primarni namen načrta je omogočiti urejen razvoj tržišča, ocenitev okoliša glede na publiko in relativne gostote obstoječih kinodvoran,« so pojasnili na deželi. V njem so zato navedeni pogoji za pridobitev dovoljenja za odprtje kinodvoran in značilnosti le-teh. Med drugim je zapisano, da morajo biti opremljene z avtomatično ali napol avtomatično napravo za projiciranje in digitalnim ozvočenjem, s klimatizacijo ali termo ventilacijo, z avtomatično blagajno, naslonjači, širokimi vsaj 55 centimetrom; zapisano je tudi, da vrste s sedeži morajo biti med sabo oddaljene vsaj en meter, poleg tega mora biti primerno število sedežev namenjenih osebam s posebnimi potrebami zaradi fizičnega hendikepa. Gledate izdaje dovoljenja za novo gradnjo je določeno, da razdalja med dvema kinoma z več kot 800 sedeži ne sme biti manjša od 15 kilometrov (25 kilometrov v videmski pokrajini), za kinodvorane z manj kot 800 sedeži, pa je razdalja 7 kilometrov.

Goriški Kinemax

»Cilj pravilnika je obvarovati kinodvorane v mestnih središčih. Status urbanega multikina imata tako goriški kot tržički Kinemax. Po tržnih analizah bi oba tvegala propad z odprtjem multikina v Vilešu, ki bi tudi sam posloval z rdečimi številkami. Stroški kinodvoran so danes višji kot prihodki, zato bi se nova naložba ne izplača-

KRONIKA Krmnčanu usoden beg pred policijo

Beg pred policijo se je tragicno končal za mladega Krmnčanana, ki je umrl v noči s petka na včerajšnji dan v Vidmu. Nekaj po četrti uri ponoči je avtomobil pri Tagagnaccu izsilil prednost policiji in se takoj zatem podal v beg. Voznik je močno pritisnil na plin in z visoko hitrostjo zbežal v smeri Vidma. Policia mu je sledila, tako da je moški v središču Vidma izgubil nadzor nad svojim vozilom. Naenkrat je avto začel drseti po cestišču in nato v vsi silo trčil v izložbo bančnega zavoda Cassa di risparmio del Friuli Venezia Giulia na Trgu Osoppo. V silovitem trčenju se je potnik tako močno poškodoval, da mu reševalci ob svojem prihodu niso uspeli reševati. Bil je pri priči mrtev. Policisti so ob pregledu dokumentov ugotovili, da je bila prometna nesreča usodna za 27-letnega Michaela Martinija, Krmnčana romske narodnosti. Zdravniške pomoči je bil potreben tudi voznik, 45-letni Fabrizio Hodorovic, ki so ga sprejeli na zdravljenje v oddelku za intenzivno nego videmske bolnišnice.

Hodorovic je pred policijo zbežal, ker je sedel za volanom avtomobila, čeprav je bil brez vojniškega dovoljenja; odvzeli so mu ga pred kratkim, ker so ga zalotili med vožnjo s previsoko stopnjo alkohola v krvi.

la. Vrh tega vse kinodvorane trenutno poslujejo pod pričakovanji,« je včeraj povedal Longo in priznal odborniku De Anni, deželnim svetnikom iz Goriške, njihovemu kolegu iz Pordenona Pieru Colussiju in predsedniku goriške pokrajine Enricu Gherghetti zaslugo, da so se angažirali za razplet, ki je Goriški naklonjen. (ide)

IRENA GULIN

BUMBACA

»Za slepe in slabovidne je v mestih še vedno veliko arhitektonskih pregrad; še veliko dela nas čaka na področju izobraževanja in dostopnosti do informacij, ki so danes vse bolj vizuelne.« Tako poudarja Irena Gulin, nova predsednica združenja slepih in slabovidnih iz goriške pokrajine, ki je včeraj na sedežu Fundacije Goriške hranilnice praznovala 50-letnico delovanja. Gulinova je v svojem nagonu opozorila na številne dosežke, ki so jih slepi in slabovidni dosegli ravno s pomočjo svojega združenja. »Nekoč smo živel na obrobju, zdaj smo se popolnoma vključili v družbo,« je poudarila Gulinova in pojasnila, da združenje nudi slepim in slabovidnim pomoč pri pripravi prošenj za invalidske pokojnine, pri iskanju zaposlitve, pri reševanju vsakodnevnih težav, s katerimi se soočajo. Predsednica se je zahvalila vsem svojim predhodnikom, s kanckom razočaranja pa je ugotavljala, da se številni mladi neradi približajo združenju slepim in slabovidnim, kot da bi se bali priznati svoje težave, ki se jih pa ne gre nikakor sramovati. Gulinova je izpostavila, da ima združenje svoj urad v Ulici Bellini v Gorici, kjer bo do veseljem nudili informacije vsem, ki potrebujejo pomoč zaradi težav z vidom. Za katerokoli vprašanje lahko interesent kličejo tudi na telefonsko številko 0481-535494, saj pri združenju slepih in slabovidnih želijo, da bi čim več ljudi spoznalo njihovo delovanje. Po nagonu Gulinove so med včerajšnjo svečanostjo spregovorili starejši člani, ki so poudarili, da jim je združenje pomagalo vsakič, ko so potrebovali pomoč.

Posebno pomemljive so bile besede prvega predsednika goriškega združenja slepih in slabovidnih Silvana Pagure. »V združenju sem vsa leta srečevali ljudi, ki ljubijo življenje, ki se veselijo, tega kar imajo in ne nikakor pogrešajo tega, kar nimajo,« je poudaril Pagura. Prisotne je nagonovil tudi bivši predsednik novogoriškega združenja slepih in slabovidnih Dragi Kladnik; pozdravila sta tudi predsednik deželne konzulte za prizadete osebe Mario Brancati in občinska odbornica Silvana Romano, ki je izrazila željo po tesnejšem sodelovanju z goriškim združenjem slepih in slabovidnih. Romanova je opozorila, da je v teknu prenova številnih mestnih ulic, nasveti združenja slepih in slabovidnih pa so še kako potreben za odpravo arhitektonskih pregrad.

V goriški pokrajini je v združenje slepih in slabovidnih včlanjenih 140 oseb; dodatnih 50 oseb se poslužuje storitev združenja, čeprav niso vanj vpisane. Med člani je tudi več predstavnikov slovenske narodne skupnosti, sicer je tudi sama predsednica Gulinova goriška Slovenka. Poleg članov združenja so v goriški pokrajini še drugi slepi in slabovidni; njihovo število je težko določiti, ker nekateri ne poiščajo pomoči za svoje težave. Iz združenja slepih in slabovidnih zato pozivajo vse slepe in še zlasti slabovidne, naj se postavijo v stik z njihovim goriškim uradom, kjer bodo znali najti primerne rešitve za njihove težave. (dr)

GORICA - Drevored D'Annunzio

Ponovno prevozen in skoraj dokončan

V Gorici je spet prevozen Drevored D'Annunzio, ki povezuje Trg Cavour z goriškim grajskim naseljem. Na njem so se obnovitvena dela začela pred enim letom, zdaj pa se bližajo k koncu. Gradbeni delavci so celotno cestišče od Trga Cavour do leopoldinskih vrat tlakovali s kockami iz sivega porfirja, po katerih avtomobili lahko že vozijo, medtem ko se mora še zaključiti tlakovanje pločnikov. Lete bodo pretlakovali s porfirjem drugačne, sivo-rdečaste barve, kar bo pripomoglo k boljši vidljivosti in varnosti. Doslej je z novimi kockami pretlakovana približno polovica ploč-

Prenovljeni drevored

BUMBACA

GORICA - Umberto Galimberti o mitih pred nabito polno dvorano Kulturnega doma

Preseganje »lenih idej« v iskanju racionalnosti

»Ne basajmo otrok z vsemi mogočimi dejavnostmi - Šola izobražuje, a ne vzbaja«

Filozof Umberto Galimberti v Gorici in polna dvorana Kulturnega doma

BUMBACA

Veletok. Tako je mogoče opredeliti podajanje, ki ga je polni dvorani Kulturnega doma v četrtek ponudil Slovikov in diaškodomski gost, učitelj (v starogrškem pomenu) filozofije Umberto Galimberti. Veletok misli znanja, filozofske šole, psihonalize in zgodovinskih miselnih povezav. Veletok v smislu široke, umirjene južnoameriške ali vzhodnoazijske množine vode z neustavljenim pretokom nekaj deset tisoč kubičnih metrov tekočine na sekundo.

Vzdolj njegovega premikanja ga Galimberti napaja, zdaj z leve, zdaj z desne, z brezstevilnimi pritoki, ki se v govorni dinamiki kažejo v priredjih in podredjih, v prikljicah, navedbah drugih piscev, mislecev in avtorjev, anekdotah in antično grških rekih, dosledno povedanih v izvirnem jeziku, a tudi vsakič brž prevedenih, da ne ostane poslušalec nikoli brez oporne točke, ki mu omogoča slediti sicer miselno zapletenemu izvajjanju.

Večer je uvedla ravnateljica Dijaškega doma Kristina Knez, ki je prisotne spomnila na zadnjo podobno priložnost soočanja s priznanimi mislici sedanjega časa, ko je leta 2008 Kulturni dom gostoval Slavož Žižka. Umestnost takšnih izkušenj potrjujejo sedanji družbeno ekonomski pretresi, ki nas silijo, da potegnemo vesla na krov in se zamislimo. Ko se je pred šestimi meseci oblikovala izbira, da nam pri tem lahko pomaga tudi Umberto Galimberti, ni bila zelo razširjena slutnja o sedanjem dogajanju, nas je pa Boris Pahor prav v zadnjih dveh sezona pogosto opozarjal med svojimi nastopi, da ni vrednota svobode enkrat za vselej prevzeta, da se vrednote skorajda ne prenašajo iz generacije v generacijo in jih je za to potrebno znova in na novo obnavljati. Grenak občutek ob spoznaju sedemdesetletnikov in še starejših, da se niso zavzemali, borili, hirali in krvavili za to, kar naj bi danes bila svoboda. Glede slednje je gost opozoril, da možnost glasovanja na volitvah ni več izraz nekdanje svobode, saj gre zgolj za opredelitev, kdo bo šel v parlament. Slednji je sicer politično telo, a politika ne odloča več o ničemer. Nekaj časa smo bili najbolj osveščeni preprčani, da določa smernice razvoja (?) gospodarstvo, saj nas je to učil že marksizem, sedaj spoznamo, da je nad gospodarstvom tehnologija: ta odloča o uspešnosti neke ekonomije. Kako naj se državljanji, tudi v primeru razmeroma širokega znanja, meritorno odločamo o plusih in minusih jedrskih central, kako o biotehničnih izbirah na področju genetike? Čim prej bo treba nastaviti drugačen izobraževalni sistem, ki se ne bo osredotočal zgolj na poudarek konvergentnega načina prenščanja ali celo na vprašljivem pojmovanju intelligence. In smo že pri mitih.

Ves čas je predavatelj sledil obrazcu, ki ga je napovedal na začetku in je zaobjemaš mal mite sedanjega časa. S svojih desetih razmišljajih je izluščil devet individualnih in devet kolektivnih mitov, na goriškem večeru jih je nakazal in deloma razčlenil po tri in tri. Miti so »lene ideje«, ki se vlečejo v času in nas pomirjajo pred strahom različnih pojavnosti bivanja, imajo močan psihološki vpliv, seveda niso racionalni, a človeku pomagajo preživeti, dokler se ne iz-

kažejo za puhlice. Škoda, da se pogosteje ne vprašamo, koliko so še koristni, saj z novimi spoznanji zastarajo, umrejo in nas vodijo v nerazrešljiva protislovja.

Kdo, ki se količkaj ukvarja s pojavnostmi znotraj človeške vrste, se ne strinja z opredelitvijo svetosti materinstva kot neovrgljivega mita? A kot vsi miti je lažen. Pojasnimo: ženska je človeško bitje (hudomušno dodajamo), da je to priznal že Tridentinski koncil), ki teži po osebni istovetnosti kot druga, moška polovica človeštva. Zaradi vloge rojevanja pa se (je) mora(la) temu skoraj odpovedati, ker jo (je) okolje si li(lo) v popolno posvečanje novemu bitju. Iz tega se poraja protislovje med ljubezni in sovraštvo do ovire, ki jo predstavlja otrok. Pogosto se pripeti, da protislovje bruhne na dan. Če bi se zavedali celotne slike, ki moral materam priskočiti na pomoč na osebni in družbeni ravni, da bi se lahko »realizirale« sicer ostajajo same in osamljene.

Tudi pojmovanje inteligence se izkazuje kot mit. Ustvarili smo ga in ga pojmovno omejili na uspešnost na področju konvergentnega znanja, se pravi zvestega ponavljanja znanih obrazcev. Kdor v tem uspeva, je »inteligent«, kdor ne uspeva »je sicer inteligen, a se ne potrudi« je šolska formula na roditeljskih sestankih, saj je prava sramota, če se otroka opredeli kot neinteligentnega. Ne upošteva se divergentnega razmišljanja, čeprav se človeštvo razvija prvenstveno z divergencijo od ustaljenega. Glasbena inteligencia se v šolskem sistemu sploh ne more primerjati z logično matematično, prav tako ne prostorska inteligencia, kaj šele telesna inteligencia, ki je pa predavatelj tokrat ni razčlenil, čeprav je napisal debelo knjigo z naslovom Telo. Šolski sistemi zahodnega sveta se osnujejo preveč na izobraževanju in premalo na vzgoji; da bi pa dojemal vzgon intelligence kot produkt erotike v najširšem pomenu izraza, kot proizvod čustvenih dinamik, bo treba počakati še nekaj desetletij. Galimberti je ponudil tudi naslednji nasvet: ne basajmo otrok z vsemi mogočimi dejavnostmi, ker naj bi se v otroštvu čim več naučili za kasnejše potrebe. Namesto, da bi jih vzgajali v doživljaju čustev, ki so kulturni produkt in jih ob rojstvu ne nosimo v sebi, jih izobražujemo v najrazličnejših tehnikah. Potem se pripeti, da pubertetnik nekoga ubije, sledi pa brezbrzno pitje piva v bližnji kavarni. Sedanji čas pretirava in daje svoji mladi generaciji dve možnosti: ali sledi zahtevam odralih, kar jo pelje v tesnobnost in celo depresijo, ali odklopil in jo nato obtožujemo apatije in brezbrznosti, dejansko pa le rešuje samo sebe.

V nadaljevanju, ki ga ne bomo podrobno členili, saj je to pisanje namenjeno dnevnu poročanju in ne esejističnemu razglabljanju, se je predavatelj dotaknil tudi sodobnega mita psihoterapije, mita znanosti, mita etike, mitologije tehnike. O slednjem je vredno anekdotično ponoviti v prenovu, kar je predavatelj ponudil kot primer tehnične spreveržnosti: »Mlado dekle sklepa o čustvih svojega izvoljenca na naslednji način: če ji odgovori na SMS sporočilce v desetih sekundah, pomeni, da jo goreče

kažejo za puhlice. Škoda, da se pogosteje ne vprašamo, koliko so še koristni, saj z novimi spoznanji zastarajo, umrejo in nas vodijo v nerazrešljiva protislovja.

Vprašanja iz publike in posledični odgovori, ki jih je usklajevala in prevajala znanstvena direktorica Slovika Matejka Grgić, so še enkrat dokazali, vsaj tako se zdi podpisnemu, kako je komunikacija zapletena za-

ljudi, če odgovora ni v treh minutah, je v fazi ohlajanja, če pol ure ni nobenega znaka, ima drugo.«

Vprašanja iz publike in posledični odgovori, ki jih je usklajevala in prevajala znanstvena direktorica Slovika Matejka Grgić, so še enkrat dokazali, vsaj tako se zdi podpisnemu, kako je komunikacija zapletena za-

deva že pri navadnih besedah in stavkih, kaj šele v okvirih zgornjih odstavkov. Sicer pa še strnjeno povzetek Galimbertija kot misleca: ne prepriča ga krščanska ideologija, ki trdi, da bo Adam kraljeval na Zemlji, ljubši mu je Platon, ki je pozival, naj se človek prilagodi naravi.

Aldo Rupej

GORICA - Promocijska kampanja »Let's Go!«

Mlad in nasmejan par nov obraz obnovljenega mesta

Na lepaku »travniška idila«

GORICA
Za sorto Friulano
70-odstotni upad

V zadnjih desetih letih se je število vinogradov s trtami sorte Friulano znižalo za sedemdeset odstotkov. Podatek je med včerajšnjim goriškim posvetom v priredbi revije The Wine Advocate posredoval predsednik italijanske akademije za vino Antonio Calo, ki je prepričan, da je treba razlog za upad iskat v žalostni zgodbi o denominaciji vina, ki se zaključila z izgubo tradicionalnega imena Tokaj. Ob robu posveta je predsednika konzorcija Collio Carso Kras Patrizia Felluga potrdila popolno nasprotnanje skupni deželni blagovni znamki, za ustanovitev katere si prizadeva deželni odbornik Claudio Violino. Podrobnejše poročilo o goriškem ponovitovanju bomo objavili v torku.

Gorica bo svojo podobo odslej gradila na mladih nasmejanih obrazih in na sporočilu, da je mesto gostoljubno, primerno za življene in digitalno. To sporočilo bo zapisano na promocijskem gradivu, ki ga bo občina s prihodnjim tednom - v vidiku prazničnega decembra - začela pošiljati v javnost preko lepkov različnih velikosti, TV spotov in oglaševanja v osrednjih deželnih dnevnikih. Nova promocijska kampanja bo zajela tako deželno FJK kot tudi Slovenijo, sta včeraj napovedala župan Ettore Romoli in odbornik za kulturo in turizem Antonio Devetagi, ki sta poudarila, da občini stoji ob strani tudi zvezka trgovcev ASCOM.

»Z namestitvijo travniške klopi in aplikacijo za iPhone se je zaključila prva faza kampanje "Let's Go!". Sedaj vstopamo v drugo, ki cilja na uveljavitev nove podobe in na preporod mesta. Temu smo namenili 60 ti-

sočevrov,« je pojasnil župan in dodal, da je denarja za tako ambiciozen cilj sicer premal, zato pa bodo poiskali še druge vire finančnega priliva. Novi obraz bo Gorici ponudil mlad par, ki se srečuje v najbolj znamenitih krajinah mesta: na Travniku, na gradu, v samostanskem kompleksu sv. Klare, v parku Coroniničevega dvorca in še kje. Fant in dekle sta ovekovečena na plakatih, ki jih bodo začeli razobesati s prihodnjim tednom, pa tudi v TV spotih, ki jih bodo oddajali po krajevnih TV programih. »Vse to bo šlo pod novim brandom "Let's Go!",« je opozoril Romoli in dodal, da si veliko obetajo od kampanje: »Gorica je prenovljena, zato želimo uveljaviti podobo mladega mesta.« Na lepakih in v spotu izstopa mlada Adriana Pingue iz Červinjana, ki je študirala v Gorici, bila pa je že finalista na natječaju za miss Italije.

ŠTANDREŽ - Nad Sočo

Prihodnje leto začetek gradnje ceste in parka

Prihodnje leto naj bi se končno začela gradbena dela za ureditev parka ob Soči in stranske ceste, ki bi Ulico Natisone v Štandrežu povezovala s cono D goriške industrijske cone. Le-ta je danes težko dosegljiva, iz tega razloga pa je tudi zapuščena in zanemarjena. Predsednik rajonskega sveta za Štandrež Marjan Brescia je povedal, da je industrijski konzorcij odobril izvršni načrt, zdaj pa je v pripravi razpis za izbiro izvajalca. »Dela se bodo predvidoma začela v drugi polovici prihodnjega leta, verjetno spomladi,« je povedal Brescia in spomnil, da je o tem pro-

jetku govor že veliko časa, saj je dejela Furlanija-Julijške krajine namenila konzorciju potrebna sredstva - okrog 1.400.000 evrov - pred več kot tremi leti. »Ob tem, da bodo zgradili povezovalno cesto in s tem omogočili novemu delu industrijske cone, da zaživi, bodo na območju v bližini brega Soče uredili tudi manjši park, ki ga bodo lahko uporabljali občani. Urejene bodo zelenice, vzdolj bodo več dreves, namestili klopi, uredili sprehajalno pot in parkirišča,« je povedal Brescia, ki je nad končnim premikom postopka z mrtve točke zelo zadovoljen. (Ale)

GORIŠKI LOK Mladina na soočanju s krovnima

V domu Andreja Budala v Štandrežu bo jutri ob 20. uri v soorganizaciji z društvom Oton Župančič druga klepetalna Goriškega loka v novi sezoni. Mladina bo točat imela priložnost, da se na temo odnosov med krovnima organizacijama SKGZ in SSO neposredno sooči z njunima pokrajinima predsednikoma, Liviom Semoličem in Walterjem Bandljem. Moderator bo Albert Vencina, ki bo s sodelovanjem študentov Simona Korena, Aljoša Jarca in Slavice Radinja zastavljal gostoma vprašanja.

Glede na zadnje srečanje pri Goriškem loku ugotavljajo, da »mlade generacije do-kaj pozorno gledajo in se zanimajo za problematike in dinamike znotraj manjšine, kar je zagotovo pozitivno, saj njihov interes pomeni, da lahko računamo na dobre potencialne kadre, ki jih gre vključiti v vodstvene organe naših ustanov. Pri Goriškem loku trdijo, da slovenske organizacije nujno potrebujejo generacijsko zamenjavo. Mladi lahko vnesejo v manjšinsko dinamiko svežino in so gotovo manj obremenjeni s preteklostjo. »Krovni organizaciji bosta morali dati mladim možnost, da se lahko brez težav približajo manjšinskim realnostim. Bolj učinkovito bo moral potekati medgeneracijsko interagiranje s čimštevilnejšimi priložnostmi, da mladi neposredno komunicirajo z vodstvenimi organi naših ustanov. Ravno zaradi tega bosta prisotna pokrajinska predsednika krovnih organizacij, ki bosta mladim na voljo za sproščen klepet in izmenjavo mnenj,« napovedujejo iz Goriškega loka in nadaljujejo: »Če se bodo mladi zavzemali za spremembe in napredek v družbi, za spoštovanje pravic na različnih področjih, če bodo z namili delili njihove socialne in državljanske kompetence, kar pomeni znanja, izkušnje in sposobnosti, bomo lahko učinkoviti in bomo z mladimi konstruktivno sodelovali. Krepitej je treba njihovo razumevanje in zavest o lokalni, nacionalni in evropski kulturni dediščini ter jim omogočiti kulturno izražanje in razvoj ustvarjalnih spretnosti.«

MIREN - Raziskali sedem grobov iz šestega stoletja

Arheologi ob Vipavi našli Vzhodne Gote

Iz sedmih grobov izkopali značilni srebrni fibuli in dele pasne garniture

V bližini reke Vipave v Mirnu so arheologi odkrili sedem grobov, ki jih okvirno umeščajo v 6. stoletje. Pomembno je, da gre v večini primerov za nepoškodovane grobove, v katerih so se dobro ohranili skeleti, zato so odkriti predmeti ležali na mestu, kamor so bili prvotno položeni. Poleg okostij so tako našli sponke (fibule) in dele pasne garniture, ki sodijo k značilni opremi Vzhodnih Gotov. »To je posebej pomembno, saj so v Sloveniji najdbe iz tega obdobja, ki bi jih zanesljivo pripisali temu ljudstvu, izredno redke. Doslej poznamo nekaj podobnih grobov le iz Kranja in iz Dravelj. Na Primorskem smo imeli tokrat prvo priložnost raziskati tako grobišče,« pojasnjujejo na Centru za preventivno arheologijo Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

Ekipa arheologov iz omenjenega centra je že pred dvema letoma ob predhodnih arheoloških raziskavah na prostoru stanovanjske gradnje v Mirnu odkrila grobove, ki so jih sedaj z izkopavanji v obsegu gradbene parcele natančnejše raziskali. Izkopavanja je izvajal Center za preventivno arheologijo pod vodstvom arheologinje Vesne Tratnik in Tomaža Fabca, konservatorski nadzor pa je izvajala arheologinja Patricia Bratinja z novgoriške območne enote. Ta arheološka lokacija v Mirnu je bila zavarovana na podlagi posamičnih najdb v preteklem stoletju, domačini so namreč na območju, ki ga poznajo pod imenom Vodmat, pripovedovali o odkritih grobov in lončenih posod. Arheologi so zato predvidevali, da je na tej lokaciji rimskega grobišča, našli pa so Vzhodne Gote. Kostne ostanke je že delno preučila antropologinja na terenu, podrobnejše antropološke analize pa bodo sledile šele po koncu izkopavanj. Zaenkrat je znano to, da so bili na raziskanem delu grobišča pokopane tri odrasle ženske in širje odrasli moški, grobovi so vsi enako usmerjeni, vsi gledajo proti vzhodu. »Tudi najdeni predmeti so se presenetljivo dobro ohranili, dve značilni gotski fibuli sta srebrni s pozlato, na eni je še ohranjen rdeč vstavek - predvidoma poldrag kamen. Dobro ohranjene so tudi srebrne sponke za pas, jantarne in steklene jagode. Odkrili smo tudi kar nekaj železnih predmetov (nožev in pasnih spon). Vse najdbe trenutno še obdelujejo - čisti - restavratorka Goriškega muzeja Jana Prisljan Šubic. Pri steklenih in železnih predmetih bodo potrebeni še dodatni restavratorski posegi,« pojasnjujejo na omenjenem centru, kjer dodajajo, da je trenutno še prezgodaj, da bi lahko že kaj natančnejšega rekli o gotski poselitvi tistega prostora.

Iz zgodovinskih pisnih virov so Vzhodni Goti poznani kot najemniški vojaki v rimski vojski. Ob propadu rimske države so za kratek čas zavladali nad Zahodnim delom imperija in so se združili v Vzhodno gotsko kraljestvo. Viri omenjajo tudi bitko med Odoakrom, zadnjim vladarjem Zahodnega dela rimske države, in Teoderikom, vladarjem Vzhodnih Gotov, ki je potekala na Soči leta 489.

Goriška se na arheološki karti Slovenije kaže kot pomembno območje poselitvene kontinuitete in dinamike, saj so bila raziskana številna najdišča iz prazgodovine, rimskega obdobja. Iz obdobia preseljevanja narodov so bili odkriti langobardski grobovi in nekaj slovenskih grobov. Ob tokratnih raziskavah so odkrili še vzhodnogotsko grobišče, ohranjeni in raziskani pa so tudi srednjeveški gradovi, še pojasnjujejo na Centru za preventivno arheologijo. Miresne najdbe bodo v času obdelave začasno hranjene v prostorih Centra za preventivno arheologijo, trajno pa bodo nato shranjene v Goriškem muzeju. Prizadevali si bodo, da bodo čim prej predstavljene tudi širši javnosti, zagotavljajo v Ljubljani.

Katja Munih

Arheolog na delu v Mirnu (levo) in najdeni fibuli (desno)

FOTO K.M., BUMBACA

GORICA - Za abonmajsko sezono SSG

Uspešen začetek

Pahorjevo Nekropolo v priredbi Borisa Kobala so uprizorili v mestnem gledališču Verdi

Nekropola v goriškem gledališču Verdi

Slovensko stalno gledališče je v petek začelo goriško abonmajsko sezono z dobro obiskano predstavo Nekropola v mestnem gledališču Verdi. Odrsko uprizoritev znanega romana tržaškega pisatelja Borisa Pahorja je sad priredba v režiji Borisa Kobala, produkcija pa sodelovanje Mestnega gledališča ljubljanskega, društva Celinka in Pod topoli.

Slovensko stalno gledališče je z Nekropolo že zelo primerno zapečatiti začetek gledališke sezone tako v Čedadu - v četrtek v Gorici. Publike, ki je v Gorici napolnila dve tretjini parterja, je v drami primerni religiozni tišini sledila izvajanje izkušenega in prepriljivega igralca Pavla Ravnhriba, ki je na odru uprizorjal protagonista Nekropole, Gospoda P. Njegova vrnitve na kraj zločina, v koncentracijsko taborišče Struthof, kjer je Pahor okusil grozote nacističnega zatiranja človeške biti, odpira, v popolni odtenjenosti prisotnih (v romanu turisti, na odru nemti statisti), vrsto etičnih in eksistenskih vprašanj ob spominu doživetega zla. Zahtevno in pomembno razmišljjanje tudi za številne mlade, dijake slovenskih šol v Gorici, ki so v lepem številu sledili čustveno zaigranemu monologu.

Boris Kobal je režiral tudi naslednjo predstavo goriškega abonmaja SSG, in sicer komedijo Mira Gavrana Šoferji za vse čase. Predstava bo v Kulturnem centru Lojze Bratuž v ponedeljek, 21. novembra, ob 20.30; tudi za to predstavo bo iz okoliških vasi vozil brezplačni avtobus.

GORICA - V petek v slovenskem višješolskem centru

Planinski dogodek

Odprli bodo razstavo Življenje pod Triglavom, ki je trenutno na ogled na Reki, in vrteli gorniški film Sfinga

Po Trstu in Reki bo potupoča razstava Življenje pod Triglavom obiskala Gorico. Odprli jo bodo v petek, 18. novembra, ob 18. uri v slovenskem šolskem centru v Puccinijevi ulici. Ob tej priložnosti bodo prvič v Gorici predvajali tudi gorniški film Sfinga, posnet po scenariju Tineta Marenča. Film je bil z uspehom predstavljen na letošnjem portoroškem festivalu in je naletel na dober sprejem. Uspešno se promovira tudi v tujini.

Razstava Življenje pod Triglavom, ki prikazuje različne segmente planinske dejavnosti v slovenskem prostoru in času, je trenutno na ogled na Reki, v Slovenskem domu. Odprli so jo 5. novembra v sodelovanju s kulturno-prosvetnim društvom Ba-

zovica ter ob prisotnosti predstavnikov Planinske zveze Slovenije in HPS.

Društvo Bazovica, ki je bilo ustanovljeno leta 1947 in združuje rojake z Reke in iz bližnjih krajev, ima v okviru razvajane dejavnosti tudi močno planinsko sekcijo. In prav v tem je pojasnilo o selitvi oz. obisku razstave tudi v tem mestu. Rojaki vidijo v tem pomemben prispevek k utrjevanju vezi in sodelovanja z matico. Podobno je dogodek ocenil glavni tajnik HPS Darko Berljak in podprt predvsem sodelovanje med zvezama planinskih društev, sodelovanje, ki ima dolgo tradicijo. Planinsko zvezo Slovenije je na slovesnosti ob odprtju razstave predstavljala podpredsednica Slavica Tovšak, ki je prav tako naglasila pomen mednarodnega so-

delovanja in povezovanja na področju planinstva in skrb PZS za društva v zamejstvu. Ob odprtju razstave so predvajali tudi film Sfinga. Zgodbo in nastajanje filma je orisal idejni oče in scenarist Darko Marenč.

Prihodnji petek bodo razstavo, ki sta jo pripravila PZS in Slovenski planinski muzej in jo so sofinanciral Urad vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, v sodelovanju s Slovenskim planinskim društvom in slovenskim šolskim centrom, prenesli v Gorico. Krajša slovesnost bo ob 18. uri, takoj zatem pa bo na vrsti predvajanje filma Sfinga. Lepa priložnost za ogled tudi za člane planinskih društev iz sosednjega novogoriškega območja in za vse ljubitelje narave in gorskega sveta.

Pregarčovo Amebno razkošje

»Amebno razkošje« je naslov pesniške zbirke Aleksija Pregarca, ki je izšla pri Goriški Mohorjevi družbi. Naslov zbirke kaže na avtorjevo iskanje izvora življenja. Biološka prispoloba amebe - enoceličnega bitja - postane v svoji brezobličnosti prispoloba človeške usodnosti, brezimnosti, a je hkrati tudi iziv za vsakega človeka, da se izmota iz te brezobličnosti in neznačajnosti ter dobi svojo izhodiščno pot. Predstavitev knjige bo jutri, 14. novembra, ob 17. uri v Galeriji Ars na Travniku v Gorici. Z avtorjem se bo pogovarjal urednik Novega glasa Jurij Paljk.

Srečanje z Alojzom Rebulo

Na sedežu Fundacije Goriške hraničnice v Ulici Carducci v Gorici bo v sredo, 16. novembra, ob 18. uri srečanje z Alojzom Rebulo, ki ga prirejajo ob izidu dveh njegovih leposlovnih knjig v italijanskem prevodu: romana Nokturno za Primorsko (»Notturno sull'Isonzo«, Edizioni San Paolo) in zbirke novel v izboru Marije Pirjevec »La vigna dell'imperatrice romana« (Mladika). Predstavitev prirejajo Inštitut za družbeno in versko zgodovino, knjižnica Dušana Černeta in založba Mladika. V imenu prirediteljev bodo spregovorili Liliana Ferrari, Ivo Jevnikar in Nadia Roncelli. Na srečanju bosta sodelovala pisatelj Alojz Rebula in prevajalka obeh del Martina Clerici.

Kolumnne Aceta Mermolje

V Kulturnem domu v Gorici bodo v sredo, 16. novembra, ob 18. uri, predstavili novo zbirko kolumn Aceta Mermolje »V izpostavljeni legi. Prostor in čas Slovencev v Italiji (1996-2011)«. Mermolja že dolga leta tedensko objavlja svoja razmišljanja v kolumnah Primorskega dnevnika; njegova zadnja knjiga tako zaobljema 15 let kritičnih zapisov in hkrati 15 let življenja v našem prostoru: od prelomnega leta 1996 do danes. Na predstaviti bosta poleg avtorja spregovorila predsednik SKGZ Rudi Pavšič in urednica ZTT Martina Kafol.

70-letnica OF v Jamlijah

Sekcija VZPI-ANPI Dol-Jamlij in društvo Kremenjak prirejata proslavo ob 70-letnici OF v soboto, 19. novembra, ob 20.30 v jameljskem kulturnem centru. Po nagovorih Kremenjakove predsednice Brune Visintin in gostov bo tajnik sekcije VZPI-ANPI Patrik Julian predaval o zgodovini OF ob video-projekciji fotografij in dokumentov, ki so jih dali na razpolago člani sekcije; projekcijo je pripravila Jasmin Legija. Mladi društveni odborniki Martina in Ivan Semolič, Sara in Marko Vizintin ter Jasmin Legija so tudi pripravili recital partizanskih pesmi. Nastopil bo harmonikar Matej Emili, ki je gojenec profesorja Andreja Gropajca. Proslavo bo sklenil mešani pevski zbor Gorjansko in dirigentko Zulejko Devetak. (pz)

Dvajset tisoč evrov za šole

Goriška pokrajina bo razdelila dvajseti tisoč evrov med višjimi srednjimi šolami za čiščenje notranjih prostorov in manjše upravne stroške. Znesek bo razpoložen glede na število vpisanih.

Aretirali Romunki

Osebje mejne policije je v petek v Štandrežu aretiralo dve romunski državljanke, ki sta se na kombiju pripeljali iz Slovenije v Italijo. Zoper obeh je sodišče iz Brescie izdalо zaporni nalog zaradi raznih tatvin in kraj.

V Vrtojbi psi še danes

V Hit šport centru v Vrtojbi se bo danes zaključila dvodnevna mednarodna razstava 1.800 psov. Po napovedih organizatorjev naj bi se včeraj in danes razstave udeležilo več kot 1.800 psov, ki so jih lastniki pripeljali iz 25 držav. Največ jih prihaja iz Italije. Med 16. in 17. uro pa bo potekal defile prvakov. (nn)

»Prauca« včeraj, ne danes

Pri doberdobskem društvu Jezero prirejajo pravljicne urice »Prauce z varšta« vsako drugo soboto med 15.30 in 17. uro. Prva pravljica je bila na sporednu včeraj, ne pa danes, kot je bilo napačno napovedano.

Sklad Mitja Čuk že veliko let sodeluje z društvoma prostovoljnih krovodajalcev iz Doberdoba in Sovodenj. Pred kratkim so pri Skladu oddali za velik kombi plastičnih zamaškov, ki jih bosta društvi izročili hospicu Via di Natale v Avianu, ki deluje ob tamkajšnjem onkološkem centru ter zagotavlja oskrbo terminalnim rakastim bolnikom in obenem pomči njihovim družinam.

**Založba Mladika,
Knjižnica Dušana Černeta,
Inštitut za družbeno in
versko zgodovino**

vabijo
v sredo, 16. novembra, ob 18. uri
v dvorano Della Torre na Carduccijevi 2
na

SREČANJE S PISATELJEM REBULO

Ob izidu njegovih knjig
v italijanskem prevodu

*La vigna dell'imperatrice romana
in Notturno sull'Isonzo.*

Spregorovili bodo Ivo Jevnikar,
Nadia Roncelli in Liliana Ferrari.
Ob okrogli mizi bosta sodelovala še
pisatelj Alojz Rebula in
prevajalka Martina Clerici.

Za uporabo dvorane se prireditelji
zahvaljujejo Fundaciji Goriške hranilnice.

**SLOVENSKO
PLANINSKO
DRUŠTVO GORICA**
v sodelovanju s
Planinsko zvezo Slovenije in
Slovenskim planinskim muzejem

vabi na
odprtje razstave

ŽIVLJENJE POD TRIGLAVOM

ogled igrano dokumentarnega filma

SFINGA

Petak, 18. novembra, ob 18. uri

Avditorij v
slovenskem višješolskem središču
Ul. Puccini, 14 GORICA

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dejur
ne naslednje bencinske črpalne:

GORICA
ESSO- Ul. Lungo Isonzo 77
ERG- Ul. Brigata Re, na državni cesti 56
AGIP- Ul. Trieste 179
SHELL- Ul. Aquileia 20
TRŽIČ
SHELL- Ul. Boito 43
AGIP- Ul. Matteotti 22
ERG- Ul. G.F. Pocar
KRMIN

SAN MARCO PETROLI-
Drev. Venezia Giulia 53
GRADIŠČE

SHELL- Drev. Trieste 60/a, na
državni cesti 351

RONKE
AGIP- Ul. Redipuglia, na državni cesti 305 km 14+

STARANCAN

AGIP- Ul. Trieste 47

MARIAN

SAN MARCO PETROLI- Ul.
Manzoni 164
ŠKOCJAN

AGIP- Ul. Battisti 22 (Pieris)

ROMANS

API- Ul. del Castelliere 50

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - GORICA

CECILIJANKA 2011

53. REVJA GORIŠKIH PEVSKIH ZBOROV

SODELUJEJO TUDI ZBORI IZ TRŽAŠKE IN VIDEMSKE POKRAJINE TER KOROŠKE IN SLOVENIJE

POSVEČENA skladatelju RADU SIMONITIJU ob 30-letnici smrti

GORICA - KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ

SOBOTA, 19. novembra 2011, ob 20.30

NEDELJA, 20. novembra 2011, ob 17. uri

Revija poteka pod pokroviteljstvom goriške občine in pokrajinske uprave, ob podpori Javnega Sklada za kulturne dejavnosti Republike Slovenije, Fundacije Cassa di Risparmio iz Gorice in Zadržne banke Doberdib in Sovodnje - v sodelovanju s Svetom slovenskih organizacij

**Kulturni dom Gorica, Založništvo tržaškega tiska in
Slovensko kulturno gospodarska zveza**

v okviru srečanja z avtorji ob 30-letnici Kulturnega doma

vabijo **v sredo, 16. novembra, ob 18.00 v Kulturni dom v Gorici**

na večer z **ACETOM MERMOLJO** ob izidu knjige **V izpostavljeni legi**

Z gostom se bosta pogovarjala *Martina Kafol* in *Mitja Tretjak*

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 16.00 - 17.40 - 19.50 »I soliti idioti«; 21.30 »Quando la notte«.

Dvorana 2: 15.00 - 16.45 - 18.30 - 20.30 »Il re leone« (digital 3D).

Dvorana 3: 15.30 - 17.40 - 20.00 - 22.00 »One Day«.

JUTRI V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 19.50 »I soliti idioti«; 21.30 »Quando la notte«.

Dvorana 2: »niz FAI« 17.00 »Senso« (vstop prost); 19.45 - 21.30 »Il re leone« (digital 3D).

Dvorana 3: »Kinemax d'Autore« 17.40 - 20.00 - 21.50 »Niente da dichiarare«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 15.30 - 17.45 - 20.00 - 22.10 »I soliti idioti«.

Dvorana 2: 17.00 - 19.50 - 22.10 »Immortals« (digital 3D).

Dvorana 3: 15.00 - 16.45 - 18.30 - 20.30 - 22.15 »Il re leone«.

Dvorana 4: 15.20 - 17.30 - 20.00 - 22.00 »Lezioni di cioccolato 2«.

Dvorana 5: 17.40 - 20.10 »Il cuore grande delle ragazze«; 15.30 - 22.00 »La peggior settimana della mia vita«.

JUTRI V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.00 - 22.10 »I soliti idioti«.

Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Immortals« (digitalna projekcija).

Dvorana 3: 17.45 - 19.45 - 21.30 »Il re leone«.

Dvorana 4: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Lezioni di cioccolato 2«.

Dvorana 5: »Kinemax d'Autore« 17.40 - 20.10 - 22.00 »Mozzarella stories«

Prireditve

KRUT vabi v torek, 15. novembra, ob 17.

uri na predavanje z inženirjem živilske tehnologije s pedagoško-andragoško izobrazbo Matjažem Kološu z naslovom »Zdrava prehrana in dobra kuhinja« na sedežu krožka v Gorici, Korzo Verdi 51/int; informacije po tel. 0481-530927, ob četrtekih od 9. do 12. ure ali pa na sedežu krožka v Trstu, Ul.Cicerone 8, tel. 040-360072, e-mail: krut.ts@tiscali.it.

V MESTNI GALERIJI NOVA GORICA

(Trg E. Kardelja 5) bo v torek, 15. novembra, ob 19. uri iz cilka »Umetnost 20. stoletja« predavanje Rebeke Vidrih z naslovom »Duchampova intervencija«.

V SPOMIN NA MIRKA ŠPACAPANA

bo v soboto, 19. novembra, ob 18. uri maša v cerkvi Sv. Justa v Podgori. Spominsko mašo bo obogatil nastop mešanega pevskega zborja Podgora pod vodstvom dirigenta Petra Priha. MePZ bo zapel dele iz »Maše za očeta Bogomirja«, ki jo je napisal sam Mirko Špacapan po očetovi smrti.

JUTRI V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.00 - 22.10 »I soliti idioti«.

Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Immortals« (digitalna projekcija).

Dvorana 3: 17.45 - 19.45 - 21.30 »Il re leone«.

Dvorana 4: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Lezioni di cioccolato 2«.

Dvorana 5: »Kinemax d'Autore« 17.40 - 20.10 - 22.00 »Mozzarella stories«

Mali oglasi

PRODAM suha drva (bukova in hrastova); tel. 335-293409.

JAVNI RAZPIS

Priznanje Kazimir Humar

- 1 « Zveza slovenske katoliške prosvete, Kulturni center Lojze Bratuž in Združenje cerkvenih pevskih zborov podeljujejo priznanje društvom in organizacijam ali posameznikom na osnovi utemeljitve predlagateljev in po presoji organizacij, ki priznanje podeljujejo.
- 2 « Predloge za priznanje zbirza Zveza slovenske katoliške prosvete na podlagi javnega razpisa.
- 3 « Priznanje se praviloma podeli za ustvarjalne dosežke, za pomemben prispevek k razvoju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti, za publicistično delo in za izjemne dosežke pri organizacijskem delu na kulturnem področju.
- 4 « Priznanje lahko prejmejo tisti, ki delujejo v goriškem prostoru.
- 5 « Predloge za priznanje je treba oddati do 31. decembra 2011 na naslov: Zveza slovenske katoliške prosvete – 34170 Gorica-Gorizia, Drevored 20. septembra, 85, s pripisom na ovojnico: »Predlog za priznanje«

Tanji in Andreju
sta se pridružila

Tjaša in ALEN

Povečani družini želimo vso srečo
vsi pri Zadružni Grudu

Dobrodošla

Tjaša in ALEN!

Ob veselem dogodku čestitamo
Tanji in Andreju ter nonotom
vsi pri KD Briški gric

Na Švedskem je ameriška
multinacionalka Hewlett-
Packard imenovala menedžerko

Ireno Bednarich

za direktorico Public Policy za
Evropo, Blížnji vzhod in Afriko,
obenem bo tudi odgovorna za
urad za Evropske zadeve v
Bruslju.
Ob pomembnem življenskem
uspehu ji čestita in želi
še mnogo zadoščenj
na poklicnem področju
družin

Novorojenčkoma

Tjaši in ALENU!

Naj boža vaju roka, ki le nežnost
pozna,
naj vama pojego ptice, veter
kuštra lase,
naj prav za vaju cvetlice najslajše
dehte.

Naj varna svetijo zvezde v dolgih,
temnih nočeh,
naj ne ugasnejo nikdar iskre v
vajinah očeh.
Naj zavjetje bo toplo, ko spušča se
mrak,
naj cesta bo ravna in korak vajin
lahak.
Naj vaju spremļa ljubezen na
konec sveta
in sreča vaju najde tam, kjer
bosta doma!

(K.O.)

S Tanjo in Andrejem
se veselimo
presrečne none, nono,
tete in strici

zabavo bosta poskrbela harmonika Štefan in pevka Ivana.
DRUŽBA ROGOS vabi na Gradino v Doberdou danes, 13. novembra, ko bodo pekli kostanje od 15. ure dalje; informacije po tel. 333-4056800 ali na info@rogos@gmail.com.
DRUŠTVI JADRO IN TRŽIČ organizirata danes, 13. novembra, martinovanje v Remberku-Braniku. Prijave sprejemajo odborniki obeh društev (0481-482015 ali 0481-474191).
NABIRKA IGRAČ IN OBLAČIL za romunske skupnosti bo potekala v župniji v Mošu v nedeljo, 13. novembra, med 14.30 in 17.30.

PD RUPA-PEČ vabi na zahvalno nedeljo - martinovanje danes, 13. novembra, ob 14.30.

PROJEKT »OČISTIMO ONESNAŽENE JAME« prirejajo jamarsko društvo Krasni krti in druga jamarska društva, ki so vključena v Posoško jamarsko zvezo danes, 13. novembra, ob 9. uri. Udeleženci bodo odstranili odpadke iz naravne jame, ki se nahaja na naravnoverstvenem območju nad Doberdobskim jezerom. Zbirališče pred gostilno v Jamljah.

PD ŠTANDREŽ vabi na predvajanje fotografij društvenega izleta po Slonovnji in južni Madžarski v ponedeljek, 14. novembra, ob 20. uri v spodnjih prostorih župnijskega doma A. Gregorčič v Štandrežu.

SREČANJA Z OBČANI SOVODENJSKE OBČINE: za Sovodenje 14. nov

KOSOVELOVA KNJIŽNICA - Ob 75-letnici Aleksija Pregarca

V Sežani o Amebnem razkošju

Tržaški pesnik je spregovoril tudi o svoji ljubezni do jezika - Do konca novembra je na ogled razstava Marka Lupinca Ta lepša

Utrinek
s sežanske
predstavitev

OK

V sežanski Kosovelovi knjižnici so malo pozno, pa vendarle med prvimi slovenskimi inštitucijami, počastili 75-letnico tako rekoč domačega vsestranskega kulturnega ustvarjalca Aleksija Pregarca, ki je razpet med rodнимi Rimanjami in kraškim Povirjem (kjer je kar 15 let vodil gledališko skupino), vse svoje življenje pa je posvetil svojim rojakom in slovenski kulturi v širšem prostoru. Po uspešni predstavitvi avtorjeve najnovije pesniške zbirke Amebno razkošje konec oktobra na Opčinah, je zbirka doživelva prav tako topel in prisreč sprejem številnih ljubiteljev pozije v sežanski knjižnici, kjer se je z avtorjem pogovarjala direktorica domače knjižnice Nadja Mislej Božič.

Zbrane je nagovoril tudi Marko Tavčar, predstavnik Mohorjeve družbe, pri kateri je delo izšlo. Še posebno pozornost so namenili avtorju, rojenemu 28. marca 1936, in njegovemu literarnemu pogledu na Trst, Kras, Slovenijo in širši slovenski kulturni prostor. Pregar se je predstavil kot pesnik, književnik, gledališčnik, poklicni dramski igralec, režiser, prevajalec, eseist, kritik, avtor radijskih iger in gledaliških besedil, publicist, radijski napovedovalec, član Društva slovenskih pisateljev, PEN kluba in Združenja pesnikov sveta, dobitnik literarne nagrade Vstajenje za življensko delo oz. dvojezično pesniško-grafično mapo Žlahtnost-Preziosità, ki jo je ustvaril s tržaškim slikarjem Edijem Žerjalom.

Pregar je tudi dobitnik številnih pomembnih nagrad in priznanj. Ob 70-letnici je prejel odličje prijateljstva Občine Dolina, 2008 leta pa Kosovelovo plaketo Občine Sežana za dolgoletno uspešno in ustvarjalno delo ter vidne doseže na področju kulture in umetnosti v sežanski občini; prvič je bilo priznanje podeljeno človeku s stalnim bivališčem izven matične domovine. Za sabo ima dvanaest pesniških zbirk, številne so prevedene tudi v druge jezike, v italijanščino ga prevaja Jolka Milič. Knjigo bodo v ponedeljek predstavili še v Gorici, na sedežu Društva slovenskih pisateljev v Ljubljani in na Dunaju.

»Primorska, moja duša in srce, je bil prvi poklon našim izseljencem v anglofonskem in španskem svetu. Jaz sem čist Primorec, pišem samo v slovenščini, prevajam tudi iz italijanščine in redkeje iz srbske. Najraje se pogovarjam s preprostimi ljudmi, od koder črpam nesluteno gradivo. Globalizacija vdira v nas. Posebno je za nas pomembno, da negujemo svoj jezik; ni pomembno, če so za to potrebne žrtve - odvisno je, ali ta jezik ljubimo,« je poudaril Pregar, ki je v nadaljevanju interpretiral tudi nekatere svoje pesmi s hčerko Mašo, ki je podala svoj pogled na očeta in njegovo delo.

Knjigo je likovno opremil Marko Lupinc, ki se tokrat sežanskemu občinstvu do konca meseca predstavlja s fotografsko-grafično tehniko, je spregovorila bibliotekarka Tanja Bratina Grmek. Za prijetno glasbeno vzdušje pa je poskrbel domači saksofonist Tomaz Nedoh.

Olga Knez

VOLKS BANK
SUPER DEPOZITI

Poslovalnica Koper
+386 5 66 348 68
www.volksbank.si

KLASIČNA GLASBA - Niz Trieste Prima

Kakovosten koncert dvojice Sibourd-Kriscak

Po sijajnem uvodu v Luteranski cerkvi z zborom KammerChor Saarbrücken so nas Mednarodna srečanja s sodobno glasbo Trieste Prima povabila v gledališče Miela, kjer sta koncert oblikovali tržaška sopranistka Manuela Kriscak in francoška pianistka Louise Sibourd. Obe umeđni sta redno sodelovali z ustanovitevjem festivala Giampaolom Coralom, zato sta se že zeleni pokloniti njegovemu spominu s posebnim sporedom.

Levji delež programa je prevzela pianistka, ki je najprej predstavila štiri odlomke iz Coralovega Klavirskega albuma iz l.1997. Skladatelj je črpal navdih iz slik Alfreda Kubina, slikarja, ki mu je dal izhodišče tudi za komorno opero Demoni in nočne prikazni mesta Perle. Zvonovi-Glocken, nato skoraj rokovsko razgiban Wahnsinn, pa še naplavine romantične dobe, se v Coralovi pisavi oglašajo z močjo otipljive, čeprav ne eksplicitno opisne ideje, ki jo je pianistka raz-

vila z jasno, a nekoliko premočrtno igro.

Srečanja so v petindvajsetletnem obdobju predstavila veliko mladih ustvarjalcev in niso nikoli zanemarila domačih: italijansko-argentinski tolkalec Fabian Perez Tedesco, ki v našem mestu živi že dobrih dvajset let, se je že večkrat izkazal na skladateljskem področju in je tokrat predstavil svojo Etudo št.3 s podnaslovom Hommage. Poklon je imenovan Coral, kot je bilo razvidno iz zamolklih, turobnih začetnih akordov; nato je prevladal živahnjejši ritem, ki sicer zaznamuje Perezovo snovanje, toda brez sproščenega veselja, ki bi razpršilo žalost. Sledil je poklon Franzu Lisztu izpod pesma Floriana Bollota: Lampes d'ombre je bil naslov skladbe, ki je našla izhodišče v dodekafonski seriji, spogledovala pa se je tudi s pozno romantiko.

Sibourdova je imela tudi z madžarskim skladateljem Györgyjem Ligeti-jem prijateljske in glasbene vezi, ki so se utrdile s številnimi izvedbami Ligetijevih klavirskih skladb, nekaterih tudi izrecno njej posvečenih. Poslušali smo izbor iz prvih treh zbirk Etud, ki so zazvenele pestro, iznajdljivo, tudi duhovito, čeprav je zadržanje pianistke bolj resno kot sproščeno. Mojster, ki se je znal domiselnopogravati s shemami Chopinovih Etud, je lep primer ustvarjalca, ki zna prelitij svoje originalne ideje v prepričljivo in zlahka dojemljivo formo, česar ne bi mogli trditi o mnogih sodobnih komponistih. Najmanj prepričljiva je bila skladba korejske glasbenice Unsuk Chin, nekoliko puhlo zaporedje lestvic in akordov z naslovom Etudes Scalen št.4. Peter Etővös je nedvomno bolj zanimiv, čeprav je prišel njezega zemeljsko-nebeškega klavirja (Erden Klavier-Himmelklavier) iz l.2003 nekoliko razvlečena. Bolj dopadljiva, začinjena s pretanjem francoskim okusom, je bila skladba Tristana Muraila Cloches d'adieu et un sourire (Zvonovi slovesa in nasmeh) iz l.1992.

Sibourdova je svoj poklon Giampaolu Coralu dopolnila z Variacijami na sliko Arnolda Böcklina, klavirski monolog pa je prekinil nastop sopranistke Manuele Kriscak, ki je izbrala Coralove Trakl Lieder. Pevka je svoji interpretaciji vtisnila globok čustven pečat, lepo je zaokrožila ekspresivno napetost vokalne linije, ki jo klavir nikoli ne preglasti, temveč dopolnjuje z originalnimi prijemimi. Še par utrinkov iz zbirke Melancholia, odtih v zastruplosti nostalgijski, ob koncu koncerta pa kar trije dodatki, ki jih je pianistka želela pokloniti sicer maloštevilnemu, a hvaležnemu občinstvu.

Zamuditi pa ne gre naslednjega koncerta, ki ga bo 16. novembra v dvorani De Sabata gledališča Verdi oblikoval svetovno znan ansambel Klangforum Wien.

Katja Kralj

Na Dunaju prvi slovenski kulturni center v tujini

Na Dunaju odpira vrata Slovenski kulturni informacijski center (Skica), katerega poslanstvo je predstaviti kreativno in inovativno misel slovenskega prostora avstrijski javnosti. Skica je projekt treh ministrstev - za zunanje zadeve, kulturo ter za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo: predvidoma bo začela delovati konec leta in ne bo ponujala samo kulturnih vsebin, kot je običajno za tovrstne centre. Velik podudarek bo tudi na znanosti, kar je v primerjavi z drugimi centri posebnost, kot je povedala vodja Skice Ana Novak. V središču bodo na voljo tudi umetniški atelje ter bivališči za umetnike in znanstvenike. Skica, ki bo organizirana kot dislocirana enota slovenskega veleposlaništva na Dunaju, bo domovala v prostorih slovenskega študentskega doma Korotan, ki ga je slovenska vlada kupila septembra 2009. Tako naj bi Skica študentskemu domu, kot tudi hotelu Korotan, prinesla dodano vrednost. (STA)

Nad 3 mesece - do 2,60 % p.a.

Nad pol leta - do 3,35 % p.a.

Nad 1 leto - do 4,30 % p.a.

Nad 2 leti - do 4,45 % p.a.

Nad 3 leta - do 4,60 % p.a.

BREZPLAČNO ODprtje
IN VODENJE DEPOZITNEGA RAČUNA

UGODNI PREMOSTITVENI KREDITI

n edeljske teme

KORENIT ZASUK NA ITALIJANSKI POLITIČNI SCENI

Berlusconi odstopil, Monti pred izredno zahtevno nalogom

VOJmir TAVČAR

Zdelo se je skoraj neverjetno, Silvio Berlusconi je včeraj odstopil z mesta predsednika italijanske vlade. Potem ko je parlament odobril zakon o stabilnosti (tako je bil preimenovan nekdanji finančni zakon), je milanski medijski mogotek, ki je 17 let odigraval vselej eno od nosilnih vlog na italijanski politični sceni, stopil do predsednika republike Giorgia Napolitana in mu izročil odstopno izjavo. Kljub odstopu pa Silvio Berlusconi še ni povsem iz igre. V teh dneh bo nedvomno skušal pogojevati se stavbo nove vlade in njen program, kot je ob odstopu tudi napovedal predsedniku republike, ko mu je sporočil zahteve svoje stranke. Predvsem pa bodo še dolgo časa občutne posledice njegovega vladanja, kot je pred nekaj dnevi nazorno prikazahal humorist Francesco Altan. Zaprapedenemu državljanu, ki ga je vprašal ali odhaja, je Altanov vitez Banana s ciničnim nameškom zasadil dežnik v zadnjico in mu odvrnil, da mu v slovo pušča spominek.

Odkar je 14. decembra lani le za las ohranil vladno krmilo v svojih rokah (to se mu je posrečilo, ker je imel dovolj časa, da je lahko kupil zadostno število parlamen-

tarcev), je bil Berlusconi stalno na robu prepada in krmilo je ohranil samo s tem, da je vsa glasovanja o najbolj spornih ukrepih vselej vezal na zaupnico vlad in s tem dejansko izsilil podporo svoje koalicije. Cena za to pomoč pa ni bila majhna: po eni strani je moral tiste, ki so mu priskočili na pomoč, nagraditi z raznimi prebendami, obenem pa je dajal vse večjo moč tudi zavezniku Umbertu Bossiju, ki je v precejšnji meri vedril in oblačil. Kako krčevito se je vitez dela oklepjal oblasti priča tudi odgovor, ki ga je dal novinarjem, potem ko je na upravnih volitvah v Milianu minuloma pomlad doživel pekoč poraz, saj je bila njegova kandidatinja Letizia Brichetto Moratti poražena, kljub temu, da jo je on neposredno podprt. »Prezaposlen sem, da bi lahko šel na svoj pogreb,« je takrat zavrnil novinarje.

In na vladnem stolčku je vztrajal, kljub temu, da so bila nesoglasja z gospodarskim ministrom Giuliom Tremontijem vse ostrejša in je bila vse bolj očitna nemoc, da bi vlada sprejela protikrizne ukrepe, za katere se je obvezala v Bruslu (ni naključje, da je Evropska komisija zahtevala od italijanske vlade veliko pojasnile v zvezi s prisnom o namerah, ki ga je Berlusconi izročil evropskim partnerjem).

Dejstvo, da je zbornica zavrnila državni obračun, je skušal obiti z novim glasovanjem o zaupnici, celo prezirljivi nasmejni nemške kanclerke Angele Merkel in francoskega predsednika Nicolasa Sarkozyja mu niso mnogli do živega. Njegovo trmoglavo vztrajanje je načelo samo spoznanje, da v poslanski zbornici nima več večine (v drugem branju je njegov državni obračun podprt 308 poslancev, kar je 8 manj od večine), iz sedla pa ga je vrgla silovita reakcija finančnih trgov, potem kot je napovedal odstop, vendar je kazalo, da bo skušal na vse kriplje zavlačevati, da bi izsilil predčasne volitve in preprečil, da bi morebitna vlada strokovnjakov prevzela krmilo države. Če naj verjamemo poročaju novinarjev, je tudi odločitvi za odstop v največji meri botrovala skrb za osebno korist: potrdil je umik, ko mu je dolgletni prijatelj in predsednik njegove družbe Mediaset Feledele Confalonieri dejal, da bi z nadaljnjam vztrajanjem samo oškodoval družinska podjetja.

Milanskega viteza dela pa je ob tej krizi stinil v kot tudi predsednik republike Napolitano, ki je še posebej v zadnjem letu za vse tuje državnike edini verodostojni italijanski sogovornik. Predsednik, ki se je

od junajske finančne krize, osebno angažiral, da je parlament izglasoval najbolj nujne varčevalne ukrepe, se doslej ni odzval na vse številnejše pozive, naj ukrepa in onesnemogoči Berlusconija (zaradi tega si je nakopal nemalo kritik v najbolj neučakanih in nestrenih krogih), ker mu ustava tega ni dovoljevala. V tem tednu pa je izkoristil vse vzvode, ki mu jih daje na razpolago temeljna listina, hitro ukrepanje so mu omogočila tudi neformalna septembrska posvetovanja s strankami, s katerimi si je lahko ustvaril jasno sliko.

Tako je preprečil Berlusconiju pre dolgo zavlačevanje in obenem dosegel, da je parlament v najkrajšem možnem času izglasoval stabilizacijski zakon. Obenem je skušal pomiriti trge s tem, da je imenoval za doživljenjskega senatorja nekdajnega evropskega komisarja in priznanega ekonomista Maria Montija, ki je dejansko ostal edini možni kandidat za predsednika vlade strokovnjakov, potem ko je bil guverner Banke Italije Mario Draghi določen za predsednika Evropske centralne banke. To je bilo jasno sporočilo, komu Napolitanu namerava poveriti nelahko nalog, da po Berlusconijevem odstopu sestavi novo vlado. Odziv na trgi je bil spodbuden: milanska borza je zopet zadihalna in potegnila za sabo v črne številke tudi ostale evropske trge, obresti, ki so jih vlagatelji zahtevali za nakup italijanskih obveznic, so se znatno znižale, razlika in donosu z nemškimi bundi se je v enem dnevu zmanjšala za pol drugi odstotek. Napolitanovo zamisel so podprli tudi drugi državniki (med prvimi se je oglasil ameriški predsednik Barack Obama), predsednik Evropske unije Herman Van Rompuy pa je brez dlak na jeziku poddaril, da Italija potrebuje reforme, ne pa predčasnih volitev, včeraj je Montijev strokovnost pohvalila nova predsednica Mednarodnega denarnega sklada Christine Lagarde. Pričakovanje mednarodnih krogov je že tolikšno, da bi bil odziv na morebitni Montijev neuspeh za Italijo katastrofal.

Mednarodna podpora je po eni strani utrdila Napolitanov ugled, po drugi pa so v Ljudstvu svobode tisti, ki nasprotujejo vladni strokovnjakov in bi hoteli takoj nje predčasne volitve, izkoristili za napade na predsednika države, češ da je preveč samosvoje tolmačil pristojnosti, ki mu jih priznava ustava. Za predčasne volitve se vneto zavzemajo nekdanji pripadniki Nacionalnega zaveznštva, ministri, ki izhajajo iz vrst PSI in KD, dolgoletni Berlusconijev svetovalec, pisec mnogih njegovih govorov, sicer pa odgovorni urednik dnevnika *Il Foglio* Giuliano Ferrara, komentator dnevnika *Il Giornale* Vittorio Feltri in odgovorni urednik omenjenega lista Alessandro Salusti (včeraj so v milanskem gledališču Manzoni organizirali shod, da bi protestirali zoper morebitno Montijev vlado). Ti krogovi se upirajo vladni, »ki nam jo vsiljujejo finančni trgi in evropski birokrati«, zavzemajo se za »pokončno držo«, ostro napadajo novo evropsko pošast Merkozy (sestavljenka iz priumk Merkul in Sarkozy), Ferrara je v svojem včerašnjem nastopu razlikoval v donosu (spread po angleško, ki je v teh tednih stalno prisoten v poročilih vseh italijanskih medijev) istovetil s tanki. Nekoč so po njegovem demokraciji zadušili s tanki, sedaj jo s »spreadom«.

Če se ne bo kaj zataknilo, bo predsednik Napolitano že danes po formalnem posvetu s strankami, Mariu Montiju ponovil nalogu, da sestavi novo vlado. Po mnenju predsednika države (v tem so ga včeraj s svojim stališčem podprt vsi socialni partnerji) je treba pohiteti, mandatar mora biti na delu že v ponedeljek, ko bodo znova poslovali finančni trgi.

Montijeva naloga vsekakor ne bo lahka, saj ne gre pozabiti, da bo imel opravka s parlamentom, ki je z glasovi donedavne večine izglasoval stališče, da je bil Berlusconi prepričan, da je mladoletna »Ruby rubacuori« nečakinja pred nekaj meseci odstavljenega egitoškega predsednika Muamara, in je zato priporočil milanski kvesturi, naj jo zaupa v varstvo njegovi sodelavki Nicole Minetti. Novopečeni senator

je začel vleči svoje prve poteze že včeraj: srečal se je že z guvernerjem Banke Italije Ignaziem Faziem, z Draghijem, z voditelji Demokratske stranke, nato pa je bil na konalu pri Berlusconiju v palaci Chigi. Voditelj Ljudstva svobode, ki je baje jezen na Napolitana, češ da ga je potisnil na obroble, je očitno želel postaviti profesorju, ki ga bo nasledil za vladnim krmilom, svoje pogoje. Zahteval, naj bo sedanjem podsekretarjem v predstavstvu vlade Gianni Letta član novega ministrskega sveta in še kaj. A je Letta sinči sporočil, da se umika, prednost naj imajo mladi. V Ljudstvu svobode so napetosti zelo ostre, mnenja so deljena, Berlusconi ni znal in najbrž tudi ni hotel vsliti skupnega stališča, najbrž bo skušal tudi na nakazovanju drugih možnih kandidatov iztržiti zase čimveč.

Včeraj popoldan je Monti lahko torek računal na brezpogojno podporo sredinskega tretjega pola in Demokratske stranke, na polovično podporo Italije vrednot, medtem se je Severna liga odločila za opozicijo. Ni še jasno, ali bo njena opozicijska politika ostra ali pa bolj spravljiva. Ljudstvo svobode pa, kot rečeno, ostaja še neznanka.

Vsekakor bo pri svojem delu Monti lahko računal na podporo predsednika republike, ki bo zastavil ves svoj ugled za to, da bo Monti dobil pri strankah potrebljeno podporo. Po oceni vseh komentatorjev je nekdanji evropski komisar edina Napolitanova opcija. Če bi mu spodletelo, bi bila razpuščitev parlamenta in sklic predčasnih volitev edina rešitev. Vendar bi v takem primeru - in to res ni zanemarljivo - do volitev in sklica novega parlamenta državo vodila Montijeva in ne Berlusconijeva vlada.

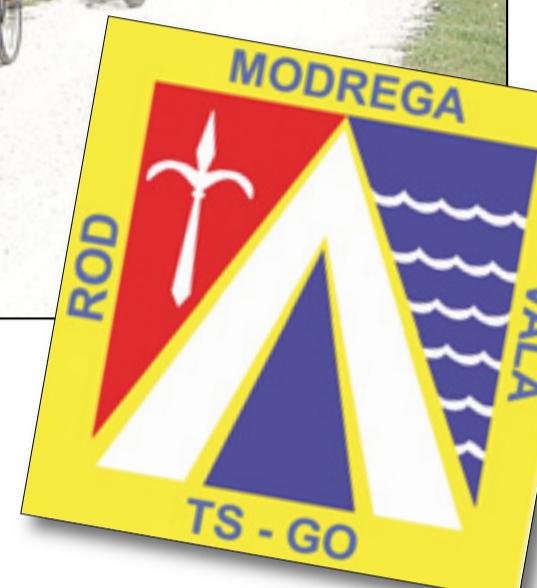
Montijeva vlada se zdi torej v sedanji razmerah in ob sedanjih napetostih na finančnih trgih edina možna rešitev. Njena glavna naloga bo zdraviti italijansko gospodarstvo in obenem obnoviti verodostojnost Italije v očeh mednarodnih partnerjev in v očeh trgov. Če bo to dosegla in bo uspela dovolj pravčno porazdeliti nova bremena, ki bodo potrebljana za premestitev krize, bo opravila zelo pomembno delo. Že to in manj slab volilni zakon bi bila pomembna začetna koraka na poti tiste etične družbene prenove, brez katere Italija ne bo imela dolgoročne perspektive, saj je prav prezir etičnih načel najslabša in najbolj obremenjujoča dediščina 17 let berluskonizma, tista simbolična Altanova marela, ki povzroča hude bolečine nam vsem.

Ne da bi prisluhnili zainteresiranemu zaostrovjanju Ferrare in njegovih somišljencov, pa je treba tudi poudariti, da bo morebitna Montijeva vlada za italijansko politiko velik poraz, ker bo dokaz, da ni znala najti v svoji sredi dovolj moči in energij, da bi sama Italijo izvlekla iz sedanjega brezna. Berlusconi in njegova desnosredinska koalicija sta s svojo nesposobnostjo in s tem, da sta dajala prednost lastnim interesom, spravila Italijo v sedanje krizne razmere; leva sredina, ki je zaradi svojih notranjih preipirov, neuskajenosti in političnega vrtičkarstva, leta 2008 pokopal vladu Romana Prodi, pa ni znala ponuditi volivcem neke verodostojne alternative, neke nove vizije družbe (isto, resnici na ljubo, velja tudi za evropsko levico, ki ni dorekla kaj več od vse bolj plahih predlogov nekdanje socialne demokracije).

V sedanjem vrtincu se je treba najprej izvleči iz krize, nato pa se bo najbrž treba spoprijeti tudi z vprašanjem mlađinske brezposeljenosti, ki je v Italiji že presegla nevarno stopnjo, s problemom milijonov prekernih delavcev, z vprašanjem priseljencev, ki so še bolj izpostavljeni izkoriscenju, skratka s problemom večje socialne pravčnosti, pa tudi s problemom predstavniške demokracije, če se Italija noče sprijaznit s postopnim nezadržnim zatonom. Ali bo politika kos tej nalogi? Prvi znaki bodo najbrž vidni v kratkem, ko bo politika klicana na prvi izpit: ali bo znala v tem času, ko bo pozvala ljudi k novim žrtvam, dati tudi sama zgled in se odpovedati nekaterim svojim najbolj zoprtnim privilegijem?

TABORNIKI RODU MODREGA VALA

Pestro dvotedensko doživetje v soški dolini

Prapor tabornikov Rodu modrega vala iz Trsta in Gorice je letos spet zavijtel na prekrasnem prostoru v Kal-Koritnici

Soča in Julijci so skozi dvotedensko pustolovščino več čas krojili posebno vzdušje. Tabornice in taborniki RMV smo tako lahko preživeli edinstveno taborjenje, ki nam je ponujalo številne izzive.

Klub nestanovitnemu juliju in nekaterim odvečnim kapljam dežja, nobenega taborečega niti načelo malodušje, prav nasprotno. Izlete in odkrivanje okolice je pravočasno vedno spremljalo sonce in z njim tudi dobra volja. Slednja nas je spremljala korak za korakom na pohodih, v klanec s kolesom ali po brzicah z gumenjakom ...

Uradni del taborjenja se je sicer začel v ponедeljek, 18. julija, ko so do tedaj taborni prostor s svoimi šotori napolnili še medvedki in čebelice ter gozdovniki in gozdovnice. Takoj je pod pobočjem Svinjaka stalo 29 šotorov, v katerih je vključno z vodstvom taborjenja mrgolelo približno 90 osnovnošolcev in nižješolcev.

Ti so takoj spoznali pravo lice letošnjega muhastega taborjenja. V dobodošlico jim je zagodel dež, vendar je predhodnica že postavila vse potrebno za nemoteno življenje na taboru. Že več dni je stala taborniška kuhinja in večji objekti, ki so letos na najboljši način jamčili nemiren potek dejavnosti. Program se je tako začel razvijati že prvi dan z večernim napadom na svečo in naslednje jutro z dokončnim postavljanjem taborniških objektov.

VODSTVO TABORJENJA:

- starosta:** Burja – Dana Purič;
- taborovodja:** Šmarnica – Martina Soban;
- vodja programa:** Volnik – Andrej Marušič;
- tajnici in bolničarki:** Sončnica – Nina Race, Mraljica – Mateja Prašelj;
- ekonomi:** Ščurek – Erik Piccini, Losos – Peter Paulin, Majnica – Martina Bogatez;
- blagajničarka:** Deteljica – Lara Isra Skerl;
- gospodarja:** Jantar – Nikola Švara, Svizec – Tomaz Milič;
- sportna referenta:** Volk – Jar Martini, Vrtnica – Madalena Pernarc;
- kulturni referenti:** Iskra – Malina Tedeschi, Vercnica – Mara Race;
- vodniki:** Veverica – Mateja Zavadlav, Skrla – Janika Skerl, Suša – Lara Purič, Mrak – Niko Mavridis, Zarja – Tadeja Zavadlav, Ledenik – Martin Devcich, Breza – Barbara Ferluga, Jelen – Alex Kuret, Sova – Katerina Isra, Kres – Gabrijel Zavadlav;
- Jolly:** Rman – Tadjan Škerl.

taboreče, saj časa za oddih in sploh za dolgčas ni bilo. Ob dežurstvih, stražah ali med tihimi urami se je v Kal-Koritnici spletlo marsikatero novo priateljstvo med najmlajšimi in utrdilo vezi med vodstvom, ki je nedvomno izpeljalo zelo uspešno taborjenje.

Izletniško kosilo

Na letošnjem taborjenju gotovo nismo pogrešali daljših izletov. Okolica nam je nudila nešteto pojhodniških izhodišč, med temi pa še srečanje do Krnskih Jezer. V koloni smo se počasi dvignili iz Lepene tja do koče na krnskih jezerih in nato do istoimenskega visokogorskega Jezera. Ves trud je gotovo plačal razgled, tiste največ utrujene pa je razveseli tipično izletniško kosilo, meni katerega sestavlajo sledče dobrote: kruh, tuna, toppljeni sir ali namaz, sadni sok, čokolada ter sadje. Marsikomu lahko zgleda ponudba nekoliko skopa, vendar ni ga tabornika, ki bi ne požrl več kot kašno rezino kruha s tuno. Razmerje med težo nahrbtnika in pričakovanim kosilom, je nedvomno v korist zadnjega. Ritual poteka nekako tako:

Kruh najprej dobro namažeš s sirom. Izcediš odvečno olje iz tunine konzerve. V odvisnosti od krujjenja želodca izbereš kako debelo plast tune boš namazal na rezino kruha. Če so dežurni dobro razpoloženi sledi tudi »repete« ali »tripete«, prvega sicer jamčijo vedno nenasprana pravila. Lahko se spet odpraviš do glavnega dežurnega, ki ti bo izročil vse se stavine in ponovi postopek.

Ko se odžejaš s sokom, privoščiš si še čokolado in sadje.

Sledi prilagajanje taborniškega pasa in obubožana tiha ura ...

Če pa komu kosilo ne tekne, lahko vedno računa na pomoč izkušnejšim bratcev in sestric (požrešnežev izletniških obrokov), ki bodo prav gotovo poskrbeli, da se v tabor ne bodo vrnili težki nahrbtinci ...

Pesniški navdih

Ko se dežne kaple neutrudno odbijajo od ščerkih platen je življenje na taboru nekoliko ohromljeno tako da se vsi pogosto zbiramo v skupnih pokritih storih. To sta običajno gospodarski ali vodstveni ščekarji potekajo kvizi ali družabne igre, gozdne šole, ske vaje in vse kar iznajdljivost kulturnih referenčnih ostalih članov vodstva pripravi glavnini. Letos pa so li nekateri pesniško zelo navdihnjeni. Marsikoga so senetili z novimi taborniškimi parodijami in pesmi iz slovenskega narodno zabavnega repertoarja, omenimo nepozabnega Čebelarja Lojzeta Slaka, ki je spremjal večji del tabora in med nočnim zbujanjem »uzbuno« ali prijubljene parodije Ker pada do originalnem napevu pesmi Whatever you want vedbi skupine Status Quo. Ob teh pa gre omeniti pesem, ki nas je spremljala od predhodnice do vrnin sicer Albanova in Rominina »Felicità«.

*Kako lepo mi zašumijo,
kako lepo mi zadišijo,
a v srcu mi spomin
na mlade dni budijo.
Čebelice, čebelice,
saj moje ste prijateljice,
pozabi vas nikdar
ta starci čebelar.*

(Čebelar, Lojze Slak)

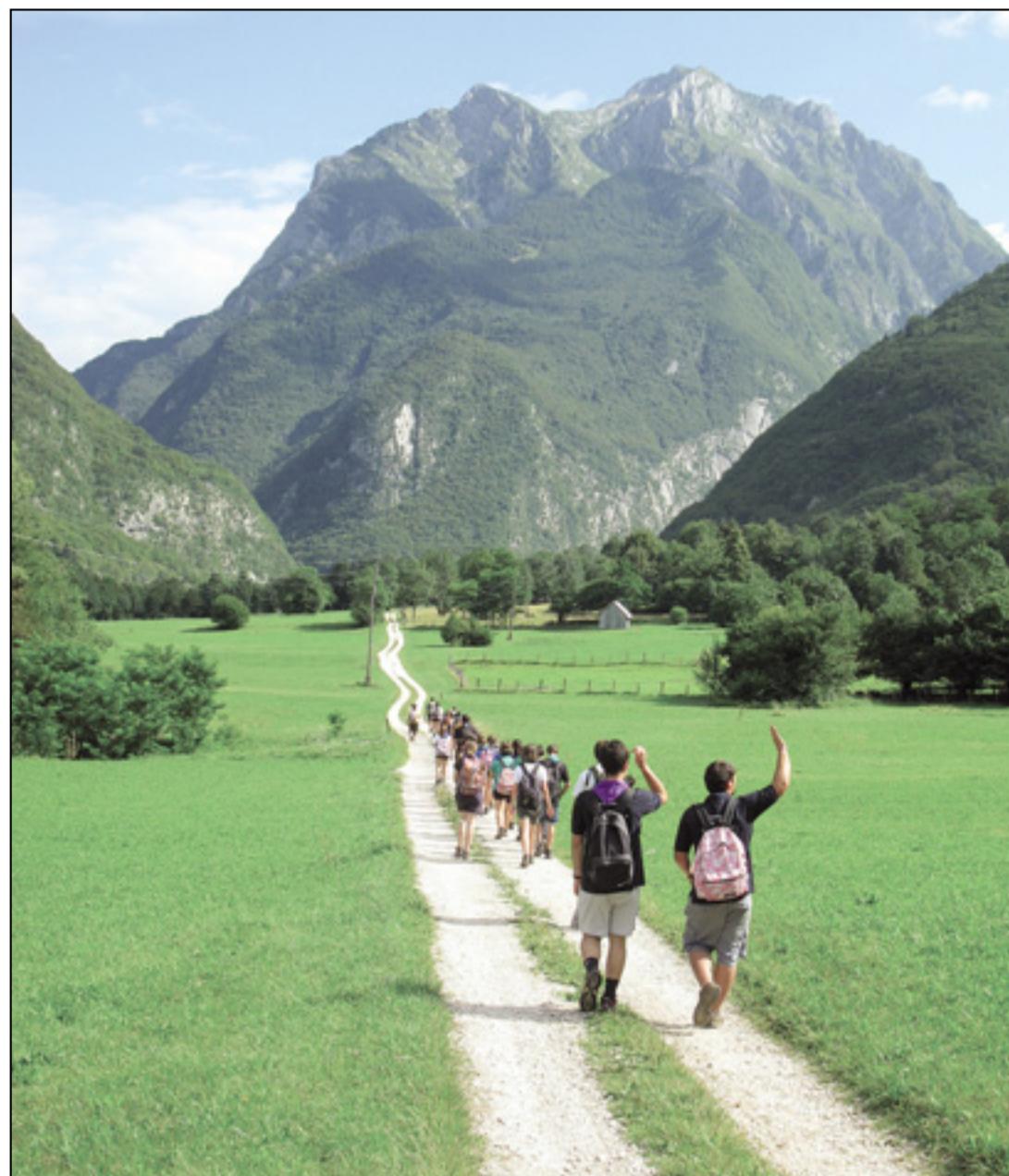
*Ogenj odpade,
je en meter wade,
je en meter blata,
se utopijo tudi žabe ...
Je pršla poplava,
je pršu orkan,
je poču vulkan,
je pal en roplan,
ker je dež vsak dan ...*

*V luži sred tabora že ribe plavajo,
v šestedesetjrcu je en peškan!*

(Ker pada dež, Losos & Volnik)

Indijanci & kavboji

Ni pravega taborjenja brez tematskega dnevnega temo je oblikoval nenehen boj med Indijanci in kavboji. Preprosta tema je požela velik uspeh že pripravami na ta neobičajen dan, ki je že v jutrišnjih popolnoma spremenil videz tabornega prera. Taborniški objekti so spremenili imena: kuhin-

Letošnjih TOP 10

1 Šotori: Naložba vseh časov. Za-
služijo si en velik Mmm, saj
kmalu bodo odslužili 10-let-
nico uporabe, vendar nikakor
ne po-puščajo. Novejše vari-
ante pa bi takoj odposlali
proizvajalcu.

2 WC: Taborni prostor v Kal Koritnici je poseben predvsem,
ker razpolaga z zidanimi sami-
tarijami. Izjemoma nam ni bi-
lo treba nabaviti kemičnih
stranič. Pravi taborniški ta-
borniški luksuz!

3 Raziskovalni popoldan: ali za-
služen odmor po ulicah Bove-
ca. Mlajši vodi so med števil-
nimi turisti spoznalvi zgo-
dovino in nabirali informacije
znanega letovišča v Julijskih
Alpah.

4 Po sladoled v Bovec: seveda se
v vas nismo odpravljali le na
raziskovanje znamenitosti.
Marsikdo je obiskal tudi sla-
doledarno, ki se ponaša z
okusnim sladoledom.

5 Izlet v dolino Možnice: izlet kot
v pravih časih! Kljub boleči-
nam v nogah in nekaterim žu-
ljem v stopalih smo si od bli-
že pogledali manj znanj kotiček
Triglavskega parka, ki nas je
dobesedno pustil brez sape.

6 Pečena koruza in mehiška hra-
na: težko si se lahko pritoževal
nad menijem. Ekonomi so de-
žurnim priskrbeli res vse potrebo-
no za izvrstne obroke. Med vsemi pa sta ostal vtis-
njen ravno obrok iz temat-
skega dne.

7 Indijanska štafeta: preizku-
šnja, ki je navdušila vse tabo-
reče. Štafetni poligon je ob-
krožil celoten taborni prostor,
kjer so bile med enim šotorom
in drugim postavljene najra-
zličnejše ovire. Ob glasnom
navajanju sovrstnikov so tek-
movalcem neutrudno nagajali
kavboji, vendar jim niso nikakor
preprečili poti do končne
zmage.

8 Kuhinja: napredna taborniška
zgradba. Na najnižjo stopničko
se uvrsti središče taborne-
ga življenja, ki je brez curka
vode in oblačka prahu ob vsaki
uri opravila svojo dolžnost.
K uspehu objekta pa so pri-
pomogli kritizirani in hkrati
obubožani paleti.

9 Kolesarski izlet: dirka v malem.
Težavam navkljub smo le zbra-
li dvajset koles in se kot sku-
pina profesionalcev odpravili
na kolesarsko pot, ki so jo kro-
jile številne krajše etape. Ni-
kakor se nismo morali otresti
klancev, posledično tudi hitrih
spustov, kjer je vsak doživel
svojih pet minut slave.

10 Rafting: veselo po brzicah.
Vzdusje je bilo tako, da so ne-
kateri prepričano prepevali
»Gusarsko«. Ob vrnitvi pa je
vsem udeležencem predsta-
vil najlepšo pustolovščino.

Na svoji seji dne 25. oktobra je izvršni svet Kmečke zveze obravnaval njen delovanje s posebnim poudarkom na strokovne posege tudi v luči plodnega sodelovanja s svetovalno službo Slovenije.

Poletni in zgodnje jesenski čas je najprimernejši za obiske na kmetijskih gospodarstvih, kot tudi za skupinska srečanja, saj je nega kmetijskih kulturnajintenzivnejša, kar velja v prvi vrsti za vino-

grozda, mošta in vina za pravilno strokovno usmerjanje vinogradnikov in vinarjev pri trgovci, predelavi grozda ter negi mošta in novega vina.

S tem v zvezi bomo omenili strokovno predavanje o omenjenih posegih v začetku meseca septembra, pred začetkom trgovcev, ki ga je vodila enologinja KGZ Nova Gorica Tamara Rusjan v sodelovanju s čezmernimi področnimi strokovnjaki. Njeno izvajanje ter posegi drugih strokovnjakov so nudili številnim prisotnim čezmernim vinogradnikom možnost os-

njaki svetovalne službe Slovenije in FJK predvsem na področju varstva oljke s posebnim poudarkom na zatiranju oljčne muhe, najnevarnejšega škodljivca oljke, ki je v tem poletju močno ogrožal to kulturo. Čezmerno sodelovanje je potrdilo, da govor stroka skupen jezik tako pri ekološkem kot tradicionalnem načinu gojenja oljke, kar velja tudi za ostala opravila v oljčnikih, zlasti rez in gnojenje, kot so potrdili tonimenski ogledi oljčnih nasadov in skupinska srečanja v čezmerni sestavi bodisi strokovnjakov kot oljkarjev.

IZVRŠNI SVET KMEČKE ZVEZE

Obiski na kmetijskih gospodarstvih, pobude za izobraževanje in strokovno delo

gradništvo in oljkarstvo. Skladno s tem je Kmečka zveza v omenjenem časovnem odbdobju priredila številne pobude, ki so zadevale vse pomembnejše kmetijske pridelovalne usmeritve na Tržaškem. Pri svojem pregledu se bomo omejili le na pomembnejše, ki pa dovolj izčrpano in zgovorivo govorijo o široki delovni paleti slovenske kmečke ustanove.

Še prej pa bi opozorili, da Kmečka zveza skrbi za strokovno izobraževanje svojih številnih članov tudi preko tiskane besede s svojo kmetijsko tedensko stranko, ki jo objavlja ob nedeljah Primorski dnevnik. Gre za najbolj razširjen zamejski časopis, z vsakodnevnim izhajanjem. Na tej strani skuša svetovalna služba organizacije zajeti vso strokovno tematiko, ki zadeva najbolj razširjene in gospodarsko najpomembnejše panoge.

Preden preidemo k pregledu pomembnejših strokovnih pobud, pa bi radi izrazili hvaležnost za kakovostno sodelovanje slovenskim kmetijskim strokovnjakom svetovalne službe iz Kmetijsko gozdarskega zavoda Nova Gorica, ki deluje v okviru Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije.

Upoštevajoč razširjenost, gospodarski pomen in perspektivnost vinogradništva in vinarstva je svetovalna služba namenila največjo pozornost vinogradništvu in vinarstvu s številnimi ogledi vinogradov, tudi v sodelovanju s slovenskimi fitopatologji, za preverjanje zdravstvenega stanja trtnih nasadov. Obiski, tako v vinogradništvu kot ostali pridelovalni usmeritvi, so bili tudi prilika za izmenjavo izkušenj zlasti na področju varstva rastlin, ki postaja vse zahtevnejše vsled širjenja novih bolezni in škodljivcev na obeh straneh meje. Ameriški skržat je zaskrbljujoč primer, ki to potrjuje.

Na področju vinarstva velja poudariti velik napor svetovalne službe za analize

vežitve in posodobitve strokovnega znanja, ki je v nenehnem hitrem razvoju.

Pomembna za želeno bodoče sodelovanje pri trženju in promociji kraških pridelkov in izdelkov so bila srečanja čezmernih strokovnjakov za doseg skupne blagovne znamke terana. Obetavnim prvim srečanjem bodo sledila druga, v iskanju skupne, za vse zadovoljive, rešitve, ki bi jo kazalo razširiti na druge območne kmetijske izdelke, kot so pršut, sir in med.

Iz bogatega delovanja iz področja vinarstva bomo še omenili posvet fitopatologov iz FJK in Slovenije ter srečanje čezmernih področnih strokovnjakov, da bi skupaj preučili možne izhode in rešitve iz težkega stanja vinarstva. Obe srečanji sta potrdili koristnost sodelovanja med strokovnjaki kot učinkovita sredstvo za pretok in izmenjavo strokovnega znanja in izkušenj.

Manj razvijano, a kljub temu pomembno in koristno, je bilo delovanje na področju živinoreje in sirarstva. Navzlic že dolgo trajajoči krizi tega sektorja, tako na slovenskem kot na zamejskem delu Krasa, je na Tržaškem nekaj rejcev, kot so imeli možnost preveriti tudi strokovnjaki in rejeci iz Slovenije, doseglo zadovoljive gospodarske dosegke z inovativnimi poseagi, bodisi pri proizvodnji kot trženju svojih mlečnih izdelkov z neposredno prodajo na kmetiji in tipicizacijo svoje proizvodnje. Gre za izkušnje, ki bi jih zgledalo prenesti tudi na slovenski Kras. Pri teh in drugih pobudah lahko nudijo svojo pomoč tudi javne uprave, kot je izšlo na srečanju čezmernih strokovnjakov o možni vlogi krajevnih uprav pri reševanju živinoreje na Krasu. Vloga teh uprav lahko s ciljnimi posegi pridobi čedalje večji pomen pri hrnanju in želeni krepitvi te dejavnosti, ki ima nenadomestljivo vlogo pri varstvu okolja in krajine.

Tudi v oljkarstvu je bilo delovanje Kmečke zveze pestro in se je udejanilo predvsem v sodelovanju s področnimi strokov-

čevr se je vtnarstvo vsled razlaščanja predmestnih tržaških vrtov in rastocene ostre konkurence pridelovalcev ostalih predelov Italije in drugih držav močno skrčilo in izgubil večstoletno vodilno mesto v tržaškem kmetijskem sektorjuje še vedno ohranilo svoje dostojarstvo in gospodarski pomen. Z novimi pristopi je še možna, tudi zaradi tega ker se je po nekaj desetletjih poleg val razlaščanja zemlje, ohranitev in utrditev te dejavnosti. O tem so se prepričali tudi pridelovalci in strokovnjaki iz Slovenije, ki so obiskali nekaj, žal sicer maloštevilnih, zelenjadarskih gospodarstev na Tržaškem, ki so dosegle zvidljivo gospodarnost z dvema inovacijama: razširivijo palete svoje ponudbe z gojenjem novih zelenjadnic ter z neposredno prodajo svojih pridelkov na tržnicah. Poleg tega se dokaj uspešno zavzemajo, da bi se med vedno številnejšimi kupci utrdilo geslo, da je domače boljše in ga je zato vredno primerno cenovno nagraditi.

Izmenjava čezmernih obiskov pridelovalcev in strokovnjakov bi po mnenju Kmečke zveze lahko prinesla do hitrejšega in učinkovitejšega reševanja strokovnih problemov, kot tudi do sodelovanja na področju promocije in trženja.

Ob koncu pa še dve besedi o čebelarstvu, priljubljeni in tradicionalno prisotni panogi na Tržaškem. Žal ni uspelo svetovalni službi Kmečke zveze iz Trsta prideti srečanji ali obiskov med čezmernimi kraškimi čebelarji in strokovnjaki, kar pa je uspelo Kmečki zvezi iz Čedad, ki je tako kot na področju uporabe biomas za ogrevanje, gojenja kostanja, travništva in pašništva, znala uresničiti tudi v čebelarstvu plodno strokovno čezmerno izmenjavo zlasti na področju zdravstva čebeljnakov, s posebnim poudarkom na varozo, hudo zajedalsko okužbo čebeljih družin.

Svetovalna služba Kmečke zveze v sodelovanju z ZKB

NASVETI STROKOVNJAKA

Teren za šparglje pripravimo sedaj

Šparglji (*Asparagus officinalis*), ki jim pravimo tudi belusi, so celo cenjena povrtnina. Prav zato je vredno, da šparglje poskusimo gojiti tudi na malih površinah. Sedaj je pa čas, da pripravimo zemljišče, s samim gojenjem špargljev pa bomo začeli spomladni,

Šparglje v glavnem delimo na zelene, ki so najbolj razširjeni, vijoličaste, z vijoličastimi konicami, in bele. Če jih bomo gojili le za domačo uporabo, bomo najraje izbrali zelene, ki so glede nege manj zahtevni. Beli so veliko bolj donosni, posebno, če jih nameravamo prodajati. Če jih bomo gojili za prodajo, se vsekakor prej dobro poznamo, za katere šparglje je na tržišču največ povpraševanja. V naših krajih spontano rastejo tudi divji šparglji ali brščice. Obstajajo tudi okrasni šparglji.

Gojeni šparglji uspevajo 10-15 let. Prvi dve leti rastlina ne daje proizvodnje. Značilna za šparglje so podzemski stebli, ki jim rečemo kar korenine. Slednje vsebujejo rezervne snovi za pomladne poganjke. Podzemski stebli so cilindrične in podolgovate oblike, se razvijejo vodoravno in na sredini imajo očesa, iz katerih zrastejo poganjeni šparglji, ki jih uživamo. Korenine se z leti precej obnavljajo v višino in v glavnem rastejo vodoravno. Če poganjekov ne poberemo, se v poletnih mesecih iz njih razvijejo v rastline visoke 1 m do 1,5 m. Špargelj je dvodomna rastlina, moški in ženski cvetovi so na različnih rastlinah. Šparglji cvetijo na začetku poletja. Cvetovi so majhni in zelenkasto-rumene barve. Sadež je živordeč barve. Nadzemni del rastline se jeseni posuši. Spomladni spet raste nov nadzemni del.

Šparglji se dobro prilagodijo različnim podnebjem, dobro rastejo po srednji Evropi, a tudi v Sredozemlju. Našemu podnebju se dobro prilagajajo. Rastlina je odporna tudi na nizke temperature. Špargelj se dobro prilagodi različnim tlem, slabu pa prenaša zastajanje vode v tleh. Belusi imajo raje bolj peščeno zemljo, medtem ko zeleni dobro raste tudi v bolj težkih tleh. Pretrda tla vsekakor niso primerena. Prija mu nekoliko bolj lužnata tla, raste pa tudi v bolj slanih tleh.

Pred sajenjem pripravimo tla in za to izbirajmo izrazito sončno lego. Orjemo 30-35 cm globoko. Po možnosti to storimo jeseni. Pred obdelovanjem pognojimo z zrelim hlevskim gnojem. Gnoja uporabimo približno 5 kg na kvadratni meter. Gnojimo po vsej površini. Poleg hlevskega gnoja pognojimo tudi s fosforinimi in kalijevimi mineralnimi gnojili.

Šparglje lahko sadimo na dva načina: s podzemskimi stebli ali pa sadike s koreninskim grudo. Podzemski stebli vzgojijo tako, da jih najprej v marcu sejajo, setev naj se ne zavleče prepreno v april. Iz semen zrastejo rastline, naslednje leto v januarju in februarju korenine izravajo iz zemlje in te sadike posadimo v času od februarja do konca marca. V toplejših in milih letih lahko sadimo tudi jeseni. Sadimo jih v vrste. Razdalja med vrstami naj bo za zelene šparglje 120-150 cm, v vrsti pa 25-40 cm. Za bele šparglje pa 180-220 cm, v vrsti pa 30-50 cm. Še prej pripravimo jarke, ki naj bodo široki 40 do 60 cm, globoki pa 30 cm. Saditi moramo precej globoko, ker se z leti korenine obrastejo in se počasi dvigajo. Korenine postavimo vodoravno v jarke in pokrijemo z 10 cm visoko plastjo zemlje.

V zadnjih letih je bolj razširjeno sajenje sadik s koreninsko grudo, ki si jih lahko vzgojimo tudi sami. Sejemo v ogrevan prostor v februarju-marcu. Približno 60-80 dni po setvi pripravimo jarke sadike v vrsto. Sadilne razdalje so iste, kot pri sajenju podzemskih stebel.

Šparglji začnejo proizvajati komaj v drugem ali tretjem letu. Že vistem letu, ko sadimo bodisi sadike ali podzemski steble, pognojimo z dušikovimi gnojili, po možnosti v 3 obrokih. Na koncu vegetacijske dobe, jeseni, odrežemo ves vegetativni del, ki se je medtem posušil. V naslednjih letih pognojimo z dušikom potem, ko smo pobrali šparglje, to se pravi v maju in juniju. To lahko storimo tudi v 3 ali 4 obrokih. Pozimi pa gnojimo z hlevskim gnojem, fosforjem in kalijem. Gnojila podkopljemo med vrste. Obenem odstranjujemo plevel, obdelujemo in med tem pazimo, da ne pokvarimo korenin. Postopoma moramo šparglje tudi osuvati, posebno bele. Korenine namreč rastejo in s časom pridejo vedno bolj na vrh. Pri belih špargljih uredimo gredico tako, da jo zagrjinamo, saj morajo bolj rasti v odsotnosti svetlobe, torej pod zemljom. Ko pa šparglje poberemo, zemljo odgrajemo. To storimo vsako leto. Zmerno zalivamo. V času, ko pobiramo šparglje, je bolje, da ne zalivamo, da ne bi hladna voda zaustavila njihove rasti. Rastlina je vsekakor precej odporna proti suši, zastajanja vode v tleh pa ne mara.

Šparglje pobiramo od marca do začetka junija. Vsakega posebej moramo odrediti ob osnovi in paziti, da je ranimo korenin, da ne bi po ranah vnašali nezaželeni povzročitelje bolezni. Najbolj okusni so tisti poganjki, ki so naglo zrasli. Najbolje je, da jih uživamo čim bolj sveže. Za tak da jih lahko shranimo tako, da jih zavijemo v vlažno krpo in damo v hladilnik.

Šparglji vsebujejo veliko C vitamina, folične kisline, karotenov in B2 vitamin. Špargelj zelo pozitivno vpliva na človeški organizem, saj ima tudi diuretične in depurativne lastnosti.

Magda Šturmán

AKTUALEN NASVET

Kdaj je najprimernejši čas za obiranje aktinidije

Aktinidija, bolje poznana kot kivi, je pri nas razmeroma razširjena sadna vrsta, čeprav smo jo spoznali šele v zadnjih dveh ali treh desetletjih. Gojtitelji te kulture se tudi letos obračajo na svetovalno službo Kmečke zveze, ker želijo pojasnila o najprimernejšem času za obiranje plodov te sadne vrste. Ker smatramo, da utegne ta podatek zanimati tudi druge gojtitelje te kulture, bomo skušali dati s tem v zvezi nekaj osnovnih navodil.

Po zakonu je obiranje dovoljeno, ko so plodovi dosegli 6,2 stopinje sladkorja po Brixovi lestvici. Ta vrednost pa je po našem mnenju prenizka, kajti dokazano je, da če želimo okusiti res sladke sadeže te kulture morajo po enomesečnem skladiščenju dosegči sladkorno stopnjo, izraženo v stopinjah navedenih lestvice, ki ne sme biti izpod 16 stopinj, kar pomeni, da mora v času obiranja ta stopnja dosegči najmanj 8 stopinj po omenjeni lestvici.

Stopnjo sladkorja določamo po Brixovi lestvici z refraktometrom, ki je točno in zelo lahko uporabljivo sredstvo. Omogoča nam namreč takojno določitev vsebnosti sladkorja, za kar potrebujemo, le nekaj kapljic sadnega soka. V notranjosti refraktometra je lestvica, na kateri se lahko takoj razberi stopnje sladkorja.

Cena refraktometra je dosegljiva, saj se suče okoli 150 – 180 evrov, instrument je uporabljiv tudi za določanje sladkorne stopnje plodov drugih sadnih vrst, še posebej pa grozdja.

Za tiste, ki nimajo refraktometra in ki bi radi pravočasno obrali plodove kivija, jim je na razpolago svetovalna služba Kmečke zveze.

Svetovalna služba KZ

PROSEK - OB SV. MARTINU SREČANJE O KLETARJENJU

Doslednost vinarja v kleti ključ za kakovosten pridelek

V prijetnem in sproščenem vzdušju kot se spodbodi za praznovanje Sv. Martina je potekalo srečanje vinogradnikov in vinarjev o kletarjenju v preteklosti in danes. Proizvajalci so se zbrali v lepem številu v Društveni gostilni na Proseku. O raznih načinih kletarjenja so obširno spregovorili izkušeni znani vinarji Stanislav Radikon iz Oslavja ter dva tržaška proizvajalca Andrej Bole iz Piščancev ter domačin Andrej Prašelj. Na srečanju, ki ga je vodil agronom Mario Gregorič, so vinarji seznanili prisotne o strokovnih izbirah v svojih kleteh pri predelavi grozda ter negi mošta in vina. Vsi so poudarili, da je izbira posegov v kleti vezana na cilje, ki si jih postavlja vinogradnik in vinar. Pri tem je ključna doslednost, ki mora spremljati vinarja, kajti prvi pogoj za uspeh je, da veruje v svoje delo. Le tako lahko upa, da bo prepričljiv tudi pri potrošnikih. Po rezultatih sodeč so bili omenjeni vinar-

ji s svojim proizvodom nedvomno prepričljivi, kot dokazujojo tržni uspehi, ki jih dosegajo vsak s svojimi, sicer različnimi, a uspešnimi izbirami.

Večer se je nadaljeval ob prijetnem

kram

Minister za šolstvo v francoski vladi Luc Chatel namerava v kratkem objaviti poročilo, s katerim naj bi »bolje seznanil javnost s politiko države v kist regionalnih jezikov«. To sporočilo sledi razpravi o osnutku zakona, ki so ga v juniju predstavili opozicijski socialisti v francoskem senatu. Potem ko je decembra leta 2010 vladna stranka UMP predložila zakon s podobno

učencev, kar je zgodovinski rekord; pomembne številke učencev zadevajo tudi druge jezike, kot je razvidno in objavljenega grafičnega prikaza. To poučevanje predpostavlja veliko »človeških, materialnih in intelektualnih« resursov ministrstva za šolstvo. Pri tem je sodelovalo več kot 700 učiteljev in v letu 2010 je država za to namenila 23 milijonov evrov. Kar 80 odstotkov Bretoncev soglaša s poučevanjem bretonščine v javnih šolah, vendar ti podatki dejansko prikrivajo resne težave.

Obstaja torej resen problem razdalje med pisnim jezikom, ki se ga otroci naučijo v šoli, in govorjenim jezikom, ki ga uporabljajo v družbi. Raziskovalec Mikael Madeg tako opozarja, da je prav izgovarjava najšibkejši element govorjenega jezika, ki ga učijo v šoli: »Prepogosto se pri izgovarjavi uporabljajo francoski fonemi, zaradi popuščanja, pa tudi zaradi neznanja,« pravi. Skratka, šolarji bretonške besede berejo s francosko izgovarjavo. Težko jih je tudi prepriča-

KO STANDARDNI JEZIK NE SLEDI USTNEMU IZROČILU

Jezik ali narečje? Večna dilema tudi za bretonski jezik v Franciji

Na slikah: pod naslovom dvojezični francosko-bretonski napis v Quimperju, enem večjih mest Bretanje; desno grafični prikaz števila učencev, ki se v raznih regijah Francije učijo regionalnih jezikov.

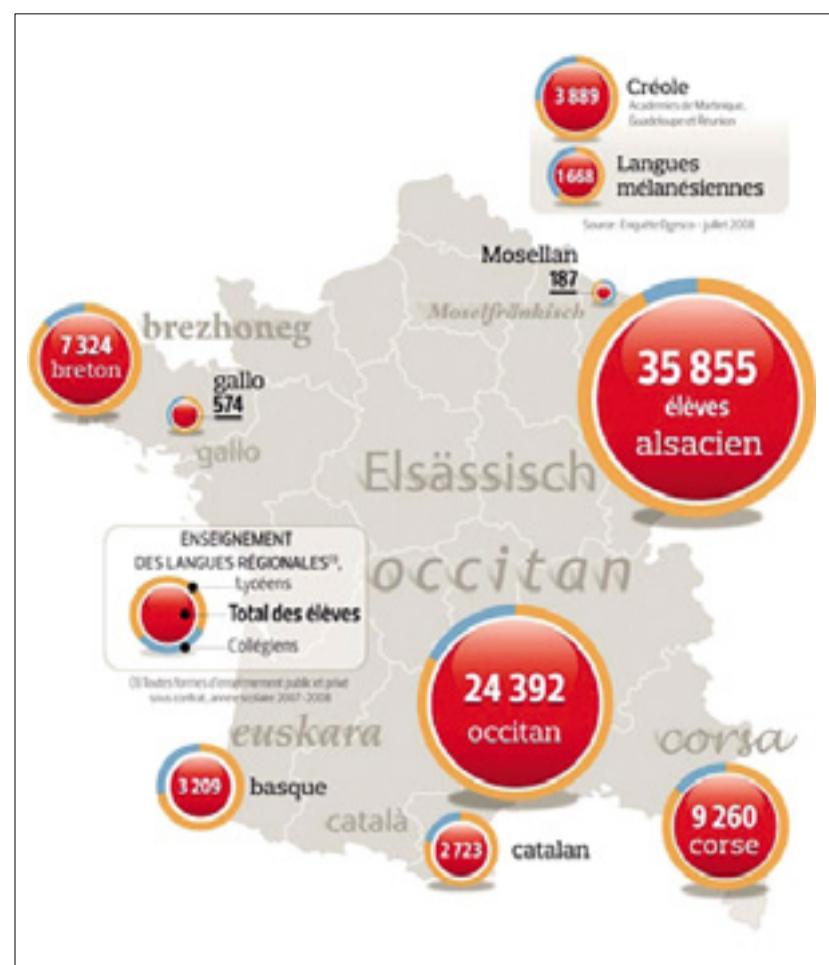
vsebino, so namreč socialisti predlagali »resnični« zakonski okvir za poučevanje regionalnih jezikov, ki je sedaj, kot so v poročilu k svojemu zakonskemu osnutku zapisali, prepusteno krajevnim šolskim oblastem. »Vlada našega zakonskega besedila ne podpira. Naša republika se ne boji regionalnih jezikov, nasprotno; pri tem pa ne pozabljajo, da je njen jezik francosčina, temelj skupnega življenja,« poudarja minister, ki vztraja da so prizadevanja vlade na tem področju že neprekinjeno več desetletna.

Nedavno objavljeno poročilo o poučevanju bretonščine, ki ga je ustavil jezikoslovec in pisatelj Fanch Broudic, se nanaša prav na ta prizadevanja. V šolskem letu 2009-2010 se je učilo tega regionalnega jezika 13.560

Minister opozarja, da so danes 4 odstotki mladih Bretoncev med 15. in 19. letom starosti sposobni govoriti bretonščino, medtem ko je bil leta 1997 tega sposoben samo 1 odstotek. Do tega prihaja zahvaljujoč se ministrstvu za šolstvo; res pa je, da se je število bretonsko govorečega prebivalstva v istem obdobju zmanjšalo za 30 odstotkov. Mladi, ki se bretonščine naučijo v šoli, je namreč drugje ne morejo uporabljati, ker v večini primerov – s3veda z izjemami – to ni njihov materni jezik in ga ne govorijo v družinah. To namreč ni pogovorni jezik njihovih staršev in v številnih primerih tudi ne pogovorni jezik njihovih staršev staršev. Bretonščina je postala »šolski jezik« in že dolgo ni več jezik družbe.

ti, naj nadaljujejo z učenjem tega jezika, »če jim njihovi starši zatrjujejo, da to ni prava bretonščina«, pojasnjuje eden izmed učiteljev. Z namenom, da bi pospešil medgeneracijski prenos jezika, je dejelni svet regije Finistere pred petimi leti sprožil pobudo »Zbiratelji spominov«, v okviru katere so otroci beležili pripovedi starih staršev v bretonščini.

Druga težava je motivacija staršev, kadar gre za vpis otrok v dvojezično šolo, v kateri bi poleg francoske varnosti tudi bretonščino. Če imajo zares izbiro, bi se številni namesto bretonščine raje odločili za angleščino. »Mene zanima predvsem razvoj prožnosti duha, pa naj gre za kitajščino, angleščino ali bretonščino,« je povedala neka mati. Po drugi strani pa je res,

da dvojezične šole veljajo za zelo dobre šole. Tako se denimo v Nantesu dogaja, da se številni starši odločijo za dvojezično šolo ne zaradi prepričanja o pomenu bretonščine, ampak zaradi kakovosti pouka v tej šoli.

Sicer pa polovica učencev, ki obiskujejo dvojezično osnovno šolo, ne nadaljuje pouka v dvojezični srednji šoli. Starpi se bojijo, da bi to predstavljalo težavo pri nadaljnem študiju. Z veliko zaskrbljenostjo namreč gledajo na pouk matematike ali zgodovine starega Egipta v bretonščini in veliko jih svoje otroke umika iz dvojezične šole in jih pošilja v šole, kjer poteka ves pouk v francosčini.

Sicer pa se celo v liceju Diwan v Carhaixu, gimnaziji, kjer poteka ves pouk v bretonščini, dogaja, da dijaki po povratku v vikenda v družini uporabljajo francosčino, tako da so na zidove liceja nalepili table z napisom »Komzit brezhoneg« (Govorite bretonško!). Dve raziskavi, ki so ju izvedli v licejih v Carhaixu in v Brestu, kažeta, da kakšne stopnje mladi negativno pojmujejo svoj jezik. Po eni strani jih velika večina priznava, da je bretonščina jezik Bretanje, po drugi strani pa je delež tistih, ki so prepričani, da je ta jezik tudi koristen, zelo nizek. »Ti dijaki pa bodo v prihodnosti starši,« poudarja avtor raziskave, ki med drugim predлага odprije dvojezičnih bretonsko-angleških razredov in najemanje bretonškega pomožnega osebja.

Aurelie, 42-letna odvetnica iz Toulousa, se je odločila, da vpiše svojo hčer v dvojezično francosko-okcitansko šolo, čeprav ne sama in niti njeni starši ne govorijo več okcitansčine, ki so jo govorili še njeni stari starši. »Privabil me je predvsem pedagoški prijem, ki ga uporabljajo v tej šoli, Sicer pa je res, da človeku, ki živi v Toulouse, koristi vsaj bežno poznavanje okcitansčine, vsaj iz kulturnega vidika,« je dejala.

Razlika med pisanim in govorjenim jezikom je pri okcitansčini zelo podobna razliki, ki v Bretaniji velja za bretonščino: navsezadnje, kako bi lahko uskladili standardno obliko jezika, ki je bila umetno sestavljena leta 1950, s šestimi jezikovnimi variantami, ki se med seboj razlikujejo? V Provansi in v pokrajini Auvergne ne govorijo istega jezika. Marie-Jeanne Verny, ki na univerzi v Montpellierju poučuje okcitansčino, opozarja, da sama od svojih podrejenih profesorjev zahteva, naj študente naučijo, da obstaja več različic govorjenega okcitanskega jezika. Študenti, otroci in raziskovalci zbirajo pričakovanja v raznih regijah, kjer govorijo različne oblike okcitansčine. »Še predstavljati pa si ne moremo, kako bi lahko povezali otroke in njihove stare starše, ko pa je slednje sram uporabljati narečno obliko okcitansčine, ker so jih nekdaj učili, da je to nekakšna nečista govorica,« pojasnjuje Marie-Jeanne Verny, ki tudi opozarja, da pri mladih generacijah postopoma izginja okcitanski naglas.

Ana Sohier, mlada občinska sestrica iz Rennesa, ki se je bretonščine naučila v šoli, je manj zaskrbljena: »Bretonško govorim s francoskim glasom in to seveda obžalujem, vendar si ne morem kaj, saj je francosčina moj materni jezik. Priznanje tega razvoja jezika je zagotovo najboljša obramba pred strogo ločitvijo bretonščine, kakršno so govorili v preteklosti in tisto, ki jo govorimo danes.«

Za mladega učitelja vsekakor ni lahko poučevati okcitansčino na območju, ki je daleč od njegovega rodnega kraja, ker »se ljudje prav zaradi bteh razlik med seboj samo približno razumejo,« še dodaja profesorica.

Stanje je še najbolj paradoksalno v Alzaciji, kjer je pisna oblika narečne govorice nemščina. Dejstvo je, da tam tečaji »regionalnega jezika in kulture« potekajo v nemščini, delno pa celo v francosčini. Čeprav dve tretini učencev razumeta alzaska narečje, »učitelji sami ne obvladajo tega jezika,« pojasnjujeta profesorja dvojezičnega pouka Daniel Moren in Armand Zimmer.

Če se vrnemo k bretonščini, naj povemo, da se na univerzi v Rennesu obstaja stolica za bretonski jezik. Tu študenti običajno med seboj vedno govorijo bretonško. Vpisanih jih je kakih dvajset in njihova predavanja potekajo v glavnem v bretonščini. »Kadar se v bretonščini pogovarjam z očetom, ki se je tega jezika naučil od svojih staršev, se težko razumeva. Nova bretonščina je namreč prevzela vse preveč francoskih kalkov, vse preveč besednih zvez po modelu franconščine in vse to povzroča nerazumevanje,« opozarja študentka Camille.

Njeni vrstniki pa s tem ne soglašajo. Mnenja so, da akademska bretonščina omogoči občevanje z vsemi. Gweltaš poudarja: »Naučili smo se šolskega jezika, vendar je njegovo bogastvo polno podrobnosti, posebnih izrazov in različnih naglasov. Pomenljivo jhe, da vse to ne gre v pozabovo.« Tudi jezik, ki ga govorijo v Quimperju, se razlikuje od jezika, ki ga govorijo v Vannesu. »Kot za vse manjšinske jezike velja tudi za bretonščino, da ima svoje naglase in svoja narečja. Za njegovo poučevanje pa je bilo treba preiti na neko standardizacijo,« pojasnjuje Ronan Le Coadic, eden izmed profesorjev bretonščine na univerzi v Rennesu.

Po drugio strani pa ravnateljica zasebnih bretonskih šol Diwan iz Rennesa ocenjuje, da »bodo jezikovne variante bretonščine počasi izginile, še zlasti na območju Rennesa, kjer jezikova dejansko ne govorijo več. Res pa je, da smo imeli v moji šoli lansko leto na domestnega učitelja, ki je prišel iz Tregorja in je obogatil celo moje znanje jezika.« Sicer pa je nujno, da se mlađi srečujejo s starejšimi. Dejstvo pa je, da je pred nekaj leti število ljudi, ki govorijo bretonščino, padlo pod 200.000 in teh stikov je čedadje manj. Veliko število bretonsko govorcev Bretoncev je že preseglo 60 let starosti.

Ana Sohier, mlada občinska sestrica iz Rennesa, ki se je bretonščine naučila v šoli, je manj zaskrbljena: »Bretonško govorim s francoskim glasom in to seveda obžalujem, vendar si ne morem kaj, saj je francosčina moj materni jezik. Priznanje tega razvoja jezika je zagotovo najboljša obramba pred strogo ločitvijo bretonščine, kakršno so govorili v preteklosti in tisto, ki jo govorimo danes.«

SLOVENSKA KULTURNO GOSPODARSKA ZVEZA

Gospodarski sistem kot podlaga za obstoj, rast in razvoj skupnosti

Zgodovinska izhodišča

Ko govorimo o premoženju oziroma gospodarstvu v okviru SKGZ-ja, se postavlja vprašanje, kako je do njega prišlo. Odgovor je kompleksen, saj segajo korenine te organizacije v slovenski politični prostor pred prvo svetovno vojno. Tedaj je slovenska narodna skupnost – če poenostavimo – delovala v treh krogih: katoliško - klerikalnem, liberalnem in socialističnem. Ti krogi so si, vsak s svojimi organizacijami, političnimi skupinami in ustvarom, predvsem v času pred prvo svetovno vojno, ustvarili po svojih močeh materialno bazo za svoje delovanje. S prispevki iz gospodarskih dejavnosti (predvsem bank) so akumulirali tudi določeno premoženje. Velik udarec temu premoženju je zadal fašizem, ki je unicil celovito organizirano življenje naše narodne skupnosti in tudi ustvarjeno premoženje se je med fašizmom povečini izgubilo zaradi prisilne prodaje ali prenosa na privatnike. Slednji je bil neizbežen, ker bi sicer rezim zaseg vse nepremičnine.

Gospodarski sistem v okviru SKGZ

Ob svoji ustanovitvi leta 1954 je SKGZ postala idejni nadaljevalec laičnih gibanj in s tem prevzela moralno in tudi materialno dejavnost preostalih nepremičnin in družb (predvsem Safti in Kmečka banka).

Poleg tega se je v povojnem obdobju pričela ponovna akumulacija kapitala za potrebe organizacije in njenih članic. Postopoma so se ponovno pridobile nekatere nepremičnine, glavnina je bila sicer kupljena ali na novo zgrajena. Gospodarska rast predvsem v poznej sedemdesetih in v osmerdesetih letih je omogočila, da se je zgradilo nove centre in kupilo še dodatne stavbe. Finančni viri so prihajali iz gospodarske dejavnosti in podjetij, ki so spadala v jasno izoblikovano sredino, ki je sodila v okvir dejavnosti SKGZ.

Nastal je gospodarski sistem, ki si je, z razliko od zasebnega, postavil kot enega izmed osrednjih ciljev pomoč manjšini v času, ko ta ni praktično uživala nobenih posebnih zaščit in to kljub memorandumom in drugih dokumentov. V tem obnovitvenem kontekstu je SKGZ ozivila staro finančno družbo, ki je bila dedič Jadranske banke. Družba je bila s kraticami Safti protagonist povojnega družbenega gospodarstva.

Ob tem velja povedati, da SKGZ ni bila pozorna le do omenjenega sistema, temveč je nasprosto podpirala razvoj gospodarske dejavnosti in v tem smislu z veliko pozornostjo sledila razvojnima fazam Slovenskega dejavnega gospodarskega združenja, ki je povezovala stanovska organizacija slovenskih podjetnikov in je tudi ena od ustanoviteljev krovne organizacije.

Organizacijska shema in razvoj

Lastniška shema omenjenega gospodarstva je po sliki razmer slonela na figuri "zaupnika", kar je bila pri obnovi zaradi hladne vojne in tudi pravnih omejitev edina možnost. Konkretno delo bank in podjetij so opravljali odbori in ljudje, ki so se izobraževali in si nabirali izkušnje na intelektualnem pogorišču, ki sta ga zapustila fašizem in vojna.

Zaupniška mreža je slonela na izredno številčnem pristopu posameznikov (več stotin ljudi). To široko zaupanje je bilo in je etično-moralna osnova našega gibanja in tudi utemeljitev tako imenovane "družbene lastnine". To je dalo tej strukturi tudi primereno legitimnost.

Slovenska manjšina v Italiji je bila po drugi svetovni vojni v slabšem socialnem položaju od italijanske večine. Ljudsko štetje iz leta 1971 je obelodano zaskrbljujočo sliko, ki je prikazala tako socialne razlike kot tudi odhode in asimilacijo Slovencev, ki so v večinskih krogih in tujini iskali boljše življenjske pogoje.

Posebno ugodne razmere v poznih 70. in 80. letih, med njimi naj omenimo izboljšane odnose med Italijo in Jugoslavijo ter same razmere v SFRJ, so ustvarile pogoje za ne-

pričakovano rast gospodarstva, podjetij in bank v okviru SKGZ-ja.

To je omogočilo novo zaposlitveno politiko, višanje strokovnosti pri kadrih, nakup novih centrov in dodatnih nepremičnin, ki so se pridružile tedanjemu premoženju. V tem okviru so nastajale nove pobude z gospodarskim in družbenim namenom. Utrjevale so se naše ustanove in organizacije, predvsem tiste, ki so danes članice obeh krovnih organizacij (Glasbena matica, Narodna in študijska knjižnica, Kmečka zveza, SDGZ, Slori, SSG, ZSSDI in druge), čeravno so do konca osemdesetih let delovale v okviru SKGZ, ki je zanje skrbela in jim pomagala pri razvoju.

Lastninsko vprašanje

Da je bil ta gospodarski sistem izraz SKGZ-ja, ni dvoma, saj ga je ta organizacija obvladovala tako lastniško kot upravljalno. Vprašanje, ki ga nekateri postavljajo, je, ali je bilo lastništvo SKGZ legitimno ali ne? Bilo je povsem legitimno: SKGZ je ustvarila lastno gospodarsko bazo za doseganje svojih statutarnih ciljev, ravno tako kot so to delale slovenske organizacije pred prvo svetovno vojno in delajo še danes tudi druge organizacije civilne družbe, stranke, sindikati ali Cerkev.

Dejstvo pa je, da se je t.i. družbeno gospodarstvo imenovalo družbeno, ker je bilo v lasti določene družbene organizacije in ne, ker bi pripadalo celotni družbeni skupnosti. Ta gospodarska struktura je nastala na trdn tradiciji laičnih in levičarskih krogov, ki so ustvarjali skupne podjetniške pobude v obliki zadrg, konzorcijev in delniških družb, ki segajo v obdobje pred prvo svetovno vojno.

Cilji in prioritete

SKGZ si ni prisvojila premoženja drugih, nikomur ni nič ukradila, nič ni nacionalizirala. Ustvarila je lastno materialno osnovo v pogojih, ki so bili značilni za obdobje po drugi svetovni vojni, kar drugi niso mogli ali hoteli sprejeti. Po drugi strani pa so se v osmerdesetih letih že pojavili tudi prispevki za druge manjšinske subjekte civilne in strankarske družbe.

Bistvena razlika pa je bila v tem, da so pri nekaterih podjetjih sli profiti v korist privatnih lastnikov, pri podjetjih v lasti sistema v okviru SKGZ pa se je akumulacija usmerjala v rast podjetniškega sistema in tudi v družbene namene. Da je bilo tako, pričajo razni gospodarski in drugačni načrti, kot so n.pr. podjetja v Benečiji in Reziji, sredstva za odprtje in delovanje dvojezične šole v Benečiji ter skrb za Primorski dnevnik, ki so ga konsistentno finansirale sredine iz zgoraj omenjenega sistema.

Krisa in njeni razlogi

Veliki geopolitični pretresi v letih

1990/91 so prispevali k velikim spremembam v slovenski manjšini v Italiji. V tem kontekstu so tako gospodarski sistem organizacije kot tudi dve banki (TKB in Kmečka banka) doživelji usodne udarce. Ob zaključku je to pomnilo likvidacijo TKB in Safti. V Kmečki banki pa komisarska uprava kljub dolgim preiskavam ni zasledila pomembnih upravnih nepravilnosti. Banka je ostala, vendar je sami Slovenci niso mogli več vzdrževati in je šla v prodajo. Razlogi za skorajšnji propad gospodarstva, ki se je razvijalo v okviru SKGZ, so bili naslednji:

a) Z osamosvojitvijo Slovenije in z razpadom Jugoslavije je družbam grupacije Safti (a ne samo) zmanjšalo primarno tržišče.
b) Nova politična garnitura, ki je prevzela vodilno vlogo v Sloveniji takoj po osamosvojitvi, je videla v SKGZ in Safti ideo-loškega nasprotnika. Politične bitke v Sloveniji so odmevale tudi v manjšini in politična nasprotovanja v manjšini so se prenašala v Ljubljano. Tako se je glede Saftija uveljal pridevnik "udbomafija", ki ni imel realne podlage, a imel je velik odnev v medijih in javnosti. Del manjšine je podpiral geslo "Ukiniti SKGZ".
c) V Italiji smo beležili prehod iz takoimenovane prve v drugo republiko. Inspekcije v TKB in KB niso imele samo "varnostnega" namena, ampak so odražale tudi

prikrito politično voljo, da se osibita finančno in gospodarsko delovanje Slovencev v Italiji. Taki nameni, ki so bili prisotni v celotnem povojnem obdobju, so končno dosegli svoj cilj.

č) V Sloveniji ni bilo politične volje, da se reši to, kar je bilo v "levih in udbomafiskih" rokah. Ocena ni imela podlage, a je povzročila škodo vsem: tudi sami Sloveniji.

d) Kriza je razkrila subjektivne napake, nerealna predvidevanja in zgrešene postopke v vodstvih omenjenega gospodarskega sistema. Napake pa ne pomenijo zakonske krivide ali nepoštenosti, kot je zapisal tržaški javni tožilec Raffaele Tito v knjigi Afera TKB - kako so nas normalizirali (»Zame je vsekakor bilo odločilno to, da

Na fotografijah:
Kulturni dom v
Ulici Petronio in
Stadion 1. maj pri
Sv. Ivanu, dve
izjemno
pomembni
nepremičnni za
življenje Slovencev
na Tržaškem

KROMA

kljub dolžnostnemu in vztrajnemu iskanju ni bilo najmanjšega dokaza, da bi eden ali več obtožencev, upraviteljev delniške družbe, denar iz banke jemal zase...«).

Sistemski prestrukturacija

Po obdobju procesov, likvidacijskih postopkov in stečajev, ki so zaznamovali omenjeno gospodarstvo v tistem obdobju, je bilo de facto premoženje v okviru SKGZ občutno zreducirano, vendar ni vse izginilo. Prislo je do sistemskega prestrukturiranja lastništva s prenosom na neprofitne sklope oz. družbino in do ustanovitve novih finančno-gospodarskih subjektov, kot je delniška družba KB 1909. V tem kontekstu so figuro zaupnikov zamenjali neprofitni skladi «Trinko» in »Tržaška matica«. V tej obliki se je ohranilo premoženje, ki je sodilo v sklop SKGZ-ja in hkrati postal skladno s sodobnimi pravnimi standardi. Ob tem je organizacija preprečila divjo privatizacijo in prilaščanje preostalega kapitala.

Sestava premoženja

Omenjeno premoženje sestoji iz ne-

premičnih in deležev v družbah.

Nepremičninsko premoženje je porazdeljeno med družbami Dom, Alpe in SIS (Lastnik Stadiona 1. maj v Trstu). Tu je društvo Tržaška matica eden izmed štirih lastnikov.

Pretežni del nepremičninskega premoženja v sklopu SKGZ je namenjen družbeni uporabi (ustanovam in organizacijam, kulturnim in športnim društvom, dijaškim domovom, itd.). Proporčno manjši del je komercialnega značaja, ki svojo prihodke namenja vzdrževanju več kot petdeset struktur, ki so namenjene našim organizacijam in društvom ob dejству, da za takšno vzdrževanje ni na razpolago javnih prispevkov ali so minimalni.

Kulturni dom Trst

Posebnost predstavlja Kulturni dom v Trstu, ki je bil predviden v Londonskem sporazumu kot odškodnina za izgubljeni Narodni dom. Dom je formalno vpisan kot lastništvo družbe Dom, čeprav je last vseh Slovencev. Žal doslej politične organizacije manjšine niso našle za Kulturni dom primerne lastniške

oblike. Stavba je s posebno pogodbo (in komodato) v upravi SSG-ja. SKGZ je že več let javno naglasila potrebo po lastniški ureditvi vprašanja KD.

Stavba v Ulici Montecchi

Simbolen pomen ima tudi stavba v UL Montecchi 6, ki je bila v lasti Družbe Sv. Cipriila in Metoda. V času fašizma je bilo združenje ukinjeno. Po drugi svetovni vojni se je vanjo preselil Primorski dnevnik s tiskarno. V sedemdesetih letih si je družba v ZTT po pravnom postopku pridobila lastnino stavbe in preprečila, da bi ostala brez lastnika. Obstajala je namreč nevarnost, da jo Slovenci po vsem izgubijo zaradi postopka državnega prevzema lastnine v javnem interesu. ZTT je v vzdrževanje in za prenovo stavbe vložilo znatna finančna sredstva, ki presegajo osnovno vrednost nepremičnine. Sedanji lastniški položaj objekta je torej z vseh vidikov transparenten in upravičen.

Primorski dnevnik

Posebno omembo zahteva Primorski dnevnik, ki še danes deluje v UL Montecchi 6. Za financiranje delovanja slednjega je, kot dedič Partizanskega dnevnika, do devetdesetih let skrbela izključno SKGZ v okviru Založništva tržaškega tiska. Le-ta je razvila dva uspešna gospodarska sektorja: uvoz-izvoz grafičnih artiklov in opreme ter izvoz tujega tiska v republike SFRJ. Ta dva sektorja sta desetletja dolgo ustvarjala sredstva za lastno poslovanje in kritje primanjkljaja Primorskoga dnevnika.

Po krizi v devetdesetih letih je PD prešel v last Zadruge Primorski dnevnik. Zadruga je odprta vsem, ki želijo vanjo vstopiti, in deluje po demokratičnih načelih, ki jih predvidevala statut in italijanska zakonodaja.

Finančna družba KB 1909

Med novimi gospodarskimi dejavnostmi, kjer ima posredno, preko skladov, SKGZ svojo udeležbo, velja omeniti družbo KB 1909. Družba izhaja iz Kmečke banke, ki je bila v lasti širokega kroga goriških Slovencev in posredno preko zaupnikov tudi družbeni organizacije.

Glede Kmečke banke, njeni krize in komisarske uprave se večkrat omenja v njej pri-

sotnost ljudi, ki so se opredeljevali ali bili celo vodilni v manjšinskih strankarskih in katoliških krogih. Omenjene osebe so sodelovali v prvi fazi reševanja banke. V drugi fazi, ko je bilo potrebno banko dokapitalizirati, so to storili predvsem delničari iz kroga SKGZ. Ko je bila dokapitalizacija izvršena, so predstavniki omenjenih krogov želeli imenovati upravní svet na osnovi političnega dogovora (podobno kot v zadnjem času slisimo v zvezi z Primorskim dnevnikom) in ne, kot je normalno, na osnovi dejanskega lastništva delnic. Predlog je bil zavrnjen, predstavniki manjšinskih strankarskih in katoliških krogov so umaknili iz vodstva banke in v naslednjih letih so skoraj vse prodali svoje delnice. Kot je znano, je nato prišlo do prodaje KB Čedadjski banki in to z uspehom.

Družba KB 1909 se, kljub skepsi mnogih, uspešno razvijala in postala močan finančno-gospodarski pol Slovenia v Italiji in tudi v širi deželnih stvari. Delniška družba deluje na osnovi tržnih principov s posebnostjo, da se del akumulacije namenja slovenski kulturni, športni in drugačni neprofitni dejavnosti. V KB 1909 je SKGZ preko svojih neprofitnih skladov zelo pomemben delničar in to na povsem neoporečen način. K temu je treba dodati, da je uspešno delovanje finančne družbe ustvarilo konkretno perspektivo zaposlovanja visokokvalificiranih kadrov, ne glede na njihovo ideološko ali nazorsko pripadnost.

Zaključki

a) V okviru SKGZ obstaja določeno nepremičninsko in premičninsko premoženje, ki je povsem transparentno.

b) Premoženje je bilo pridobljeno povsem zakonito in legitimno.

c) SKGZ ni edini "lastnik" v manjšini, vendar se v druga lastništva ne vmešava ali z njimi polemizira.

c) Nalogi SKGZ-ja, ki izvira iz njene vloge, in torej tudi nalogi njenega vodstva je, da premoženje, ki sodi v okvir organizacije, tako kot je storila doslej, ohrani in ga še naprej plemeniti.

d) Osnovni cilj upravljanja s tem kapitalom je ustvariti boljše materialne in finančne pogoje za organizacije Slovencev v Italiji in tudi, kar je posebej pomembno, ustvarjati primerne zaposlovane priložnosti za prednike naše skupnosti.

ladi, trenutna kriza Evrope in antifašizem. Ali obstaja med temi pojmi neka rdeča nit, ki jih povezuje v celoto? Lahko borčevske organizacije in vsa združenja, ki skrbijo za ohranjanje spomina na dogodke naše polpretekle zgodovine dajo pomemben doprinos pri iskanju te skupne niti? Debata Foruma antifašističnih združenj in zgodovinskih institutov jadranskih in jonskih mest, ki je potekal na Reki in Pulju od 14. do 16. oktobra, se je vrtela tudi okoli teh vprašanj.

Pri forumu sodelujejo od njegovega nastanka leta 2006 dalje številne organiza-

kazalo se je, da ni tako in danes plačujemo posledice teh zgrešenih odločitev.

Kriza je priveda s sabo tudi vse močnejšo prisotnost skrajno desničarskih, ksenofobnih, nacionalističnih in nazadnjavih gibanj, ki so se začela uveljavljati tudi na volitvah v številnih državah in predstavljajo torej resnično nevarnost. Vsaka država je primer zase. Priče smo široki paleti tovrstnih gibanj, ki gredo od milejših do skrajnejših oblik. Take fenomene lahko opažamo na Poljskem s Kaczynskim, v Orbanovi vladni na Madžarskem, v predlogu slovaške vlade, ki si je pred par meseci zarnišljala prostovoljno sterilizacijo romskih žensk v zameno za finančne podpore in še bi lahko naštivali.

pil v boj proti nacifašizmu. Vodilo naj nam bodo besede delegatke ANPI-ja iz Pariza Paule Vallatta: »Spomniti se moramo, od kod prihajamo, da razumemo kdo smo in kam bomo šli jutri.« Na tak način lahko obrazložimo, zakaj je antifašizem še danes aktualen.

Vsedržavno združenje partizanov Italije je v zadnjih letih pokazalo, da se dobro zaveda, da se antifašistične vrednote lahko ohranijo le z njihovim prenosom na mlajše generacije. Zaradi tega je leta 2003 sprejelo pogumno, a hkrati pomembno odločitev, da lahko tudi tisti, ki niso aktivno sodelovali v osvobodilni borbi, prevzamejo vodilne funkcije v organizaciji. V zadnjih letih je ANPI ustavnilo svoje sekcije tudi med Italijani, ki živijo v tujini in na ta način navezalo tesnejše stike z evropskimi protifašističnimi gibanji, kot dokazujeta zgoraj navedena primera Londona in Pariza. Hkrati ANPI skrb, da vzpostavlja mladi z obiskom krajev spomina in direktnim soočanjem s pričevalci tistega časa oseben stik s polpreteklo zgodovino.

Delegati foruma so tako lahko prisluhnili predstavitev številnih pobud, ki so jih lokalne sekcije ANPI priredile tako v Italiji kot v Evropi. V ta sklop sodi tudi poseg tajnika tržaškega ANPI-VZPI Štefana Čoka, ki je omenil izkušnjo Vlaka spomina, ki pelje vsako leto mlade iz vse Italije v uničevalna taborišča Auschwitz in Birkenau, in poudaril poseben značaj naših krajev, kjer lahko tu živeče skupnosti gradijo svojo bodočnost le na podlagi vrednot odporušča in sožitja. Antifašizem torej pri nas pomeni tudi medkulturno pojmovanje spomina ter poznavanje celotne kompleksne zgodovine tega območja, kar je izhajalo tudi iz posegov ostalih predstavnikov mest severnojadrskega prostora.

Evropa – vodilo za antifašiste

Pozornost na preteklost in vključevanje v današnjo stvarnost sta bili tudi vodili foruma. Tako so člani Foruma počastili spomin padlih s polaganjem vencev na reški in puljski spomenik padlim, še pred tem pa so se podali na miljsko pokopališče, kjer so se spomnili Maria Depangerher, ki je vodil osvobodilni boj v Markah ter Giorgia Marzija, dolgoletnega predsednika tržaškega ANPI-VZPI ter člena Foruma. Tržaška delegacija ANPI-VZPI je med drugim izročila puljski Zvezi borcev venec v počastitev lika Vlad-

FORUM ANTIFAŠISTIČNIH ZDRUŽENJ

Vrednote, ki zadevajo tudi mlade generacije

Evropa predstavlja danes pravo vodilo za vse antifašiste, ne samo, ker so se za njeno osvoboditev borili partizani in njene korenine segajo ravno v osvobodilni boj, temveč tudi zato, ker predstavlja Evropa tisti nujni okvir, v katerem lahko danes njeni narodi živijo v miru in sožitju.

cije iz Albanije, Grčije, Hrvaške, Črne Gore, Italije in Slovenije, med temi tudi tržaško združenje ANPI-VZPI, ki je sodelovalo s svojo delegacijo. Letošnja izvedba Foruma se je odvijala pod naslovom »Problemi in perspektive antifašizma v Evropi«. Zaznamoval jo je predvsem doprinos, ki so jo mlajše generacije, ki so bile močno zastopane predvsem v delegaciji VZPI, dale k debati. Oponem, ki ga lahko danes imajo tako srečanja, priča tudi prisotnost bivšega hrvaškega predsednika Stjepana Mesica, ki je sodeloval kot predstavnik svojega naslednika Iva Josipovića. Navezal se je na trenutno stanje na Hrvaškem, kjer skuša revizionizem izbrisati vrednote antifašizma iz javnosti, kot to delajo nekateri, z odkritim namenom, da bi jih prikazali kot zastarele. Slednje naj bi pomenile le nostalgično spominjanje na komunizem. Na Mesiceve besede se so navezali številni predstavniki Zveze borcev tako iz Hrvaške kot iz Slovenije, ki so med drugim poudarili potrebo po korektnem odnosu do zgodovinskega spomina.

Na prepihu desnih vetrov

Kriza v kateri se nahaja Evropa, ki se je pojavila v finančnem in gospodarskem sektorju, se je počasi prelevila v družbeno in politično vprašanje. Predsednik Foruma ter deželni tajnik ANPI-ja dežele Marke Nazareno Re je v svojem uvodnem poročilu izpostavil, da izvira trenutno stanje Evrope iz dejstva, da se je gradila v vseh teh letih predvsem na finančnem in gospodarskem področju, v prečičanju, da sta socialni in politični aspekt drugorazredna oziroma da bosta sama sledila. Iz-

Kam vse lahko ekstremne posledice slednjih privedejo, smo lahko z obupom in grozo odkrili letos poleti na Norveškem. Mladi, ki so umrli na Utøy, so bili tam zbrani ravno zato, ker so se zoperstavljal takim izbruhom.

Svojevrsten pojav pa so protesti, ki so v zadnjih mesecih zaznamovali številna evropska mesta, predvsem Veliko Britanijo. Mlada delegatka ANPI-ja iz Londona Carla Gagliardini je izpostavila, da so bili ti dogodki prej sad občutkov nemira, negotovosti in brezplača kot točno definirane ideologije. Ti obupani mladi, ki se čutijo uklesčeni v položaj iz katerega ne vidijo izhoda, pa lahko ponujajo nove razvojne priložnosti skrajnim desničarskim gibanjem. Ta nudijo zgrešen, a hkrati preprost odgovor jezi vse večjih množic prebivalstva z izživljanjem lastnega nezadovoljstva nad priseljenimi, muslimani, Romi in vsemi tistimi, ki se jih lahko imenuje »različne«.

Jeza ali angažiranost

Po eni strani je nedvomno res, da je negotovost zvezda stalnica vseh mlajših generacij. Prekernost, ki je bila do pred nekaj let vezana predvsem na delovno mesto, se zdaj postopoma širi na vsa ostala področja življenja. Mlad človek ima v svojem življenju cel kup vprašajev, klicajev pa je bolj malo. Jeza in izživljanje nad šibkejšim pa nikakor ne smeta biti izhod iz te situacije. Solidarnost, participacija, angažiranost za boljši svet lahko in morajo predstavljati alternativo jezi, nestrnosti in brezupu. Ti pojmi so tudi ključne vrednote antifašizma, ki je ravno v obrambo teh sto-

mirja Gortana, katerega obletnica ustrelitve je potekala ravno 17. oktobra, dan po koncu Foruma. Forum in sodelujoče organizacije so tako stvarno dokazali sposobnost, da delujejo na tisti način, ki so ga nakazali udeleženci, vpeti med preteklostjo, sedanjostjo in bodočnostjo, starejšimi generacijami, ki so se aktivno udeležile osvobodilne borbe in mlajšimi, ki se soočajo z današnjimi novimi izzivi in so jim lahko kos tudi preko vrednot, ki so jih podedovale od preteklosti.

Evropa predstavlja danes pravo vodilo za vse antifašiste, ne samo, ker so se za njeno osvoboditev borili partizani in njene korenine segajo ravno v osvobodilni boj, temveč tudi zato, ker predstavlja Evropa tisti nujni okvir, v katerem lahko danes njeni narodi živijo v miru in sožitju.

Antifašistične sile morajo torej skrbeti zato, da se ohranajo vrednote in spomin osvobodilnega gibanja in predvsem, da se prenesete vrednote na nove generacije, boriti pa se morajo tudi proti katerikoli obliki ksenofobije, diskriminacije, nesprejemanja različnih. V tem boju lahko antifašisti privabijo k sebi tudi mlajše generacije, za katere je pomembno, da čutijo potrebo po aktivnem angažiranju.

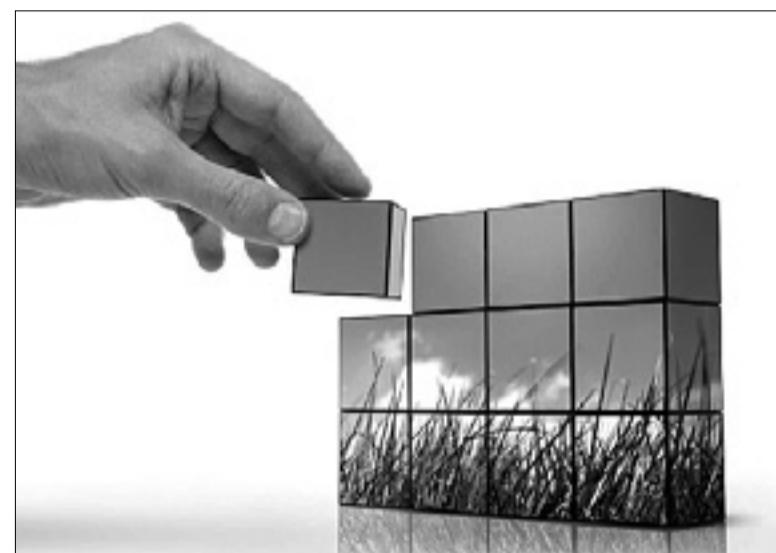
Hkrati morajo skrbeti za bodočnost in razvoj socialne države, ki predstavlja ob dosegenu demokraciji drugi najvažnejši dosežek antifašističnega gibanja. Evropa mora ohraniti in mora predvsem uveljaviti model socialne države, ki temelji na solidarnosti in na principu, da je treba zagotoviti tudi šibkejšim slojem boljšo prihodnost. Po teh smernicah se bo odvijalo delovanje Foruma v bodočih mesecih in letih.

Vesna Pahor

POD ZELENO STREHO

Varčevanje z energijo v gradbeništvu

Barbara Žetko

Ko se arhitekti sprehajajo po mestih, natančno opazujejo najrazličnejše stavbe in ocenjujejo kompozicijo, ravnoresje med elementi in se stavbo teh v harmonično celoto, izvedenci v energetski učinkovitosti zgradb pa se še dodatno sprašujejo, kakšno toplotno zaščito imajo, kateri je sistem ogrevanja in koliko energije porabijo. Pri anonimnih stanovanjskih blokih petdesetih in šestdesetih let ne morejo pričakovati primerne topolitne izolacije, kot tudi ne dobro zatesnjениh oken. Pri novih objektih pa bi tehnički z radovednostjo hoteli razumeti, če so načrtovalci projektirali objekte tako, da so upoštevali le določene zakonske predpise ali pa če so tudi znali nuditi lastniku posebno energetsko učinkovito stavbo.

Varčujmo z energijo! Gradimo nizkoenergetske učinkovite stavbe! To niso gesla za ekološko usmerjenja podjetja, ki želijo pritegniti čim večje število strank, temveč že obvezen način delovnega pristopa na gradbenem področju. Zakaj smo prišli do tega? Ker sta nafta in plin vsak dan dražja in ker nam je jasno, da bosta na razpolago za naše potrebe le še nekaj desetletij. Ta pa ni edini razlog.

Vsi vemo, da ima emisija toplogrednih plinov velik in negativen vpliv na podnebje in torej tudi na okolje. Ni pa vsem znano, kako so se na raznih svetovnih mednarodnih srečanjih odločili za boj proti nevarnosti, ki jo predstavlja velika količina izpustov ogljikovega dioksida, torej CO₂, v našo atmosfero.

Ker je za približno 40 odstotkov vse porabljene energije odgovoren stanovanjski in terciarni sektor (ogrevanje, hlajenje, razsvetljava, kuhanje) so se znanstveniki in strokovnjaki prepričali, da je nujno potrebno, da skušamo načrtovati in graditi energetsko varčne stavbe. Leta 2002 je Evropska unija sprejela Direktivo EU 2002/91/EC (angl.: Directive on Energy Performance of Buildings, s kratico EPBD), katere namen je pospešiti izboljšanje energetske učinkovitosti stavb. Italija je prenesla zahute direktive v pravni red z zakonskim odlomkom z dne 18. avgusta 2005, št. 192, s katerim je med drugim predpisala nove metodologije za izračun energetskih lastnosti stavb, določila minimalne zahteve glede teh ter uvedla energetsko certificiranje.

Velika večina obstoječih stavb v Italiji je bila zgrajena, preden bi uveli zakone, ki omejujejo porabo energije pri ogrevanju stanovanjskih hiš, uradov ali trgovin. To se pravi, da živimo v topolitno prepustnih prostorih, kjer dobesedno mečemo energijo skozi okno in z njim seveda tudi na denar. Z današnjo tehnologijo in znanjem lahko gradimo tako učinkovito, da se poraba energije zmanjša na desetino ali celo še več. Povprečno stanovanje, zgrajeno na začetku sedemdesetih let, porabi na leto za ogrevanje več kot 200 kilovatnih ur energije za vsak kvadratni meter uporabne tlorisne površine, pasivne hiše pa manj kot 15 kWh/m² letno. Na podlagi teh podatkov takoj razumemo, koliko denarja potrošimo po nepotrebni. Na obstoječih zgradbah ne bomo mogli doseči takoj velikih prihrankov, a vendar stroške, ki jih moramo vložiti za energetsko učinkovito obnavljanje naših stanovanj, izplačamo v večini primerov v roku štirih ali petih let.

Kako pa konkretno zgradimo energetsko varčno hišo? Upoštevati moramo številne zakonitosti in podrobnosti, slediti vsem zapovedim energetsko varčne gradnje in jih še dopolnjevati. Od topolitne izolacije fasad, streh in tlakov, preko izbire kvalitetnih in zrakotesnih oken ter sistema kontroliranega prezračevanja z vračanjem toplotne odpadlega zraka, do najprimernejšega sistema ogrevanja, vse pripomore k temu, da bo naša stavba energetsko učinkovita. Nove gradnje nujno zahtevajo celovitost, na obstoječih objektih pa je mogoče vsekakor poseči tako, da se poraba energije zmanjša v večini primerov za 30 ali 40 odstotkov.

Poleg ekonomskega in okolju prijaznega vidika je pomembno še omeniti, da nam ti posegi omogočajo udobnejše bivanje, kot lahko potrdijo vsi tisti, ki so obnovili svojo hišo v tem duhu. Naj bo torej energetska varčnost priložnost za izboljšanje našega življenja in ne samo nujno potrebna izbira za reševanje hudi problemov, ki ogrožajo našo zemljo in predvsem nas same.

NOGOMET - Južnoameriške kvalifikacije za SP 2014

Urugvaj kot za stavo Argentini ne gre po željah

Zdaj odlični Urugvajci v torek v Rimu proti Italiji - Na SP štiri najboljše ekipe

BUENOS AIRES - Tretji krog južnoameriških kvalifikacij za nogometno svetovno prvenstvo, ki bo leta 2014 v Braziliji, je zaznamoval napadalec Urugvaja Luis Suarez. Ta je na tekmi proti Čilu v Montevideu zabil vse štiri gole za domačo izbrano vrsto in tako dal levji delez k zmagi s 4:0. Štiriindvajsetletni napadalec Liverpoola je svoj «strelski podob» začel v 42. minutni, nadaljeval pa ga je še v 45., 63. in 68. minutni. Trinajst minut pred koncem je ob stoječih ovacijah zapustil zelenico, a ostal skromen. Urugvaj, ki je po mnenju izvedencev, zdaj najboljše južnoameriško moštvo, se bo prihodnji torek na rimskem Olimpicu v prijateljski tekmi pomeril z Italijo.

»Najpomembnejše je to, da smo zmagali. Ni važno, kdo zabije gol. Danes sem bil pač jaz na vrsti. Dokazali smo, da je Urugvaj še vedno na zmagoviti poti,« je povedal 24-letni strelec, ki je poskrbel, da se odsotnost poškodovanega Diega Forlana ni prav nič pozna. Na drugi strani je Čile nastopil nekoliko oslabljen, saj je selektor Claudio Borghi zaradi kršenja discipline med tednom iz ekipe poskal pet reprezentantov.

V Buenos Airesu pa so povsem drugačne volje kot vodilni v kvalifikacijah. Urugvajci igrišče zaučali Argentinci. Ti so se v 56. minutni znašli v zaostranku proti Boliviji, ko je zadel Marcello Martins. Vsa točko je »gavčem« rešil Ezequiel Lavezzi štiri minute pozneje.

V zaključku tekme so gostitelji pritisnili, imeli priložnosti tudi za zmago, vendar klub vsej napadali kakovost, ki jo premore Argentina, jim ni več uspelo zatresti bolivijske mreže. Tekma se je tako končala z 1:1, kar pomeni, da Argentinci za Urugvajem zaostajajo že za tri točke. »Ne smemo oddati niti točke več. Jezni smo, ker smo imeli priložno-

Luis Suarez je zabil vse štiri gole, s katerimi je Urugvaj nadigral Čile, v torek pa bo v Rimu tudi na tekmi proti Italiji

ANSA

sti, a jih nismo izkoristili,« je po tekmi povedal prvi zvezdnik Argentine Lionel Messi.

V Južni Ameriki so ponoči odigrali še dve tekmi. Paragvaj je doma ugnal Ekvador z 2:1, za gostitelje sta zadebla Christian Riveros in Dario Veron, Kolumbija in Venezuela pa sta se razšli z 1:1, čeprav je domač zgodaj v prvem polčasu v vodstvo popeljal Fredy Guarin s svojim značilnim močnim udarcem od daleč.

Na SP se bodo po 16 krogih uvrstile prve štiri ekipe, peta pa bo šla v dodatne kvalifikacije.

IZIDI IN LESTVICA

Izidi 3. kroga:	Argentina - Bolivija 1:1 (0:0),
Urugvaj - Čile 4:0 (2:0), Kolumbija - Venezuela 1:1 (1:0), Paragvaj - Ekvador 2:1 (0:0)	
Urugvaj	3 2 1 0 9:3 7
Argentina	3 1 1 1 5:3 4
Kolumbija	2 1 1 0 3:2 4
Paragvaj	3 1 1 1 3:4 4
Venezuela	3 1 1 1 2:3 4
Ekvador	2 1 0 1 3:2 3
Peru	2 1 0 1 4:4 3
Čile	3 1 0 2 5:10 3
Bolivija	3 0 1 2 4:7 1

ROKOMET - Tržačani v Elitni ligi

Po novi zmagi od boja za obstanek do boja za vrh

Pall. Trieste - Ambra 26:24 (14:9)

Pall. Trieste: Modrušan (15 obramb), Zaro (2); Carpanese, Nadoh 5 (2), Lo Duca, Visintin 8, Leone, Di Nardo, Sirotić 2, Perni 3, Anici 5 (2), Radokovič 1, Oveglia, Čermelj 2. Trener: Bozzola.

Ambra: Mannocci (0), Di Marcello (15); Cipriani 2, De Stefano 2, Dei 5, Bednarek 3, Carmignani 2, Maraldi 7, Giovanchelli, Faggi, Chiaramonti 3. Trener: Morlacco.

IZKLJUČITVE: Pall. Trieste 2 min, Ambra 4 min; RDEČ KARTON: Chiaramonti v 60.; 7-METROVKE: Pall. Ts 4 (4), Ambra 0.

Za končnico za naslov treba računati tudi na Tržačane! Začetek prvenstva je za Nadoha in soigralce nadvse spodbuden. Prvotni cilj je bil zgolj obstanek v ligi, a po štirih zmaghah v prvih petih krogih je bilo včerajšnje domače srečanje proti Ambri že pomembno za spremembo prvotnih ciljev. V primeru zmage bi se namreč Tržačani za 12 točk oddaljili od predzadnjega mesta in nesmiselno bi postalo goroviti o obstanek. S precejšnjo muko so Bozzolovi varovanci izpolnili pričakovanja in zlasti po zaslugu Anicija vknjizili nove tri točke; po nepričakovanim porazu Brixna v Ancoli pa so celo utrdili drugo mesto na lestvici.

Kot rečeno sinoči v športni palači Palazzo Trieste - običajni dom tržaških rokometašev je bil zaseden - so se morali belordeči kar spotiti, saj gostje niso nikoli popustili in imeli še minutno pred koncem tekme napad, ki bi jim lahko zagotovil izenačenje, vendar najprej obramba Zara in nato hladnokrvno izvedena najstrožja ka-

Tržačani zdaj drugi na lestvici

KROMA

zen s strani Anicija je domači ekipi zagojovila nove tri točke.

V prvem polčasu je domača ekipa dobro začela, zlasti razigran je bil Visintin, ki se je vključeval v vsak napad in v prvem delu tekme dosegel kar šest od skupnih osmih golov. Najvišjo prednost tekme so si belordeči zagotovili prav ob prvem zvoku sirene, ko je Ambra zaostala za pet golov. V drugem polčasu so gostitelji popustili v obrambi. Popustljivi obrambi pa je treba dodati še težave v napadu, kjer sta bila kritna igralca premalo uporabljeni. Z golom Bednareka se je Am-

bra v 48. minuti približala na gol zaostranka, mlade sile pa so bile znova odločilne. Zaro v vratih in Pernic ter Anici v napadu - dosegel je pet od zadnjih desetičnih golov Trsta - so popeljali domače do zmage.

Izid 6. kroga: Pall. Trieste - Ambra 26:24, Teramo - Conversano 29:33, Ancona - Brixen 27:23, Fasano - Bologna, Pressano - Mezzocorona, Intini Noci - Bogen; vrstni red: Bogen in Pall. Trieste 15, Brixen in Conversano 12, Intini Noci, Pressano in Fasano 9, Teramo in Ancona 6, Ambra in Bologna 3, Mezzocorona 0. (I.F.)

NOGOMET - Triestina

V Bassanu bo treba biti konkretni

Spodbudni koraki naprej v igri posmenijo malo nič, če nato moraš poražen z igrišča. Danes želi Triestina v Bassanu (pričetek ob 14.30) potrditi, da je bila spremembna na klopi pravilna izbiha, tokrat pa bodo morali biti Princivalli in soigraci veliko bolj konkretni. Že pred tednom dni smo pisali, da ne prideš daleč, ko tekem ti ne uspe zmagati 1:0. Triestina je v dosedanjih 11 nastopih kar 9-krat prešla v vodstvo, nazadnje pa slavila le 4-krat. To pomeni, da jih je nasprotnik kar 5-krat ne le dohitel, ampak tušti do prehitel.

Med tednom je Galderisi precej premešal karte. Tekma italijanskega pokala v Trevisu je bila priložnost, da je nekatere igralce preizkusil v novih vlogah. Tako je na primer Gissi prvič igral kot srednji branilec in Galderisija tako prepičal, da bo najbrž ravno on prevzel mesto poškodovanega Thomasena in pomagal potrenjenemu Izzu. Odsonet bo tudi Galasso, tako da bo desni obrambni pas domena D'Ambrosia. Do zamenjave naj bi prišlo v vezni vrsti, kjer je Mattielig v prednosti nad Evolo. V konici napada je seveda potren Godeas, za njim pa so na razpolago tri mesta. V prednosti so Rossetti, Motta in Curiale, čeprav se dvorica mladiničev Pinares-D'Agostino »preriva« in tudi pred tednom dni se je v vstopom obeh igra nekoliko razživel. Najbrž ju bomo tudi tokrat videli na delu v drugem polčasu. Domäča ekipa, ki jo trenira Osvaldo Jaconi, je s samimi šestimi točkami trenutno na zadnjem mestu na lestvici. Tudi na domaćem igrišču Bassano nikakor ne prepirča, saj je v petih tekneh zbral le tri točke, ki so sad ene zmage in kar štirih porazov. Nasproti

nik bi moral torej biti v dometu Tržačanov, tudi zato, ker je po kakovosti posameznikov Triestina nedvomno boljša. Vendar pozor, podcenjevanje bi lahko bilo usodno. (I.F.)

BERETTI - Tritium - Triestina 1:0.

KOŠARKA

AcegasAps spet doma

AcegasAps bo danes že drugič zapored igral na domačem igrišču, tokrat prvič proti ekipi iz iste divizije. V goste prihaja namreč Brandini iz Firenc, to je ena izmed ekip, ki so bile sprejeti v prvenstvu z »wild card«.

V Firencih so sestavili dovolj kakovostno ekipo za to ligo in so doslej v osmih nastopih zabeležili tri zmage, vse na domačem igrišču. Poudariti pa gre, da ni ekipa doživila nikoli visokega poraza in verjetno ne bo tudi v Trstu zlahka prodala kože. Trener Paolini običajno na igrišču vrti 8 ali 9 igralcev, v napadu pa so najbolj nevarni izkušena beka Scodavolpe (193 cm) in Rabaglietti (191 cm) ter mladi krili Spizzichini (203 cm) in Amici (200 cm), ki povprečno dosegajo vsi več kot 10 točk na tekmo. To srečanje bo že deloma razkrilo, kakšno je razmerje moči v skupini. Doslej so ekipe igrale samo z nasprotniki iz drugih divizij in šele z medsebojnimi srečanji bomo videli, ali je trenutni položaj na lestvici realen ali pa ne.

Včeraj pa je društvo najelo mladega Luca Martignago (letnik 1993), 205 cm visokega centra, ki prihaja iz mladinskih vrst bolonjskega Fortituda. Martignaga je že nastopal v italijanski mladinski reprezentanci. (Marko Oblak)

ODBOJKA - Ženski svetovni pokal na Japonskem

Italijanke vse bližje nastopu na OI v Londonu

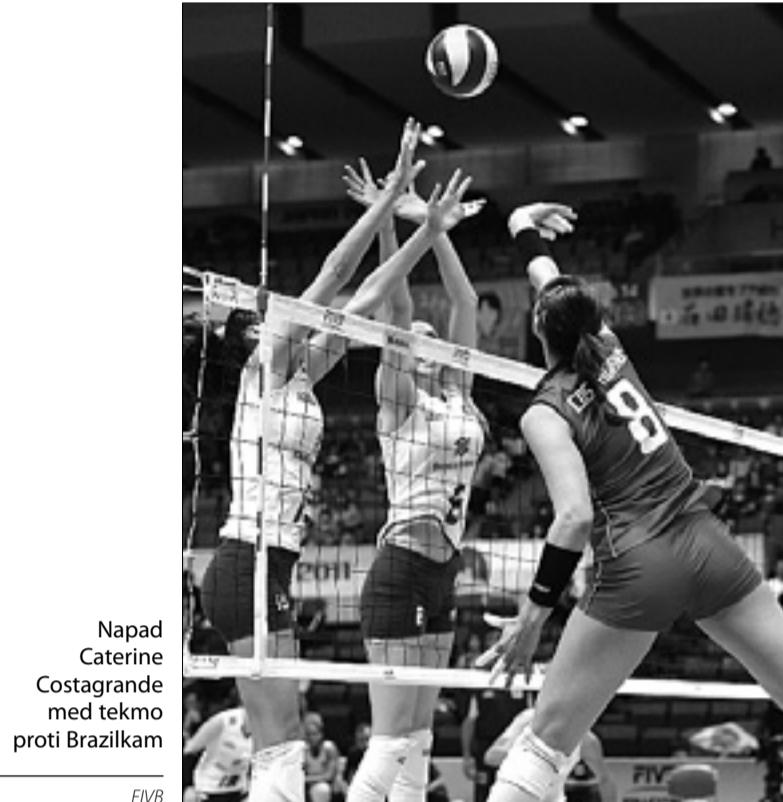
V sedmem krogu so še nepremagane »azzurre« ugnale olimpijskega prvaka Brazilijo

HOKKAIDO - Italijanska ženska reprezentanca je na svetovnem pokalu na Japonskem še neporažena in vse kaže, da ji olimpijska vozovnica – na turnirju jih bodo podelili prvim trem uvrščenim ekipam – ne bo ušla. Predvsem z včerajšnjo zmago so »azzurre« marsikoga presenečile: v sedmem krogu so z gladkim 3:0 premagale Brazilijo, olimpijskega prvaka in svetovnega podprvaka, in tako še utrdile prvo mesto na lestvici (20 točk). Pred ZDA vodijo z dve ma točkama, Kitajke pa so tretje s 16 točkami. Zasledujejo jih nemške odbojkarice s 15 točkami, ki bodo v sredo v predzadnjem krogu pokala tu di nasprotnice Italijank. Do konca olimpijskih kvalifikacij so še tri krogi, ena odločilnih tekem pa bo tudi dvišnja proti evropskemu prvaku Srbiji (7. mesto), v zadnjem krogu pa jih čaka še tekma proti Keniji (v četrtek), ki pa še nima točke.

»Zelo me veseli, da smo premagali Brazilijo, kar ni vsakdanje in je meni uspelo prvič v karieri,« je pojasnil trener Barbolini. »Čakajo nas še tri pomembne tekme, vendar upam, da nas bo današnja (včerajšnja op.a.) zmaga dala še dodatno samozavest in nas prepričala, da dan za dnem na predujemo.«

Brazilija je sicer na turnirju na Japonskem že v prejšnjih krogih pokala manj od pričakovanega, tako da je po porazu še bolj oddaljena od željene olimpijske vozovnice. Včeraj so varovanke Ze' Roberta največ poka zale v tretjem nizu, ko so »azzurre« že povedle s 22:16 in 23:18, nato pa so brazilske odbojkarice nadoknadle do 23:22. To pa je bilo tudi vse, kar so zmogle, saj je Italija z Bosettijevim zadnjim uspešnim asom zasluženo osvojila niz in končno zmago.

Najbolj izenačen je bil prvi niz, ko je Brazilija iztržila edino vodstvo (14:16) s Sheilo in Thaiso na čelu, z napadi Costagrandeve (spet naj-

Napad
Caterine
Costagrande
med tekmo
proti Brazilkom

FIVB

boljša napadalka z 19 točkami) in Arrighettijevimi in Giolijevimi bloki pa je Italija ponovno prevzela vajeti v svoje roke in zaključila niz v svojo korist. V drugem nizu pa so popolnoma prevladale Barbolinijeve varovanke, saj so olimpijskim prvakinjam dopustila le 16 točk.

Italija - Brazilija 3:0 (25:23, 25:16, 25:22)

Italija: Lo Bianco 3, Costagrande 19, L. Bosetti 10, Del Core 5, Gioli 9, Arrighetti 11, Croce (L), Signorile, De Gennaro, C. Bosetti, Barcellini, Anzanello. Trener: Barbolini.

Moški za OI od 20. novembra
RIM - Moški del svetovnega pokala, ki bo - tako kot ženski - štel

za kvalifikacije za nastop na olimpijskih igrah v Londonu, se bo začel 20. novembra, »azzurri« pa bodo na Japonsko poleteli danes. V petek je italijanska reprezentanca na tekmi proti tujim zvezdam italijanske A1-lige zmagala s 3:2 (Travica 5, Zajčev 14, Mastrangelo 11, Lasko 6, Savani 17, Birarelli 5, Bari, Parodi 7, Fei 9, Boninfante, Buti 5, Giovi, Dabbi 3, Rosso 1).

Na Japonskem se bo Italija najprej pomerila z Rusijo, nato pa vrsti z Egiptom, Brazilijo, Kitajsko, ZDA, Kubo, Srbijo, Argentino, Poljsko, Japonsko in Iran.

Prve tri reprezentance se bodo neposredno uvrstile na OI, ki bodo od 28. julija do 12. avgusta v Londonu.

ATLETIKA - Spet veliko priznanje za 58-letnega lonjerskega hitrohodca Fabia Ruzzierja

Četrtrič na svetovnem pokalu

LONDON 2012

**Bolt
kot
Lewis?**

MONACO - Jamajški sprinter Usain Bolt je v Monacu dejal, da želi na prihodnjih olimpijskih igrah v Londonu teči tudi v štafeti 4x400 metrov, kar ob nastopih na 100, 200 in 4x100 metrov pomeni, da se lahko poteguje za štiri zlate olimpijske odličje. To je v atletiki nazadnje uspelo Američanu Carlu Lewisu leta 1984 v Los Angelesu. Bolt je svojemu ustaljenemu programu dodal še 4x400 metrov v jamajški štafeti. Branilec olimpijskih naslovov na 100, 200 in 4x100 metrov iz Pekinga je včeraj zatrdiril, da je dobro pripravljen in sposoben odteči še eno disciplino, čeprav v tej disciplini še nikoli ni nastopal.

»Če lahko pomagam ekipi do zlate kolajne, potem si želim biti v tej ekipi,« je ob tem dejal Bolt.

Vztrajnost lonjerskega atleta Fabia Ruzzierja je bila spet poplačana. V prejšnji dneh mu je Atletska zveza Slovenije namreč sporočila, da mu bo omogočila nastop na svetovnem članskem pokalu na razdalji 50 km. Pokal bo prihodnjega 13. maja v Caransku v Rusiji. Ruzzier je normo za nastop na najprestižnejši tekmi za hitrohodce dosegel 23. oktobra letos na prvenstvu Avstrije, ko je v zabavišču Prater zmagal v času 4 ure 45 minut 31 sekund.

»Moram priznati, da me je sporočilo Atletske zveze Slovenije prijetno presenetilo. Res ga nisem pričakoval. Zaradi nastopa v Rusiji se bom prihodnje leto odpovedal nastopu na svetovnem prvenstvu za veterane. Raje sem namreč zadnji na članskem svetovnem pokalu, kot prvi med veterani,« je ob novici povedal Ruzzier, ki bo januarja prihodnjega leta dopolnil 59 let, s čimer bo zanesljivo postal najstarejši udeleženec pokala. Za Ruzzierja bo to sicer že četrti nastop na svetovnem pokalu.

Neuničljivi lonjerski športnik je včeraj medtem dosegel še eno zmago, saj je bil prvi tudi na zadnjih devetih preizkušenjih za Pokal Alpe Adria na jezeru Jarun v Zagrebu. Na razdalji 5 km na cesti je dosegel čas 24 minut 11 sekund. V tem pokalu je Ruzzier osvojil tudi skupno zmago, že tretjo v treh izvedbah, obenem pa je v Zagrebu že petič zapored osvojil pokal Starek.

Izjemno dolgo in uspešno sezono (36 nastopov) bo Ruzzier sklenil 17. decembra na Koprskem teku.

Fabio Ruzzier
(58 let) je letos
nastopil na
36 članskih
in veteranskih
tekmovanjih

NOGOMET - Mladinci
Kras proti prvemu,
Vesna končala
z devetimi igralci

San Luigi - Kras 4:1 (2:0)

Strelc: Jacopo Osman

Kras: Zacchigna (I. Carli), Simeoni, Bovo, Ridolfi, Furlan, Cinque, Rossone (Vesnaver), Curelli, Osman, L. Carli (Krizman), Bobbo. Trener: Speranza.

V prvem polčasu so se Krasovi mladinci proti močnejšemu nasprotniku borili in igrali agresivno. V drugem polčasu je padel gol Osmana, pri rezultatu 3:1 pa bi lahko zaostanek nadoknadił z enajstmetrovko, ki so jo žal zgrešili in se zaradi tega potrli. Poleg tega pa jim je nagajala še močna burja. Koordinator mladinskih ekip Krasa Paolo Sarazin je tekmo ocenil kot eno težjih. Ekipa San Luigi namreč vodi na skupni lestvici in je ena močnejših v letošnjem deželnem mladinskem prvenstvu.

Vesna - Muggia 2:2

Strelca: Virgilio Viviani v 7. minuti in Marco Madotto v 53. minuti.

Vesna: Ghira, Cerkvenic, A. Vidoni (Vascotto), Žerjal, M. Marjanović, Hoffer, Viviani (G. Kerpan), Madotto, Stancich, (Rebula), Impronta (Bubnich), Brass (De Pasquale). Trener: De Castro.

Rdeč karton: Marco Madotto

V prvem polčasu so nogometni Vesne na domačem pravokotniku igrali dobro in že na začetku povedli po podaji z leve strani v kazenski prostor Vivianiju, ki je prelisičil vratarja in zadel. V zadnjih minuti prvega polčasa pa so nasprotniki izenačili po napaki Vesnine obrame. V drugem polčasu so nogometni Vesne naredili korak nazaj in poslabšali igro, ki se je odvijala pretežno na sredini igrišča. Drugi gol Vesne je padel po enajstmetrovki, ki jo je sodnik dosodil zaradi prekrška miljskega vratarja. Ekipa iz Milj je izenačila z lepim golom direktno s prostega strela, Vesnin vratar pa ni mogel nič storiti, da bi zadelek preprečil. Tekmo so mladinci Vesne končali v devetih, saj je bil Madotto izključen, Rebula pa se je poškodoval.

Ostali izidi: Ronchi - S. Andrea 4:2, Ponciana - Pro Romans 0:2, Zaule - Costalunga 2:1, Trieste Calcio - Monfalcone 0:0.

LJUBITELJI - Sovodnje - Inter San Sergio 2:1.

NAMIZNI TENIS

Krasove ekipe
z moderno igro

V tej ligi so se ekipe pomerile na dveh različnih frontah: predstavniki »D2 Open« so tekmovali v San Vitu in žal tesno izgubili proti domačinom. Tokrat je odpovedal delno poškodovani Ettore Malorgio, ki je znal velikokrat doseči marsikatero točko. Vsekakor so zaigrali na nivoju, le Fabris ni še dobil pravo orožja v napadu.

Ostale mladinske ekipe so igrale v Zgoniku, nasprotnim ekipam so se lepo upirale in pokazale dopadljivo in moderno igro. S prvo ekipo je poleg Diva in Marca Cappella igrala Katarina Milič, ki je med igro stalno napadala in zbrala v setih veliko točk ter osvojila pomembne zmage (kot tudi ostala moška predstavnika). Kras A zaseda zdaj prvo mesto na lestvici. Z drugo ekipo, cigar kapetan Robi Milič je osvojil vsa srečanja, gre povhvaliti predvsem Johano Milič in Giado Sardo, ki zadnje čase lepo napredujeta. Izkazalo se je, da s povisano mero koncentracije, z boljšimi in povečanim številom treningov lahko zmagujejo tekme z enakovrednimi in se kosajo z nasprotniki, ki do pred kratkim še zdaleč niso bili dosegli.

Kras »Open« Udine 2000 1:5 - Malorgio - Bortolussi 2:3; Fabris - Schifani 1:3; Torrenti - Pomarè 0:3; Fabris - Bortolussi 0:3; Malorgio - Pomarè 3:2; Torrenti - Giusti 0:3

Kras A - D'Aronco Gemona A 3:3 - Marco Cappella - Milošević 3:0; Vinicio Divo - Guerra E. 3:0; Katarina Milič - Zubanić 2:3; Divo - Pascolo 3:0; Cappella - Zubanić 1:3; Katarina - Guerra 1:3;

Kras A - Udine 2000 5:1 - Divo - Mazzetto A. 3:0; Katarina Milič - Mazzetto M. 1:3; Marco Cappella - Meccia 0:3; Divo - Mazzetto M. 3:0; Marco Cappella - Mazzetto A. 3:1; Katarina Milič - Meccia 0:3

Kras B - Udine 2000 3:3 - Jovana Milič - Meccia 3:0; Giada Sardo - Mazzetto M. 0:3; Robi Milič - Mazzetto A. 3:0; Jovana Milič - Mazzetto M. 0:3; Robi Milič - Meccia 3:0; Giada Sardo - Mazzetto A. 0:3

D'Aronco Gemona B 5:1 - Jovana Milič - Venturini 0:3; Robi Milič - Venier 3:0; Giada Sardo - Di Floriano 3:1; Jovana Milič - Venier 3:0; Giada Sardo - Venturini 3:2; Robi Milič - Di Floriano 3:0. (M.M.)

MOŠKA C-LIGA - Derbi v Sovodnjah

Olympia zasluženo zmagala Soča naredila preveč napak

CUS odpravil Slogo po štirih setih - V Reani prva zmaga Vala

Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnje - Olympia 1:3 (18:25, 22:25, 25:14, 21:25)

Soča: Levpušček 2, E. Juren 12, M. Jurin 16, J. Černic 3, M. Devetak 0, Testen 6, Kragelj (l), M. Černic 11, Braini 4, I. Devetak, M. Testen 0. Trener Andrej Berdon

Olympia: Komjanc 22, Terčič 7, M. Peršolja 5, F. Hlede 4, Vogrič 4, Pavlovič 6, Š. Čavdek(l) D. Hlede 0, S. Peršolja, Škerk 0, Sanzin 0, Polesel. Trener: Zoran Jerončič

Goriški derbi tretjeligaške B skupine se je končal z zmago gostuječe Olympia, ki je premagala domačine Soče in si obenem prigrala tri pomembne točke za dodatno utrditev drugega mesta na lestvici. Obračun med kanalskima trenerjem se je torej izšel v korist Jerončiča, ki se lahko zahvali svojim igralcem, da so v ključnih trenutkih četrtega niza ohranili ustrezno zbranost in preusmerili potek srečanja v svojo korist.

Številna publika, ki je napolnila sovodenjsko telovadnico, je lahko prisostovala srečanju, ki pa ni bilo vedno kvalitetno. Bila je obenem priča prepogostim napakam v igri, ki so tudi odločale o končnem zmagovalcu. Tako na eni kot na drugi strani je igra slonela predvsem na posameznikih. Pri gostih nosi največ zaslug Matija Komjanc, ki je bil pravi protagonist v končnicah drugega in četrtega niza. Pri domačinih pa je bil najboljši Marko Černic, ki je vstopil na igrišče šele v tretjem nizu in priporočil temu, da je ekipa končno reagirala in se celo približala končni zmagi.

V uvodnem nizu so gostje z boljšim blokom pripeljali niz do konca. Poznalo se jih ni niti, da so si privoščili nekaj preveč napak na servisu, ko so kar sedem začetnih udarcev poslali bodisi v mrežo bodisi iz igrišča. Podobne usode so bili deležni v drugem nizu domačih igralci, ki so zagrešili deset uvodnih udarcev, kar se jim je ob koncu tudi maščevalo z izgubo niza. Varovanji trenerja Berdona so sicer v celotnem srečanju neposredno iz servisa osvojili deset točk. V tretjem nizu, z vstopom na igrišče Marka Černica, so gostitelji končno prišli na svojo in brez težav osvojili niz. Prava drama pa se je odvijala v četrtem nizu. Po izenačenem začetku so prevzeli vajeti igre v svoje roke gostje in povedeli 15:18. Domäčini pa se niso vdali in preobrnili delni izid v lastno korist 21:19. Ko je na igrišče zavladala zmeda, tudi zaradi čudnih sodniških odločitev in ko so že vsi pričakovali doda-

Matija Komjanc (Olympia, 22 točk) je bil pravi protagonist v končnicah drugega in četrtega niza.

BUMBACA

tini skrajšani niz, so Jerončičevi varovanci stisnili zobe in s šestimi zaporednimi točkami dokaj nepričakovano priigli niz in tako prišli do pomembne zmage. Domačini Soče so jim pri tem bili v veliko pomoč, kajti so ob koncu lahko beležili 40 usodnih neizsiljenih napak v igri. (J.P.)

Sloga - CUS 1:3 (22:25, 25:18, 21:25, 24:26)

Sloga: Dussich 11, Fermo 2, Kante 17, Romano 16, Rožec 12, Žerjal 1, Fiorelli (libero), Antoni 1, Devetak 0, Sosič. Trener Ivan Peterlin

Po Soči v prejšnjem kolu je tokrat žrtev tržaških »univerzitetnikov« postala Sloga, čeprav je med samo tekmo večkrat kazalo na boljši razplet, saj so naši odbojkarji vodili tako v tretjem kot v četrtem setu, o so se obakrat pustili presenetiti, kar je seveda CUS vedno izkoristil.

Začetek tekme res ni bil lep, saj sta obe ekipi veliko grešili. Najprej sta se izmenjavali v vodstvu, nato je CUS povedel, Sloga pa so odločno reagirali in zaceli nižati razliko. V končnici pa je prišlo do pravega kaosa, kjer je imel glavno vlogo tudi sodnik (poudariti je treba, da je bila sodniška dvojica tokrat res zelo slaa-

ba in je dosodila celo serijo nerazumljivih prekrškov tako eni kot drugi ekipi), ki je zaradi protestov najprej dosodil trenerju Peterlinu rumeni karton (in s tem točko CUSu), nato pa še rdečega in s tem izključitev do konca seta. Niz je tako splaval po vodi, kar pa Slogašev, na srečo, ni potrolo, nasprotno: v drugem so pokazali največ, takoj visoko povedli in s preudarno igro tako na mreži kot v polju visoko prednost obdržali vse do konca.

Kazalo je, da se bo ta dober trend nadaljeval, a žal ni bilo tako. Tako v tretjem kot zadnjem setu so bili do sredine v vodstvu in vse je kazalo na uspeh, ko je v najbolj nepravem trenutku odpovedal sprejem, kar je seveda omogočilo gostom, da so potek tekme obrnili v svojo korist, četrtega tudi s »posredovanjem« sodnikov, ki so svojo veliko neodločnost, žal, obrnili na škodo naših fantov in s tem nehote omogočili CUSu morda nekoliko nepričakovano gladko zmago. (INKA)

Ostali izid: Ferroalluminio - Basilia- no 3:0.

Skupina A

Reana - Val Imsa 0:3 (17:25, 23:25, 21:25)

Val Imsa: Ombrato 9, Sfiligoj 6, Vi-

dotto 6, D. Nanut 9, Lavrenčič 12, Farfolgia 4, S. Faganel 2, Plesničar (L), G. Nanut, Fedriga, Lango, Palmieri. Trener Berzacola.

Igralci Vala so dosegli prvo (obvezno) zmago proti šibkejšemu nasprotniku. Pekalci so napredek, čeprav še ne igrajo kot zmorejo, posebno hitro zaidejo v težave, ko jim ne gre.

Prijet je bil zelo spodbuden. Z agresivnim servisom so onesposobili gostitelje, ki imajo dobre centre, ampak slabše tolkače. V drugem setu se je Valu zataknilo že na začetku. Zaradi slabega sprejema gostov je Reana povedala kar s 13:5. Trener Berzacola je nerazpoloženega Ombrata zamenjal s Stefanom Faganelom. Val je takoj nadoknadel zaostanek in dosegel priključek že pri 15. točki. Po 18. si je priigli rahlo prednost in jo obdržal do konca. V tretjem setu je Val spet izdal začetno postavo. Set je bil izenačen, ko je na igrišče spet stopil Faganel (dobro je sprejema, v napadu ni grešil) pa je Val spet dosegel izdatnejšo prednost in tretji set osvojil še hitreje kot drugega. Pohvaliti je treba Danjela Nanuta, ki je res igral suvereno.

Ostala izida: Vivil - Fincantieri 3:0, Buia - VBU 2:3

ŽENSKA C-LIGA - Zalet C na težkem gostovanju v Talmassonsu

Presenečenje ni uspelo

Volley Talmassons - Zalet C 3:0 (25:15, 25:14, 25:21)

Zalet C: Bukavec 9, Colarich 1, Crisan 2, Cvelbar 7, Spangaro 5, Štoka 11, Kapun (libero), Antognoli 0, Balzano 0, Grgič 1, Pertot 0, Pestrin 1. Trener Martin Maver

Združeni ekipi ni uspelo, da bi iz Talmassonsa prišla s kako točko. Domača ekipa je vsekakor vsega spoštovanja vredna, njen cilj je seveda uvrstitev v skupino za napredovanje.

Naše odbojkarice bi morale zaigrati res na višku, če bi hotele presenetiti domačinke, a jim tokrat to ni uspelo. V prvih dveh setih so nastopile veliko pod svojimi sposobnostmi, veliko so grešile in niti sejri menjav, ki jih je opravil trener Maver, ni obrodila sadov: Zaletu enostavno ni šlo nič od rok.

V tretjem je prišlo v vrstah Zaletu do zelo pozitivne reakcije: spremenjena postava se je takoj »ujela«, igralke so veliko manj grešile, v obrambi prestregle marsikatero težko žogo in razplet na igrišču je bil povsem drugačen. Igra je bila povsem izenačena vse do izida 19:19, ko je Talmassons zaigral na vse ali nič, izredno forsiral servis, s katerim sicer ni dosegel direktnih točk, je pa one-mogočil Zaletovkam raznolikost v napadu, tako da so bile tolčene žoge dokaj predvidljive in seveda lažje obranljive. Vsi napori naših igralk, da bi osvojile set, se niso izšli.

Igralke Zaleta C

KROMA

Prva iz niza tekem, ko se bodo Zaletove spoprijele z ekipami z vrha lestvice, se je žal končala z gladkim porazom. Naši ekipi bo v soboto prišel v goste Tarcento, ki je na lestvici na drugem mestu. Priložnost, da naše igralki, ki bodo v Repnu prav govorito zaigrale učinkovite, obdržijo stik z vodilnimi.

Ostali izidi: Tarcento - Rojal Kenney 3:0, Sacile - Vivil 0:3, Libertas TS - S. Andrea 2:3.

DEŽELNA D-LIGA - Poraz v Vidmu

Doslej najslabši nastop Zaleta D

Dentesano - Zalet D 3:0 (25:14, 25, 13, 25:17)

Zalet D: Starc 2, Cassanelli 2, Spanio 4, Lisjak 6, A. Zuzič 4, Vodopivec 6, M. Spangaro (L), Rudez 2, Zavadlal 4, Micüssi, Gantar, Cernich. Trener: Berlot, pomožni: V. Zuzič.

Zalet D je na gostovanju prikazal doslej najslabšo predstavo v letosnjem sezoni. V prvih dveh nizih so jih nasprotnice, ki so zelo malo grešile, povsem prekosile. Predvsem servis je bil njihovo najučinkovitejše orožje: z uvodnim udarcem so v drugem nizu zbrale kar šest asov. Berlotove varovanke pa so zaradi slabega sprejema tudi težje napadale, v obrambi pa so bile vseskozi statične, takoj

da so gostiteljice tudi z lažjimi napadi nizale točke.

V tretjem nizu se je trener Berlot odločil za zamenjavi: Lisjakovo je s centra pomaknil na korektorsko mesto, na igrišče pa je vstopila Zavadlalova. Kazalo je, da bo izbira obrodila zaželjene sadove, vendar so igralki Zaleta zadržale ritem samo do 12. točke, nato pa je Dentesano spet uveljavil premoč na servisu in potegnil daljši konec. Tudi v tem nizu je bilo preveč osnovnih napak.

Velja vsekakor povedati, da je Zalet D tudi tokrat igral v zelo okrnjeni postavi.

Ostali izidi: Buja - Ceccini PN 3:0, Codroipo - Starezzano 0:3, Lignano - Rizzivolley 0:3.

MOŠKA B2-LIGA

Sloga Tabor danes spet v Repnu

Sloga Tabor bo danes igrala pred svojimi gledalci, njen nasprotnik pa bo Reggija, ki ima na lestvici le točko in v prvih štirih krogih še ni okusila slasti zmage, vendar je treba tudi reči, da se je srečala z dobrimi nasprotniki in ni igrala v popolni postavi, tako da si v taboru Sloga Tabor ne delajo iluzij, da jih čaka lahka naloga, želijo pa nadaljevati v doseganjem slogu, s katerim so si že prislužili naziv »presenečenja« prvenstva.

Sloga Tabor bo danes - začetek tekme ob 18. uri - predvidoma igrala v popolni postavi. Med tednom sta zaradi gripe oziroma bolečin v hrbtni manj trenirala Nigido in Vatovec. Slednji boli hrbet, vendar je trener Battisti zagotovil, da ne gre za obnovitev poškodb, ki je Vatovca mučila v prejšnjih sezoni. Ogrevanje pred tekmo bo pokazalo, ali lahko igra, drugače je v stanju pripravljenosti Cettolo.

1. MOŠKA DIVIZIJA Med Trstom in Gorico tudi tri naše ekipe

Prihodnji teden se bo začela 1. moška odbojkarska divizija. Zaradi po-manjkanja ekip bodo ekipe s Tržaškega in Goriškega igrale skupaj, nastopilo pa bo skupno 11 moštev, tako da bo prvenstvo štelo kar 22 krogov. Med nastopajočimi so tudi Naš prapor in tretji ekipi Olympia in Sloga. Naš prapor igra v ligi s svojo edino ekipo, Olympia in Sloga pa celo s tretjo.

Po izpadu iz D-lige je Naš prapor letos pomladil ekipo. V njej (zaenkrat) ni več Kustrina in Brotta, vracata pa se Boschini in Sebastian Valentinič. »Vsakič bo izpademo v 1. divizijo skušamo se staviti mlajšo ekipo z različnimi igralci. Sedemdeset odstotkov ekipe sestavljajo fantje med 19. in 21. letom, nekateri so se odbojki spet približali po nekajletnem premoru. Treniramo zelo zagnano. Naš cilj je, da se prej ali sleg vrnemu v D-ligo,« je povedal duša ekipe Valentino Juretič, trener pa bo tudi letos Sandro Leghissa. Juretič je povedal, da so septembra zavrnili ponudbo zvezze po ponovni vključitvi v D-ligo, tako in tako se mu zdi letosnja 1. divizija celo bolj zanimiva od D-lige. »Delitev ekip po skupinah se mi ne zdi smislna, v 1. diviziji pa bo kar 20 tekem in igramo vsak proti vsakemu, kar je tudi bolj zanimivo,« je še povedal Juretič.

Sloga Tabor se v ligo podaja z igralci, ki nastopajo tudi v prvenstvu mladincev, njima se bodo pridružili tudi nekateri drugi igralci, ki ne igrajo v prvih dveh ekipah društva, Olympia pa je sestavila izkušeno ekipo (vrnili so se tudi Crobbe, A. Ferfolja in M. Klanjšček), pomešano z nekaj mladimi in mladinci, ki bo v ligi lahko odigrala pomembno vlogo.

Ceprav je liga medpokrajinska bosta najboljša goirška in najbojnja tržaška ekipa ob koncu sezone napredovali v D-ligo.

Naš prapor: Bajt Peter, Braione Alessandro, Fajt Jakob, Feri Luka, Kustrin Luka, Princic Jan, Simeoni Matteo, Valentincic Sebastian, Boschini Pedro, Devetak Aljosa, Culot Simone, Juretic Valentino, Gabrielcik Alex, Kos Roberto. Trener: Sandro Leghissa.

Sloga Tabor: Danjel Antoni, Patrik Calzi, Natan Cettolo, Danjel Guštin, Marko Guštin, Denis Milič, Andrea Riosa, Peter Sosič, Denis Taučer, Jordan Trento. Trener: Ivan Peterlin.

Olympia: Marco Berte, Fabrizio Blasig, Antonio Crobbe, Andrej Ferfolja, Jurij Hlede, Marco Klanjšček, Ivan Komjanc, Robert Mucci, Nikolaj Pintar, Diego Polesel, Mitja Škorjanec, Tomaso Matija Winkler. Trener Andrej Terpin

1. krog: Prevenire - Virtus, Olympia - Intrepida, Naš prapor - Triestina, San Sergio TS - Mossa, Torriana - Sloga Tabor; Altura je prosta.

KOŠARKA - Deželna C-liga

Bor Radenska uspešen osmič zapored, poraz Brega

Ronchi - Bor Radenska 71:77 (15:21, 35:35, 51:61)

BOR: Bole 1 (1:2, 0:1, -), Madonia 14 (4:6, 5:9, 0:1), Crevatin 3 (-, - 1:2), Štokelj 2 (-, 1:1, 0:1), Meden 14 (-, 4:5, 2:7), Buren 16 (4:4, 3:6, 2:8), Zanini 2 (-, 1:3, -), Sošič 12 (5:10, 1:5, 0:2), Fumarola 13 (5:5, 4:7, 0:1). Devčič n.v. Trener: Popovič. SON: 22, PON: Fumarola (39).

Bor Radenska ostaja po osmih krogih še nepremagan na vrhu lestvice. Tokrat je bil boljši od Ronchija, ki je doslej zbral štiri zmage. Predvsem s skupinsko igro, kar kažejo tudi sorazmerno porazdeljene dosegene točke, in pozorno obrambo, so Crevatin in ostali zaustavili nasprotnike, ki pa se vse do konca niso predali.

Začetek je bil v znanimenju Popovičevih varovancev, ki so se morali predvsem v prvem delu srečanja »boriti« tudi proti sodnikom, ki so bili marsikdaj preveč popustljivi z nasprotniki in jim zelo poredkoma dosegeli osebne napake. Prednost šestih točk je Bor do odmora izgubil, v tretji četrtini pa so z učinkovito igro ponovno dosegeli visok naskok (51:61). Čeprav je že kazalo, da bodo Crevatin in ostali vknjižili osmo zaporedno zmago brez težav, pa je bilo na koncu kar napeto. Nasprotniki so počasi zmanjšali zaostanek in dve minuti pred koncem izenačili (67:67). Da bi še prekosil goste, so začeli igrati zelo agresivno v obrambi, kar pa so sodniki končno le kaznovali z doseganjem osebnih napak, tako da si je tudi Bor po zaslugi prostih metov prigral končni naskok in zmago.

Osmi zmagi so glasno zaploskali tudi borovi navijači, ki so spremljali igralce in jih bodrili vse do konca.

Roraigrande - Breg 75:66 (12:18, 27:38, 51:53)

BREG: Schillani 8 (2:2, 3:6, 0:1), Božic 2 (-, 1:1, 0:1), Grimaldi 18 (2:2, 5:11, 2:4), Visciano 6 (-, 3:5, 0:1), K. Ferfoglio 6 (2:2, 2:9, -), Robba 9 (3:4, 3:9, 0:1), Giacomi 17

Marko Meden, 14
točk
KROMA

(3:3, 3:11, 2:5), Semec, Nadlišek, trener: Krašovec.

SON: 25; PON: Semec (27), Visciano (38), Grimaldi (39).

Breg je po petih zaporednih zmaga na petkih tekmi v Pordenoneju ostal praznih rok. Krašovečevi varovanci so sicer vodili vse do konca tretje četrtine, vendar so na koncu dopustili, da je Roraigrande (ki je imel na lestvici zmago manj, zdaj pa ima kot Breg 10 točk) nadoknadi zaostanek in zaključil srečanje v svojo korist. Tokrat je sicer Breg igral brez poškodovanega Samca, Klarica je bil zaradi gripe odsoten cel teden, Saša Ferfoglio pa je bil službeno zadržan. Ključno za poraz pa je bilo predvsem pomanjkanje igralcev pod košem, saj

so Semcu (nadomestil je Samca) dosodili peto osebno napako že v 27. minutni, Visciano pa je prav tako zbral štiri osebne napake že v začetku srečanja, tako da je moral dalj časa presedeti na klopi.

Državna divizija C: Jadran danes v Pordenonu

Jadran Qubik caffe' bo danes ob 18.00 gostoval v Pordenonu. Varovanci trenerja Vatovca so med tednom redno trenirali in bodo na gostovanje odpotovali v popolni postavi. Čaka jih srečanje proti mladim Pordenončanom, ki imajo enako število točk, a en poraz (igrali so tekmo več).

Sinočni izidi: Latisana - Cormons 62:72, Limena - Servolana 92:84, Cittadella - Conegliano 62:65.

KOŠARKA - Deželna D-liga

Za Kontovel usodne sekunde

Goriziana, glavni favorit za napredovanje, v končnici boljša - Promocijska liga: poraz Doma in Bora

Kontovel - Goriziana 60:65 (18:15, 30:29, 49:45)

KONTOVEL: Škerl 2 (-, 1:1, -), Paoletić 7 (-, 2:3, 1:4), Križmar 6 (4:4, 1:4, 0:1), Švab 1/ (4:4, -, 2:3), Lisjak 15 (6:12, 0:7, 3:3), Šušteršič 8 (-, 4:9, 0:2), Zaccaria 6 (-, 3:13, -), Regent (0:2, 0:1, -), Hrovatin 6 (2:3, 2:7, -), Daneu (-, 0:1, -). Trener: Brumen. SON: 22, PON: Švab in Lisjak v 39. minut.

Kontovel je v četrtem krogu doživel prvi letosnji poraz. Tokrat je moral priznati premoč Goriziane, glavnega favorita za napredovanje, ki pa se nikakor ni izkazala za nepremagljivega tekmeča. Da je to tako, je pokazala ravno tekma, v kateri so dlje časa diktirali ritem domači igralci (vodili so še dve minuti pred končnim zvokom sirene), ki pa so čisto na koncu s tremi napakami dopustili žilavim nasprotnikom preobrat in končno zmagu. »Ne smem biti razočaran nad fanti, saj so se potrudili in igrali eno zrelejših tekem doslej,« je po tekmi pojasnil Brumen, ki je kot fantje pričakoval odpornnejšega tekmeča. Goriziana pa se je proti conski obrambi Kontovela kar s težavo upiral, lider Močnik pa klub svojim vrlinam tokrat ni imel lahkega dela.

Srečanje med še nepremaganima tekmečema je bilo pričakovano zelo napeto. Bolj podobno šahirjanju, je po tekmi povedal trener Brumen, kot pa košarka. Začetek je bil izenačen. Prvo večje vodstvo je dosegel Kontovel ob koncu četrtine (18:15), drugi pa je Goriziana po seriji izgubljenih žog domačih igralcev povedla z 22:27, kar je bila največja razlika do konca tekme. Tokrat se je Brumnovim varovancem namreč zataknilo v napadu. Celih pet minut niso zadeli, »sušo« je prekinil še Šušteršič v 17. minutni, ki je s

Peter Lisjak je bil tokrat 100 % v metih za tri točke: metal je trikrat in prav tolilikrat je zadel, neuspešen pa je bil pri metih za dve točki (0:7)
KROMA

tar zapustiti igrišče zaradi poškodbe, nasplohni pa so neizkušenost domovcem takoj kaznivali in z delnim izidom 10:0 dosegli visoko vodstvo pri izidu 14:3. Varovanci trenerja Zavrtanika pa so v drugi četrtini dobro premostili začetno tremo in z agresivnejšo obrambo ter bolj premišljenimi napadi znižali zaostanek na golih šest točk. Drugi polčas pa se za Zavrtanikevovarovalce ni začel na najboljši način; sodnika sta namreč dosodila Ceju četrto osebno napako, tako da je moral Domov kapetan na klop. Mlajši soigrali pa so odlično odreagirali in so se z Abramijem in Dellisantijem na čelu dodatno približali gostiteljem. Na polovici zadnje četrtine je domovcem uspelo izenačiti pri izidu 54:54, a so jih takrat zmanjkale moči za preobrat, tako da se je zmage veselila peterka iz Pierisa. Kljub porazu, naj bo prva tekma v

spodbudo mladi Domovi ekipi, saj je dozadal, da se lahko kosa z bolj izkušenimi igralci. Poleg Abramija in Dellisantija zasluži pojavilo tudi veteran Ambrosi, ki je z odločilnimi koši omogočil priključek domovcev. (av)

Libertas - Bor 68:65 (22:16, 39:33, 51:48)

BOR: Deluisa, Manta, Bassi 4, G. Licari 7, Pallini 14, Peretti 10, Gallocchio 22, M. Licari 6, Mase 3, Trener Martini.

Madinci Bora so se v prvem krogu izgubili, igrali pa so srečal proti ekipi, v kateri igrajo kar štirje bivši igralci Bora. Fizično močnejši nasprotnik je izkoristil premoč pod košem, kljub temu so varovanci trenerja Martinija vse do konca dobro upirali. Minuto do končnega zvoka sirene so tudi povedli na tri točke, vendar je bilo za poraz usodnih nekaj naivnih napak.

Domači šport

DANES

Nedelja, 13. novembra 2011

KOŠARKA

DRŽAVNA DIVIZIJA C - 18.00 v Pordenonu: Pordenone - Jadran Qubik

UNDER 15 DEŽELNI - 11.00 v Nabrežini: Jadran A - Jadran B

ODBOJKA

MOŠKA B2-LIGA - 18.00 v Repnu: Sloga Tabor Televita - Loreggia

UNDER 18 MOŠKI - 11.00 v Gorici, Špacapan: Olympia Terpin - Volley ball Gemona; 15.00 v Repnu: Sloga Tabor - Cordonens

NAMIZNI TENIS

DEŽELNE LIGE - 10.0 v Fiumicellu: Fiumicello B - Kras

NOGOMET

ELITNA LIGA - 14.30 v Repnu: Kras - Spal Cordovado

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Trstu, ul. Petracco: Costalanga - Vesna; 14.30 v Tarzimu (Tricesimo): Tricesimo - Juventina

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Trstu, pri sv. Ivanu: Esperia - Primorec; 14.30 v Sovodnjah: Sovodnje - San Giovanni

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Dolini: Breg - Romana; 14.30 v Trstu, pri sv. Alojziju: Montebello Don Bosco - Zarja; 14.30 v Turjaku: Fogliano Turriaco - Primorje

3. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Doberdobu: Mladost - Aurisina

NARAŠČAJNIKI - 12.00 na Opčinah: Opicina - Kras NAJMLAJŠI - 10.30 v Bazovici: Kras - Opicina; 10.30 v Štandrežu: Juventina - Villa; 10.30 v Romansu: Pro Romans - Sovodnje

JUTRI

Ponedeljek, 14. novembra 2011

KOŠARKA

PROMOCIJSKA LIGA - 21.00 v Trstu, Istrska ulica: Salesiani Don Bosco - Sokol

ODBOJKA

UNDER 18 ŽENSKE - 19.45 v Trstu, Ul. Miani: Virtus - Zalet

UNDER 16 ŽENSKE - 18.00 v Trstu, Ul. Svevo: Olympia - Zalet ZKB

Obvestila

SK DEVIN prireja štiridevneti Openday v Innichenu ob četrtek, 8. do nedelje, 11. decembra 2011 s smučanjem na smučiščih Helm, Croda Rossa, Baranci. Informacije in vpisovanja na info@skdevin.it ali na 340 2232538.

ŠPORTEL

Jutri o uspehih ŠD Sovodnje

Povabilo na Športel so nogometni Sovodenj dobesedno izsili, saj vodijo na lestvici 1. amaterske lige. Jutri (TV Koper, od 22.30 dalje) se bodo z voditeljem oddaje Igorjem Malalanom pogovarjali predsednik Zdravko Custrin, vodja mladinskega sektorja Luka Cijan in trener Simon Feri, predvajali pa bodo tudi posnetke z današnje tekme članskega moštva. Poleg tega si boste lahko ogledali reportaze z odbojkarskega derbiha Soča-Olympia, z današnje tekme Sloge Tabor v Repnu, z včerajšnje tekme košarkarjev Kontovela in regate TPK Sirena.

UNDER 17 Prehitro vrgli puško v koruzo

Romans - Bor ZKB 66:63 (17:7, 35:17, 47:29)

BOR: Pettenati, De Luisa 2, Mandič 2, Faiman 4, Buzzi, Pernich, Perco 2, Sternard 8, Furlan, Skoko, Mattiassich 9, trenerja Dejan Faraglia in Fabio Sancin.

Združeni kadeti Bora in Brega so v Romansu popolni postavili navkljub doživelvi visok poraz. Gostje so se moreč (neupravičeno) ustrašili nekaterih domačih velikanov in njihov nastop je bil v splošnem res slab. Na zatožni klopi so zlasti izgubljene žoge v povsem nezadostni odstotki pri metu (celo 4:16 v prostih metih). Da nasprotniki v resnicni niso bili nič posebnega, kaže dejstvo, da so ob le nekoliko bolj pogumni igri naši v drugi četrtini zaostajali le za 12 točk in tretja četrtina se je končala neodločeno.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

- 20.25** Tv Kocka: Risanka »Riba vas gleda« - Vsi k morju!
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Mikser, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Quello che **6.30** Aktualno: UnoMattina in famiglia **7.00** 8.00, 9.00 Dnevnik **9.35** Aktualno: Easy Driver **10.00** Aktualno: Linea verde Orizzonti **10.30** Aktualno: A sua immagine **10.55** Prenos svete maše in Angelusa **12.20** Aktualno: Linea verde

13.10 Šport: Pole Position, sledi Avtomobilizem, VN Abu Dhabi **16.30** Dnevnik in vremenska napoved **16.35** Variete: Domenica in... L'Arena **17.10** Variete: Domenica in - Così è la vita **18.50** Kvizi: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik in športne vesti **20.40** Kvizi: Soliti ignoti (F. Frizzi) **21.30** Nan.: Tutti pazzi per amore 3 **23.30** Dnevnik - kratke vesti **23.35** Aktualno: Speciale Tg1 **0.40** Nočni dnevnik in vremenska napoved **1.05** Aktualno: Testimoni e protagonisti

Rai Due

6.00 Nad.: Cuori rubati **6.30** Aktualno: A ruota libera **7.00** Risanke **10.10** Variete: Ragazzi c'è Voyager! **10.50** Variete: A come avventura **11.30** Variete: Mezzogiorno in famiglia **13.00** Dnevnik, Tg2 Motori in vremenska napoved **13.45** Film: Paradiso rubato (kom., ZDA'05, r. S. Bartmann, i. E. Sander) **17.05** Dnevnik L.I.S. **17.05** Šport: Numero 1

17.40 Nan.: La complicata vita di Christine **18.00** Sea Patrol **18.45** Nan.: Squadra speciale Cobra 11 Sezione 2 **20.30** Dnevnik **21.00** Nan.: NCIS **21.45** Nan.: Hawaii Five-0 **22.35** Nan.: Cold Case - Delitti irrisolti **23.30** Šport: La Domenica Sportiva **0.35** Nočni dnevnik **0.55** Aktualno: Protestantesimo

Rai Tre

7.45 Nan.: La grande vallata **8.40** Film: Pre-sentimento (glasb., It., '57, r. A. Fizzarotti, i. R. Borelli) **10.05** Nan.: Doc Martin **10.55** Aktualno: TGR EstOvest **11.15** Aktualno: TGR Mediterraneo **11.40** Aktualno: TGR RegionEuropa **12.00** Dnevnik, deželni dnevnik, športne vesti in vremenska napoved, rubrike **12.55** Opera: Prima del-

la prima **13.25** Aktualno: Passepartout **14.00** Deželni dnevnik, vremenska napoved in Dnevnik **14.30** Aktualno: In 1/2 h (v. L. Annunziata) **15.00** Dnevnik L.I.S. **15.05** Dok.: Alle falde del Kilimangiaro **19.00** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Aktualno: Blob **20.10** Talk show: Che tempo che fa (v. F. Fazio) **21.30** Aktualno: Report **23.25** Dnevnik in deželni dnevnik **23.40** Variete: Lilit - In un mondo migliore **0.40** Nočni dnevnik **0.50** Aktualno: TeleCamere Salute **1.40** Aktualno: Fuori orario - Cose (mai) viste

Rete 4

7.05 Dnevnik **8.00** Dok.: Parco Nazionale dello Stelvio - Estate **8.25** Dok.: Wild China **9.30** Dok.: Magnifica Italia **10.00** Sv. maša **11.00** 13.20 Aktualno: Pianeta mare **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Aktualno: Melaverde **14.00** Aktualno: Life **15.30** Film: Spartacus (zgod., ZDA, '60, r. S. Kubrick, i. K. Douglas) **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nan.: Tempesta d'amore **21.30** Film: The Terminal (dram., ZDA '04, r. S. Spielberg, i. T. Hanks) **0.00** Film: Passenger 57 - Terrore ad alta quota (ZDA, '92, r. K. Hooks, i. W. Snipes) **1.45** Nočni dnevnik **2.05** Glasb.: Vintage Parade

Canale 5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik - prometne informacije in vremenska napoved **8.50** Aktualno: Le frontiere dello spirito **10.00** Nan.: Finalmente arriva Kalle **10.30** Film: Sai che c'è di nuovo? (kom., ZDA, '00, r. J. Schlesinger, i. R. Everett) **12.45** 13.40 Resnič. show: Grande Fratello 12 **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **14.00** Aktualno: Domenica cinque (v. F. Panicucci, C. Brachino) **18.50** Kvizi: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** 1.10 Show: Paperissima Sprint **21.10** Nan.: Distretto di polizia 11 **23.40** Aktualno: Terra! **0.40** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

7.00 Nan.: Baywatch **7.40** Risanke **10.20** Nan.: Power Rangers Samurai **11.50** Šport: Gran Prix **12.25** Dnevnik in vremenska napoved **13.00** Film: Merlin (fant., V.B./ZDA'98, r. S. Barron, i. S. Neil) **15.35** Film: One piece - Avventura all'isola spirale (ris., Jap., '01, r. A. Shimizu) **16.50** Film: Batman - La maschera del fantasma (ris., ZDA, '93) **18.30** Dnevnik in vremenska napoved **19.00** Risanke **19.20** Film: Charlie's Angels - Più che mai (akc., ZDA, '03, r. McG, i. C. Diaz) **21.30** Nan.: A&F - Ale & Franz Show **22.30** Variete: Zelig Off **23.25** Nan.: Così fan tutte **0.30** Film: Torno a vivere da solo (kom., It., '08, r. i. J. Calà)

Tele 4

7.40 20.40 Aktualno: Rotocalco ADNKronos **8.00** Aktualno: Lezioni di pittura **9.00** Variete: Mukko Pallino **9.30** Nad.: Maria Maria **11.00** Šport: Body Show **11.30** Šport: Super Sea **12.00** Dok.: Le perle dell'Istria **12.30** Variete: Archeologie **12.40** Dok.: Borgo Italia **13.05** Dok.: Agrisapori **13.35** Variete: Camper Magazine **14.00** Dok.: Piccola grande Italia **14.55** Glasb.: ...E oggi, tutti all'opera **15.00** Lirika: Zanetto **16.40** Dok.: Patrimonio dell'Unesco **17.10** Variete: Videomotori **17.25** Risanke **19.30** Variete: 80 nostalgia **20.00** Pagine e fotogrammi **20.20** Aktualno: Dai nostri archivi **21.00** Dnevnik **21.30** Film: Slammed (kom., r. B.T. Jones, i. J. O'Hurley) **23.00** Dnevnik **23.30** Film: Un pilota ritorna (dram./voj., It., '42, r. R. Rossellini, i. M. Belmondo)

La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **10.00** Aktualno: m.o.d.a. **10.40** Nan.: Mike Hammer **11.40** Nan.: Due South - Due poliziotti a Chicago **13.30** Dnevnik **14.05** Nan.: Diane, uno sbirlo in famiglia **15.55** Nan.: I magnifici sette **17.55** Film: Against the ropes (dram., ZDA, '04, r. C. Dutton, i. M. Ryan) **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: In Onda **21.30** Film: Videocracy - Basta apparire (dok., Dan., Fins., '09, r. E. Gandini) **23.30** Dnevnik **23.25** Enrico Mentana presenta: Film Evento »Videocracy - Basta apparire« **0.25** Dnevnik

Slovenija 1

6.35 Ozemlje na preipi (pon.) **6.55** 18.35 Risanke **7.15** Ris. nan.: Mojster Miha **8.30** Risanke **9.25** Ris. nan.: Smrckci **9.55** Risanke **10.55** Prisluhnimo tišini **11.20** Obzorja duha **12.00** Ljudje in zemlja - odd. Tv Maribor **13.00** Poročila, šport in vremenska napoved **13.20** Na združevanje! **15.15** Prvi in drugi **15.35** Slovenski magazin **16.05** Dok. serija: Onkrat obzorja **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Ugani, kdo pride na večerjo? **18.55** Dnevnik, vremenska napoved, Zrcalo tedna, športne vesti **20.00** Misija Evrovizija **21.40** Intervju: Jože Ciuha **22.55** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **23.10** Nan.: Maria Wern **23.35** Nan.: Maria Wern **1.40** Dnevnik (pon.) **0.45** Slovenski magazin

Slovenija 2

9.30 Skozi čas **9.40** Globus (pon.) **10.30** Sozvočja Slovenije - Ljudska glasba na Slovenskem **11.00** Film: Kino Kekec **12.20** Izob-svet, odd.: Turbulenca (pon.) **12.55** Univerza (pon.) **13.30** Formula 1: VN Abu Dabija **16.00** Rad igram nogomet **16.30** EP v umetnostnem drsanju **17.25** Rokomet: Krim Mercator - Larvik **19.00** Športni magazin (pon.) **19.50** Žrebjanje Lota **20.00** Nad.: Mali širni svet **20.50** Dok. fejlton: Kmečka bilba **21.20** Dok. odd.: Templierski potrošništva **23.35** Tv igra: Naša demokracija **23.30** Formula 1: VN Abu Dabija (pon.) **1.45** Zabavni infokanal

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **7.30** Tedenski pregled **8.40** Kronika **10.40** Firma Tv (pon.) **11.25** Svet v sliki in besedi **13.30** Dnevnik **14.30** Poročila Tvs1 **15.05** Na tretjem... **17.30** Poročila Tvs1 **17.45** Aktualno **18.00** Poročila Tvs1 **19.00** Dnevnik **20.00** Slovenija in Evropa **21.30** Žarišče

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.10** Vsedanes - Svet **14.30** Tednik **15.00** »Q« - trendovska oddaja **15.45** Sredozemlje **16.15** Eno življene, ena zgodb **17.15** Dok. odd.: Magično potovanje v zgodovino kruha **17.30** Potopisi **18.00** Ljudje in zemlja **18.50** Preslek **19.00** 22.00, 0.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Vzhod - Zahod **19.45** Kino premiere **20.00** Vesolje je... **20.30** Istra in... **21.00** Dok. odd.: Sanjal sem, da bi prišel dan **22.15** Nedeljski sedem not; **15.30** Z goriške scene; **16.00** Šport in glasba, vmes kratka poročila; **17.30** Z naših prireditev; **19.35** Zaključek oddaj.

Kanal A

7.50 TV prodaja **8.05** Nan.: Merlinove pu-stolovščine **8.55** Nan.: Najstniške zdrahe **9.25** Film: Moje modro nebo (ZDA) **11.00** 19.05 ŠKL, mladinska oddaja **12.25** Nan.: Peklenski teden **15.10** Film: Zegrete navljačice (ZDA) **17.00** Top Gear (avtomob. serija) **18.00** Norci na delu **18.30** Magazin Lige prvakov **20.00** Film: Mega napeto: Piš (ZDA)

22.15 Film: Varuh prehoda (ZDA) **0.20** Nan.: Terminator **1.15** Dok. serija: Šola seksta **1.10** Dok. serija: Šola seksta **2.05** Love Tv

RADIO

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 8.30 Kmetijski tehnik; 9.00 Prenos sv. maše; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.00 Iz domače zakladnice; 10.35 Otroški kotiček: Nataša Mrvar - Špela detektivka; 11.10 Nabozna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in čas; 12.00 Obzornik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.15 Za smeh in dobro voljo; 14.30 Nedeljskih sedem not; 15.30 Z goriške scene; 16.00 Šport in glasba, vmes kratka poročila; 17.30 Z naših prireditev; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

7.15 Dobro jutro; 7.30 Kmetijska oddaja: patogeni bakterija listeria; 8.00 Noč in dan; 8.10 Kronika; 8.30 Jurtranjek; 9.00 Pregled prireditev; 9.15 Glasbeni trenutki: primorski zborovodja in skladatelj Štefan Mauri; 9.30 Torklja; 10.00 Nedelja z mlačimi na muzejski delavnici v Kopru; 10.30 Poročila; 11.00 Radijsko martinovanje, posnetek javne oddaje; 12.00-14.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes; 14.30-19.00 Nedelja na športnih igriščih; 15.30 DIO; 17.30 Vremenske in cestne razmere; 19.00 Dnevnik; 19.45 Kronika; 20.00 Večer večnozelnih; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Napovednik, sledi Easy come, easy go...

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; Almanah; 7.15, 8.28, 10.30, 12.28, 13.30, 17.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 6.45 Drobci zgodovine; 6.58 Viagljiando (vsako uro do 19.58); 8.05, 14.45 Pe-sem tedna; 8.15, 12.00 Kratke vesti; 9.00 Fonti di acqua viva; 9.30 Sonoramente clasici; 10.00 Il giardino di Euterpe; 10.45 Singlji single; 11.00 Osservatorio; 11.35, 14.30, 17.33 Playlist; 12.05, 20.00 Fegiz files (od novembra dalje); 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 20.30 La rosa dei venti; 14.00 Clasicci Italiani; 15.00

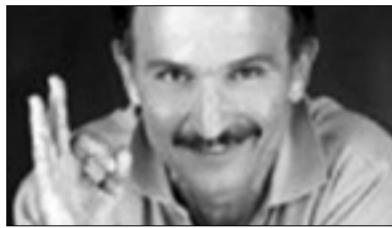
SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.25 Čezmejna Tv: Števerjan 2011 - Ansambel Vižarji
20.30 Deželni Tv Dnevnik
20.50 Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

6.00 Aktualno: Euronews **6.10** Aktualno: Unomattina Caffè **6.30** Dnevnik in prometne informacije **6.45** Aktualno: Unomattina **11.00** Dnevnik

11.05 Aktualno: Occhio alla spesa **12.00** Aktualno: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Aktualno: Verdetto finale **15.15** Aktualno: La vita in diretta **16.50** Dnevnik - Parlament **17.00** Dnevnik in vremenska napoved **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30** 1.30 Aktualno: Qui Radio Londra **20.35** Kviz: Soliti ignoti (v. F. Frizzi) **21.10** Variete: Il più grande spettacolo dopo il weekend (v. Fiorello) **23.40** Dnevnik - kratke vesti **23.45** Aktualno: Porta a porta (v. B. Vespa) **1.20** Nočni dnevnik in vremenska napoved **1.55** Aktualno: Qui Radio Londra

6.00 Nad.: Cuori rubati **6.30** Risanke: Cartoon flakes **9.30** Aktualno: Sorgente di vita **10.00** Aktualno: Tg2punto.it **11.00** Variete: I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** 1.40 Aktualno: L'Italia sul Due **16.10** Nan.: Ghost Whisperer **16.50** Nan.: Hawaii Five-O **17.45** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **18.45** Nan.: Numb3rs **19.35** Nan.: Squadra speciale Cobra 11 **20.30** Dnevnik **21.05** Nan.: Senza traccia **23.25** Dnevnik **23.40** Film: The Grudge 2 (srh., ZDA, '06, r. T. Shimizu, i. S.M. Gellar) **1.15** Dnevnik - Parlament **1.25** Aktualno: Protestantesimo **1.55** Vremenska napoved

6.00 Dnevnik **7.00** Aktualno: Tgr Buongiorno Italia **7.30** Aktualno: Tgr Buongiorno Regione **8.00** Aktualno: Agorà **9.50** Variete: Dieci minuti di... programmi dell'accesso **10.00** Dok.: La Storia siamo noi **11.00** Variete: Apprescindere **11.10** Dnevnik - kratke vesti **12.00** Dnevnik in športne vesti **12.25** Aktualno: Tgr Fuori Tg **12.45** Aktualno: Le storie - Diario italiano **13.10** Nad.: La strada per la felicità **14.00** Deželni dnevnik **14.20** Dnevnik **14.50** Aktualno: Tgr Leonardo **15.00** Dnevnik L.I.S. **15.05** Nan.: The Lost World **15.50** Dok.: Cose dell'altro Geo **17.40** Dok.: Geo & Geo **19.00** Dnevnik **19.30** Deželni dnevnik **20.00** Variete: Blob **20.15** Nan.: Sabrina, vita da straga **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Film: Casino Royale (akc., ZDA, '06, r. M. Campbell, i. D. Craig) **23.35** Dok.: Correva l'anno **0.00** Nočni in deželni dnevnik ter vremenska napoved

6.55 Nan.: Zorro **7.25** Nan.: Starsky e Hutch **8.20** Nan.: Hunter **9.40** Nan.: RIS 5 - Delitti imperfetti **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.05** Nan.: Un detective in corsia **13.00** Nan.: La si-

gnora in giallo **13.50** Aktualno: Il tribunale di Forum **15.10** Nan.: Hamburg Distretto 21 **16.15** Nad.: Sentieri **16.35** Film: Mickey occhi blu (kom., ZDA, '99, r. K. Makin, i. H. Grant) **18.55** Dnevnik **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Walker Texas Ranger

21.10 Film: Black thunder: Sfida ad alta quota (akc., ZDA, '07, r. M. Keusch, i. S. Seagal) **23.30** Film: Ancora vivo (akc., ZDA, '96, r. W. Hill, i. B. Willis) **1.30** Nočni dnevnik

°5 Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** Aktualno: La telefonata di Belpietro **8.50** Aktualno: Mattino Cinque **9.55** Resnič. show: Grande Fratello 12 **10.00** Dnevnik **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Cento-Vetrine **14.45** Resnič. show: Uomini e donne **16.15** Talent show: Amici **16.55** Aktualno: Pomeriggio Cinque **18.00** Dnevnik - kratke vesti **18.50** Kviz: Avanti un altro! (v. P. Bonolis) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved

20.30 1.30 Aktualno: Striscia la notizia (v. E. Greggio, E. Iacchetti) **21.10** Resnič. show: Grande Fratello 12 (v. A. Marcuzzi) **0.15** Variete: Mai dire Grande Fratello **1.00** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

6.50 Risanke **8.50** Nan.: Una mamma per amica **10.35** Aktualno: Grey's Anatomy **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanke: Simpsonovi **14.35** Risanke: Dragon Ball Z **15.00** Nan.: Big Bang Theory **15.35** Nan.: Chuck **16.25** Nan.: La vita secondo Jim **16.50** Nan.: Giovani campionesse **17.45** Risanke **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Nan.: Dr. House Medical Division **20.20** Nan.: CSI - Scena del crimine **21.10** Nan.: CSI - Miami **23.00** Nan.: Undercovers **23.55** Variete: Real CSI **1.00** Variete: Modamania **1.35** Variete: Pokermania **2.25** Nočni dnevnik

Tele 4

7.00 8.30 Dnevnik **7.30** Aktualno: Domani si vedrà **8.00** Aktualno: Lezioni di pittura **9.00** Šport: Super Sea **9.30** Nan.: Maria Maria **10.30** Nan.: The F.B.I. **12.00** Variete: Camper magazine **12.50** Videomotori **13.05** Aktualno: Dai nostri archivi **13.30** Dnevnik **14.05** Aktualno: ...E se domani **14.35** Aktualno: Mukko Pallino **15.30** Dok.: Patrimonio dell'Unesco **16.00** Dok.: Italia da scoprire **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.10** Dok.: Energia e ambiente **19.30** Dnevnik in športne vesti **20.10** Variete: L'ora corta **20.30** Deželni dnevnik **21.00** Šport: Sportiva...mente **22.00** Košarka: Pallacanestro Trieste - Nuova Pallacanestro **23.32** Nočni dnevnik **0.05** Aktualno: Incontri al caffé de La Versiliana

La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.40** Aktualno: Coffe Break **10.35** Aktualno: L'aria che tira **11.25** Resničnostni show: SOS Tatta **12.25** Rubrika: I menù di Benedetta **13.30** Dnevnik **14.05** Film: SImone (kom., ZDA, '02, r. A. Niccol, i. Al Pacino) **16.15** nič. serija: Zmenki milijonarjev **10.35** Resnič. serija: Dvoboj kuharskih mojstrov **12.00** 17.50 Nad.: Larina izbira **13.00** 24UR ob enih **14.00** Zabavna serija: Najboljši domači video posnetki **14.30** Ljubezen skozi

Dok.: Atlantide **17.30** Nan.: JAG - Avvocati in divisa **20.00** Dnevnik **20.30** 2.45 Aktualno: Otto e mezzo **21.10** Aktualno: L'infele (v. G. Lerner) **0.00** Aktualno: InnovatiON **0.35** Dnevnik **1.40** Aktualno: Prosima fermata **1.55** Variete: G'Day

Slovenija 1

6.10 Ars 360 (pon.) **6.20** Utrip (pon.) **6.35** Zrcalo tedna (pon.) **7.00** Dobro jutro **10.10** Ris. nan.: Žametek **10.30** 18.35 Risanke **10.40** Poučna nan.: Iz popotne torbe (pon.) **11.05** Žogarija, oddaja o športu, zdravju in okolju (pon.) **11.35** Otr. odd.: Marko na belem konju jaše (pon.) **12.00** Poročila **12.05** Ljudje in zemlja (pon.) **13.00** Poročila, šport in vremenska napoved **13.30** Alpe-Donav-Jadrani (pon.) **14.00** Na lepše (pon.) **14.20** Obzorja duha (pon.) **15.00** Poročila **15.10** Dober dan, Koroška **15.45** Prvi in drugi (pon.) **16.05** Intervju: Simon Vrhunc (pon.) **17.00** Novice, šport in vremenska napoved **17.25** 1.15 Duhovni utrip **17.45** Pogled na...

17.55 Nad.: Vrtičkarji **18.55** Dnevnik, kronika, vremenska napoved in športne vesti **20.00** Tednik **21.00** Studio City **22.00** Odmevi, kultura, šport in vremenska napoved **23.30** Podoba Podoba **23.30** Klavirski trio št. 2 **0.05** Lirično in občuteno v glasbi **1.30** Dnevnik (pon.) **2.10** Dnevnik Slovencev v Italiji **2.40** Infokanal

Slovenija 2

7.00 Infokanal **7.45** Otroški infokanal **8.30** 2.05 Zabavni infokanal **11.10** Dobro jutro (pon.) **13.55** Videozid (pon.) **14.45** Dok. serija: Skriti Rim (pon.) **15.45** Sobotno popoldne (pon.) **16.55** Hum. nad.: Moja družina **17.25** Ars 360 (pon.) **17.35** Črno-beli časi (pon.) **17.50** Dober dan, Koroška (pon.) **18.25** Firma.tv **19.00** 1.20 Aritmija **19.50** Žrebanje 3x3 plus 6 **20.00** Film: Dečiščina Evrope **22.35** Film: Preplah v kontroli poletov (ZDA)

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **7.40** Utrip (pon.) **8.30** Poročila Tvs1 **10.15** 21.30 Žarišče **11.10** Slovenija in Evropa **12.15** Tedenski pregled **13.20** Utrip **13.30** Poročila Tvs1 **15.30** Poročila Tvs1 **15.40** Satirično oko **17.50** 19.40 Slovenska kronika **19.00** Tv dnevnik Tvs1 **19.20** Kronika **20.00** Aktualno **20.40** Na tretjem...

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - TDD **14.20** Euronews **14.30** Vesedanes - vzgoja in izobraževanje **15.00** Cikl Junior **15.30** Glasbena oddaja **16.00** Vesolje je **17.15** Tednik **17.00** Avtomobilizem **17.15** Istra in... **18.00** 23.25 Športna mreža **18.20** Spomini šport **18.35** 23.45 Vremenska napoved **18.40** 23.00 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vesedane - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Mala Nell - risanke **20.00** Sredozemje **20.30** Artevisione **21.00** Meridiani - aktualna tema **22.15** Kino Premiere **22.30** Športel **23.15** Presek **23.50** Čezmejna Tv - TDD

POP Pop TV

6.35 8.55, 10.05, 11.30 Tv prodaja **7.05** 16.40, 17.10 Nad.: Ko se zaljubim **8.00** Nan.: Beverly Hills **9.10** Res-

nič. serija: Zmenki milijonarjev **10.35** Resnič. serija: Dvoboj kuharskih mojstrov **12.00** 17.50 Nad.: Larina izbira **13.00** 24UR ob enih **14.00** Zabavna serija: Najboljši domači video posnetki **14.30** Ljubezen skozi

želodec **14.35** Nad.: Moji dve ljubezni **15.35** Nad.: Tereza **17.00** 24UR popoldne **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** Hum. serija: Trdoglavci **21.00** Nan.: Razočarane gospodinje **22.00** 24UR zvezčer **22.30** Film: Mesto angelov (ZDA) **0.30** Nan.: Zvezde na sošču **1.45** Nan.: Šest modelov

Kanal A

7.15 Nan.: Obalna straža **8.05** Svet: Povečava (pon.) **8.35** Magazin Lige prvakov (pon.) **9.10** Ris. serija: Tom in Jerry **9.45** Ris. serija: Veveriček **10.05** Ris. serija: Razred 3000 **10.30** 13.20 Nan.: Vsi županovi možejo **11.00** 17.05 Na kraju zločina: CSI Miami (krim. serija) **11.55** 16.10 Faktor strahu ZDA (resnič. serija) **12.50** TV prodaja, Reklame

13.30 Film: Samo tu ne (ZDA) **15.40** 10 razlogov, zakaj te sovražim (

DRŽAVNI PRORAČUN - Predlog Gabrovca in Kocijančiča

Dežela naj anticipira manjšini manjkajoči državni prispevek

Podbobi predlog je svojčas že iznesla tudi senatorka Tamara Blažina

TRST - Vrtoglav ritem, ki spremjava sprejetje državnega zakona o finančni stabilnosti, dejansko ne pušča več nobenega upanja, da bi se od kjerkoli pojavit in vključil popravek, ki naj Deželi FJK v tej fazi omogoči prejetje 2,5 milijona evrov dotacije za slovenske organizacije in ustanove. Deželnih upravi po mnenju svetnikov Igorja Kocijančiča in Igorja Gabrovcia očitno ni uspeло, da bi se prebila do ključnih vzvodov, ki so v zadnjih trenutkih omogočali sprejemanje sicer zelo redkih popravkov k finančnemu zakonu. Denar, ki je namensko že vezan, ostaja torej še naprej blokiran na rimskem finančnem ministrstvu v pričakovanju na dva možna razpleta. Prvo pot predstavlja naslednji zakon finančnega značaja (morda že t.i. odlok milleproroge), medtem ko drugo pot pomeni podpis ministrskega dekreta, ki bi bil v tem smislu prav tako polnomočen. Morda se z imenovanje nove vlade ponovno res odpri druga možna rešitev, seveda če ne bo prišlo do predčasnih volitev, ki jih ne gre izključiti.

370 milijonov ne gre v Rim

Dežela je zaradi nejasnih odnosov z rimsko vlado prav v teh dneh zamrznila izplačilo 370 milijonov evrov v t.i. vsevržavni solidarnostni sklad. Odločitev deželne vlade je v tem trenutku popolnoma razumljiva in upravičena, ugotovljata Gabrovec in Kocijančič. Zato sta tudi v tej luči predsedniku Renzu Tondu že predlagala, naj iz deželnih blagajn vnaprej izplača vsoto pol tretjega milijona evrov. Razlogi so na dlanu: problem se vleče že skoraj celih enajst mesecev, v tem času pa so slovenske organizacije in ustanove v do-

O možnosti anticipacije državnih prispevkov Slovencem bosta pomembno besedilo imela deželna odbornica za finance Sandra Savino in seveda predsednik FJK Renzo Tondo.

bri meri že porabile denar, ki pa ga zradi rimskih napak še niso vnovčile. »Potreba po zadolžitvi na bankah je našim ljudem že povzročila dodatne stroške in nevšečnosti, da ne govorimo tudi o upočasnitvi izplačevanja osebnih dohodkov uslužbenec v oviranega izvajanja načrtovanih programov«, pravita slovenska deželna poslanca. Spritočno povedanega računata na razumevanje deželne vlade, saj je nepojmljivo, da se slovenske organizacije in ustanove znajdejo v neverjetnih težavah zaradi napak, počasnosti in nerodnosti, ki so nastale v Rimu.

Podoben predlog (Dežela naj izplača manjšini manjkajoče prispevke)

je svojčas že iznesla tudi senatorka Tamara Blažina. Kot eno od možnosti za premostitev težav je o tem predlogu spregovorila na nedavni seji deželnega svetja SKGZ v Narečini.

Problem je politične narave Tišina komisije za Slovence

Problem manjkajočih letosnjih prispevkov je politične in ne finančne narave. Gabrovec in Kocijančič navajata vsoto 370 milijonov evrov, ki jih je Furlanija-Julijnska krajina zadržala v svoji blagajni, medtem ko je kazalo, da bo do romali v Rim. Deželna vlada bi lahko Slovencem denar anticipirala iz tega sklada.

V vsakem primeru bi Dežela 2,5 milijona evrov, ki bi jih namenila slovenskim kulturnim ustanovam, dobila nazaj od državne vlade. To piše v zaščitnem zakonu in to določajo vsi posledični proračunski ukrepi in odklopi: denar manjšini namenja država, deli pa ga Furlanija-Julijnska krajina.

O nastalih težavah in zapletih bi se morala po vsej verjetnosti opredeliti tudi posvetovalna komisija FJK za slovensko manjšino. Sestaja se še kar polredkom in le takrat, ko gre za delitev (prispelih) prispevkov iz Rima, čeprav je njena vloga dosti bolj razvajana.

Mikser tokrat o Bosni

TRST - Na slovenskem sporednu Rai bo danes ob 20.50 na sporednu TV-oddajo Mikser, ki jo pripravlja programski oddelek deželnega sedeža Rai; posvečena bo sedanjosti v Bosni in Hercegovini, državi, ki jo lahko upravičeno imamo za sosedo, a mediji o njej malo poročajo.

Kakšno je stanje v tej državi 16 let po podpisu Daytonovega mirovnega sporazuma? Se njena državnost krepi ali jo v bodočnosti čakajo nove delitev in spopadi? Se je življenje v Bosni »normaliziralo«, kaj je za seboj pustila vojna, kaj je na njenih ruševinah zrastlo? O teh in drugih vprašanjih se bodo s časnikarjem Fabiom Gergoletom v studiu pogovarjali časnikarka Azra Nuhefendić, poročevalci Andrea Oskari Rossini in zgodbovinar Jože Pirjevec.

Uvod v oddajo bo razmišljanje pisatelja in režisera Marka Sosiča ob svojem nedavnem obisku Bosne, sestavni del oddaje pa bodo tudi izseki iz intervjuja z Valentinom Inzkom, Visokim predstavnikom za Bosno in Hercegovino. Ponovitev bo v četrtek ob isti uri.

Forum NOVA ZNAMENJA

vabi na predstavitev knjige

dr. Sladane Mihajlović

POLITIČNO VODENJE ZA NOVE GENERACIJE

v ponedeljek, 14. novembra ob 17.30

v dvorani Tessitori in Trstu
(sedež Deželnega sveta
na trgu Oberdan 5)

Pogovor z mlado avtorico,
ki bo zaobjel tudi aktualne teme
volilne kampanje v Sloveniji,
bo vodil časnikar Andrej Černic.

Srečanje bo sklenil
deželni svetnik Igor Gabrovec.

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA
Industrijska cesta TS, ul. Travnik, 10 Tel. 040/8990110 semenarna - 040/8990100 rezervni deli

MOTORNE ŽAGE JONSERED

CEPILCI

SEMENARNA - TOPLA GREDA

INOX POSODA ZA OLJE

TORKLA
extra deviško oljčno olje

KMETIJSKA MEHANIZACIJA
(kopačice, motokultivatorji, spaccalegna – cepilci, AKCIJA traktorji FERRARI)

BUKOVA DRVA IN PELLET ZA KURJAVO PO UGODNI CENI

- Ekstra-deviško olivno olje
- Sadno dreyje in cvetje
- Velika izbiro umetnih in organskih gnojil
- Vse za kmetijstvo in enologijo
- Mreže za pobiranje oljek

KOMPOSTER
Za iztrebitev organskih odpadkov

Ob nakupu novih motornih žag Jonsered in Alpina odvzem starih za odpad

SLIKE SO LE SIMBOLNE

KMETIJSKA MEHANIZACIJA

GRABLJICE ZA POBIRANJE OLJK

POHITVO STOCK DESIGN bivši FORM ARREDAMENTI

ZAPIRA DEJAVNOST

ZADNJI MESECI RAZPRODAJE

POPUSTI do 70%

TUDI PISARNIŠKO POHITVO

70%

Ob NEDELJAH ODPRTO od 16.00 do 19.00 ure

ULICA VINO DELLA PACE 36b INFO 0481 630 257

ali ste prejeli novo deželno kartico storitev?

uporabite jo takoj

kot zdravstveno izkaznico, evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja in kartico z davčno številko

če pa jo aktivirate, vam lahko nudi veliko več

zaprosite za PIN in jo priključite na svoj računalnik: odkrili boste udobje spletnega okna, ki je dostopen kadarkoli!

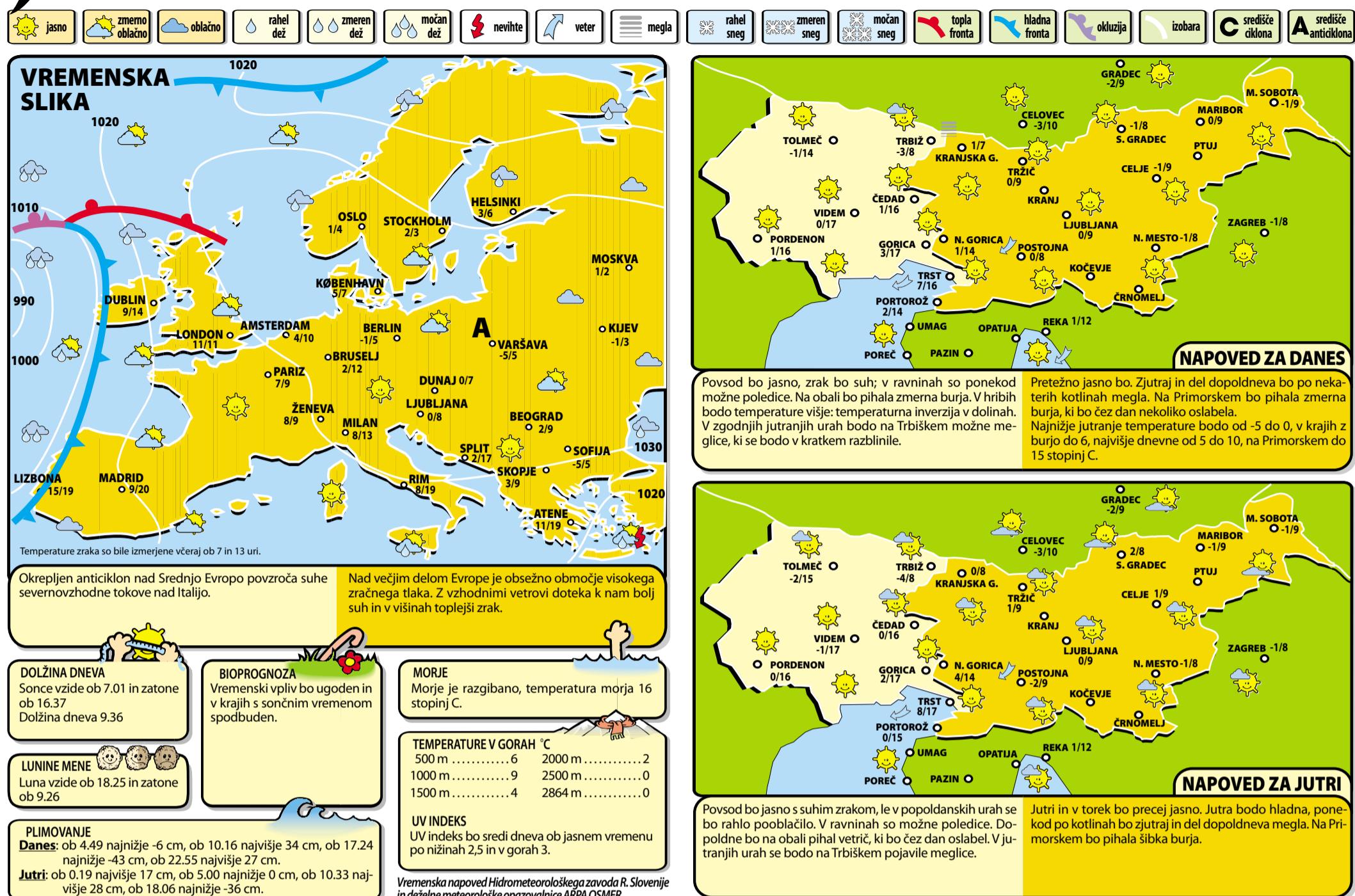

REGIONE AUTONOMA
FRIULI VENEZIA GIULIA

www.cartaservizi.regionefvg.it

800-013946

deželna kartica storitev
ena sama kartica, veliko storitev

KONCERT - Legendarni pevec prvič nastopil v slovenski prestolnici

Elton John »ogrek« Ljubljano

LJUBLJANA - Mnogi so v petek razglabljali o ozoteričnih in kabalističnih pomenih palindroma 11.11.11, za nekaj tisoč ljudi pa je bil predvsem dan koncerta Eltona Johna v ljubljanski arenai Stožice. Legendarni kantavtor in pevec, rekorder po številu prodanih albumov in kulturnih singlov, vodilni predstavnik glam in piano rocka, je prvič nastopil v Sloveniji in je tako izpolnil pričakovanja mnogih občudovalcev, ki jih je razočarala odpoved poletnega koncerta v Izoli.

V zadnjem petnajletju se je njegova dejavnost usmerila predvsem v muzikal in filmsko glasbo, hiti pa ostajajo vezani na sedemdeseta in osemdeseta leta, zato je tudi ta jesenska turneja predvsem revival-koncert ikonskega umetnika. Sir Elton v rdeči srajci in blešečem črnem sukničju je stopil do klavirja na prvih notah rockovske »Saturday night's alright« in je vžgal tudi z naslednjo »I'm still standing«, katere je dejansko potrdil naslov, saj je dobesedno dokazal, da je po skoraj petdesetih letih kariere ohranil adute, po katerih je postal prepoznan: poleg velike energije klavirska spretnost in predvsem vokalni lesk.

Utrip koncerta se je že pri tretji pesmi prelevil v mehekje rockovske atmosfere z jazzovskim priokusom priredb in improvizacijskih variacij, v katerih se je iz »Madman across the water« pojavit na primer bossa nova melodija »Girls from Ipanema«. Udobni west-coast zvok je obarval ameriški navdih pesmi »The holiday Inn«, iz misli na civilno vojno v ZDA je nastala »Gone to Shiloh«, osrečje koncerta pa so bile predvsem zimzelene uspešnice po besedilih dolgoletnega umetniškega partnerja Bernie Taupina kot so »Rocket man, I guess that's why they call it the blues, Crocodile rock (z zborčkom publike v refetu), Honky Cat, Goodbye yellow brick road, Sad songs«, neskončno sentimentalna balada »Sacrifice« (pri kateri je posebno romantičen par celo zaplesal v tesnem objemu sledi parterja) in »Sorry seems to be the hardest word«, nenazadnje prelepa »Daniel«. Vitez Združenega kraljestva ni prikrajal svojih najbolj sentimentalnih občudovalcev za izvedbo pesmi »Candle in

Z modrostjo velikega profesionalca je previdno in primerno odmeril moči, se izognil forsiranju, ojačil in variiral zvočni vtis z vokalistkami ter s pevsko spremljavo samih članov benda, da je v dveh urah nepreklenjenega koncerta le redkokdaj pokazal rahlo utrujenost.

FOTO STEFANIA SECULIN

the wind«, seveda v izvirni različici v spomin na Marilyn Monroe.

Nit spomina je povezala glavne etape sijajne kariere brez izven-glasbenih nadgrajevanj, saj se je pevec odločil za klasično koncertno zasnovo brez posebnih svetlobnih ali video efektov. Z modrostjo velikega profesionalca je previd-

no in primerno odmeril moči, se izognil forsiranju, ojačil in variiral zvočni vtis z vokalistkami ter s pevsko spremljavo samih članov benda, da je v dveh urah nepreklenjenega koncerta le redkokdaj pokazal rahlo utrujenost. Njegovi malenkostno prirejeni hiti so se čustveno dotaknili občinstva pretežno srednje sta-

rosti, katerega so njegove pesmi zaznamovale marsikateri trenutek življenja.

Z njim so na odru igrali dolgoletni in novi sodelavci: med njimi bobnar Nigel Olsson, član njegovega benda od leta 1969, škotski kitarist Davey Johnstone, ki z njim sodeluje od leta 1971, a tudi mlada, rockovsko usmerjena violinčelista, Slovenec Luka Sulič in Hrvat Stjepan Hauser. Prisrčen zvezdnik jima je zaupal čast uvodnega, samostojnega nastopa pred koncertom, na koncu pa je posvetil njima in njunim ponosnim sorodnikom pesem »Don't let the sun go down on me«.

Ob koncu je navdušena publika navalila pod oder, kjer si je pevec vzel ves čas, da je stiskal roke in podpisoval avtograma. Za lahko noč pa je v magični, komorni atmosferi, ki jo je ustvaril le s svojim edinstvenim glasom in s klavirjem, podaril še glasbeni objem dveh pesmi iz filma Levji Kralj, »Circle of life« in nepogrešljiva, z Oskarjem nagrajena »Can you feel the love tonight«.

Rossana Paliaga

ŽENEVA Novih sedem naravnih čudes sveta

ŽENEVA - Organizatorji izbora novih sedmih naravnih čudes sveta so razglasili prve rezultate. Laskav naslov so si priborili Amazonski gozd, slapovi Iguazu na meji med Argentino in Brazilijo, indonezijski otok Komodo, vietnamski zaliv Halong, južnkorejski otok Džedžu, podzemna reka Puerto Princesa v Filipinah in južnoafriška Mizasta gora. Izbor je organizirala švicarska fundacija, pri pridobivanju pozornosti pa so si pomagali tudi z znanimi osebnostmi. Tako je na primer ljudi po svetu h glasovanju za argentinske slapove pozival nogometni zvezdnik Lionel Messi, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Končni rezultati bodo sicer znani v začetku leta 2012, končen seznam sedmih naravnih čudes pa bi se takrat lahko spremenil, opozarjajo organizatorji. Med čudesi, ki po prvih podatkih niso bila izbrana, so na primer tudi znamna avstralska gora Uluru, ameriška atrakcija Veliki kanjon, pa tanzanijska s snegom pokrita gora Kilimandžaro ter Koralni greben, ki se razteza pred avstralsko vzhodno obalo.

Izbor je sicer potekal v več stopnjah. Med decembrom 2007 in julijem 2009 so bili svetovni prebivalci povabljeni k oddaji predlogov za naravna čudesa. Z glasovanjem so seznam več kot 440 predlogov skrčili na 77, nato pa so strokovnjaki seznam skrajšali še dodatno na 28. Izmed osemindvajseterice so nato znova z glasovanjem prek telefona, kratkih sporočil ali interneta odločali svetovni prebivalci.

Medtem ko se izbor novih sedmih naravnih čudes sveta bliža zaključku, pa ima švicarska fundacija pred očmi že nov cilj - tokrat bodo izbirali najboljših sedem mest na svetu. Sodelujoča mesta bodo razglasili 1. januarja prihodnje leto. (STA)

VSAKO JUTRO SE PRED
VAŠIMI VRATI NEKAJ DOGAJA.

Vihra Tence, raznašalka

NAROČNIŠKA
AKCIJA 2012

Primorski dnevnik. Iz naših v vaše roke.

Zaupajte nam. Potrdite naročnino za leto 2012.

Naročnina ostaja nespremenjena: **215,00 evrov**, kar pomeni,
da vas bo vsak izvod časopisa stal le **0,70 evra!**
Če še niste naročeni, naročite se čimprej: Primorski dnevnik boste do
konca leta 2011 **prejemali brezplačno!**

Dostava na dom Primorskega dnevnika je za vse naročnike brezplačna!
Brezplačno boste tudi objavljali neposlovna sporočila in čestitke.
Vsi novi in stari naročniki pa bodo prejeli knjigo "**Spomini na leto 1945**"
darilo Zadruge Primorski dnevnik.

Znižano naročnino za leto 2012 se lahko plača do 31.1.2012:

z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl - DZP doo:

> na pošti na račun Št. 11943347

> Pri naslednjih bančnih zavodih:

Banka Antonveneta Trst, ag. 8

št. računa: IT44 V 05040 02208 000001136670

Banka di Cividale - Kmečka banka sedež v Gorici

št. računa: IT48 E 05484 12401 001570404860

Banka di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst

št. računa: IT80 O 05484 02200 004570422289

Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst

št. računa: IT56 P 03018 02200 010570002197

Zadružna banka Doberdob in Sovodnje

št. računa: IT34 R 08532 64560 000000019102

Zadružna kraška banka

št. računa: IT71 C 08928 02200 010000010730

na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici